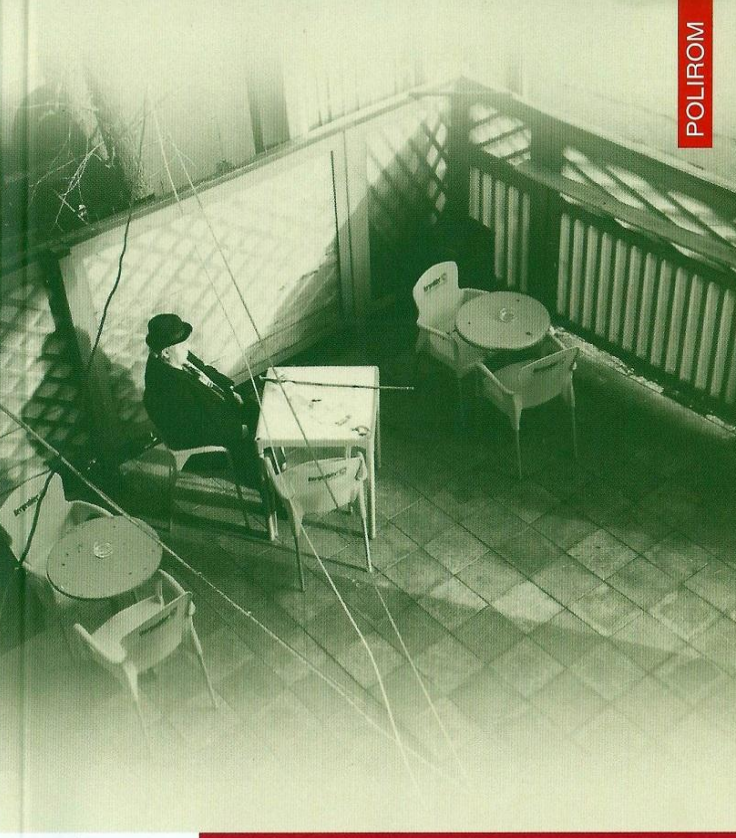

POLIROM

Lavinia Bălulescu

Terasa Fericirii

LAVINIA BĂLULESCU
s-a născut pe 12 martie 1985, la Drobeta-Turnu Severin. A absolvit Facultatea de Jurnalism-Engleză din cadrul Universităţii de Vest din Timişoara. Este scriitoare, jurnalistă şi lucrează la redacţia din Bucureşti a ziarului *Adevărul*, ca editor coordonator al secţiei Corespondenţi şi editorialist. A publicat două volume de poezie şi un roman: *Mov* (2004, Editura Prier), *Lavinucea* (ediţia I, Editura Cartea Românească, 2007; ediţia a II-a, Editura Casa de Pariuri Literare, 2017), *La mine-n cap* (Editura Cartea Românească, 2013). Este prezentă în mai multe antologii, iar două povestiri ale sale au fost transformate în scurtmetraje. Este vorba despre filmele *Substantiv comun, genul feminin* şi *Noaptea, iulie, joi*, în regia lui Marius M. Bogdan. Lavinia Bălulescu scrie şi pe blogul personal, „Ferma de gânduri".

EGO grafii

Textele din partea întâi, „Lavinia și orașul", a acestui volum au apărut în ziarul *Weekend Adevărul*, editat de Adevărul Holding SRL, în perioada 5 martie 2013 – 28 iunie 2018.

© 2018 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: din arhiva autoarei
Foto autoare: Marius M. Bogdan

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

BĂLULESCU, LAVINIA

Terasa Fericirii / Lavinia Bălulescu. – Iași: Polirom, 2018

ISBN print: 978-973-46-7561-6
ISBN ePub: 978-973-46-4850-4
ISBN PDF: 978-973-46-4851-1

821.135.1

Printed in ROMANIA

Lavinia Bălulescu

Terasa Fericirii

POLIROM
2018

Pentru Constantin Bălulescu, bunicul meu.
I-ar fi plăcut să citească această carte.

Primul meu București

M-am mutat în București în toamna anului 2012 și încă de la început am văzut în jurul meu numai semne rele. În primele săptămâni am fost martora unei bătăi crunte la metrou, apoi m-a atacat o haită de câini în Pipera, am văzut un tip căzând de la etaj, m-au invadat gândaci gigantici, vecinii s-au dovedit a fi niște petrecăreți cu boxe puternice, pe străzi am dat zi de zi de cel puțin un șobolan și lista poate continua.

Am încercat să lupt cu fiecare problemă pe rând. Mai multă atenție pe străzi, dopuri de urechi, tot felul de substanțe sau trucuri împotriva gândacilor. Doar că n-a funcționat. Abia așteptam să mă întrebe cineva cum mai e pe la București, că imediat începeam să mă plâng. Vai, vai!

Toate până într-o zi când am hotărât să explorez un pic cartierul. A fost cea mai bună decizie. Am dat atunci peste o cârciumă numită „Terasa Fericirii" (da, așa îi zice, n-am inventat eu numele, cineva chiar l-a scris frumos, cu vopsea, pe o plăcuță de lemn de la intrare), unde se adunau zi de zi bărbați din cartier, majoritatea de vârsta a doua și a treia, care mai beau o bere, mai discutau actualitatea politică, mai cântau un cântecel.

Terasa asta a început să mă fascineze, pentru că mi s-a părut a fi un loc atipic în toată agitația cartierului, un spațiu unde poți să-ți tragi sufletul după o zi complicată și să asculți ce cred de fapt oamenii despre tot ce se întâmplă în jur. Am avut senzația că pentru prima dată de când mă mutasem în București am dat peste ceva adevărat, că am reușit să trec de suprafața lucrurilor. Am transformat terasa într-un personaj, am început să scriu despre ea în editorialele mele din *Adevărul* și pe Facebook.

În aceeași perioadă, am renunțat la metrou și am descoperit tramvaiul 36. Imediat s-a schimbat peisajul, s-au schimbat discuțiile din jurul meu, culorile, fețele, iar pe geam am început în sfârșit să văd și eu orașul. Am scris și despre tramvai, despre

așteptarea lui infernală, despre călătorii săi, dar mai ales am scris despre ce s-a întâmplat cu mine în toți acești ani, despre lucrurile pe care le-am visat, despre oamenii pe care i-am lăsat în urmă, despre toți cei pe care i-am purtat cu mine.

Fără să am pretenția că „am îmblânzit Bucureștiul", sunt convinsă că el a schimbat ceva în mine. Am dat panica mai încet, am tras aer (poluat) în piept, am reînvățat să mă uit cu atenție în jur, nu cu o privire încruntată, ci relaxată și cu umor, până când primul meu București, agresiv, depresiv și consumator de emoții, a devenit doar un oraș, uneori gălăgios, murdar, obositor, alteori fabulos, dar mereu atât de prezent, iar străinii din jur s-au schimbat în oameni.

Această carte se împarte în două. În prima parte am ales unele texte pe care le-am publicat în intervalul martie 2013 – iunie 2018 la rubrica de opinii din ziarul *Weekend Adevărul* și pe site-ul Adevarul.ro. În a doua parte a volumului am selectat mai multe postări ale mele de pe Facebook, din același interval și pe aceleași teme. Pace cartierului!

Lavinia Bălulescu
București, 23 august 2018

Partea întâi

Lavinia și orașul

Pentru dumneavoastră, doamnă!

Bună ziua, dragi pământeni. Nu ne cunoaştem, eu sunt una dintre fetele cu eşarfe ciudate care trec zi de zi pe lângă dumneavoastră. Bunica mea a murit acum aproape o lună, dar nu aveaţi de unde să ştiţi asta. De fapt, e un lucru minor, oamenii mor în fiecare zi.

Sunt convinsă că şi dumneavoastră v-au murit bunici, părinţi şi alte rude, motiv pentru care, dragi pământeni, nu vă voi plictisi cu amănunte. Vreau doar să recit, în faţa dumneavoastră, lista numelor bunicii mele.

Prima dată i-am spus Mamaie Tocoia, pentru că nu puteam pronunţa „Victoria". Între timp s-a transformat în „mamaie" şi pentru mine aşa i-a rămas numele. Tataie, în schimb, îi spunea Victoria sau „Cucoană" – dar numai în momentele de tandreţe. Dacă se supăra, bunicul îi zicea „a bătrână", deşi ea era mai tânără decât el. Tot pe tataie l-am auzit, într-o zi, povestind despre ea şi numind-o „căprioară". Poate a fost în aceeaşi zi în care mi-a mărturisit că mamaie fusese cea mai frumoasă femeie din sat. Taică-miu şi mătuşa mea i-au spus mereu „mamă", iar văru-miu o alinta „Vichi".

După ce a murit bunică-mea, tot ascultând poveşti despre ea, mi-am dat seama că, de fapt, croitoreasa Victoria Bălulescu, cea care avea câteva clase, Victoria, Vichi, mamaie, „a bătrână", a fost o adevărată doamnă. O doamnă din acelea din care nu prea se mai fac în zilele noastre. Ştiţi dumneavoastră, dragi pământeni, vorbesc despre decenţa pe care noi nu o mai cunoaştem. Decenţa tăcerii. Şi nu sunt sigură că i-a zis cineva vreodată asta, aşa că m-am gândit să-i transmit eu, în eter: „Sunt Lavinia, nepoata cu eşarfe ciudate. Pentru dumneavoastră, doamnă, mă înclin!".

Bunicul o iubește pe bunica până la sfârșitul lumii

Sper că nu aveți impresia că în lumea asta strâmbă n-a mai rămas loc pentru iubire. Bunicul, de exemplu, e la fel de îndrăgostit de bunica, deși ea s-a mutat de o vreme dintre noi. Nu, nu l-am întrebat niciodată cu subiect și predicat în ce fel o mai iubește, pentru că bunicul e un om dintr-o bucată, pe care nu cred că l-am auzit vreodată rostind asemenea cuvinte. Dar aș putea să depun mărturie și în fața Marii Adunări Naționale că ea a fost femeia vieții lui.

În ziua în care bunica a decis în sfârșit să se mute, cu bagaje și dureri, pe o altă planetă, s-au întâmplat diverse lucruri mărunte, pe care nu multă lume le-a ținut minte. De exemplu, bunicul i-a dat lui taică-miu buletinul ei, pentru eliberarea certificatului de deces. Ce nu a știut el a fost că buletinul trebuia să fie depus împreună cu alte acte și nu avea să mai revină niciodată înapoi, în cutia cu hârtii de pe dulap. Uimirea lui, aflând că nu va mai vedea niciodată acel buletin, mi s-a părut cel mai trist lucru din lume.

Pe bunicul nu l-am văzut plângând niciodată, nici chiar în ziua aceea. De atunci l-am văzut, în schimb, plimbându-se o dată pe zi, câte o jumătate de oră, pe strada Adrian, de la noi de la poartă până la Castelul de Apă și înapoi, lucru pe care nu-l mai făcuse înainte. Plimbările acestea zilnice au venit de nicăieri și nici nu-mi pot imagina ce gânduri se rotesc în mintea bunicului meu în acest timp. L-am mai văzut, tot de atunci, dormind pe diagonala patului, el, care toată viața a dormit pe locul lui, în partea dreaptă. Și l-am văzut într-o zi la cimitir, atât de năuc, încât nu a reușit sub nicio formă să găsească aleea pe care o căutam împreună.

La puțin timp după mutarea bunicii pe cealaltă planetă, bunicul mi-a povestit că ea fusese cea mai frumoasă femeie

din sat, mi-a arătat şi nişte poze care să-mi demonstreze acest fapt, iar când a închis albumul foto a spus o chestie pe care n-am crezut că aş fi putut s-o aud de pe buzele lui: „Cam asta a fost viaţa!".

Mă gândesc aşa: aş vrea să fiu în mintea bunicului meu, în plimbările alea zilnice de câte 30 de minute, şi să aud toate discuţiile pe care le poartă cu bunica Victoria. Să aud cum îi explică ce cumpărături a mai făcut, cât a costat zahărul, dacă bobul de orez era mare sau mic, cum nu mai vine primăvara asta odată!, că trebuie să săpăm grădina, să scoatem ghivecele cu flori în curte, că a început postul şi cine a mai murit prin cartier. Şi aş mai vrea să-l aud spunându-i, la el în cap, de un miliard de ori, ceea ce probabil nu i-a spus niciodată: că o iubeşte.

În căutarea unui crocodil care cântă

L-am întâlnit astăzi pe domnul B. Să-i spunem aşa, pentru că de fapt habar n-am cum îl cheamă. Domnul B. are peste 80 de ani, o barbă lungă şi poartă haine peticite. A făcut rost de bani, poate a venit pensia, poate cineva s-a milostivit de el. Ideea e că domnul B. s-a dus la second-hand-ul proaspăt deschis în cartierul nostru ca să-şi cumpere haine.

Vânzătoarea îl cunoaşte, nu e nici pe departe prima oară când bătrânul îşi lasă un sfert de pensie la second-hand. Astăzi e hotărât, în primul rând, să-şi cumpere o geacă. A probat vreo 30 de modele şi a exasperat pe toată lumea care stătea la coadă (de fapt, de unde vin toţi oamenii ăştia, în mijlocul săptămânii, dimineaţa? De ce nu sunt ei la lucru? De ce nu sunt în alte locuri?). În micul haos din magazinul de haine la mâna a doua, domnul B. răscoleşte febril toate coşurile, punând întrebări la care nici măcar nu aşteaptă un răspuns. „Cât costă pantalonii ăştia? Dar ăştia? Dar ăştia? Dar ăştia? Dar ăştia? Dar ăştia? Dar ăştia? Dar ăştia?" „Dar un flanel pepit nu aveţi?" „Unde găsesc o geacă într-o singură culoare? Mi-ar plăcea o geacă într-o singură culoare. Nu îmi plac astea pestriţe."

Rând pe rând, domnul B. umple o plasă cu haine, două, trei, îşi calculează banii, „a spart" aproape toată pensia, dar încă îşi mai poate permite ceva. Trece la genţi. „Asta roşie cât e? Asta albastră? Dar coşul, coşul ăsta?" E un coş de paie imens, maro, perfect de mers cu el la plajă, pe malul mării, desigur, uşor destrămat, dar încă bun să mai poată fi folosit în cine ştie ce excursie. Domnul B. îşi ia şi coşul, nu se ştie când i-ar putea folosi. Ajunge la jucării.

Răscolește febril printre ursuleții văduviți de urechi, iepurii murdari și păpușile cu fețele pătate, trece la alte animale nedefinite, apoi pipăie dinozaurii, întoarce pinguinii pe toate părțile, se holbează îndeaproape la roboți. Totuși, domnul B. nu e mulțumit. Bagă mâna adânc în cutia cu minunății căzute în dizgrație, caută ca un magician în joben, răscolește, se încruntă, se strâmbă și, într-un final, privirea i se luminează. Extrage, spre exasperarea vânzătoarei, un imens crocodil verde care are un singur ochi.

Domnul B. este cât se poate de încântat, mototolește crocodilul în mâinile imense și îl duce la urechi. Îl verifică, îl ascultă ca pe un ceas neîntors de multă vreme, îl miroase, apoi expresia feței i se schimbă din nou. „Nu e bun!", rostește și îl aruncă înapoi în cutia cu jucării. „E, și cam de ce nu e bun? Ce are?", întreabă vânzătoarea, vizibil enervată de clientul pretențios. „Păi, nu face nicicum! Nu cântă! Știți, eu am venit azi de fapt să cumpăr un crocodil care cântă. Nu știu cum să vă spun. Pur și simplu... un crocodil cântător. Așa ceva nu aveți?"

Cu bicicleta, în zbor, peste București

Mă urc pe o bicicletă necunoscută și dau ture în jurul lacului, în cea mai caldă zi a acestei primăveri. O tură durează vreo șapte minute, e ditamai lacul. Mă holbez la oamenii tolăniți în iarbă, la debarcader, la toți cei care au sau nu au treabă, la copiii de pe trotinete și la o femeie cu pălărie roșie. La câini. La bănci.

La propriile mele picioare pedalând la nesfârșit, fără să aibă habar când o să decid eu să pun frână. Dau șapte milioane de ture în jurul lacului, până când pălăria roșie a femeii devine verde, până când oamenii se confundă cu iarba, până când trotinetele copiilor se evaporă în aerul fierbinte. Am în creier un buton cu care opresc timpul în loc. Îl apăs.

La ce vă gândiți când nu vreți să vă mai gândiți? În care loc din minte mergeți și ce faceți acolo? E vânt? E soare? Sunteți cu tălpile goale pe iarbă? Eu am câteva trucuri. De exemplu, când nu vreau să mă gândesc la neliniște, intru în mințile altor oameni. Zilele trecute mergeam pe stradă și am auzit o fetiță întrebându-și tatăl: „Dar vrăjitoarele fac și magie galbenă?". „Cum adică magie galbenă?" „Adică, dacă există magie albă și magie neagră, oare există și magie galbenă?" Nu am mai auzit răspunsul, dar aș fi putut eu să-i spun că da, în mod sigur există!

Magia galbenă este atunci când mă duc la mine în creier și trântesc toate ușile și deschid ferestrele și răscolesc rafturile și mă așez pe toate paturile și îmi întind umbra până pe cealaltă parte a bulevardului, până crește mare, mare, mare, până acoperă tot orașul. Magia galbenă e atunci când eu mă urc pe bicicleta necunoscută și opresc timpul,

ca să am vreme să nu mă gândesc. Şi, în fine, magia galbenă mai e atunci când nu îmbătrânesc, nu mă întristez, când nu mi se face frig. E tot magie când pipăi oraşul din jurul meu, Bucureştiul acesta, când îl ating ca pe un bărbat drag, îl miros, îl strâng de nas, îl muşc de umeri.

Vi s-a întâmplat să vă apuce frica de faptul că nimeni nu mai ştie nimic despre dumneavoastră? Oraşul ştie. Oferiţi-i o tură în jurul lacului, pe bicicletă. Apăsaţi butonul din creier, opriţi timpul, inversaţi culorile între ele, lăsaţi-vă picioarele să facă ce vor. Holbaţi-vă la toţi oamenii nemişcaţi din jur. Nu sunt caraghioşi? „Aici"-ul şi „acum"-ul nu există. Ceea ce în mod sigur e real e bicicleta. Şi parcul. Şi lacul. Şi oraşul, ca un al doilea corp. Nu vă grăbiţi! Nu uitaţi că aţi apăsat butonul. Cele şapte milioane de ture se pot transforma în şapte miliarde. În fond, ştiţi bine că, de fapt, puteţi zbura cu bicicleta deasupra întregului Bucureşti. Când veţi apăsa înapoi pe butonul de oprit timpul, toate lucrurile vor fi înapoi aici: parcul, femeia cu pălărie roşie, trotinetele, binele, răul, totul, totul. Mai puţin frica.

Despre somn și alți demoni

Ultima dată când am dormit bine eram în anul trei de facultate. Nu-mi amintesc cu exactitate cum a fost noaptea aceea, dar îmi amintesc perfect prima mea insomnie. Trebuia să plec într-un fel de tabără de creație. Nimic îngrozitor. Din contră, mă aștepta o perioadă de relaxare totală, undeva la țară, într-un loc liniștit. Am stins lumina și incredibilul s-a produs: nu am putut să dorm nici măcar o singură secundă. Indiferent ce aș fi încercat, o baie fierbinte, un film, o carte, ba chiar o plimbare în fața blocului, nimic, dar nimic nu a fost de ajutor. A fost o noapte enormă, fără sfârșit, o noapte cât cinci milioane de nopți, și de atunci încolo am impresia că n-am mai dormit niciodată.

Când vine seara, mă apucă panica. Oricât aș fi de obosită, oricât de tare mi-aș dori, orice aș încerca, mi se face frică. Sigur că în unele nopți reușesc totuși să dorm, însă panica e acolo, mă înconjoară, iar dacă adorm, sentimentul este că am învins de data asta, însă nu și data viitoare. Îi invidiez pe oamenii care pot să doarmă. Care nici măcar nu-și pot imagina cum e să-ți dorești din tot sufletul să vină somnul, iar el să nu mai vină. Și îi mai invidiez pe toți oamenii cu care am dormit vreodată în aceeași cameră și care au ațipit în câteva secunde, în timp ce eu le-am numărat respirațiile și i-am ucis în gând pentru toată liniștea aia, pentru toată banalitatea cumplită a somnului de care eu nu aveam parte.

Dacă am încercat diverse remedii? Absolut tot, absolut tot ce se putea încerca: leacuri bătrânești, sport, pastile, aerisirea camerei, schimbarea cearșafurilor, ritualuri, cunosc toate trucurile, toate șmecheriile. Uneori, nimic nu funcționează. Am aflat că sunt și alți oameni-zombie care ar da orice pentru o noapte normală, fără panică. M-am bucurat ca

un lepros care ajunge într-o colonie unde tuturor le pică degetele şi urechile. Aha, deci mai sunt şi alţi nebuni ca mine? Ar trebui să ne întâlnim cu toţii şi să ne petrecem nopţile împreună, atunci când oamenii normali se întorc liniştiţi de pe o parte pe alta.

Nopţile acelea rare în care alunec înspre somn ca pe un tobogan nesfârşit sunt invadate de o bucurie greu de explicat. În secunda aceea de dinainte de a adormi, atunci când am reuşit să păcălesc creierul, atunci când ştiu că nu mai e cale de întors, mă cuprinde cea mai frumoasă stare din lume. Incomparabilă. Absolută. Nirvana la mine-n cap. Atunci răul se transformă în bine, neliniştea se dizolvă, întrebările devin răspunsuri, mâinile mele care nu mai sunt ale mele poartă sabia invizibilă a învingătorului.

Habar n-am cât de bine dormiţi, dar, dacă măcar un singur om care luptă noapte de noapte cu el însuşi citeşte acest text, aş vrea să-i transmit că, din păcate, războiul nu se va încheia. Totuşi, un lucru e sigur: într-un fel, tot acest zbucium merită. De fiecare dată când adormim, putem fi fericiţi.

Singurătatea oamenilor invizibili

Felix a fost primul om pe care l-am inventat. Aveam vreo şapte ani, iar el era fratele meu. Era cu cinci ani mai mare decât mine, era brunet, mai înalt cu un cap, avea umerii laţi şi, în ultima perioadă, îşi lăsase părul să crească. Din acest motiv, maică-mea îi făcea mereu scandal, stătea cu gura pe el să se tundă, dar el era mult prea cool.

În plus, Felix era un băiat tare amuzant, mereu făcea câte o poznă pe care eu o povesteam apoi la şcoală, tot timpul spunea câte ceva haios şi era în stare de lucruri curajoase. Mă iubea foarte tare, eram sora lui mai mică şi îmi purta de grijă. Dacă cineva se lua de mine, de exemplu, spuneam imediat că o să-l chem pe frate-miu la şcoală. După-amiaza, când ajungeam acasă, el era deja acolo, îi povesteam ce zi avusesem, apoi vorbeam câte şi mai câte. Râdeam şi nu-mi amintesc să ne fi plictisit vreodată. Îşi rupsese piciorul la fotbal în urmă cu mai mulţi ani şi avea o ditamai cicatricea pe gamba dreaptă. În rest, Felix asculta numai muzică bună, iar prietenii lui erau cei mai frumoşi şi cei mai gălăgioşi din cartier.

Prin trimestrul al doilea, s-a întâmplat şi inevitabilul: o colegă a venit la mine în vizită şi a vrut să-l cunoască pe Felix. Eu l-am strigat, dar de fapt habar n-aveam pe unde umblă. Cât despre maică-mea, ea a dat din umeri fără să înţeleagă despre ce putea fi vorba. Nu mai ştiu cum am explicat, dar ştiu că până la urmă am fost nevoită să recunosc: nu aveam niciun frate. Îl inventasem. Îl inventasem cu totul, de la felul cum arăta la glumele pe care le făcea. Era omul invizibil. Minciuna a fost însă atât de puternică, atât de „neminciună", încât şi azi mă bâlbâi când sunt întrebată dacă sunt singură la părinţi.

Al doilea bărbat pe care l-am inventat se numea Tudor David. Eram prin clasa a șaptea și mi-aș fi dorit un prieten mai mare decât mine, dar pe care nu reușeam să-l găsesc, așa că m-am gândit să-l creez. A fost simplu, dar de data asta m-a ajutat și prietena mea cea mai bună, mereu gata să jure că l-a cunoscut și că e cel mai mișto tip din lume. În puține cuvinte, Tudor David avea mașină, era din alt oraș, dar mă vizita foarte des, se îmbrăca în negru și fuma. Tot pe atunci mi-am inventat și o rudă îndepărtată, pe vărul Victor, un fel de precursor al hipsterilor din ziua de azi. Nu știu în ce fel m-au ajutat acești trei oameni (poate au mai fost și alții de-a lungul anilor, dar doar pe ei mi-i amintesc).

Între timp au devenit adevărate personaje în mintea mea, știu exact cum se îmbracă, știu cum arată, cum vorbesc, cum înjură, au rămas fix la vârsta aceea și, deși nu ne mai vorbim, zilele trecute s-au plimbat prin mintea mea și au vrut să existe. Tot zilele trecute am observat diverși oameni vorbind singuri în metrou, în autobuze, prin parcuri, pe străzi. I-am înțeles, pentru că mi-am amintit și eu de bărbații mei inventați. Problema e că uneori toți suntem nebuni. Și, tot uneori, suntem cu toții foarte, foarte singuri.

Primul coşmar al unei fete cuminţi

Am cinci ani. Sunt un copil liniştit, de fapt, sunt cea mai ascultătoare fetiţă de pe strada Adrian. Nu ţip, nu fac mofturi la mâncare, nu sunt obraznică şi dorm câte o oră în fiecare după-amiază. Am o singură prietenă, cu care mă joc zi de zi şapte mii de ore cu păpuşile, iar în rest nu mi se întâmplă nimic.

În noiembrie stau şi aştept cu sufletul la gură prima ninsoare de pe strada Adrian. Suntem vreo cinci copii în cartier, dar niciunul nu îşi doreşte mai tare decât mine să vină zăpada. Cam asta ar fi tot ce se poate spune despre mine. Aproape tot.

Într-o noapte banală de noiembrie, dorm înghesuită între mama şi tata, într-o căldură uluitoare de sobă de teracotă. Apoi, dacă stau mai bine să mă gândesc, nu tocmai dorm, ci mă plimb printr-o curte pustie, cad şi mă julesc la genunchi, dar nu e nimeni să mă dezinfecteze, să mă pupe şi să mă panseze, cum ar fi normal. Sunt o fetiţă cuminte, asa că nu plâng, merg mai departe, prin tot felul de camere, pe terase, prin alte curţi, mă întâlnesc cu nişte vecini care stau la o masă lungă, un nene mă prinde şi mă pupă pe frunte, eu nu mă opresc.

În aceeaşi noapte banală şi fierbinte, mama se prinde că m-am descoperit, mă acoperă, eu mârâi în mintea mea, apoi iar mă întorc în vis şi trag după mine piciorul la care m-am lovit şi dintr-odată iată-mă într-o pivniţă care miroase a vin şi a lucrurile rele, unde vine o bătrână îmbrăcată într-un capot. Are în braţe un cocoş exact ca acela pe care îl creşte bunică-miu şi cocoşul se zbate, iar ea îi taie gâtul în faţa mea şi întorc capul, pentru că niciodată nu mă pot uita la aşa ceva. Şi, când mă uit din nou, cocoşul e teafăr şi nevătămat, iar femeia iar îi taie gâtul şi el iar e viu. A treia

oară, bătrâna ia cocoşul şi mi-l bagă mie în burtă, iar când mă uit în jos, la trupul meu, văd că abdomenul meu s-a rotunjit. Apoi femeia se apropie şi zice: „Ai timp o săptămână să faci o listă cu toate rudele tale şi, dacă o să uiţi pe cineva, persoana aia va muri. Între timp, cocoşul rămâne la tine".

Am cinci ani, sunt cea mai cuminte fetiţă din cartier. Mă trezesc într-o dimineaţă de noiembrie, a nins, maică-mea mă trimite afară, dar mie nici că-mi pasă. Iau un pix, o foaie şi încep să fac liste. Ştiu doar literele de tipar şi scriu un pic cam dezlânat. Nu am voie să spun nimănui ce fac. Timp de o săptămână mă chinui să-mi amintesc numele tuturor rudelor. De zăpadă nici că poate să-mi pese. Pe bătrâna în capot o visez în fiecare noapte, iar în fiecare dimineaţă, în oglindă, îmi verific burta în care se zbate un cocoş. La sfârşitul săptămânii ascund listele într-o carte şi am parte de un somn liniştit.

De dimineaţă redevin un copil obişnuit şi îmi pare rău că am ratat prima zăpadă. La prânz vine cineva pe la noi şi ne anunţă că a murit o rudă mai îndepărtată, din partea bunicului meu. Verific listele, speriată: nu am trecut-o acolo. Am uitat. Verdict: crimă. Eu am ucis-o. Trăiesc o iarnă întreagă, iarna mea de copil de cinci ani, cu vinovăţia cât casa că a comis un omor. Apoi, pe la şase ani, descopăr că pot ridica lingurile de pe masă doar atingându-le cu palma.

Jurnal dintr-o lume paralelă

Mă trezesc dimineața la ora... De fapt, mă trezesc la ce oră vreau eu, mănânc un mic dejun alcătuit din pește, fructe și brânzeturi, apoi ies din cabană și mă plimb vreo 30 de minute. Afară e temperatura aceea perfectă de primăvară-toamnă: vreo 20 de grade, un vânticel plăcut și soare cu câțiva nori.

Locuiesc într-un sat de munte în care toată lumea este drăguță și politicoasă, citesc în medie trei cărți pe săptămână, port numai rochii și, o dată la vreo cinci zile, un poștaș prietenos îmi aduce un braț de ziare și scrisori. Îmi petrec ziua ascultând muzică de hipsteri și uneori, doar uneori, Pink Floyd. Dorm. Dorm foarte mult și foarte bine. Nu am coșmaruri. Nu mi se face frică. Scriu. În satul de munte în care locuiesc stau și bărbați, mulți bărbați. Cam toți sunt foarte înalți, bruneți și, ce surpriză, cel puțin jumătate dintre ei sunt obsedați de Gellu Naum. Viața e cum ar trebui: mă voi mărita cu cel mai deștept bărbat din satul acesta, vom avea doi băieți și vom fi fericiți.

Probabil că puțin vă pasă de viața mea în această lume, așa că vă voi povesti ce fac ceilalți oameni din jurul meu. Spre exemplu, aici nimeni nu se miră cum a putut un baron oarecare să ajungă la închisoare. Nimeni nu îi plânge soarta. Tot în această lume, în timp ce eu exist fericită în satul de pe munte, uneori vin apele. Dar niciodată, absolut niciodată oamenii nu sunt prinși nepregătiți. În decembrie, după prima ninsoare, șoselele sunt curate, pentru că oamenii știu foarte bine că iarna ninge.

Aici violatorii nu sunt niciodată eliberați mai devreme pentru bună purtare, ca mai apoi să ucidă femei, să le ciopârțească în foarte multe bucăți și să le împrăștie în cele patru zări.

Tot aici, oamenii ies în stradă zi de zi, după ce un primar a decis să le taie toţi teii, cei mai frumoşi şi cei mai înmiresmaţi copaci. Şi, pe măsură ce muncitorii taie teii, trupurile oamenilor sângerează, la rândul lor, pentru că sunt crescuţi toţi din aceeaşi carne, fie ei copaci sau nu.

În acest loc toţi suntem înţelegători, sau normali la cap, cel puţin! Suntem vii şi suntem destul de fericiţi. Ni se spune uneori că ar exista un univers paralel ciudat, unde toate sunt pe dos. Unde oamenii merg pe stradă încruntaţi şi se îmbulzesc pentru orice. Unde fiecare greşeală a celor mărunţi e pedepsită triplu, în timp ce vinovaţii scapă cu faţa curată aproape de fiecare dată. Unde nu contează cine are dreptate şi unde oamenii habar nu au să se mai iubească (asta dacă au ştiut vreodată). Dar, dacă mă întrebaţi pe mine, pur şi simplu mi se pare imposibilă existenţa unui asemenea univers strâmb.

De ce ne e frică, cel mai frică?

Salut. Ce mai faci? Eşti fericit? Te-ai trezit dimineaţa binedispus şi pur şi simplu vrei ca de azi lucrurile să fie mai bune? Ghinion. Pe la ora 7.30, în aglomeraţia cea mai mare de la metrou la Unirii, te vei întâlni cu mine.

Chiar acolo, înainte de scările rulante, unde te chinui să schimbi magistrala pentru a ajunge la minunatul tău loc de muncă, acolo, în mulţimea aia de oameni absolut nepăsători şi încruntaţi, o să dăm mâna unul cu celălalt. Apoi ştii tu mai bine ce urmează. În timp ce valul de oameni o să te poarte, vrând-nevrând, către metrou, o să începi să vezi în ceaţă. Capul tău o să se scufunde într-un borcan, urechile ţi se vor astupa şi degeaba vei încerca să-ţi ţii respiraţia câteva secunde. Ghici ce? Nu are niciun efect. Apropo de respiraţie, ştii bine că nu vei mai putea să respiri. Adică da, cumva plămânii tăi vor continua să primească aer, dar Dumnezeu mai ştie cum. Căci, oricât te vei chinui, te vei îneca exact ca un peşte pe uscat.

Am uitat să-ţi spun că din secunda doi în care ne vom întâlni îţi va trece deja prin minte că ţie astăzi, în această dimineaţă, ţi se va face rău. Partea bună e că nu vei leşina. Partea proastă e că, deşi eşti conştient de asta... Ei bine, pur şi simplu nu poţi să-ţi convingi şi creierul să creadă acelaşi lucru. Revenind la cum te vei simţi după ce ne vom întâlni pe scări, trebuie să-ţi povestesc şi despre mâini. Iată, mâinile tale nu vor mai fi ale tale. Poţi să te uiţi cu atenţie la ele, chiar să le scuturi, să le lipeşti de faţă, să le încerci cu dinţii ca să fii sigur că există. Da, probabil că sunt ale tale în continuare, una stă lipită de geantă şi cealaltă ţine umbrela, dar te întreb: ce mai poţi face cu ele acum? Ce mai poţi face cu două mâini care sunt în continuare lipite de corp, dar, ce surpriză, nu îţi mai aparţin?

Te-ai gândit că ai luat-o razna? Că faci un stop cardiac? Sau că poate data viitoare ar trebui să mănânci mai mult acasă, pentru că ți-a scăzut glicemia? Mă scuzi, îți reamintesc că ne-am întâlnit în această dimineață cu un scop: să-ți explic că lucrurile nu vor fi mai bune. Întâlnirea noastră va fi destul de scurtă. Va dura vreo zece minute, cam de la începutul aglomerației și până la penultima stație, când metroul se va goli și tu vei putea să te așezi pe un scaun și vei începe să respiri. Apoi, la revedere! Pe data viitoare, când va fi cel puțin la fel de intens! Și, culmea, doar noi doi vom ști!

Atacurile de panică reprezintă o stare bruscă de frică intensă și se manifestă mai ales prin sentimentul pierderii controlului. Majoritatea oamenilor care trec prin așa ceva pentru prima dată confundă starea de anxietate cu un posibil infarct. Statisticile psihologilor americani arată că 1 din 75 de oameni suferă de atacuri de panică. Un astfel de atac durează aproximativ 10 minute. Deși mulți îl asociază cu o cădere nervoasă, de fapt este vorba pur și simplu despre sentimentul acut al fricii de moarte.

Scurt tratat al bolilor din mintea noastră

Cunosc o fată crescută într-o familie de medici, înconjurată de tratate de medicină şi reviste de profil, lăsată să se uite la seriale despre bolnavi, o fată căreia i s-a explicat de mică totul despre orice fel de durere. Nu spun că ar fi vorba de mine, spun doar că o cunosc.

Era prin clasa întâi când a descoperit revista *Viaţa Medicală*, pe care o primea maică-sa prin poştă. Un ziar cu noutăţi din medicină, cu tot felul de cazuri povestite, cu mărturii ale doctorilor, ale bolnavilor, cu tratamente şi multe nume de boli. A început să citească revista, întâi din plictiseală, apoi încercând să înţeleagă cuvintele din limba latină, holbându-se la desene cu operaţii complicate şi urmărind traseul aiuritor al vaselor de sânge dintr-un singur organ. Au mai urmat serile în care maică-sa a luat un atlas medical şi i-a explicat cum arată corpul uman, ce e aia, ce e ailaltă, de ce suntem fragili şi ce ni se ascunde sub piele. Acesta a fost doar începutul.

Au mai contribuit ani întregi de urmărit seriale cu doctori. Oamenii aduşi pe targă la urgenţe, pac!, uşile deschise brusc, cei 50 de medici care sar să arunce cu perfuzii, urlă nume de substanţe, doze, apucă aparatele de defibrilat, toată lumea se holbează la monitoare, va fi sau nu linie izoelectrică? Plus maică-sa, lângă ea, în faţa televizorului, explicându-i ce se întâmplă, de ce e nevoie de procedura asta, de ce a tăiat doctorul acolo, ce o să urmeze.

Acestea sunt doar câteva premise care au contribuit la transformarea personajului despre care vă povestesc într-un ipohondru veritabil. Prima dată când a făcut o cădere de calciu a crezut că e vorba de un infarct miocardic. Apoi,

într-o vară, i-au amorțit două degete, de la lipsa de magneziu. Timp de trei luni s-a suspectat de tumoare cerebrală. A urmat un șir nesfârșit de boli închipuite. O simplă alergie la cine știe ce pastilă? Șoc anafilactic. O banală greață? Hepatită, cel puțin! Dureri de rinichi? Biata domnișoară de care vă spuneam a ajuns de trei ori în camera de gardă a diverselor spitale, convinsă că durerile de rinichi însemnau de fapt apendicită. De subliniat că, în una din situații, a avut cu ea și un mic bagaj de mână (pijamale, periuță de dinți, cană, prosop), în ideea că va fi, în mod sigur, operată.

S-ar mai putea adăuga un alt drum la urgențe pentru că i se umflaseră palmele (nimeni nu a putut descoperi cauza, a fost trimisă acasă și s-a vindecat de la sine), dar și o excursie minunată la munte, când s-a ales cu o entorsă la glezna stângă, dar a stat două zile în cort cu sufletul la gură, fiind convinsă că de fapt și-a rupt piciorul și, pentru că nu merge la spital, un cheag de sânge plecat de la fractură își va face de cap în corpul ei. De asemenea, ultima dată când a făcut o alergie a fost convinsă că are lupus. De atunci au mai venit (și, cum au venit, așa au și plecat) boli de plămâni, inflamații ale traheii și, cum altfel?, diverse forme de cancer. Nu spun că ar fi vorba de mine, spun că doar o cunosc pe această domnișoară. Și mai spun că, da, mintea ei trebuie să fie cel mai periculos loc din această lume.

Bucureștiul, fără număr

Când te încăpățânezi să te muți într-un oraș mare și necunoscut (în București, să zicem), iar maică-ta îți spune de patru mii de ori: „Ce cauți tu, mă, în toată nebunia aia?", ar fi bine să faci toate eforturile din lume ca lucrurile să meargă bine.

Chiar dacă:

1. În Pipera te aleargă niște câini care îți vor viața și nimic altceva.
2. În stația de metrou dai peste un bărbat care îi zdrobește capul de trepte altui bărbat pentru că s-a băgat pe scări înaintea lui.
3. În scara blocului locuiesc doi boschetari care urinează pe toți pereții.
4. Într-o seară, în Centrul Vechi, niște adolescenți se bat cu sticle sparte.
5. Locuiești alături de sute de ființe cărora cu greu ar putea să li se spună gândaci, din cauza dimensiunii impresionante.
6. În metrou ți se pare că toată lumea te împinge, că toți sunt încruntați și nervoși.
7. În autobuz, dimineața, un muncitor îți trage o palmă zdravănă peste fund, apoi coboară nepăsător, ca și cum ți-ar fi dat binețe.
8. Taximetriștii nu au niciodată bani schimbați să îți dea rest.
9. Vânzătoarele din magazinele de cartier vorbesc fără sfârșit la telefon și de fiecare dată când îți permiți, timid, să le deranjezi, pufnesc și scuipă un: „Hai, dragă, te sun io mai încolo, că a venit una! Pusi! Pusi!".
10. În mijloacele de transport în comun, regula este următoarea: femeile însărcinate stau în picioare, iar bărbații își lăbărțează fundurile pe scaune și își odihnesc burțile.

11. Într-o dimineață, într-un metrou plin ochi de doamne de toate vârstele, doi domni discutau: „Băi, da' femei mai tinere nu merg cu metroul ăsta? Numai babe? Și astea vai de mama lor, nici măcar nu se duc la lucru, se duc toate direct la groapă!".

Ca de fiecare dată, lucrurile merg bine atunci când renunți să mai faci eforturi. Într-o zi ieși dintr-o gură de metrou, înghesuit pe o scară rulantă, lumina te izbește în ochi și e posibil să pută a toate lucrurile rele din lume. Cu toate astea, îți dai seama că tu singur, doar tu, absolut tu, numai tu deții acest oraș. Este cu totul în proprietatea ta, de la un capăt la celălalt. Îl desenezi în fiecare zi, îi trasezi tot mai multe străzi, tot mai multe parcuri.

O dată la două zile mai inventezi un București. Unul dintre aceste orașe e violent, altul e albastru, altul e îndrăgostit, al patrulea e copleșitor și trist, de exemplu, Bucureștiul numărul nouă e jucăuș, iar Bucureștiul șaișpe e o seară tâmpită în care nu vrei să te vezi nici măcar pe tine în oglindă. De fapt, asta e ceea ce faci zi de zi: construiești câte un București, până când literele B, C, E nu mai au sens împreună, până când capetele oamenilor capătă fețe, până când pe toate străzile cresc din asfalt blocuri, case și mașini. Până când distanțele se scurtează și timpul se lungește. Până când știi ce metrou să iei fără să te uiți pe hartă, până când ghicești din prima ce vine după colț. Construiești un milion de Bucureștiuri personale și te oprești când orașul obținut nu mai e un oraș. Când devine (scuzați banalitatea)... acasă.

Cărți!

Îmi plac oamenii care citesc. Vreau să mă împrietenesc cu ei, să bem cafele împreună, să ne apropiem într-un fel sau altul, să „cărți!". Îi caut, îi provoc, e un magnetism pe care l-am simțit de când m-a învățat bunică-mea alfabetul, în urmă cu vreo 142 de ani.

Mi se pare că cititul e dincolo de toate lucrurile cool de pe lumea asta, că nu poate fi o modă, că niciodată n-a fost și că un om care stă și citește undeva, oriunde, fie în public sau la el în cameră, ei bine, acel om este pur și simplu cufundat în cea mai profundă sinceritate. Cunosc imediat un cititor de cursă lungă după felul în care habar n-are ce se întâmplă în jurul lui, după cum ține cartea, după cum întoarce paginile, după cum zâmbește sau se încruntă.

Eu, una, am tabieturile mele în ceea ce privește cărțile și, spre exemplu, nu pot să citesc în metrou. Dar pot să-i urmăresc pe ceilalți și mi se pare minunat. Când urcă un personaj nou, până să scoată cartea, încerc să ghicesc ce va fi. O poveste de dragoste? Polițistă? O carte motivațională? O fi literatură rusă? Românească? Poate ceva despre care eu n-am auzit? Sau pur și simplu o carte de bucate?

Dacă mă duc la cineva acasă, primul lucru pe care îl fac este să caut cu privirea cărțile. Aceasta poate fi, desigur, o chestiune înșelătoare. Într-o zi m-am îndrăgostit de un tip care avea pe masă un teanc de cărți, toate grozave. Mi s-a părut absolut perfect felul în care erau așezate cărțile, cum așteptau să le vină rândul, sau poate fuseseră deja citite, cât de aproape erau de pat, ceea ce îmi sugera nevoia de apropiere față de volume, bla, bla, bla. Eroare. După o vreme am revenit și cărțile erau tot acolo, în aceeași poziție, ba chiar necesitau o ștergere de praf urgentă. „Păi, le-am primit de ziua mea, acum câteva luni. Le țin aici că

nu am unde altundeva să le pun. Şi, în plus, arată şi bine", a venit răspunsul.

Nu-i nimic, n-am abandonat căutarea. Într-o altă zi am cunoscut o femeie minunată care avea alte cărţi aruncate pe o masă, într-o dezordine teribil de atrăgătoare. „Cărţi!" Am încercat să ţin minte ce titluri am văzut acolo şi mi-am dat seama că de data asta mă aflam unde trebuie (pe masa aia am văzut prima dată *Puşca de vânătoare* de Yasushi Inoue).

Mamă, îţi transmit pe această cale că într-o zi o să aduc acasă un bărbat care a citit mai mult decât mine. Care ştie „cărţi!". Unul care să mă poată învăţa nişte lucruri fantastice, despre care eu să n-am habar, nu mă interesează că e vorba de literatură, fizică cuantică sau biologie moleculară. O să fie un bărbat pe care o să-l aşezăm pe fotoliu, în sufragerie, iar noi o să stăm cuminţi în jurul lui şi o să-l punem să vorbească. Să ne povestească toate lucrurile pe care le ştie, până vine seara sau toamna sau alegerile sau sfârşitul lumii sau ce-o mai veni. Sau, şi mai bine, mamă, ţine minte ce-ţi spun! O să aduc, într-o zi, acasă la noi, în Severin, pe strada Adrian, un bărbat care să facă singurul lucru mai tare decât cititul: un bărbat care să scrie!

Dragostea din metroul Berceni

Ce-mi mai aduc aminte din seara aia: eu şi Adina terminaserăm programul, ne-am urcat în metrou, ea îmi povestea ceva, iar eu constatam, pentru a şaptea mia oară, că ar fi bine să merg la un oftalmolog, pentru că mă dor ochii. Apoi, la prima staţie, i-am văzut pe ei doi şi i-am zis Adinei: „Ia uite ce pereche!".

Ne-am holbat amândouă de parcă, ce să zic!, am fi fost nişte prinţese care n-ar mai fi văzut în viaţa vieţii lor doi oameni bătrâni şi săraci. Apoi am intrat în film. Bătrâna era scundă şi mergea foaaaarte încet, avea 100 de ani. Am reţinut o bluză verzuie cu flori şi un batic negru, în aceeaşi culoare cu mâinile strâmbe, cele mai muncite palme din lume. Bărbatul care o ducea de mână, probabil fiul ei, era un bătrânel chelios şi tăcut din cale-afară. Când şi-au găsit locuri în faţa noastră, bătrâna şi-a sprijinit câteva clipe o mână pe un bărbat necunoscut de lângă ea, apoi şi-a cerut scuze, explicându-i, în şoaptă, că nu s-ar fi putut aşeza altfel. Omul a privit-o nedumerit tot drumul, cu ochii plini de lacrimi.

Cum a pornit metroul, mama şi fiul s-au închinat. Apoi, la următoarea staţie, s-au închinat din nou. Au făcut asta de fiecare dată, la nesfârşit, fără să-şi vorbească, fără să se privească prea mult. Între timp, bătrâna a studiat pe toată lumea din jur, cu teama unui om care merge pentru prima dată cu metroul şi care se întreabă cum de nu se prăbuşeşte pământul peste noi.

A urmat un spectacol mut al duioşiei dintre o mamă şi fiul ei, cu strângeri discrete de mână, fără gesturi largi, fără plânsete, fără ca noi, eu, Adina şi bărbatul străin din faţă, să pricepem ce mică dramă se petrecuse, cine era bolnav, cine murise, cine avea să dispară primul. Bătrânul

a tot încercat să-i spună un lucru, a privit-o în ochi de nenumărate ori, a renunţat, iar şi-a luat inima în dinţi, degetele lui au desenat ceva prin aer, oare ea înţelegea ce voia el să-i explice?

Am stat şi m-am holbat când la cei doi, când la străinul de lângă ei, din a cărui imagine mi-au mai rămas în minte nişte ochi mari, miraţi, plini de lacrimi (dintr-un motiv de neînţeles pentru oricare alt pasager al metroului care ne ducea pe toţi spre Berceni).

Apoi, la Unirii, am coborât şi eu, şi Adina, şi străinul, teleghidaţi, uitându-ne unii la ceilalţi de parcă am fi asistat la un lucru uimitor. Ce se întâmplase? Absolut nimic. O scurtă călătorie cu metroul pe sub acest oraş plin cu oameni invizibili. Prima chestie care mi-a trecut prin cap a fost că aş vrea să o văd pe bunică-mea de la Severin. Sau măcar să o sun şi să vorbim despre: 1. Cum se fac gogoşile mai fragede, 2. Ce înseamnă că m-am visat pe un pod rupt, 3. Cum se numeşte chestia aia purtată peste fustă, în portul popular oltenesc. Doar că nu mai există vreun telefon pe lumea asta pe care l-aş putea folosi pentru a o suna pe bunică-mea. Şi asta-i tot.

De ce ne batem femeile

„Mişcă-te, 'tu-ţi Dumnezăii tăi, nu vezi că stai în drum aici? Dă-le dracului de plase, 'tu-le Dumnezău' lor de plase astăzi şi mâine! Nu sta ca proasta, vino de mă ajută să urc bagajele, 'tu-le muma lor. Domnu', nu mă ajutaţi să urc bagajele astea sus? Că proasta stă ca vita-n potecă şi io sunt operat, nu am voie să ridic greutăţi." Pauză de respiraţie.

„Aşa, acum treci aici lângă mine, 'tu-ţi Dumnezăii tăi de femeie astăzi şi mâine. Şi ia floarea asta de-aici, ţi-am zis să nu luăm sacsii cu noi, tu nu şi nu! Ia-o de-aci, îţi spun, până n-o arunc pe geam, Cristoşii tăi de tâmpită."

În urmă cu două săptămâni am fost martora unei „discuţii" între doi soţi, amândoi trecuţi de 70 de ani. La urcarea în tren, bărbatul – vizibil lipsit de vitalitate – îşi înjura soţia şi o brusca, o dojenea, o împingea şi puţin a mai lipsit să nu o lovească. Stăteam cuminţi şi aşteptam să plecăm din Bucureşti, eu şi un vagon întreg plin de oameni, când au apărut cei doi. Prezenţa noastră, a călătorilor, a fost, cel mai probabil, singurul motiv pentru care bătrânul nu i-a tras vreo câteva soţiei. Răcnetele lui şi lipsa ei de replici, teama care i se citea pe faţă femeii, felul în care îşi mişca mâinile, faptul că îi evita privirea, totul spunea că, după ce vor ajunge acasă, discuţia se va purta la un alt nivel.

Mai crunt decât scena de mai sus este acest tip de mentalitate românească: nu ne băgăm în certurile altora pentru că nu ştim „ce se întâmplă în familia omului". Şi eu, ca mulţi alţii, am crescut pe tărâmul lui „nu e treaba noastră". Slavă Domnului că am fost doar vecină cu alte tărâmuri, cum ar fi: „faci ca mine sau te omor cu mâna mea", „femeia trebuie bătută preventiv, că ştie ea mai bine de ce", „bătaia e ruptă din Rai" sau „eu te-am făcut, eu te omor".

De multe ori asistăm la certuri violente, pe care nu îndrăznim să le întrerupem de teamă şi de lene. Suntem comozi. Alegem să închidem ochii. E mai bine aşa, să nu te bagi unde nu-ţi fierbe oala, cine ştie ce a făcut femeia aia pe care o rupe unul în bătaie la colţul străzii! Poate o merită. Stai un pic şi asculţi: se cunosc? E femeia lui? Atunci e OK, doar n-o s-o omoare, doar o ceartă puţin. Te gândeşti să chemi poliţia? Dar n-ar fi ridicol? Şi ce să spui, că un domn îi trage palme unei doamne? Oare poliţia se deranjează pentru atâta lucru? Ai mai văzut asta la tine acasă? La vecini? La rude? Ţi-a povestit vreun prieten de pahar că, dacă îşi altoieşte nevasta într-o seară, a doua zi femeia e numai lapte şi miere şi nu-i mai aude gura două săptămâni? Crezi că bătaia e ceva normal? Veşti bune: deocamdată eşti doar o cifră într-un sondaj. Dar cine ştie? Mai devreme sau mai târziu, s-ar putea să te muţi şi tu în ţara lui „la toţi ne vine rândul".

Potrivit unui sondaj realizat la comanda ziarului *Adevărul*, peste 30% dintre respondenţi sunt de acord că „femeile mai sunt bătute şi din vina lor". De asemenea, statisticile arată că în România aproape 800 de femei au murit, în ultimii ani, din cauza violenţei domestice. În ţara noastră, o femeie este bătută la fiecare 30 de secunde.

După ziduri

Uite că s-a dus domnul Roger Waters, cu tot cu zidul lui, care s-a prăbuşit la final şi despre care ştiam cu toţii că aşa avea să se întâmple. Iar noi am rămas aceiaşi, ne construim singuri zidurile, apoi ne plângem că, uite!, avem ditamai pereţii în jurul nostru.

Ce am văzut eu la show-ul „The Wall" al lui Roger Waters, dincolo de zid. Oameni nostalgici şi frumoşi veniţi din toată ţara, familii întregi, părinţi cu copii, tineri care până acum trei ani habar n-aveau ce e aia Pink Floyd, cot la cot cu oameni de vârsta a treia, care veniseră şi ei să trăiască miracolul. Am simţit prieteni buni despre care ştiu că le-au dat lacrimile pe întuneric atunci când au auzit *Vera*, am văzut Casa Poporului ca pe o ditamai piramida pe pereţii căreia s-a proiectat, imensă, silueta lui Roger, şi m-am văzut pe mine, dedublată ca de fiecare dată, prezentă acolo şi călătorind în acelaşi timp în toate locurile în care a fost bine.

Am mai văzut, de exemplu, un grup de entuziaşti cu tricouri pregătite special pentru concert, pe care scria: „From Iaşi, with love. Pink Floyd". Mi-am petrecut trei ore pe vârfuri, degetele mele de la picioare habar nu au cât de mult au contribuit, bietele, pentru ca mintea mea să vadă. Am vrut să fac fotografii, dar apoi am înţeles că n-are sens. Atâta vreme cât nu mă va lovi senilitatea (dar posibil şi după), o să ţin minte ce s-a întâmplat acolo.

Dumneavoastră la ce v-aţi gândit când aţi văzut chipurile tuturor acelor morţi plutind pe zid, prin faţa noastră? La Iugoslavia? La Siria? V-aţi gândit la războaiele noastre personale de doi lei pe care le ducem zi de zi, ca şi cum am exista? Ca şi cum am fi vii pentru totdeauna? V-aţi gândit la morţii noştri despre care ne închipuim că luptă pentru

noi de pe lumea cealaltă? Vorba poeziei lui Dan Sociu, „să fie oare morţii mei/ mai puternici decât ai lor?".

Mulţumesc că mi-aţi dat voie să exagerez puţin, să fiu sentimentală, ştiu că n-o fi frumos, că tre' să fim reci şi aşa mai departe, că tre' să ne vedem de ale noastre şi câte şi mai câte. Adevărul e că Roger Waters n-a fost neapărat o epifanie, n-a fost o minune. Nu cred că am plecat de acolo alţi oameni. Pur şi simplu e posibil să fi trecut puţin pragul într-o lume paralelă, în care suntem tot noi, cu aceleaşi vieţi stupide, mergem la lucru, suntem importanţi, venim acasă, intrăm în televizor, ne spălăm pe dinţi, murim etc. Doar că acolo, în lumea aia paralelă, urâm mai puţin şi iubim mai mult. Atât.

Un prieten îmi spunea: „Toţi oamenii care ascultau Pink Floyd acum zeci de ani îşi spuneau probabil că vor ajunge ei să-l vadă pe Roger Waters în Bucureşti când o zbura porcul. Şi uite că aşa a fost!". Miercuri seara, un porc imens, negru, gonflabil a zburat deasupra noastră, în faţa Casei Poporului. M-am gândit şi eu, s-au gândit şi alţii, ce frumos ar fi fost să se desprindă animalul de coarda cu care era legat şi să zboare la nesfârşit peste Bucureşti! Să rătăcească milioane de ani deasupra Pământului porcul gonflabil, cu puteri paranormale, care să ducă cu el toată prostia şi toată răutatea noastră.

Roşia Montană secretă

Prima noastră Roşie Montană a fost şi ultima. Fix acum doi ani am ajuns acolo amândoi într-o maşină supersonică (sau să fi fost pur şi simplu o maşină obişnuită? Nici nu mai ştiu). Cert e că eu aveam o eşarfă albastră şi tu un tricou portocaliu. De ce ne-am dus? Încă nu era cool să mergi acolo. Sau era? Tu voiai să salvezi Roşia Montană. Eu, sincer, cel mai sincer, voiam să salvez altceva.

Maşina a intrat în Roşia Montană ca Alice în Ţara Minunilor. Era o zi plictisitoare de toamnă, cu lumină foarte multă, praf cât cuprinde şi fără de oameni. Primul lucru care mi-a atras atenţia, o clădire pe care scria „Reabilitare şi reamenajare imobil nr. 310, primăria veche. Astăzi s-au împlinit 104 zile fără accidente de muncă". Apoi, mai departe, o casă albă cu etaj. La unul dintre geamuri, clasicul „Această proprietate nu este de vânzare". Pe un stâlp, un bilet scris stângaci, de mână: „S-a pierdut varietatea semin-ţelor. Companiile au patent asupra vieţii".

În centrul localităţii, într-o piaţetă, înghesuite una lângă alta, ONG-uri pro şi contra, case obişnuite transformate în monumente istorice. Intrăm şi adunăm un braţ de pliante. Eu îţi spun: „Să vezi ce mai reportaj o să fac de aici", tu îmi răspunzi: „Da, da, să scrii neapărat", deşi amândoi ştim că această excursie se va termina atât de rău, încât niciodată nu vom mai dori să ne amintim de Roşia Montană.

Mergem mai departe, trecem pe lângă Casa Anca, „o clădire monument istoric aflată pe Aleea Brazi, în care a funcţionat o crâşmă. Clădirea va completa ansamblul viito-rului muzeu al mineritului, odată cu restaurarea ei de către RMGC". Ne uităm la casă şi casa se uită la noi. E doar o casă. Mai încolo, pe o altă uliţă, câteva ziduri fără de acoperiş nu au avut acelaşi noroc. În fostele camere cresc

copaci și bălării cărora puțin le pasă. Ajungem la un magazin alimentar numit „Ro & Nelu" (mai târziu, răsfoind fotografiile, am înțeles că de fapt era o poantă, „Roșinelu").

Mâncăm o pizza în „centru", la singura pizzerie, unde se vând de toate, inclusiv bomboane fondante. Chelnerița este amabilă și are un ochi vânăt. Pe stradă trece un om trăgând după el un măgar care se prăbușește sub greutatea a cinci milioane de plase de rafie pline cu nimic. „L-ai fotografiat? Să scrii și despre ăsta." „Ăhă."

Urcăm apoi către un „tău". Tu îmi explici ce înseamnă cuvântul, eu mă prefac uimită (am impresia că bărbaților nu le place ca femeile să știe totul-totul pe lumea asta). Deci „tăul" este un lac. Fix ca în melodia aia, „Nu te-ntinde broască-n tău, că nu-i tăul tăt al tău". Ne oprim în fața lacului și asta-i tot. Acum știu: acel lac părea atunci cel mai frumos loc văzut de ochii mei. Este foarte posibil să fi fost un simplu lac, nu vreo apă magică în care intri om și ieși ființă supranaturală. Habar nu am. Am pășit amândoi în mijlocul fotografiei, am râs, am țopăit, am dansat, am încremenit, am respirat, ne-am holbat și ne-am liniștit. A fost ceva fără de panică.

Ziua aia, lacul, mașina, tricoul portocaliu, eșarfa albastră, toate au rămas o Roșie Montană secretă, despre care nu am mai vrut să scriu și pe care, în mod sigur, nu am reușit să o salvăm. Poftim! Acum o salvează alții în locul nostru!

Urare pentru CFR

Nu, nu e vorba de fotbal, ci de Căile Ferate Române. Sunt un navetist din întâmplare. O dată la vreo două săptămâni mă trezesc într-un tren și de fiecare dată, absolut de fiecare dată, călătoria se transformă într-un mai mic sau mai mare coșmar.

La coadă la bilete aud mereu discuții despre cât de rău e să mergi cu trenul. Și totuși, rămânem toți acolo, nemișcați, așteptând răbdători să plătim prețuri din ce în ce mai mari. Stăm cuminți ca niște purcelușii hipnotizați, sperând că de data asta va fi mai bine. Și niciodată nu e. Nu vă voi povesti nimic nou, dar dați-mi voie totuși, de dragul terapiei de grup.

În toate verile, în tren este fie prea cald (iar geamurile nu se deschid), fie aerul condiționat funcționează, dar pe modul „ger". Ar mai fi și varianta în care se deschid geamurile, dar se deschid toate, și atunci curentul este, desigur, criminal, pentru că fiecare om vrea să deschidă geamul lui. Iarna este la fel, numai că invers. Dacă „se bagă" căldură, atunci se bagă, tată, căldură! Moțăim cu toții, ca într-un incubator, cu gurile căscate, nemaiștiind ce haine să dăm jos și pe unde să mai găsim o gură de aer. Dacă nu ați nimerit ziua în care trenul circulă cu căldura pornită, vă dorim mult succes, supraviețuiesc numai cei care au destule haine pe ei. Au fost ierni în care am mers în compartimente în care se forma gheață pe geam. Înăuntru.

Mizeria? Aș pune pariu pe orice pe lumea asta că într-o toaletă de tren, la clasa a doua, desigur (că de prima n-am bani), se pot identifica toate bolile posibile de pe planeta asta. E acolo o cultură impresionantă de viruși, pur și simplu nu vreau să știu. Explicația mea pentru faptul că încă n-am făcut hepatită este că, probabil, m-am imunizat de-a lungul atâtor ani.

Despre Mersul trenurilor am impresia că este ceva orientativ. Ca să ştie omul în jurul cărei ore s-ar putea să vină sau să plece. Plus-minus. Mereu sunt probleme. Vara se dilată şinele, iarna se contractă, toamna plouă, primăvara bate vântul. Mai apar diverse detalii: se fură un şurub, o bucată de cale ferată, un cablu, şi atunci la revedere. Stăm şi aşteptăm să se întâmple ceva. Sau, şi mai bine, trenul pleacă din prima lui staţie şi se defectează locomotiva după zece minute. Ce să facem? Stăm. Mai mâncăm o grisină, ne mai scărpinăm, mai sunăm acasă şi înjurăm (dar încet, să nu ne audă naşul). Vine locomotiva aia, nu vine? Da, se va aduce o altă locomotivă, dar niciodată din cel mai apropiat oraş, ci mereu de undeva de la dracu'. Mai stăm un pic. Mai mâncăm o grisină. Începem să ne gândim la viaţă, la lucrurile pe care le-am făcut greşit. La ce am putea schimba. CFR-ul ne obligă să meditäm. E minunat!

Ultima dată când am mers cu trenul, vagoanele nu erau numerotate aşa cum scria pe ele. Când mi-am găsit locul, într-un final, a venit un controlor care a strigat că „Domne, cine are 111 se mută la 102, 114 la 104, 115 se mută la 42 şi 105, ei bine, 105 rămâne la 105. Nu suntem noi de vină, domne, ne încurcară ăştia de la Bucureşti cu minunile lor de programe!". Ştiu, eu sunt de vină că nu mi-am luat maşină. În rest, aş mai vrea să adaug clasicul „în străinătate nu e aşa" şi, mai ales, CFR Călători, vedea-te-aş privatizat!

Fiului meu

În urmă cu două săptămâni, *Dilema Veche* publica un dosar intitulat „Scrisori către copiii noştri". Mai mulţi oameni de cultură au fost invitaţi să le scrie copiilor şi să le transmită câteva lucruri importante despre viaţă. Mi s-a părut unul dintre cele mai interesante numere ale *Dilemei* şi de atunci am tot scris şi rescris, la mine în cap, o astfel de scrisoare.

„Dragul meu. Am cinci miliarde de sfaturi importante pe care aş vrea să ţi le dau, cinci miliarde de secrete, ar trebui să pregătesc un jurnal fără sfârşit în care să notez toate lucrurile pe care eu nu le-am făcut la timpul lor şi pe care tu nu trebuie să le ratezi. Sau toate lucrurile pe care le-am făcut şi care n-au fost bune. Toate locurile unde trebuie neapărat să te duc şi pe tine, toate spaţiile invizibile în care ar trebui să ajungem împreună. Toată muzica, toate străzile, de ce să porţi blugi, de ce să fii politicos, de ce să râzi la glume. De ce să spui ce-ţi trece prin cap, de ce să pui mai puţină cafea şi mai mult lapte. De ce primul răspuns e mereu cel mai bun.

Toate prostiile alea, toată experienţa mea de doi lei, cum să nu te curentezi la maşina de spălat, cum să cureţi mai repede aragazul, cum să baţi un cui într-un perete prea tare. De ce să mănânci supă. Cum să vorbeşti cu o femeie care te iubeşte. Cum să vorbeşti cu o femeie care nu te vrea. Înotul. Dansul. Cum să-ţi calci cămăşile. Să te înconjori de oameni, dar să nu-ţi fie frică să spui nu. Să mănânci bine dimineaţa, e cea mai importantă masă a zilei. Să spui mereu mulţumesc, chiar şi pentru un lucru mărunt. Să creşti cel puţin un câine. Să nu bei băuturi acidulate. Să înveţi tenis. Să alergi. Banalităţi, dragul meu: omleta cu ciuperci, zăpada, marea, mersul cu bicicleta. Toate astea

sunt bune, trebuie însoţite de oameni şi trebuie ţinute minte. Trebuie visate şi apoi trebuie întâmplate.

Dar îmi dau seama că, până te vei face tu om, multe din experienţele mele vor fi depăşite. Poate nu se vor mai purta blugi. Poate politeţea sau sportul nu vor mai conta. Poate se vor inventa nişte pilule care ne vor ţine sănătoşi pentru totdeauna. Aşa că nu lua în seamă toate aiurelile astea. Să rămânem la ceva sigur. Cărţile.

Dacă ar fi să îţi dau un singur sfat pe lumea asta, acela ar fi să citeşti. Orice ai decide că vrei să devii, specialist în inginerie genetică sau croitor, scriitor, pompier sau profesor de muzică, nu contează, orice, orice ai ajunge pe lumea asta, trebuie să citeşti. Poate va fi mai greu la început, aşa e uneori cu lucrurile care «trebuie». Dar apoi, crede-mă, apoi nu te vei mai putea opri.

Nu contează ce vei citi, literatură SF, clasici ruşi, poezie sau tratate de biologie moleculară. Nu contează unde vei citi. Nu contează cine o să te vadă. Nu contează cum vor arăta cărţile, dacă vor fi din hârtie sau din circuite electronice. Nu contează dacă te vor ajuta să cucereşti fotomodele sau tocilare. Când vei începe să citeşti, nu te vei mai putea opri. Şi, cel mai important: după ce vei începe să citeşti, nu vei mai fi singur niciodată. Niciodată, niciodată, niciodată."

Lavinia Bălulescu nu are copii. Încă.

Timişoara, te iubesc cu semnul exclamării

Săptămâna aceasta am împlinit un an de când locuiesc în Bucureşti. Aşteptam ziua respectivă de vreo două luni, ca pe un soi de aniversare ciudată, însă mi-am adus aminte de ea abia seara târziu. Mă întorceam de la lucru, ieşisem de la metrou şi nu mai nimeream să deschid umbrela, să răspund la telefon şi să alerg spre autobuz. Atunci „m-a lovit": acum un an ajungeam în Gara de Nord cu două trolere şi un vagon de speranţă.

Acest text nu este despre nostalgie şi, mai ales, acest text nu este despre Bucureşti. Este un text despre Timişoara, locul din care a trebuit să plec pentru a se transforma dintr-un simplu oraş în „acasă". Şi mai este un text despre acei mulţi oameni (pe unii îi ştiu, pe alţii doar îi intuiesc) care există în mai multe locuri în acelaşi timp: locuiesc într-un oraş, se gândesc să se mute în altul, tânjesc după viaţa trăită într-un al treilea, dar îşi vizitează familia în al patrulea oraş. Nomazii.

Oamenii care nu au curaj să-şi mute toate lucrurile într-un singur loc pentru că nu sunt siguri dacă vor să rămână acolo. Oamenii care nu se ataşează de garsonierele pe care le închiriază, care îşi spun mereu că a mai rămas timp, că asta e doar o viaţă de probă, că trăim într-un fel de delegaţie, aşteptăm ceva, apoi altceva, găsim noi sensul cumva. Oamenii care se tem de hotărâri. Care se mulţumesc cu o plită în locul unui aragaz. Care au doar două farfurii şi două tacâmuri. Care nu păstrează borcanele pentru că nu au de gând că facă niciodată zacuscă. Oamenii care nu vor să îşi facă planuri de revelion cu trei luni înainte, care îşi aduc din alte oraşe hainele groase iarna şi care le

duc înapoi primăvara. Care nu vor, sub nicio formă, să învețe să facă prăjituri. Oamenii ca mine.

Există o anumită formă de rezistență față de lucrurile noi care vin spre tine, o reticență dubioasă față de orice formă de atașament, care, în timp, se atenuează. Față de lucruri și față de oameni. Pe de altă parte, nu știu exact cât timp mi-a trebuit, dar în Timișoara am trăit în mult mai multe feluri. Am construit lucruri, m-am îndrăgostit de străzi și m-am apropiat de oameni. Nu știu dacă așa ceva mai poate fi posibil, nu știu dacă ne e dat să iubim unul sau mai multe orașe de-a lungul unei singure vieți. Cât despre Timișoara, nu poate fi descrisă. Poate nici măcar nu există în felul în care o cunosc eu, poate e doar a mea, un oraș secret, personal, de existența căruia nu mai știe nimeni altcineva. De un singur lucru sunt sigură: este singurul loc în care aș putea îmbătrâni.

Așa că, la un an după ce te-am părăsit, îmi este tot mai clar: Timișoara, te iubesc ca pe culoarea verde. Oricât ar suna de patetic, te iubesc ca pe un munte invizibil pe care aș putea trăi fericită. Ca pe cea mai bună cafea cu lapte. Ca pe o dimineață de primăvară în tramvai. Ca pe o librărie numai pentru mine. Ca pe un labrador despre care afli că va trăi veșnic. Timișoara, nu vreau să te întristezi, dar, știi bine: te mai iubesc și ca pe un bărbat pe care îl lași în urmă. Ești a mea.

Ochiul care citește

Într-o vreme în care internetul nu însemna nimic, iar televiziunea numai ce „explodase", la mine în familie se devorau ziarele și revistele. Editorialele se citeau cu voce tare, rețetele de bucate și leacurile naturale pentru diverse boli se decupau și se îndosariau, în timp ce reportajele se lecturau în tăcere și se dădeau mai departe.

Cititul ziarului era un soi de obicei de familie, ca masa de duminică, o chestie pe care o făceam împreună. Pe lângă nelipsitul cotidian, se adăugau diverse publicații „de nișă", în funcție de preferințele fiecăruia: maică-mea, de exemplu, era abonată la *Viața Medicală*, iar tata era pasionat de *Revista fenomenelor paranormale.*

La capitolul „pasiuni", tataie se oprea la rubricile despre cum să trăiești sănătos și nu mai voia să fiarbă laptele în oala obișnuită, pentru că citise că e făcută dintr-un metal toxic. Mamaie era interesată de tot ce însemna vedete, dar și de sfaturi pentru gătit, iar eu devenisem obsedată de crimele, violurile și jafurile despre care citeam, pe ascuns, în *Evenimentul zilei.* Atunci am învățat cuvântul „concubinaj".

Uneori, familiile făceau chiar și schimburi de ziare: Nănicu ne aducea o dată pe lună un braț de nu-știu-ce magazin pe care ai mei nu îl cumpărau. Eu le citeam pe toate, din scoarță în scoarță, de la interviurile cu vedete până la reclamele la liniile erotice. Le citeam și, uneori, le mai și decupam. Alte două momente importante ale vieții noastre de familie au fost revista *Avantaje* (pe care eu și mama chiar o citeam împreună) și *Formula As.* Aceasta din urmă era citită duminica, habar n-am de ce tocmai atunci. Mama o citea îndelung, iar tataie apărea din timp în timp și întreba dacă mai avem mult, că ar vrea și bunica să citească. Acum, dacă stau să mă gândesc bine, cred că

eram niște oameni destul de mișto, cum stăteam toți cuminți în casa aia și împărțeam între noi, în fiecare duminică, un singur ziar.

Nu știu exact cum și de ce, dar acum fiecare dintre noi stă în altă parte. Ai mei cumpără doar *Adevărul de weekend*, vinerea, ca să mă citească pe mine. Se mai plânge, se mai râde, se mai sună pe la rude. În rest, tata dă banii mai mult pe cărți, iar mama nu ar cumpăra ziare nici amenințată cu o armă de foc. Tataie este consecvent, ia în continuare *Formula As* și o citește fără să sară un rând. Cred că face asta și pentru că, de când a murit mamaie, este foarte, foarte singur.

Ideea este că publicațiile astea ne-au făcut fericiți și simplul gând că printul/ziarul/hârtia ar putea să dispară mă întristează. Zilele trecute am primit o scrisoare de la Tiberiu Vasile Cioată din Făurei (Brăila), un domn de peste 70 de ani, care îmi spune, la final, cât se poate de simplu: „Nu am acces la adevarul.ro și mă rog să țină cât mai mult formatul *Adevărul* tipărit". Vă mulțumim. Și eu mă gândesc mult la asta. Nu la ziarul *Adevărul* mă gândesc, ci la oamenii care citesc ziare. La oamenii care iubesc hârtia. La oamenii ca tataie, care, nu știu dacă v-am spus, citește cu un singur ochi, și acela bolnav. Cu celălalt ochi nu mai vede de multă vreme.

Cine mai are nevoie de oameni

Mă plimbam aseară prin Centrul Vechi al Bucureştiului, în apropierea celor cinci miliarde de cârciumi. În general, nu este un loc potrivit dacă vrei să întâlneşti „personaje". Zona este un imens clişeu, este ca o televiziune despre care spunem că difuzează numai prostii, dar la ale cărei programe ne uităm cu toţii după ce încuiem uşa de la intrare. Totuşi, aseară am întâlnit un „personaj".

În faţa unei clădiri stătea un paznic plictisit, trăgea dintr-o ţigară şi butona la telefon, când lângă el s-a oprit o bătrână, cea mai scundă bătrână din oraşul acesta. Nu era genul de bătrânică de la ţară, cu fuste lungi şi broboadă. Din contră, purta blugi, era tunsă scurt şi căra după ea o sacoşă imensă. Părea complet dezorientată, îşi tot frământa părul cu mâna dreaptă şi se uita în toate direcţiile, ca şi cum ar fi urmărit-o cineva.

Femeia l-a abordat pe paznic, s-a apropiat de el şi l-a întrebat: „Nu vă supăraţi, unde sunt oamenii?". Omul s-a uitat la ea, s-a uitat în stânga, în dreapta, a dat din umeri şi s-a întors la telefonul lui. Femeia, de două ori mai scundă decât paznicul şi cu plasa imensă după ea, nu s-a lăsat. S-a apropiat şi mai mult şi a întrebat din nou: „Oamenii, nu vă supăraţi, dar unde sunt oamenii?". „Care oameni, mamaie?", s-a răstit bărbatul.

În tot acest timp, pe trotuar forfoteau tinerii care se grăbeau să-şi aleagă o cârciumă, iar eu treceam în slow-motion. Paznicul era deja nervos. „Nu vezi că e plin de oameni? Care pana mea oameni, pe cine cauţi?" Femeia s-a uitat iar în toate părţile, la mine, la ceilalţi, la taximetrişti, la covrigăria de lângă, unde era coadă, la paznic, la maşinile poticnite pe stradă, la întuneric, la picioarele ei prea mici, apoi i-a răspuns că undeva, aici, erau foarte mulţi oameni

cândva și că nu mai știe să-i găsească. „Nu știu unde s-au dus", s-a bâlbâit ea. „Poate nu pe strada asta, poate nu în orașul ăsta, poate nu în fața casei ăsteia, deși așa îmi amintesc. Eram mulți oameni aici și acum nu sunt decât eu și nu știu unde sunt ceilalți și nu știu cum să ajung la ei. Dumneavoastră nu știți?"

Paznicul a tăcut câteva secunde încruntat și a stins țigara. Apoi a răspuns cu cea mai serioasă și mai politicoasă voce pe care și-ar fi putut-o lua, vocea aia pe care o folosea doar la el acasă, în fața oglinzii, când își imagina că este polițist, cam după ce privea la vreun film american. A zis: „Mamaie, te rog io să te duci la matale acasă cât mai repede și să tragi zăvorul la ușă și să te culci. Aici nu e pentru femei de vârsta matale!". „Păi, și oamenii?" Paznicul ajunsese la limita răbdării. Era prea mult pentru el într-o singură seară plictisitoare de sfârșit de octombrie. Așa că a continuat pe același ton de actor american crescut în România: „Cară-te de-aici, până nu-ți dau două peste ochi și chem și poliția, să vezi tu atunci oameni!".

Povestea mea nu are o morală. Ba are una, dar e mică, mică de tot. Sună cam așa: toți vom îmbătrâni, tuturor o să ne pută cururile, toți vom uita pe ce stradă stăm, toți ne vom pierde mințile și toți vom avea nevoie de oameni, dar doar puțini, foarte puțini dintre noi vom avea norocul să fim iubiți atunci. Asta, desigur, în cazul în care nu ne omoară stresul înainte de 40 de ani. Atunci nu se mai pune.

Blocați în IOR

Pentru cei care nu știu, IOR este un parc din București, iar numele vine de la Întreprinderea Optică Română. Este un parc precum toate parcurile: alei, lac, locuri de joacă, oameni fericiți, oameni nefericiți, oameni care aleargă, oameni care împing cărucioare, care fac poze, care pescuiesc sau care se grăbesc să ajungă undeva. Oameni pe bănci.

Când m-am mutat în București, acum un an, toată lumea care afla unde stau spunea: „Oaaa, ce mișto, stai lângă IOR, trebuie să mergi acolo". Au trecut săptămâni bune până am intrat prima dată. Eram cu Olivia, „persoana mea", știți, omul acela care vă cunoaște așa cum sunteți de fapt. În toamna aia mi s-a părut că am văzut pentru prima dată în viață cum arată mormanele de frunze uscate. În felul acela de nedescris în care arată realitatea brută, lucrurile care există cu adevărat și pe care nu le vezi. Nu le vezi că ești chior. Că ești ocupat. Că ești cu mintea în altă parte. Că nu îți pasă. Că nu e pentru tine. Așa arătau frunzele alea. IOR a devenit atunci primul meu București.

Apoi a venit o dimineață de decembrie cu cer senin și ape înghețate, o dimineață în care am dat ocol lacului și mi s-au explicat niște lucruri științifico-fantastice. A fost o zi în care nu mi-am mai simțit urechile și nici picioarele de atâta frig, o zi cu oboseală, pizza și cafea, în care am chicotit și am bătut aleile într-o lentoare soră cu mahmureala, soră cu binele.

Printre alte zeci de drumeții în IOR, au venit zilele de vară în care am zăcut singură la umbra copacilor, citind și trăgând de ore și de mine, alte dimineți în care am încercat să dau ocol lacului în fugă și m-a întrecut un nene care împingea tacticos un cărucior, dar și după-amiezi tâmpite

în care traversam parcul grăbită și sătulă de toți oamenii fericiți, cu vieți, cu copii în brațe, cu câini în zgardă.

Pe un alt prieten încercam să-l conving că IOR-ul e un loc fermecat, că trebuie să mergem măcar o dată acolo, să-i arăt toate lucrurile alea care nu pot fi povestite folosind cuvinte omenești. Am trecut de multe ori pe lângă parc, dar mereu era ceva ce ne oprea să intrăm. Ba chiar am inventat și o poveste, cum că noi, dacă o să intrăm vreodată, o să rămânem blocați acolo, blocați în IOR, ca și cum lumea s-ar strânge în jurul nostru și realitatea s-ar lipi ca o membrană de copacii de la intrare.

Uite că n-a fost așa, uite că IOR-ul a fost, până la urmă, un simplu parc, fără forțe supranaturale care să ne păstreze pentru totdeauna înăuntru. Dar ceva tot s-a petrecut: am confecționat amintirea unei ore petrecute pe o bancă, fix pe malul lacului, cu o cafea despre care nu-mi mai amintesc dacă a fost bună sau proastă. Știu că a fost un nor, știu că s-a citit ziarul *Adevărul de weekend*, cumpărat de la un chioșc din stația de autobuz, știu că s-a râs, s-au verificat niște haine luate de la un second din apropiere, unii dintre noi s-au alintat, alții dintre noi au fost serioși, știu că s-au făcut ceva planuri, iar ploaia n-a mai venit până la urmă. În felul ăsta am spulberat și n-am spulberat mitul celor care nu mai pleacă niciodată din IOR.

Nu sunt sigură, dar cred că uneori e obligatoriu ca părți din noi să rămână blocate în locurile în care a fost bine. (Glumesc, desigur! Sunt sigură că așa trebuie să fie! Sunt foarte sigură!)

Portofele, portofele

Zilele trecute stăteam la o coadă enormă (la Poştă, evident!) şi am auzit (din cauza ritmului enervant de lent al înaintării) o discuţie nesfârşită între două doamne de vârsta a doua, care povesteau ce ţin ele în portofele.

Totul a început de la faptul că prima îşi scotocea în portofel, căuta o chitanţă şi brusc a izbucnit în râs. Găsise un bileţel pe care, a explicat ea, i-l lăsase fiica ei pe frigider, în urmă cu vreo zece ani. Scria: „Mama, eu mă duc până la Gina. Am terminat temele. Te iu". Femeia păstrase biletul vreo zece ani în portofel, într-un buzunărel ascuns, deşi între timp vor mai fi venit alte sute de declaraţii de dragoste şi, poate, alte sute de bilete pe acelaşi frigider. Şi îl păstrase, deşi tânăra nu păţise nimic grav între timp. Pur şi simplu crescuse.

Cealaltă femeie, ascultând povestea cu bileţelul, a început şi ea să caute ceva semnificativ. Şi-a scos din portofel iconiţe, o carte de rugăciuni, bilete la cine-ştie-ce, facturi, bonuri, a dat de o poză a nepotului (dolofan, până în doi ani, rozaliu, întins pe o păturică), „ţucă-l mama pe el de drag", a trecut mai departe, hârtii, hârtiuţe, până când s-a oprit triumfătoare. Găsise un nasture. Partenera ei de discuţie nu înţelegea. Totuşi, era doar un nasture, ce putea fi emoţionant, ce putea fi nostalgic, intrigant, amuzant într-un nasture? „Acum trei ani, când l-am îngropat pe Virgil, mi-a zis o femeie să tai un nasture de la costumul cu care îl îmbrăcasem şi să-l port mereu cu mine, că o să mă apere." „N-am mai auzit aşa ceva", a răspuns cealaltă, vizibil mirată (la care mirare se adăuga şi mirarea mea de a nu mai fi auzit, nici eu, de o asemenea superstiţie). „Păi, şi cum, ai tăiat nasturele de la sacou?" „Da, l-am tăiat şi l-am ascuns. Îl ţin de trei ani în portofel!" „Păi, şi te ajută?" „Mă ajută, cum să nu!"

În timp ce coada a mai înaintat cu circa o jumătate de metru şi în timp ce un bătrân a început să strige că să-i ia naiba pe toţi cu coada lor, că îşi bat joc de oameni, că el e bolnav, are hipertensiune, că cine are timp să stea şapte ore aici, mi-am imaginat cum, uneori, atunci când e speriată, femeia scoate nasturele ăla din portofel, îl aşază pe masă în faţa ei, îl priveşte, îl atinge, vorbeşte cu el, îi povesteşte, îi ascultă liniştea de nasture negru, apoi lucrurile devin mai bune.

După care mi-am amintit că în facultate eram interesată de ce păstrează oamenii în portofele, în afară de bani. Ce amintiri, ce lucruşoare, ce amulete cărăm cu noi în fiecare zi. Începusem să-mi şi notez răspunsurile, pe atunci. Pe listă erau tot felul de bileţele, fotografii, păr de la „tăierea moţului" unui nepot, erau bilete de intrare la muzeu din zilele bune, erau articole decupate din ziare, plicuri de zahăr luate din aeroporturi îndepărtate, prezervative sau şerveţele pe care erau scrise două cuvinte. Uneori, descoperirea era poetică, de cele mai multe ori erau lucruri banale. O singură dată, îmi amintesc, o femeie mi-a arătat că ţine în portofel o cheie. Am întrebat-o dacă e cheia de la ea de acasă. Mi-a spus că nu, că e cheia de la apartamentul părinţilor ei, dar că aceştia locuiesc într-un alt oraş. Şi că au schimbat yala între timp, deci cheia nu se mai potriveşte. Şi că, oricum, ea nu se mai poate întoarce niciodată acolo.

O jumătate de porc pentru sufletele noastre

„Care eşti, mă, la telefon? Fane Ciocan? Care Fane Ciocan, mă nebunule? Fi-ţi-ar Fane Ciocan al dreac'! Cât are jumatea aia de porc? Şi cât costă? Mânca-ţi-aş, de unde e porcu' ăsta? Aha, păi, să stea acolo, că e prea scump. Nu mă coafează!"

Taximetristul vorbeşte la telefon. Negociază cumpărarea unui porc. „Păi, bă nebunule, tu nu auzi că taică-miu oricum are porc? Îşi ia concediu saptămâna viitoare şi îl taie, îl aranjează frumos, îl face tot, aşa că mie nu-mi trebuie. Adică mi-ar trebui dac-ar fi mai ieftin. Aş lua juma' de porc, da' nu la banii ăştia, frăţioare, că e foame mare, mă-nţelegi? Şi mai tre' şi să vin să-l iau eu cu maşina? Pe bune? Ha, ha, ha, păi, cine vine, mă nebunule, să şi ia porcu' de la atâta distanţă? Păi, tu oricum îl aduci încoace, la Bucureşti, nu? Dacă îl aduci tu pe banii tăi, atunci cine ştie! Că, oricum, dacă nu ţi-l ia nima, tu tot îl aduci, bă Fane, bă! Mai gândeşte-te!"

Porcul încă viu, care trăieşte într-un coteţ lângă Bucureşti, habar nu are ce i se pregăteşte. Încă nu şi-a visat moartea, încă nu a bănuit că jumătatea lui dreaptă (de exemplu) ar putea ajunge într-un congelator din Bucureşti, în timp ce jumătatea lui stângă ar călători către cine ştie ce alte bucătării.

Merg cu taxiul printr-o lume visată de un Bucureşti care se pregăteşte de Sărbători. Între blocuri, cinci bărbaţi pârlesc un alt porc, mai puţin norocos. L-au acoperit cu paie şi i-au dat foc. Stau toţi cuminţi pe margine şi se uită la el, trăgând din ţigări. Suntem tot în viaţa aceasta. E o prelungire a fumului până în minţile noastre, până în creierul oraşului care ne ţine-n burta lui.

Acum noi stăm pe un fel de balcon, în ger, fumăm şi visăm visul Bucureştiului care ne strânge pe toţi într-un elastic. În curtea din spate a fabricii de mobilă, câţiva muncitori îşi încălzesc mâinile pe nişte ceşti cu cafea. Apoi vine o maşină cu geamurile larg deschise, din care se aude „It's not unusual to be loved by anyone/ It's not unusual to have fun with anyone". Din maşină coboară un alt bărbat, lasă portiera deschisă şi începe să se mişte în paşi de dans prin curtea fabricii de mobilă, în aplauzele muncitorilor.

Dansăm cu toţii la noi în cap. Tom Jones răsună până-n cer, în locul de unde ninge, acolo unde se întâlneşte fumul nostru, al tuturor, acolo unde se termină oraşul. E un fel de a spune că suntem încă bine. Că jumătatea de porc o va reîntâlni, neapărat, pe cealaltă jumătate. Că suntem vii, chiar dacă Bucureştiul ne visează pe noi, şi nu noi pe el. E un fel de a aplauda ca la o minune care ţine câte zile vrem noi: până la Crăciun, până la Revelion, până ninge din nou, până ne vedem de-adevăratelea la faţă unii pe alţii. Până se termină lumea.

Cântec pentru Evelina

Evelina, anul trecut de Crăciun m-ai sunat să mă chemi la maică-ta acasă, la masă. M-ai sunat chiar pe 24, dimineaţa, mai ştii? Atunci am descoperit că stau la câteva blocuri distanţă de ai tăi, mă mutasem în Bucureşti de puţin timp şi eram tare pierdută în spaţiu. M-ai simţit la telefon că sunt singură de Crăciun şi ai insistat la nesfârşit să vin să mâncăm sarmale delicioase.

Ţi-am promis, dar nu ştiu până la urmă ce s-a întâmplat. M-ai sunat mai pe seară să îmi spui că ajungi târziu la ai tăi. Erai fără chef, eu mă hotărâsem să merg la altcineva şi a rămas că vin a doua zi, pe 25. Atunci ne-am auzit din nou. A fost oare ultima dată când ne-am auzit? 25 decembrie 2012? Am zis ceva bun? Ceva rău? Tu ai spus cumva că suntem obosite amândouă şi să o lăsăm pentru săptămâna viitoare? Sau eu am spus asta? Cel mai probabil eu am fost, m-am eschivat, ca de obicei. Am avut o discuţie din aia: „Ce faci, pitic?", „Bine, pitic" Eu eram „pitic", pentru că mereu am fost mai scundă decât tine. Te-am invidiat mult pentru asta şi nu cred că ţi-am spus-o vreodată.

Evelina, ăsta e primul tău Crăciun pe o altă planetă. Am în cap o imagine cu tine de când m-ai vizitat la Timişoara. Eram încă în facultate, dar mă mutasem în apartamentul ăla, ştii tu. Ai deschis geamul şi te-ai aşezat relaxată pe pervaz. Ţi-ai aprins o ţigară. Afară era primăvară, totul era inundat de o lumină ciudat de galbenă, iar tu stăteai acolo, întinsă pe pervazul meu, şi erai grozavă. Erai cea mai grozavă fată care a stat vreodată pe un pervaz şi a fumat o ţigară într-o zi de primăvară.

Hei, Evelina, mai ţii minte, acum un milion de ani, când am mers în tabără prima dată la Mraconia şi m-ai învăţat să ascult Ada Milea? Şi să beau bere Gambrinus. Şi mi-ai

dat polarul tău într-o seară. He, he, nici nu știi tu, până atunci habar nu am avut ce era ăla un polar. Nu mersesem niciodată la munte, Evelina. Toată copilăria o trăisem pe malul Dunării, iar tu îmi povesteai de pârtii și schiuri și excursii și eu stăteam în căbănuță, lângă tine, cu picioarele pe pereți, visând la lumea ta minunată.

Sau atunci când ai venit la Severin și ai stat o săptămână întreagă. Eram în clasa a șaptea sau a opta. Te-am adus la mine acasă și ți-am dat o ie cadou. O aveam de multă vreme și nu o purtasem niciodată. Ai fost entuziasmată, spuneai că e trendy, iar eu mă tot miram, în secret, căci n-aș fi purtat-o nici forțată. Am râs mult amândouă atunci. A fost bine. Evelina, am în mansardă, la Severin, o cutie cu scrisorile pe care le-am primit de la tine de-a lungul copilăriei noastre. Și știu că și acasă la tine trebuie să fie o cutie similară, cu scrisorile mele. Eu nu știu ce să fac cu toate hârtiile astea, Evelina. Aș vrea să le citesc, dar încă nu pot. Am încercat, dar nu e bine.

Ce ciudat îmi e să îți spun Evelina, când eu nu ți-am spus niciodată așa, când tu ai avut mereu numele tău secret pe care îl foloseam. Evelina. Parcă vorbesc despre altcineva. Evelina, să mă ierți că n-am venit Crăciunul trecut să mâncăm împreună. Dar e OK, Evelina, o să vin într-o altă zi. Când o să fie cald, când o să fie primăvară, când o să urc scările în fugă. Când o să sun la ușa alor tăi. Când ușa o să se transforme într-o poartă imensă de lumină, pe care tu, draga mea, o s-o deschizi pentru mine.

Cu căruciorul la cumpărături în tramvaiul 36

O seară oarecare, ora 19.40. Aştept tramvaiul pe întuneric, în minunata staţie Şoseaua Fabrica de Glucoză, sperând să nu am parte de câinii care trăiesc în pădurea de peste drum. Tramvaiul 36 apare, ca o ultimă salvare, şi, chiar atunci când opreşte, observ în primul vagon doi copii care se bat. Calculez repede ce am de făcut. La ora aia, următorul tramvai trece peste 26 de minute. Urc.

Cei doi copii nu se joacă, ci chiar se bat pe viaţă şi pe moarte. Au o vârstă incertă, între 7 şi 12 ani, şi sunt încălecaţi pe podea, urlă, scuipă, trântesc pumni. Mă aşez în al doilea vagon, cât pot eu de cuminte, şi evaluez situaţia: în fond, sunt doar doi copii. Trece o staţie, trec două. Când se deschid uşile, din noapte apar alte trei persoane (doi bărbaţi şi o femeie), care urcă în tramvai cu un cărucior mare, pe roţi, din acela folosit în magazine la cumpărături. Copiii se opresc brusc din bătaie şi nu mai ştiu unde să se ascundă. Bărbatul (care în mod evident îi cunoaşte) începe să împingă căruciorul enorm printre scaunele tramvaiului şi se îndreaptă către cei doi băieţi. Toată viaţa se scurge din noi, ceilalţi călători. Stăm cuminţi şi numărăm secundele până la următoarea staţie (moment în care observ că în tramvai sunt, de fapt, doar femei).

Urmează, pe repede înainte, o bătaie de ţinut minte încasată de cei doi copii de la bărbatul purtător de cărucior. Copiii se urcă pe geamuri în sus, se aruncă de pe o bară pe alta ca nişte veritabile maimuţe, urlă, înjură, se roagă, se lovesc de călători, îşi smulg hainele de pe ei etc. Bărbatul cu cărucior este de neînduplecat. În plus, la niciuna din staţii nicio pasageră nu îndrăzneşte să mai coboare. De fapt,

efectiv nimeni nu mai mişcă. Mai trec aşa vreo trei staţii (şi un milion de ore). Într-un final, grupul coboară, cu tot cu cei doi copii reeducaţi. Eu, una, îmi promit că nu voi mai merge niciodată, dar niciodată, absolut niciodată, niciodată pe această lume nu voi mai merge cu tramvaiul 36.

O dimineaţă oarecare, ora 8.30. În tramvaiul 36, de data aceasta aproape plin, urcă un bărbat însoţit de două femei. Cei trei au cu ei un cărucior enorm, pe care îl folosesc la strâns fier vechi. La lumina zilei, cei trei par o familie aproape normală, deşi nu se poate spune exact care e rolul fiecăruia. Bărbatul povesteşte: „M-au prins aseară aici, fix aici, uite acolo! M-a prins garda şi mi-a luat tot ce găsisem! Ca niciodată!". Femeile dau din cap: „E periculos aici, trebuie avut grijă!". Bărbatul aprobă, apoi continuă: „Duminică facem toţi baie şi ieşim şi noi în oraş ca oamenii, da?". Femeile încuviinţează, iar tramvaiul 36 îşi continuă drumul spre Pipera, ca şi cum ar fi visat de un tramvai mai mare care doarme.

Caut oraș

Așa că merg cu metroul, stau cu ochii închiși, îmi scot din cap toate gândurile (bune sau rele) și las vocile celorlalți să intre. Apoi îi împart pe toți în categorii, fac o selecție rapidă, îi organizez în cutiuțe: „Ucraina", „Ponta", „Băsescu", „de ce nu vine primăvara", „ce tupeu a avut Crin", „ce ne facem dacă începe războiul", „nu știu ce să mai gătesc", „cum se descurcă copilul la școală" și „la ce filme m-am mai uitat în ultima vreme".

Nu deschid ochii, nu vreau să stric experimentul. Știu exact câte stații mai am, așa că ascult în continuare, sondez, încerc să-mi închipui fețele oamenilor fără să-i văd, să le intuiesc marile drame, micile bucurii. Ce fel de pantofi poartă, ce au mâncat de dimineață, ce fac atunci când nu îi vede nimeni. Tot survolând spațiul metroului, tot ascultând și sondând și trecând mai departe, mă opresc la o voce de fată care rostește pentru a treia oară: „Caut oraș. Asta fac, înțelegi? Asta am făcut mereu. Nu mă pot opri din făcut asta. Nu pot. Nu găsesc. Vreau, dar nu găsesc".

Dintr-odată, toate Ucrainele, toate guvernele, toți miniștrii, toată politica, tot fotbalul și toată vorbăraia din metrou dispar, totul încetează și rămânem doar noi, eu și fata pe care mi-o imaginez înaltă, purtând o eșarfă enormă, albastru-închis. Ea continuă să povestească unui interlocutor real, fără să știe că are și unul invizibil, pe mine, o altă fată care stă cuminte pe scaunul ei, așteptând să vină Piața Unirii și plimbându-se, între timp, prin mințile oamenilor.

„Nu pot să mă atașez de niciun loc. Încerc. Fotografiez cu mintea străzile, apoi le bat cu piciorul, încerc să stabilesc conexiuni cu alimentarele, cu parcurile de cartier, încerc să fac lucruri acolo care să conteze, care să producă amintiri, dar nimic nu funcționează. Ăsta e deja al șaselea

oraş în care locuiesc. Al şaselea! Nu ţi se pare puţin cam mult? Nu ţi se pare ciudat? Am nevoie de un oraş care să mă ţină, care să mă prindă, care să mă vrea."

Uneori, în metrou, ca şi cum aş apăsa pe un buton magic, reuşesc să dau mai încet toate vocile de care nu îmi pasă şi să dau mai tare conversaţia pe care vreau să o aud. Pot de asemenea, cu ochii închişi şi fără să mă mişc de pe scaunul meu, să pricep toate frustrările, toate râsetele, fiecare oftat. Pot să aud cum ne plângem fără să facem ceva, pot să mă conectez la creierul nostru colectiv, pot să fiu neputincioasă alături de oamenii din jur şi pot să urăsc împreună cu ei. E ca şi cum eu sunt în interiorul metroului, dar sunt şi în afara lui, eu sunt metroul, eu sunt tunelul săpat în burta acestui Bucureşti. Ca şi cum, în acelaşi timp, eu sunt toţi oamenii care vorbesc despre un război, dar şi toţi oamenii care vorbesc despre ce vor găti diseară, eu sunt oamenii care îşi dau cu părerea despre Antonescu şi Ponta şi Băsescu şi asumarea răspunderii. Ca şi cum eu sunt inclusiv mecanicul plictisit al metroului, dar şi vocea înregistrată care anunţă staţiile. Ca şi cum şi eu caut un oraş personal, ca şi cum toţi facem asta.

Lista lucrurilor care nu vor mai conta

Uneori, foarte rar, închid televizorul. Ies din pielea mea, din capul meu şi din gândurile mele şi intru într-o lume paralelă în care înţeleg totul, înţeleg mai ales că ne pierdem vremea cu lucruri care nu contează, că aproape nimic din ce facem nu are legătură cu noi. Tare păcat totuşi că nu învăţ nimic.

Iată ce nu va mai conta într-o zi: Ponta, Băsescu, Antonescu, zborul companiei Malaysia Airlines, acciza la carburanţi, Ucraina, Crimeea, Rusia, Putin, Obama, războiul care vine sau nu, Vlasov, cutremurele din Vrancea, PSD, USL, USD, PMP, SRI, ANI, ASF, CFR, falsificatorii de carduri, codurile de vijelie, codurile de caniculă, codurile de ninsoare, furtunile de căcat provocate de oamenii proşti, furtunile de căcat provocate de oamenii răi, poluarea din oraşele mari, liniştea din oraşele mici, câinii care ne mănâncă pe străzi, câinii pe care îi pierdem şi nu-i mai găsim, politicienii pe care îi votăm şi nu ies, politicienii pe care nu îi vrem, dar sunt aleşi, NATO, Nicuşor Constantinescu, de ce s-a prăbuşit avionul în Apuseni, Catedrala Mântuirii Neamului, cum ne dăm seama ce e rău şi ce e bine, de ce îl înjură unii pe Pleşu, ce cărţi a mai scris Voiculescu, cine câştigă Eurovisionul, ce s-a mai întâmplat în *Suleyman*, de ce e bine să alăptezi în public, pe cine a mai reţinut DNA-ul, cum să facem să fie bine ca să nu fie rău, pe cine trimitem în Parlament, pe cine votăm preşedinte, că n-avem din ce alege, s-a împuşcat sau nu Năstase în gât, ce face Stelian Tănase cu TVR-ul, de ce nu câştigăm Premiul Nobel, de ce ne plac femeile, dar iubim maşinile, are sau nu voie Mircea Diaconu să candideze la europarlamentare, cine salvează

Roșia Montană, de ce bărbații se uită la fotbal și femeile la telenovele, de ce nu sunt bune părerile preconcepute, de ce nu ne vor englezii, de ce nu ne vrea nimeni, de ce suntem oropsiții sorții, de ce ne plângem de milă și spunem că am fi oropsiții sorții.

Între timp, deschidem televizoarele și computerele și înghețăm în fața lor, până seara târziu. Venim de la lucru cu gândul la ce s-a mai întâmplat cât timp am fost plecați. Intrăm în casă și deschidem lumea în care locuiesc creierele noastre. Orice, numai să ne îndepărtăm cât mai mult de cărți, de străzi, de fructe, de aer și de oameni. Hârtia e old-school, îți oferă exact cât vezi, o întorci pe cele două părți și s-a terminat magia, niciun bonus, niciun link, nicio promisiune. De cealaltă parte a ecranelor însă, gata, adio vieților noastre plictisitoare. Acolo putem săpa după drame, putem afla totul și putem fi ce ne-am dorit. Putem găsi dragoste, înțelegere, tot ce căutăm fără să vrem, fără să recunoaștem.

Oricum, lucrurile nu sunt atât de dramatice chiar și dacă nu citim, chiar și dacă nu călătorim cu picioarele, chiar și dacă nu dansăm, chiar și dacă nu mai știm să facem nimic din ce contează (pentru că, de fapt, cine știe ce contează cu adevărat?). Important e că totuși unii dintre noi sunt în stare, din când în când, să închidă realitatea virtuală de la buton, să uite ce au învățat acolo și să facă ceva absolut grozav: să-și trăiască propriile vieți. Pentru ei încă mai merită să existe toate lucrurile frumoase și adevărate ale acestei lumi.

În pauza dintre războaie

Mă întreabă taximetristul: „Şi ce se mai aude pe la ziar?". Habar n-am ce să-i răspund şi arunc o vorbă acolo: „Păi, ce să se mai întâmple. Cu războiul ăsta!". Se încruntă: „Păi, da, ne-am săturat, domne, de atâta scandal. Ei, una-două, se porcăie, dar îşi văd interesul lor! Ne-am săturat! Mai bine să facă ceva pentru ţară".

În mod normal aş lăsa o tăcere lungă şi aş prefera să fac orice altceva, să mă holbez pe geam, să număr stâlpii de telegraf, dar de data asta nu mă pot abţine. „Care ei, domne? Despre cine vorbiţi?" „Cum care ei? Ei, politicienii! Azi se ceartă, mâine se împacă. Toată ziua zbiară la televizor, altceva nu mai ştiu." Zâmbesc: „Eu vorbeam despre ce se întâmplă în Ucraina". Taximetristul meu dă din umeri şi continuă: „Păi, da, ăla – alt război. Acolo o să înceapă al Treilea Război Mondial. Aşa a fost mereu în istorie, orice criză financiară a avut loc înaintea unui război mare. Şi poate e mai bine aşa. Măcar atunci se mai triază din nemernici, ni se dau pistoale, putem să ne ducem să-i împuşcăm în cap şi pe unii, şi pe alţii dacă ne supără, dacă sunt nenorociţi, dacă fură de la oameni. Aşa, pac!".

Tăiem Bucureştiul prin beznă, ca şi cum am înfige un cuţit în coaja unui fruct enorm, fără să ştim dacă am ajuns sau nu la miez. Suntem nişte personaje nebune într-un film în care de fapt nu se întâmplă nimic, nu moare nimeni, nu se răzbună nimeni, toată lumea se ceartă şi atât. Dar eu am modalitatea mea secretă de a şterge realitatea când vreau (deşi pentru puţin timp, atât cât să nu îmi pierd minţile). Aşa că fac o pauză de la Capitală, de la taxi, de la noapte, de la războiul politicienilor noştri. Pac, îi şterg pe toţi.

La revedere Băsescu, la revedere Firea, la revedere Ponta, Bucureşti, te salut, Pantelimon cu câinii tăi – te ţuc

pe portofel. Pun pe pauză războiul (da, războiul) din Ucraina, încrâncenarea din creierele noastre, Transnistria, Putin, Moldova, tricourile cu „Basarabia, pământ românesc", pun pe pauză toate luptele mele de doi lei, dar și toate luptele mari cât istoria. Mai pun pe pauză scandalurile pe care nimeni nu le va ține minte, măselele scrâșnite, rupturile dintre noi și oamenii noștri personali, agitațiile, el a zis aia, celălalt a zis ailaltă, ce proști suntem, ce deștepți suntem, ce unici, ce puțini, ce mulți, ce frumoși, ce bătuți de soartă. Totul, totul pe pauză!

Ești cumva un bărbat plictisit, vii să bei la Terasa Fericirii, sub balconul meu, și, când te enervezi, spargi toate sticlele și rupi două mese? Te-am șters! Te bagi cu mașina, claxonezi, înjuri, scoți pumnul pe geam? Te-am șters și pe tine! Televizor deschis la nesfârșit, care ascunzi în tine foamete, sânge, răutate, tot gunoiul intergalactic, toată voma, iată că treci și tu pe pauză de data asta. Ploaie, frig, vânt, furtună, habar n-am de unde veniți, dar veți rămâne suspendate o vreme pe tărâmul lui nicăieri.

Câtă vreme îmi trag sufletul, câtă vreme mă uit mai bine în jur, câtă vreme calculez cât timp a trecut și cât timp mai este, cât să îmi măsor regretele, bucuriile, zilele bune, zilele crunte, țintele, dungile, totul. Deși, pentru scurt timp, am putea totuși respira în acest weekend, între două războaie. Am putea merge pe străzi curate și am putea dormi liniștiți de-adevăratelea. Am putea să ne întindem mâinile, picioarele, speranțele. Am putea fi bine.

Pelerinaj la grătarul cu mici

Nu, nu e vorba despre eternul pelerinaj care are loc în fiecare an pe 1 Mai în pădurile patriei, ci despre o întâmplare petrecută în Vinerea Mare.

O după-amiază ploioasă în comuna Radomir din județul Dolj. Câțiva bărbați discută despre Ponta și Băsescu la cârciuma din localitate. Apoi vine vorba despre al Treilea Război Mondial, care stă să înceapă. Oare Rusia va invada Ucraina? Rușii abia așteaptă, clar. Ce ți-e și cu Putin ăsta. Dar noi ce o să facem? Și americanii? Americanii-s de vină? Trece un câine negru cu picioare scurte. Unul dintre bărbați se ridică, îi dă un șut în cur câinelui și se așază liniștit la loc. Toată lumea râde. Țuica merge bine chiar și în Vinerea Mare. Mai ales atunci.

Câinele schelălăie, dar nu se îndură să se îndepărteze prea mult. Habar nu are că azi nu vor sfârâi micii pe grătarul din fața barului, pentru că e încă post. Dintr-odată se petrece însă ceva menit să schimbe pentru totdeauna liniștea micuței comune. Pe peretele de piatră al cuptorului trainic, construit pentru frigerea micilor și a fripturilor, într-o pată de apă infiltrată în ciment, se conturează chipul unui bărbat. Bărbații se opresc pentru câteva clipe din băut. Se ridică și se apropie să vadă mai bine. Se holbează unii la alții. Apoi la pată. Seamănă cu cineva, dar cu cine? Decid că e vorba de Iisus. Nedumerit, câinele se apropie și el, dând din coadă. Speră totuși că grătarul va fi făcut să fumege.

Din acea zi, sătenii au transformat grătarul din mijlocul comunei în loc de pelerinaj, la propriu. Au adus flori, lumânări, s-au închinat în fața barului și au cocoțat o candelă roșie, mândră, chiar în vârful cuptorului. În fotografii, chipul care a apărut pe piatră nu se observă foarte bine, dar oamenii care ajung să vadă minunea cu ochii

lor spun că totul e real. „Sătenii din comuna noastră sunt necredincioşi, iar Iisus Hristos a vrut să le arate că există credinţă. Am venit să aprind o lumânare şi să mă rog", explică Georgeta Stancu, localnică.

La rândul său, proprietarul barului, Marin Mihăilescu, mărturiseşte că vrea să ridice acolo o troiţă. „În 10 minute, chipul Mântuitorului a luat formă pe grătarul din faţa barului. Preotul mi-a spus că este chipul lui Iisus Hristos. Timp de trei zile a trecut pe-aici să vadă minunea. Nu am făcut eu să apară imaginea acolo. Se vede cu ochiul liber că nu este desenat. Cred că Dumnezeu a vrut să ne arate că există", a mai spus bărbatul, care a precizat că este şi în posesia unei buturugi în interiorul căreia a găsit o cruce.

Localnicii spun că, de la apariţia acelui chip, în comună au venit tot felul de oameni credincioşi din Caracal, din Craiova sau chiar din Bucureşti, pentru a vedea minunea. De altfel, şi preotul Nicolae Mustaţă, din localitate, înclină să creadă că e vorba de faţa Mântuitorului: „Am văzut şi eu imaginea. Se poate să fie un semn acum, de sărbători. Un semn divin".

Între timp, vă supunem atenţiei o altă întâmplare: anul trecut, a treia zi după Crăciun, în Ialomiţa, pe scoarţa unui copac a apărut tot chipul lui Iisus. După câteva zile de pelerinaje televizate, un bărbat a revendicat „miracolul". El a povestit că în vara trecută pictase chipul pentru a atrage clienţii care opreau maşina ca să cumpere pepeni de la el. De altfel, prea puţin ne pasă dacă pata de pe grătarul din Dolj este sau nu veritabilă. Dar poate că ar fi mai sănătos să căutăm miracolul nu doar pe copaci şi pe clădiri, ci şi în mintea noastră, acolo unde suntem sinceri, strâmbi şi complet singuri.

Paaatria copiilor

Am şase ani. Este un 1 Iunie de coşmar, cu o căldură orbitoare, care îmi topeşte espadrilele noi (deţin o singură pereche de espadrile, sunt roz, cumpărate din Piaţa Sârbilor, din Drobeta-Turnu Severin. Espadrilele vor avea o viaţă relativ lungă, de vreo doi ani, până când pantoful stâng se va găuri definitiv).

Port blugi şi, pe deasupra, o uniformă albastru-deschis, pe care o urăsc. Suntem luaţi toţi de la grădiniţă şi duşi în centrul Severinului, este Ziua Copilului. Ne aliniază pe strada Crişan şi habar n-avem ce urmează să ni se întâmple. Primesc o mână de care trebuie să mă ţin. Şi, apropo, am cele mai frumoase espadrile. Vine un nene şi ne vorbeşte, apoi alt nene, alt nene, o tanti, încă un nene. În jurul meu, copii de la toate grădiniţele planetei, graşi, slabi, cu muci la nas, frumos pieptănaţi, băloşi, curăţei sau cu genunchii rupţi. Gâfâim toţi de cald în soare, ascultând ceva din care nu înţelegem nicio iotă. Mă gândesc la savarine, la răcoarea din dormitor, la somn, la oare ce face Cireşica, la caseta nouă cu Michael Jackson.

Îmi urăsc blugii, singurii mei blugi albaştri, care acum mă fac să mor de cald. Fără să înţeleg conceptul de ridicol, mă simt aiurea, sunt singura fată care poartă şi uniformă, şi pantaloni. Aş vrea să fiu mare şi să pot alege eu cu ce mă îmbrac. Decid că, atunci când voi creşte, voi purta doar fuste scurte şi pantofi cu toc (lucru pe care, de altfel, nu îl voi face niciodată). Mai decid că voi avea un soi de libertate care îmi va permite să aleg ce mănânc, la ce oră mă culc sau câte ore mă joc. Decid că mă voi uita la filme deocheate, fără să fiu obligată să pun mâna la ochi dacă nenea o sărută pe tanti cu limba. Decid că, atunci când

voi îmbătrâni, pe la 30 de ani sau așa ceva, o să plec de acasă la ce oră vreau eu, fără să cer voie.

Oamenii vin acum și ne aliniază, în fiertura primei zile de vară. Vom face un concurs. Vom alerga de aici și până acolo. Băieți, fete, mari, mici, cu fuste sau cu pantaloni, cu pantofi sau cu adidași, vom alerga toți de-a lungul străzii Crișan, pentru că este Ziua Copilului. Eu îmi privesc espadrilele roz, sunt cele mai frumoase espadrile și, în mod sigur, cele mai rapide. Se dă startul. Îmi amintesc îmbulzeala, amestecul de pantaloni de trening, ciorapi subțiri și pantofi cu toc. Alerg și eu în rând cu lumea, apoi mă mai și forțez un pic, îmi trece chiar prin cap că s-ar putea să ies prima. În fond, sunt cea mai bună din cartier la elastic. Totuși, la finalul cursei se dovedește că nu mă așteaptă vreo carieră de atletă. Îmi privesc espadrilele cu reproș. Oamenii ne dau diplome și este parcă puțin mai cald. Transpirația curge șiroaie. Mă lovește dezamăgirea.

Suntem luați și mutați ceva mai încolo, ca niște animăluțe drăguțe cu uniforme albastre. Ni se dă cretă și ni se repartizează bucăți de asfalt. Încercuiesc un teritoriu, apoi aștept indicații. Cică vom desena patria! Cum adică paaatria? Adică așa bine, ce înseamnă patria, țara, pentru noi. Pentru mine, paaatria înseamnă această zi caldă de vară în care nu mai pot respira. Paaatria! Lungesc cuvântul ca pe o plastilină. Paaatria. Ce e paaatria? Desenez ceva absolut îngrozitor, consum culorile și mă grăbesc să plec. Educatoarea îmi spune să mă și semnez cu creta pe asfalt. Nu toată lumea știe să scrie în grupa mare, dar pe mine m-a învățat bunica mea, o croitoreasă cu câteva clase. Mă semnez. A doua zi, la grădiniță vin oamenii și ne aduc niște diplome. Întreabă de mine. Am câștigat locul I la desene pe asfalt.

Duc diploma acasă și o ascund într-o carte. Îmi e rușine. Am șase ani și mor de rușine. Decid că nimeni în afară de mine nu își va mai aminti ce am desenat în ziua aceea fierbinte. Nimeni nu va ști cum am văzut eu paaatria. Nimeni nu va afla.

Din amintirile unei tocilare

Am făcut într-o vară o întrecere cu mine însămi, un fel de maraton, cam câte cărţi aş putea să citesc într-o vacanţă. Trecusem, cred, în clasa a şaptea. Nu eram prea cool, nici nu-i greu să vă daţi seama de asta. Nu eram vedeta cartierului, dar nici prima tocilară. Doar mă plictiseam.

Am luat la rând tot ce s-a putut, de la clasicii ruşi la romanele poliţiste de buzunar. Mi-am făcut şi o listă, îmi notam acolo tot ce citeam. Atunci am observat şi care e ritmul cu care citesc, mai exact... cam câte pagini „duc" pe oră. Astfel încât ştiam dinainte cât o să dureze până termin cartea. Mă concentram, mă chinuiam, erau zile în care îmi plăcea să fac asta, erau altele crunte, în care nu mai reuşeam să termin cartea şi nu înţelegeam nimic. La final, trecutul titlului pe listă era cea mai frumoasă victorie.

La sfârşitul zilei, cel mai tare mă întrista cât de multe cărţi necitite mai sunt în bibliotecă. Apoi cât de multe cărţi necitite mai sunt în toate bibliotecile, în toate librăriile, în toate depozitele, pe toate rafturile din lumea asta. Îmi spuneam că este atât de stupid cum niciodată, dar niciodată nu vom apuca să citim toate, absolut toate cărţile pe care ni le dorim. Eram în clasa a şaptea, pentru mine cam astea erau problemele cele mai importante.

Mi-ar plăcea ca povestea asta să se transforme într-una cu o morală, dar de data asta nu-i cazul. Eu sunt curioasă de fapt cum se schimbă perspectiva de-a lungul anilor. Pe atunci ştiu sigur că intram la mine în cameră şi oftam văzând rafturile pline cu cărţi, oftam de necaz că nu aveam cum să le termin de citit, cel puţin nu atunci, nu în vara aia, nu prea curând.

Acum ajung acasă seara şi mă întâmpină un birou plin cu cărţi necitite, cumpărate de la târgurile de anul trecut,

primite cadou de Crăciun sau de ziua mea, împrumutate acum câteva luni sau luate din ultima excursie, cărți despre care, sincer, habar nu am când le va veni rândul. Poate anul acesta, poate niciodată. Am observat însă că nu mă mai apucă tristețea, nu mă mai apucă disperarea că altcineva a citit mai mult și că eu nu voi apuca să aflu tot ce au gândit toți oamenii din lume. Din contră, fiecare din cele trei teancuri de pe birou e o încărcătură de emoție, o speranță, un scut de invincibilitate.

E ca și cum mi s-ar promite o viață aproape nesfârșită, cam până când citesc tot ce vreau, oricum. E ca și cum cărțile pe care nu le-am citit încă ne vor face fericiți. Îmi dau timp să fac toate lucrurile astea, chiar dacă știu că nu e vreme. Dar îmi dau timp să iau cărțile pe rând, să intru în ele în tihnă, să rămân acolo o vreme, să nu conteze ritmul, să nu conteze lista. De fiecare dată când ajung seara acasă și le văd așteptându-mă cuminți pe birou, îmi spun că ce frumos!, că mai e vreme!, că uite misterul!, că uite necunoscutul!, că o să fie bine!, că una din ele îmi va aduce ceea ce caut.

Semne că suntem bine

Mă sună tata, ca în fiecare seară. Zice: „Cum a fost azi? Ce-ai mai făcut?". Eu încep să mă vait, că una, că alta, că iar nu ne-au dat aer condiționat și am stat toți în căldură sau, din contră, că azi iar a fost prea rece aerul în sala de ședințe și mă dor oasele, că așa și pe dincolo.

În fine, exclam: „Nu mai contează! Ce bine că a trecut și ziua de azi! Doamne-ajută!". Iar taică-miu îmi răspunde într-o doară: „Cum te bucuri tu că se duc toate zilele astea, deși sunt zilele vieții tale!".

Într-o după-amiază treceam cu tramvaiul prin spatele Stadionului Național, când am văzut macaralele. Multe, poate șapte, poate nouă. Le-am zărit de departe și am încercat să le număr, apoi mi-am agățat privirea în vârfurile lor și m-a cuprins un soi de fericire. Nu a fost ca în cântecul despre suratele lor care râd în soare. Poate să pară stupid. A fost pura fericire că ești viu, că ești întreg, că încă mai simți în tine tot ce se întâmplă în afara ta, că treci cu tramvaiul pe lângă niște macarale noi și frumoase. Mi s-a părut un semn inventat doar pentru mine, un semn că lucrurile mai pot fi bune în timpul vieții mele. Apoi au venit alte semne, de pretutindeni.

Într-o dimineață, în tramvaiul 36 am numărat opt oameni care citeau cele mai diverse cărți, de la texte motivaționale și povești de dragoste până la Ilf și Petrov. Am aplaudat la mine-n cap. Apoi, în același tramvai am văzut zâmbete pe fețele unor băieți care povesteau ce vară va mai fi și asta, după ce va începe Campionatul Mondial. Făceau scheme, râdeau, fiecare era câte un fotbalist celebru și transformau împuțiciunea aia de tramvai într-un loc plin de bine. În altă zi, un prieten mi-a mărturisit că de 1 Iunie a dus prăjituri copiilor de la orfelinatul din orașul lui. Sau altceva,

am intrat într-o librărie și am auzit o fetiță rugându-se cu lacrimi fierbinți de mama ei să-i cumpere două cărți. Lacrimile alea au anulat toate istericalele din toate magazinele din toate lumile posibile.

Într-o altă seară am zărit-o pe vânzătoarea de la cofetăria comunistă din blocul meu ducându-i o savarină cerșetorului care locuiește la colț. A fost un gest făcut aproape pe furiș, ceea ce mi-a plăcut și mai mult. Mi-am zis că trebuie să țin minte. Și încă ceva, venind de la metrou spre casă, am trecut pe lângă o bancă pe care stăteau doi îndrăgostiți. Iar fata îi explica băiatului că știe foarte bine ce e ăla offside. Dar cel mai bine și cel mai bine a fost atunci când am trecut pe lângă un bărbat care vorbea la telefon și care spunea, cuvânt cu cuvânt, următoarele vorbe: „Dar eu te iubesc și pe Facebook, și-n viața reală, mă! Eu te iubesc indiferent cu cine ai vota".

Gândacii sunt pentru totdeauna

De fiecare dată când un vecin mă surprinde uitându-mă în propria-mi cutie poştală, mă simt oarecum ciudat, am impresia că oamenii ăia se întreabă cine sunt şi ce caut acolo. Mi se pare că stau atât de puţin pe-acasă, încât nimeni nu ştie de fapt ce fac în blocul lor.

Astfel încât, recent, pentru a-mi legitima poziţia, m-am oprit şi m-am holbat câteva minute în şir la lista de la întreţinere, până a intrat în scară o bătrână scundă, uscată, cu basma albă, a cărei figură am reţinut-o încă de acum doi ani, când m-am mutat aici.

M-a întrebat din prima, evident, dacă stau în bloc. I-am zis că da, normal. Şi la ce etaj? La patru. Aaaaa, la patru! Da, a dat din cap de parcă ar fi realizat cine sunt. Da, da, da. Şi, zice, aveţi probleme cu apa, în baie? Ce probleme? Nu cred că am probleme. Dar ce fel de probleme aş putea avea? Păi, mă întreabă, vă curge apă din tavan? Poftim?! exclam eu. Nu, nu cred că îmi curge apă din tavan. De ce mă întrebaţi aşa ceva? Bătrâna se încruntă: Cum de ce vă întreb? Păi, deasupra dumneavoastră are medicul acela o magazie, îşi depozitează acolo tot felul de lucruri şi uneori mai face inundaţie. Dau din umeri. Nu, nu îmi curge apă din tavan, nici măcar o picătură.

Acum, după ce simt că cele 75 de secunde de conversaţie sunt suficiente, dau să plec, dar fără folos. Bătrâna îmi povesteşte că ea e şefă de scară. Că, dacă am vreo problemă, să o contactez. Stă în garsoniera de la etajul cinci. Stă singură, pot să o caut oricând. Eu mă mai trag doi paşi înspre scări, căci vremurile ne obligă tot mai mult să devenim anxioşi, să ne extragem din societate, să ne baricadăm seara în garsonierele de rahat în care stăm cu chirie, să încuiem uşa de două ori, să o verificăm de 14,

să tragem draperiile, să ascultăm toate sunetele din jur şi să nu deschidem niciodată dacă sună cineva.

Dar probleme cu gândacii aveţi? mă mai întreabă şefa de scară. Pufnesc în râs. Dacă am probleme? Nu, nu am probleme. Ei au probleme cu mine. Că îi omor cum îi prind. Râdem amândouă. Păi, înseamnă, domnişoară, că nu aţi fost acasă zilele trecute, când au venit cu deratizarea. Nu, nu am fost, eu niciodată nu-s acasă. Daaaaa, au veniiiit, au stropit prin toate colţurile, puf, puf, puf, acum iar nu vom mai avea gândaci câteva săptămâni.

Eu mă mai trag doi paşi înspre scară, zâmbesc binevoitoare, îndrăznesc să şoptesc: nu ştiu, zău, de unde vin atâţia gândaci. E blocul vechi, domnişoară. E mai vechi ca noi. Gândacii sunt aici dinaintea noastră. Ştiţi, continuă bătrâna, eu uneori seara îmi fierb doi cartofi. Îi fierb ca să fac piure, ştiţi. Îl fac cu puţin ulei, nu cu lapte, că ies mai ieftin. Fierb doar doi, că sunt singură şi mie îmi ajung. Aşa, şi după ce îi fierb iau apa aia clocotită şi mă duc şi o arunc la ghenă. Ca să mai opăresc din gândaci. Mă gândesc că acolo trăiesc şi arunc apa aia. Dacă am face toţi aşa, poate am mai stârpi din ei. Eu dau din umeri: Daaaa, cine ştie.

Îmi spun că acum o să plec, acum e momentul, s-a creat o fantă de tăcere prin care o să mă strecor către uşa mea. Mă simt datoare să rostesc un: lăsaţi că scăpăm noi şi de gândaci cumva. O aud şoptind în urma mea: Da, aşa am zis şi eu când m-am mutat în blocul ăsta, acum 30 de ani. Ne întoarcem apoi amândouă cuminţi la vieţile noastre, imaginându-ne că neputinţa de a schimba lucrurile e ceva provizoriu.

Cel mai înalt om din oraşul acesta

Felix crescuse în ultima săptămână peste 70 de centimetri. Avea deja 4 metri 90 înălţime şi nu mai putea sta în picioare în dormitor, din simplul fapt că nu mai avea loc.

Angela îl tot bătuse la cap în ultimul an să se ducă la doctor, dar nu o ascultase. Acum, după ce fata îşi luase bagajul şi plecase, era nevoit să doarmă singur. Ei bine, vorba vine „să doarmă", pentru că numai somn nu mai era. Îşi demontase patul şi se întinsese pe diagonala camerei. Podeaua era tare, iar pernele erau prea mici.

Da, observase în ultimele zile că nu doar picioarele îi creşteau, ci şi mâinile, ba chiar şi capul. În curând, dacă boala avansa, avea să doarmă cu uşa de la apartament deschisă şi cu picioarele întinse pe holul blocului. Nici la lucru nu îi era mai bine. Noroc că avea biroul într-o hală de vreo zece metri înălţime. Totuşi, nu mai putea sta pe scaun şi degetele (care între timp i se măriseră) erau mult prea butucănoase pentru tastele micuţe ale computerului. Ajunsese să stea pe burtă, în mijlocul halei în care lucra, iar oamenii îl ocoleau sau ţopăiau peste picioarele sale.

Când se întorsese acasă de la lucru, îi văzuse pe geam pe vecinii de la etaj aranjaţi frumos la masa din sufragerie. Şi ei îl văzuseră pe el trecând şi îi dăduseră bineţe. Răspunsese ruşinat, privind în jos. Îşi tot spunea că nu era vina lui că nu se mai oprea din crescut, asta în primul rând. În al doilea rând, ştia foarte bine că se putea interna şi singur în sanatoriul pentru oameni prea înalţi, dar se temea să facă asta. Auzise că acolo bolnavii erau legaţi în chingi şi obligaţi să nu se mai mişte, ca să nu mai crească. Era decis chiar să fugă de acasă dacă cineva l-ar fi reclamat la Asociaţia Oamenilor Normali.

În ultima vreme nici măcar nu putuse să doarmă. Îi fusese frică de faptul că, la trezire, ar putea avea surpriza să nu mai încapă deloc pe uşă. Găsise o eşarfă a Angelei, un batic enorm care acum părea cât o batistă. Pur şi simplu stătea la el în cameră, culcuşit cu genunchii la gură, mirosind eşarfa Angelei. Se holba pe geam, din întuneric, imaginându-şi că într-o zi o să fie din nou scund.

Dintr-odată auzi câteva bătăi în uşă. Tresări. Veniseră oare după el? Totuşi, îşi luă inima în dinţi, se ridică (lovindu-se cu capul de tavan) şi deschise. În dreptul uşii îl aştepta cea mai frumoasă surpriză: Angela. Ceva era totuşi în neregulă. Tânăra, a cărei înălţime nu trecea de un metru 60, era acum cel puţin de două ori mai înaltă şi trebuia să stea cocoşată pe holul blocului. Felix izbucni în plâns de fericire: fata se îmbolnăvise şi ea şi venise să-l caute pentru că nimeni altcineva n-o mai înţelegea? Acum aveau să rămână împreună pentru totdeauna? Dar lucrurile, da!, lucrurile!, chestiile alea care niciodată nu stau exact cum ne imaginăm noi, nici de data aceea nu stăteau chiar aşa.

Mâinile enorme, de căpcăun, ale Angelei ţineau strâns un pistol.

O mică excursie în iad

Mă urc în trenul București-Budapesta cu puțin înainte de ora 6 dimineața și descopăr că am loc într-un bou-vagon, cu spatele la sensul de mers. Îndrăznesc să mă așez pe locul din fața mea, dar în câteva minute apare un domn nervos, la vreo 50 de ani, transpirat, bâlbâit, care târăște după el două trolere imense și câteva rucsacuri.

„Ăla e locul lu' nevastă-mea", mi se transmite printre dinți. „Sigur, vă las", răspund eu deznădăjduită. „Nu e ca și cum mi-ai face o favoare. Ăla chiar e locul ei!", vine răspunsul ca o cărămidă micuță, aruncată la prima oră a dimineții în capul meu prost. Zâmbesc, mă mut la locul meu, înghit în sec.

După ce apare și soția, pleacă trenul din gară și toți copiii din vagon se potolesc, îndrăznesc din nou. De data asta ridic pretenții asupra locului gol de lângă soție (loc pe care există un rucsac): aș putea oare să mă mut acolo, în locul rucsacului? Deoarece etc. etc. eu, dacă merg 50 de ore cu CFR-ul iubit, s-ar putea să prezint anumite manifestări. Răspunsul soției sare ca un picior în gură: „Eu de aici nu mă mut, dragă, ți-am mai spus". Da, da, desigur, încerc eu să calmez spiritele, desigur că sigur, nici nu am insinuat, eu doar speram că rucsacul ar putea fi mutat pentru a sta eu în locul lui, deoarece rucsacul sigur nu are probleme dacă merge cu spatele. Rucsacul și corpul meu fac schimb de locuri, cu mare greață, și urmează, evident, coșmarul.

Locul pentru picioare de sub măsuța dintre noi este mai mult decât neîncăpător. După primele câteva ore nu mai sunt sigură care sunt picioarele mele, care sunt picioarele soțului, care sunt picioarele soției. Femeia citește un ziar. Bărbatul se plânge, fără oprire, că i-a apărut o rană pe deget, sub verighetă. „Uite, uite aici! Aici, s-a subțiat pielea!" Soția nu-l

bagă în seamă. Mârâie. Soţul continuă, bâlbâindu-se, că îl doare, că de la ce-o fi, că uite!, nu mai poate scoate verigheta acum. Soţia rosteşte printre dinţi că asta e, o să-i cadă degetul sigur. Bărbatul nu se lasă, oare de ce nu au luat cu ei niciun unguent, nicio pastilă, nimic, uite!, aici, sub verigheţă, aici i s-a subţiat pielea şi acum i s-a făcut o rană, poate de la bagaje, şi îl doare. Soţia ridică vocea: „Dacă voiai pastile, trebuia să-ţi iei! Erau în sertar, sub nasul tău! Eu nu iau pastile, eu sunt sănătoasă tun, o să trăiesc 100 de ani".

Femeia trânteşte ziarul pe masă şi începe să comenteze că ce e cu atâţia copii în compartiment, că de ce stă trenul două minute în staţie în loc de unul singur, că de ce nu stă totuşi trei sau patru, ca să poată coborî să fumeze, că de ce a primit bilete în bou-vagon, că nu are loc, că e inuman să înghesui atâţia oameni, că nu e aer, că e gălăgie, că e prea cald, că e prea frig, că această călătorie e un coşmar, că nu mai vrea, că de ce s-a ridicat asta s-o ajute pe aia la bagaje, că de ce să faci aşa ceva, ce?, suntem sclavi?, dacă ai de gând să călătoreşti cu multe bagaje, ar trebui să te gândeşti şi cum le vei da jos. Bărbatul, care între timp subtilizase ziarul şi îl citea timid (având în continuare un deget rănit), primeşte chiar o palmă în ziar, ca să se concentreze puţin.

După un drum presărat cu orice, mai puţin bătaie, urmează finalul apoteotic: soţia îi mărturiseşte soţului, mai mult răcnind, că de ce am lăsat-o pe asta să stea lângă mine? („Dar, dragă, nu era locul nostru, era un loc liber"), că ce!, dacă a fost să am eu noroc de un loc liber, de ce nu m-am putut bucura eu de el?, că nesimţita m-a incomodat tot drumul, că ce concediu începe în halul ăsta şi că, în general, să vă ia dracu' pe toţi din tren (cu soţul în fruntea listei).

Un copil rătăcit, care se opreşte să se holbeze, este alungat ca o muscă („Ia marş şi tu de-aici!"), iar eu, ei bine, eu decid să merg în picioare, de la Lugoj la Timişoara, mai de frică, mai de groază. Nu pot decât să-l „invidiez" pe bărbat pentru lungul drum pe care îl are în faţă. Şi mai pot să mă închin şi să-mi zic: „Niciodată, niciodată!".

Terasa Fericirii

Recunosc. Sunt un om fericit. Din acest motiv, destinul a făcut să mă mut într-un cartier în care se află „Terasa Fericirii". În fiecare dimineaţă liberă dată de Dumnezeu şi de trust, mă trezesc şi deschid larg geamul, singurul geam care, de fapt, se poate deschide. Inspir aerul nu foarte curat care ni se repartizează nouă în cartierul Pantelimon (uneori nici nu simt că e aer; uneori ţin geamul deschis să se aerisească, dar degeaba; e ca şi cum aş deschide uşa unui dulap). Aşadar, mă trezesc, deschid geamul, casc, îmi întind mâinile şi zâmbesc.

Observ cu uimire, oricât de devreme ar fi, că „Terasa Fericirii" are deja clienţi. Încă de la primele ore se consumă, cu voioşie, bere, vin, votcă (în cantităţi moderate). De asemenea, de fiecare dată când deschid geamul, nu ştiu cum, nimeresc în toiul unei discuţii despre Ponta şi Băsescu.

Îmi văd de treburile mele de om fericit şi, din timp în timp, la urechi îmi ajung tot felul de replici, sufocate de zdruncinările tramvaielor: „Aoleu, mă dor şelile, aoleu, unde e papucii", „Nea Gică, să ne fie de bine", „Am o vecină de raion, are o piele aşa ţapănă, cică are jacusi acasă. Şi vine la lucru îmbrăcată de i se văd antricoatele", „Băi nene, am ascultat nişte manele! Ce manele? Cum ce manele? La radio. O manea oarecare", „Aoleu, frumoasa mea, îţi dă tata şi viaţa".

La finalul zilei, chelneriţa (care în acelaşi timp vinde şi prăjituri în cofetăria de lângă „Terasa Fericirii") începe să-i roage pe oameni să se care pe la casele lor. Întâi le sugerează, apoi le spune pe un ton glumeţ, îi imploră, după care, într-un final, îi obligă. Bărbaţii (pentru că, da, mai toţi sunt bărbaţi) se roagă şi ei să-i mai lase zece minute, cinci, un pic, numai să termine discuţia etc., moment

în care femeia, exasperată, le aruncă un „Păi, da, sigur, eu mereu să vă înţeleg pe voi, dar voi niciodată pe mine".

Uneori, unii clienţi chiar nu vor să se care. Spre exemplu, într-o seară, domnul Florin („Haide, bre Florine, te ridici? Să iau şi io masa asta de aci, că închidem"), ei bine, domnul Florin nu voia să plece. Chelneriţele strânseseră mai toată recuzita în jurul lui, el continua să fumeze liniştit pe „Terasa Fericirii". „Fă, dar ce luaţi mesele astea de aici? Ce, e ale voastre?" „Da, Florine, ale noastre, le ducem la noi acasă. Hai, du-te şi tu la tine, hai! Te fac un dans?" Domnul Florin nu putea fi însă păcălit prea uşor să se ridice. A fost nevoie de o serie de rugăminţi, după care a intervenit o schimbare în tonalitatea vocii chelneriţei: „Hai, andale!, fir-ar mama ei de băutură, nu mă face, că mă fac a dracului, Florine! Cară-te la tine acasă, amărâtule!". Florin, cu ultima urmă de demnitate postalcoolică din el, s-a ridicat, a izbit cu pumnul în masă şi a plecat. După câţiva paşi, timp în care şi-a pierdut ţigara din gură şi a recuperat-o de pe jos, s-a întors şi a strigat: „Nu mă faceţi voi pe mine, bine? Io-s fericit, băăă!". Din păcate, doar eu l-am mai auzit, deoarece chelneriţele dispăruseră.

Aşa că mi-am întins şi eu mulţumită mâinile. Încă o zi fericită în bula noastră de sticlă, pe planeta noastră micuţă, unde lucrurile sunt în continuare în regulă. Înainte de a închide geamul, i-am auzit pe alţi doi clienţi rătăciţi, care se opriseră să încheie discuţia la colţul blocului. Unul dintre ei exclama: „Vere, eu nu cred că suntem singuri în tot universul ăsta. Îţi dai seama, nu are cum!"

Puteri paranormale

Mi-au revenit puterile paranormale. Văd din nou oamenii pe stradă înconjurați de bule din care le ies gândurile, ca în revistele de benzi desenate. Văd iar ura și dragostea emanând din ei ca o căldură colorată. Aud un început de frază rostită la telefon, apoi totul continuă la mine în cap, de cealaltă parte a receptorului deocamdată invizibil. Le aud ideile și le simt fricile ca pe niște vibrații care ne îndepărtează unii de ceilalți.

Se pare că mi-au revenit puterile paranormale, dar nu e nimic ieșit din comun în ceea ce pot eu să fac. Sunt niște lucruri mărunțele și decente, pe care aș putea de fapt să le fac în fiecare zi, dar nu știu din ce motiv nu reușesc. Poate că uit cum se face. Poate că uit uneori cum toți avem războaiele noastre, toți invadăm, toți suntem bombardați, toți apăsăm butoanele nucleare cu ochii închiși.

Uneori văd firele care ne leagă unii de alții, peste străzi, peste parcuri, dincolo de autostradă, până la munți, printre copaci, pe poteci noroioase, peste vârfurile brazilor. Firele dintre oameni străbat neînfricate aerul tare al înălțimilor, coboară apoi spre sate, trec prin acoperișuri prăpădite, trec prin șoproane și prin gospodării, printre doi porci care își rumegă masa de dimineață, firele trec printre găinile speriate din poiată, apoi își continuă drumul ca într-un arc electric nesfârșit. Firele dintre oameni merg mai departe, nu țin cont de semne de circulație, nici de paralele sau de meridiane, ci își urmează scopul pe cel mai apropiat traseu: linia dreaptă a gândului.

Eu, pe urma firelor care leagă oamenii, pot să văd cum trecem mai departe prin gări murdare, silozuri părăsite, clădiri în care nu va mai fi niciodată nimic, pe lângă un bărbat care face pișu lângă un gard, pe lângă un câine

adormit pe marginea drumului, trecem prin păduri de salcâm, prin şcoli, case, clădiri de sticlă, pieţe. Firele îşi găsesc drumul, zvâcnesc şi îşi fac loc spre ceea ce caută. Se izbesc de oameni necunoscuţi, într-un mod invizibil, ca şi cum şi-ar fi greşit ţinta, lovesc în precupeţe, în poştaşi, în fete cu fusta de o palmă care se duc la liceu, apoi continuă cu precizie, printre biciclişti, pensionari şi doamne îmbrăcate în rochii înflorate.

Firele dintre oameni sondează orizontul ca un robocop performant, radarele lor palpită de emoţie când se apropie de destinaţie, deschid uşi pe care le trântesc mai apoi, scormonesc în sertare, dulapuri, cearşafuri, se strecoară prin geamul întredeschis, caută în curtea din spatele blocului, trec prin toate buruienile, alunecă pe deasupra maşinilor parcate, străbat înserarea şi înconjoară clădirea, bietele fire dintre oameni, obosite de atâta distanţă parcursă într-un sfert de secundă.

Firele care leagă oamenii se opresc derutate la colţul străzii. Ne uităm când în stânga, când în dreapta cu nedumerire. Ce-i drept, firele s-ar putea întoarce pe drumul pe care au venit, într-o perioadă de nemăsurat. Ce-i drept, şi eu aş putea să-mi spun că de fapt puterile mele paranormale nu funcţionează. Dar momentul ăla în care tu apari de după colţ, pe bicicleta pe care nu te-am văzut până acum, ducând cu tine toată liniştea lumii, arată că firele dintre oameni nu dau greş niciodată.

Neputința care pute

„'Tu-ți Dumnezăii tăi de copil astăzi și mâine! 'Tu-ți biserica mă-tii de descreierat! 'Tu-ți gura mă-tii, stai aici, dobitocule, că te nenorocesc. Și tu, marș de-aici și tu, băi, 'tu-ți gura și grijania și steaua ta de copil!"

Tramvaiul 36. Un drum liniștit spre casă, într-o seară de vară ciudată, cu nori mulți și căldură puțină. La jumătatea drumului, în tramvai urcă o familie tânără, soț, soție și doi băieți nu mai mari de cinci ani. Pentru că scaunele din tramvaiul 36 sunt făcute pentru oameni singuri și triști (adică rânduri de câte un scaun), soția se așază în spatele soțului. Copiii își aleg și ei câte un părinte și începe călătoria.

Băieții au chef de joacă, într-un final se lipesc de tată, pentru că mama stă și privește în gol pe geam. Se agață de genunchii părintelui lor, se cațără, îi verifică mâinile mari, vârful nasului, umerii, se strâng în jurul lui, apoi îl lasă baltă, dau o tură în vagon, se întorc, îi sar de gât și chițăie, iar călătorii zâmbesc. Sunt în mijlocul unui clișeu, în mijlocul unei reclame la cereale, la ciocolată, la norișori roz, sunt în mijlocul unui film care îți explică ce frumoasă e viața de fapt și cât bine îți pot face râsetele unor copii în jurul tău. Sunt într-un film documentar despre sedative.

Mă holbez și eu ca jumătate din tramvai, îi zâmbesc unuia dintre puști, el îmi zâmbește mie, îi țin minte fața, mă agăț cu privirea în sandalele negre, simple, ale mamei lor, apoi mă uit pe geam, rânjind. Trece o stație, poate că trec două, după care urmează lovitura. E aplicată meseriaș, în capul copilului, în ceafă, mai exact, o plesnitură aș zice, pentru că sunetul de piele pe piele se aude în tot tramvaiul. Lovitura ne sparge tuturor liniștea ca o grenadă aruncată într-un butoi cu rahat. Pute.

Pute a viețile noastre de doi lei și a nepăsarea noastră imbecilă. În tramvaiul 36 pute a frica noastră nesimțită că, dacă cineva spune ceva, poate o va încasa și el de la nămiloiul care a fost în stare să se reproducă pe această planetă și acum își bate copiii la doi metri de noi. Pute în tramvai a ifosele noastre crunte că ce frumos e să ai copii, că ce plăcut e să privești niște copii jucându-se, ce drăguți sunt copiii, ce pufoși, ce scumpi, ce simpatici de la distanță, asta până când cel care i-a făcut își exercită în fața ta dreptul de proprietate asupra lor, dreptul ăla românesc, „eu te-am făcut, eu te omor". De atunci încolo nu mai e bine, dar nimeni, absolut nimeni nu poate face nimic. Pentru că toți ne căcăm pe noi de frică.

Așa că ne ducem acasă și ne spunem: „Eh, da, mare lucru, în fond, copiii ăia chiar nu erau cuminți", „Ce mare șmecherie? Doar i-a dat două! Așa se învață minte! Copiii de mici trebuie ținuți sub control". Între timp, soția, mama, femeia catatonică se uită pe geam fără să miște un mușchi. Pur și simplu nici măcar nu clipește. Mă gândesc că sigur ea știe mai bine. Cobor, iau cu mine neputința femeii și o târăsc două colțuri. Sunt o impostoare micuță, dau din umeri, trag și eu două înjurături la mine în cap și găsesc din nou scuza că țara asta e de vină.

Apoi mă sună tata și-mi spune că i-au furat ușa barăcii de la vie. Lasă, tată, dă-o-ncolo de ușă. Pui tu alta. Dar tata îmi spune că n-are cum. Era o ușă bună, de fier, dublă, mai mare, cu tablă greu de îndoit. O ușă cum nu va mai găsi niciodată. Iau dezamăgirea tatălui meu, o pun într-o cutie, alături de neputința femeii din tramvai și de fricile mele, apoi trântesc capacul. După ce fac toate astea, pot să mai exist și mâine.

Tramvaiul cu miracole

Se făcuse seară. O seară de vară, luminoasă și nu prea, cu lumina cam pe la jumătate, așa cum se întâmplă când vine toamna. A urcat în vehiculul care unea, practic, singurele două locuri pe care le frecventa: biroul și casa. Locul unde stătea ziua și locul unde stătea noaptea. Între aceste două locuri pe care le cunoștea extrem de bine se întindea orașul.

A vrut să se așeze, dar în tramvai trebuie să ai puțină măiestrie ca să prinzi un loc liber sau să intuiești cine se va da jos mai devreme. Ca să te proțăpești în picioare lângă el, desigur. S-a agățat deci de o bară portocalie (despre care probabil, în momentul ăla, și-a imaginat că era acoperită de toți microbii din lume minus Ebola) și s-a lăsat zgâlțâită în toate direcțiile, a lăsat plasa din mână să zburde în voie, a ascultat zgomotul caserolelor din plastic lovindu-se între ele. Apoi și-a aruncat privirea pe geam și a intrat în filmul nesfârșit al orașului care o primea în el cu nepăsare, ca și cum i-ar fi fost totuna dacă era sau nu era. A zis: „Orașule, arată-mi ce știi. Ai 25 de minute!".

Vulcanizare, mecanic auto, minimarket non-stop, tu când te muți?, the president, târgul miresei, gunoaie din parc, aprozar, îmbrăcăminte-încălțăminte, servicii funerare complete non-stop, frunze uscate, semne de toamnă, grand opening, în timpul mersului vă rugăm să vă țineți de bare, prinde valul, o prostituată râzând, de ce râzi, fă, ce, n-am voie să râd?, ai temperatură, să moară familia mea, ia-ți o rețetă din această farmacie cu reducere de 50%, florărie, calculator ieftin, filmări-sonorizări, o fată cu pizza are balerini roz în picioare, ea duce mâncare unui om care o așteaptă ca pe o minune într-o zi de miercuri, Maica Domnului numărul 41, Bosslife, bărbații beau bere în fața magazinului, jante, anvelope, alți bărbați joacă table, Florică, te salut,

ne vedem, ne vedem, Florică se pregăteşte să coboare la staţia Reînvierii, ia spune, mă Nicuşoare, mă, în 36 în drum spre casă şi io, pe strada Turmelor, vreau să scap de-aici, cum să scap de-aici, în timpul mersului este interzis călătorilor să stea de vorbă cu conducătorul vehiculului, mici, bere, peşte şi preparate, preţuri la promoţie, piaţa mare, pepeni de la Dăbuleni.

Şi-a ţinut respiraţia, a ajuns la jumătatea drumului. Vorbeşti dublu, net primeşti, aţi gustat micul de la noi?, o bătrână aleargă după tramvai, nu l-a prins, vatmanului puţin îi pasă, urcă un tată cu fiul său, stai aici pe scaun!, stai aici am zis!, în faţă spre nord, în stânga spre vest, în sus spre cer, dacă te dor rinichii, să bei ceai de măceşe, vine sfârşitul lunii, vine sfârşitul lumii, amanet bijuterii de aur, 13 lei orice produs, n-are el atât de mulţi bani, cimitirul la care unii se închină, mâine-dimineaţă te trezeşti cu mine la poartă, păstrează România curată, uite magazinul, tată, n-am putut să te sun că am avut două operaţii, mamă, „sencs" de orez că-mi era poftă rău, coae, am băut două de whisky şi mi s-a tăiat, tu cu cine votezi?, cum cu cine?, cu Băsescu!, bine, dar Băse nu candidează, e, pe dracu', atunci votez cu ălălaltu', cum îi zice?, ăla cu C?, da' io mai ştiu?, hai că asta-i bună, urcă un grup de martori ai lui Iehova, unul dintre ei îi spune altuia că de aia e bine să ai grijă de viaţă. Toţi aprobă.

De la tramvai până acasă făcea sub un minut, adică încă vreo 50 de metri de oraş. Şi-a trosnit gâtul în stânga şi în dreapta şi şi-a văzut de drum. S-a gândit, mai în glumă, mai în serios, cum peste ani avea să le povestească, în cuvinte, copiilor ei toate aceste miracole.

Școala, agenții secreți, războiul

„A zis mama că vine la școală și o bate pe profa de mate. Că fizic șterge cu ea pe jos. O desfigurează! O să fie grav! Că nu-și permite ea să-mi dea așa o notă ca să-mi strice media. Îți spun, o să fie grav!"

Fata are vreo 15 ani și este îmbrăcată ca Rihanna. Tramvaiul 36 se hurducăie în întuneric, au terminat orele elevii care au cursuri după-amiaza. Fata îi vorbește unui băiat de-o seamă cu ea, îmbrăcat ca un copil de 15 ani, care totuși o ascultă cu interes și, din când în când, pare că încearcă să o facă să vorbească un pic mai încet.

„Păi, da, a zis și diriga că lasă, să stăm noi liniștiți, că ne trece ea la mate dacă va fi cazul. Dar oricum mama o să facă scandal. Așa a și zis, că o să fie grav! Auzi ce zice profesoara, că i-am lezat eu orgoliul de profesoară, dragă! Că ea a zis că va declara război elevilor proști, știi, iar eu nu m-am putut abține și i-am bătut obrazul, dar cu bun-simț. I-am zis: «Doamna profesoară, dacă noi suntem proști, iar dumneavoastră ne-ați învățat carte, dumneavoastră ce sunteți?»." Fata face o pauză, așteptând aprobarea. Băiatul îngână ceva, dă din cap pe jumătate convins, în timp ce se uită cu un zâmbet jenat de jur împrejur.

„Îți place bluza mea? Ei bine, mor de frig în ea! Și am pătat-o, am dat fond de ten pe ea! E fond ca al lu' Nancy. Îți place fondul meu de ten? Dar tu la geogra ce notă ai luat? Cum ai scăpat? Nu cred, bă, deci nu cred, nu ești sănătos, ești neeebun, ești redus la cap, nu ești întreg la minte, handicapatule!" Fata râde și îi dă coate, băiatul râde și el, a reușit totuși să o impresioneze cumva. Se uită din nou în stânga și în dreapta, apoi râde mai tare și pune mâna în jurul gâtului fetei cu un gest stângaci, fără să se lipească de tot de ea, ca și cum s-ar fi așteptat să o încaseze

în orice secundă. Fata își aranjează mai bine bentița din material cu animal-print.

Mă holbez mai bine la ei și îmi aduc aminte că pe băiat l-am mai văzut într-o altă seară, în același tramvai, dar însoțit de un coleg. Vorbeau despre tot felul de nedumeriri de-ale lor. Unul dintre ei remarcase un polițist rutier la o intersecție, iar celălalt întrebase: „Tu știai că mai există polițiști pe stradă?". „Cum adică?" „Adică știi ce zic! I-ai mai văzut, știai că mai ies, că mai fac din astea? Că mai dirijează circulația?" „Uhhhm, nu știu sigur. Nu îmi aduc aminte exact, dar cred că i-am văzut o singură dată. Era un meci cu Dinamo și Steaua sau ceva, știi?" „Aha. Păi, da. Uită-te la el. Cum stă el acolo frumos, în centru, cum arată pe unde trebuie să meargă fiecare, stă acolo în uniformă și cu mașina de Poliție parcată în apropiere. Ce chestie!" „Da, chiar așa." „Dar oare agenții secreți sunt și polițiști?"

De unde am tras concluzia că fetele sunt mereu de vină, că școala nu mai e ce-a fost (și multe clișee din aceeași serie), că „mai puneți mâna pe o carte", că vine războiul, că vin alegerile și că nu vă fie frică!, agenții secreți umblă pe toate străzile. Chiar și pe strada voastră.

Bucureștiul corpurilor noastre

Evelina, se fac doi ani de când sunt aici. M-am obișnuit cu Pantelimonul. Nu mi se mai pare mare șmecherie. Recent mi-am cumpărat un aparat din ăla cu ultrasunete, de alungat câinii. La început nu am fost prea sigură că funcționează, dar l-am testat aseară pe un cățel amărât, în stația de tramvai. L-am pus pe fugă, deci cred că merge.

Mi-am cumpărat și o oală de cinci kilograme. Până acum găteam numai în din alea de o singură persoană. Mi-a zis cineva că treaba asta, cumpăratul unui vas mai încăpător, arată ceva semne de maturitate. N-aș fi prea sigură, în fond, e doar o oală.

Ce chestie, îți dai seama că eu, practic, locuiesc foarte aproape de părinții tăi? Așa mi-ai zis în prima iarnă a mea în București, atunci când m-ai chemat la masă de Crăciun, dar n-am mai ajuns până la urmă.

Evelina, aș vrea să-ți cer iertare. Am început să urăsc orașul ăsta care este și al tău și uneori mă gândesc ce ciudățenie. Cum am putut toată copilăria să te invidiez că locuiești în Capitală, că poți să vezi și să auzi atâtea lucruri? Și apoi, cum am putut să vin aici și să nu mi se pară o minune?

Evelina, acum două-trei zile mergeam cu tramvaiul și mi s-a părut că te aud. Serios, în spatele meu stătea o tipă care vorbea cu altcineva și avea exact vocea ta, felul tău de a rotunji cuvintele, de a râde, de a fi brusc gravă. Am vrut să mă întorc, eram curioasă cum arată și dacă umple și ea aerul din jurul ei cu mișcările palmelor atunci când explică ceva. Dar până la urmă nu m-am mai întors, am stat și m-am holbat pe geam vreo 40 de minute, până în Pipera, imaginându-mi că ești acolo, pe scaunul din spatele meu. A fost grozav. A fost ca și cum ar fi fost de-adevăratelea. A fost oribil.

Evelina, eu m-am gândit zilele trecute că în juma' de an fac 30, că încep să îmbătrânesc. M-am gândit că tu, spre deosebire de mine, cât de ciudat, măi pitic, tu vei avea cam pentru totdeauna 27 de ani. Ştii ceva? Uneori îmi zic: lucrurile astea nu sunt reale. Când o să fac 30, în noaptea aia, la 12.15, cam pe când m-a născut maică-mea, atunci o să tragă cineva de o manetă şi o să se deruleze înapoi tot filmul vieţii noastre, până la un moment în care toată lumea era bine. O să ne trezim dintr-odată în tabără la Mraconia, într-o după-amiază de vară caldă rău, stând cu picioarele în Dunăre şi fumând. O să ne trezim acolo, cu tot cu Andreea, cu Olivia, cu Nina, eu şi cu tine, râzând, hăhăindu-ne, având 16 ani, bând bere Gambrinus, neştiind nimic din ce urmează.

Ce porcărie. Exist în oraşul ăsta al tău şi nu ştiu cum a fost Bucureştiul cu tine. A fost bun? A fost tandru? A fost al tău? Cât de acasă a fost? Cât de flămândă sau fericită sau tristă te-ai simţit pe bulevardele sale? Pentru că eu nu-l înţeleg, tu ai fi putut să mi-l explici mai bine.

Evelina, s-au făcut doi ani de Bucureşti. M-am încruntat o grămadă, dar de fapt nu e vorba de locul ăsta. E doar un oraş. Sunt doar nişte blocuri şi nişte străzi. Nu de el e vorba, Evelina, ci de noi. E vorba de corpurile astea ale noastre care uneori nu mai ştiu cum să fie.

Mi-e frică de tine, oraşule

Mă pregătesc de vot. Sunt un om cu un buletin şi cu mulţi kilometri de panică în suflet. Te salut, oraşule. Mi-e frică de străzile tale, de câinii tăi, de gândurile tale în care existăm şi noi. Mi-e frică de nebunii tăi care vorbesc singuri, de tramvaiele tale murdare şi de iernile tale lungi trăite în garsoniere.

Mi-e frică de viitorul petrecut aici, mi-e frică de felul în care o să mă scuipi şi pe mine cândva, poate curând, ca pe o coajă, după ce mi-ai stors toată vlaga. Mi-e frică să mă gândesc cum aş putea să cresc un copil în tine, oraşule. Mi-e frică de neputinţa mea în tine. Nu înţeleg unde se duce tot timpul ăsta pe care tu-l înghiţi ca o maşinărie enormă, diabolică. Nu înţeleg unde se scurg cele 24 de ore, de la un capăt la celălalt al întunericului, nu pricep de ce nu mă laşi să mă bucur de tine.

Nu-i vreau pe toţi oamenii încruntaţi, nu-i vreau pe cei care se scuipă în staţiile de autobuz, nu-i vreau pe toţi cei care nu pot acorda adjectivul în gen, număr şi caz cu substantivul pe care îl determină. Mi-e frică de cei pe care trebuie să-i rog să coboare din tramvai ca să mă dau şi eu jos, mi-e frică de vecinii care se uită la mine chiorâş dacă îi salut, de boschetarii care dorm la uşa mea câteodată (uneori se pişă acolo).

Mi-e frică de toţi cei care se îmbogăţesc aici, în tine, oraşule, de toţi cei care au găsit o cale şi cred că este calea lor şi merg tot înainte pe ea, cu ochii închişi, urmărind banii, fără să se întrebe ce vine. Mi-e teamă de vieţile lor de plastic. Mi-e teamă că o să ajung la mâna lor. Mi-e frică de mine în tine, oraşule. Mi-e frică de mărunţimea mea pe străzile tale, mi-e teamă că sunt un grăunte de neghină pe care nu-l ştie nimeni, mi-e teamă că nu mă vor vedea

niciodată, că nu mă vor auzi, că nu mă vor iubi, că nu îi voi putea face să tresară.

Mi-e frică de tot ce nu pricep aici, dar și de toate lucrurile pe care le înțeleg. De felul în care se reconfigurează harta ta în mintea mea zi de zi. De cartierele care cresc, se dezvoltă peste noapte la mine-n cap, de înțelesurile noi pe care le capătă străzile, intersecțiile, porțiunile de drum pe care le zărești mereu, dar pe care nu mergi niciodată. Mi-e frică de întrebarea „Pe care traseu doriți să o luăm?", pentru că habar nu am care e răspunsul. Mi-e frică de toate găștulițele în care nu sunt, de toate cele în care aș putea să fiu. Mi-e frică de felul în care ne străduim zi de zi să ne ratăm și să ne îndepărtăm de ceilalți.

Am obosit încercând să le explic oamenilor ce fac aici, în tine, orașule. Să le spun de ce te las să mă consumi, de ce e totuși în regulă, de ce asta e viața peste tot și alte banalități. Nimeni nu mă crede, orașule. Toți vor să afle când, când, când mă vei devora. Când îmi vei măcina organele interne. Când mă vei face să cedez.

Așadar, orașule, eu o să mai fac o încercare, de data asta în cabina de vot. O să văd dacă pot transforma frica într-o energie care, poate, va reconfigura totul, inclusiv pe tine, orașule. Dincolo de bla-bla, o să dau cu ștampila aia nenorocită ca să mă conving, o dată pentru totdeauna, că am făcut tot ce se putea.

O să mă întrebi, orașule, cum cred eu că ar putea să te schimbe pe tine niște alegeri. Ce legătură ai putea avea tu cu alegerile. Ei bine, poate că nu pe tine te-ar schimba. Dar poate ne-ar schimba pe noi. Deși tare mă tem că, după alegeri, n-o să fim nici mai serioși, nici mai buni, nici mai frumoși, nici mai patrioți, nici mai deschiși la nou sau mai normali. Mă tem că o să rămânem la fel. De asta mi-e cel mai frică, orașule. Mi-e teamă că tu semeni prea bine cu mine.

Breaking news: suntem pierduți!

Exact ca în filme, tot ce am făcut până acum, toate greșelile, toate porcăriile, toată mizeria la care am închis ochii, toată nepăsarea noastră, totul a dus până în acest punct. Toată nesimțirea, tot datul din umeri, toți ochii pe jumătate închiși, toate „las' că merge și-așa"-urile, tot ce am trișat, tot ce am urât, tot ce am înjurat, toate lucrurile față de care am fost mai buni, mai înalți, mai lați în spate, absolut toate au dus aici.

Toate ifosele, tot oftatul atotștiutor, toți ochii dați peste cap, toți dinții rânjiți și toate vagoanele noastre de suficiență, totul a dus aici. Toate „mă piș pe el de vot"-urile. Tot ce nu am citit, tot ce nu am învățat, tot ce nu a fost important pentru noi pentru că nu aducea bani, tot ce am permis să ne îndoctrineze, tot ce am mâncat, am băut, am fumat și am furat până acum, totul a dus aici.

Toate coatele noastre ascuțite înfipte în alte stomacuri, vechile scheme personale în trei puncte prin care să fim mai puternici, casele noastre în care nu primim musafiri, copiii pe care îi învățăm să nu aibă încredere în nimeni, viața de familie în care cel mai important e să consumăm carne de trei ori pe zi, totul a dus aici. Imposibilitatea unor generații întregi de a trece de un examen banal de bacalaureat. Felul în care suntem învățați zi de zi că educația nu mai înseamnă nimic. Cărțile care au devenit desuete. „Mulțumesc"-ul, un cuvânt dubios. Totul ne-a dus aici.

Lipsa de voluntariat. Neparticiparea la proteste pentru că e frig, participarea la proteste fără să știm pentru ce. Grade universitare obținute pentru că sună bine. Diplome înșfăcate doar pentru că ni se cuvin. Tupeul și nesimțirea pe care le tolerăm de frică. Tupeul și nesimțirea pe care le tolerăm dintr-o politețe prost înțeleasă. Tupeul și nesimțirea

pe care le tolerăm pentru că habar n-avem ce să facem. Tupeul şi nesimţirea pe care le tolerăm pentru că în viaţa noastră n-am spus nu. Totul ne-a adus aici.

Tot rahatul mâncat cu linguriţa, tot rahatul mâncat cu castronul, tot ce am votat din motivele greşite, tot ce au votat alţii pentru noi, toată superioritatea noastră de doi lei, toate burţile, tot aurul de la gât şi toate capetele plecate pe care săbiile nu le taie. Toţi baronii la care ne închinăm şi pe care îi înjurăm în gând. Toţi oamenii pe care i-am pupat în cur ca să obţinem ceva. Totul ne-a adus aici.

Superficialitatea noastră, ideile fixe, modul în care suntem cei mai buni, cei mai frumoşi, cei mai inteligenţi, felul în care ştim noi mai bine, aroganţa, autostrăzile de cadavre pe care călcăm fără să ne pese, capitala care e mai bună decât provincia, provincia care e mai bună decât capitala, diferenţele. Lăsatul pe mâine al lucrurilor pe care le putem face azi, oamenii înalţi *versus* oamenii scunzi, minunatele duşmănii. Dinţii pe care toţi îi avem împotriva tuturor. Ideea fixă că la alţii e mai bine pentru că ei aveau universităţi pe când noi locuiam în bordeie.

Micile noastre drame personale la care lustruim singuri zi de zi. Gropile pe care le săpăm. Mersul la biserică numai când avem nevoie. Prejudecăţile. Generalizările (inclusiv cele din acest text). Fumurile. Împărţitul lumii în bine şi rău. Sângele-rece. Lipsa de sânge. Toate acestea ne-au adus aici şi ne vor duce şi mai departe, după data de 16 noiembrie.

Bazându-mă pe „antecedentele" noastre, aş zice că suntem pierduţi, ca de fiecare dată. Sau nu? ATÂT de mult aş vrea să nu!

Cântecul cometei

Miercuri, în timp ce noi, românii, eram în spasmele ultimei săptămâni a campaniei electorale, în timp ce unii erau fericiți, în timp ce alții își smulgeau părul din cap, în tot acest timp ceva minunat s-a petrecut deasupra noastră. Adică, pentru a fi mai exactă, ceva grozav s-a petrecut în cer.

Nu, nu am o epifanie, nici nu încerc să vă vând un pont sau să subliniez că, dacă mai credeți în Dumnezeu, ar trebui să votați cu X sau cu Y. Ceva chiar s-a petrecut în cer miercuri, ceva absolut minunat, care, din fericire, nu are nicio legătură cu alegerile. Este vorba despre o premieră în istoria spațială: un robot numit Philae s-a plasat miercuri pe nucleul unei comete. Da, al unei comete. Un live streaming a permis oamenilor din lumea întreagă să fie conectați la toate procedurile, la toți pașii, să urmărească procesul ore în șir. La final, cu toții au putut admira și prima fotografie realizată de robotul Philae, plasat pe cometa Ciurimov-Gherasimenko.

Pentru cei pasionați de cifre, reprezentanții Agenției Spațiale Europene au explicat că robotul Philae, al cărui rol este să recolteze mostre de pe cometă, a fost lansat de pe o sondă, Rosetta, care călătorește prin spațiu de zece ani. Philae a fost lansat la o distanță de 20 de kilometri de cometă și a fost în cădere liberă timp de șapte ore (singur și ciudat).

Philae va lucra până în martie, când, după cum spun cercetătorii, „va muri de cald", deoarece cometa se va apropia foarte mult de Soare. Așteptările în ceea ce privește „micuțul" robot (greu de 100 de kilograme) sunt foarte mari: cu ajutorul lui s-ar putea afla multe informații valoroase despre originea Sistemului Solar, dar și despre cum a apărut viața pe Pământ.

Dacă ați rezistat până aici, aș putea să plusez cu încă vreo câteva detalii. În transmisiunea de pe internet am văzut oameni aproape plângând când robotul a ajuns pe cometă și misiunea lor a reușit. I-am văzut pe oameni aplaudând frenetic atunci când au primit prima imagine de pe cometă, o fotografie ciudată, plină de întuneric, în care, pe fundal, se zărește ceea ce îl va distruge într-un final pe robotul Philae: lumina Soarelui.

La o zi distanță au fost făcute publice mai multe sunete ciudate, slabe, produse de oscilațiile câmpului magnetic al corpului cosmic, înregistrate de sonda Rosetta. În cuvinte mai simple, a fost înregistrat cântecul cometei. Oamenii de știință spun că încă încearcă să explice fizica din spatele acestui fenomen.

Și acum, lăsând deoparte muzica nepământeană, să ne întoarcem la viața noastră cea de toate zilele. La alegeri. La ploaie. La mizerie, la boli, la nepăsare. Să ne întoarcem la furia noastră măruntă. Să ne întoarcem la numărul de celule care ne compun. La toată această banalitate în care plutim și noi, la rândul nostru, nu chiar ca niște roboți programați să fie curajoși, ci mai degrabă ca niște raci frumoși, lustruiți și aruncați în ceaun. La toată această impresie că suntem buricul pământului. La speranța secretă că vom trăi veșnic. La tot bla-bla-ul din creierii noștri.

Cu toate acestea, s-ar putea să nu fie încă totul pierdut. Pentru că, ce bine!, unii dintre noi încă mai pot să râdă, să plângă, să danseze. Pentru că încă nu ni s-au șters toate reflexele de dinainte de a avea corpuri. Pentru că uneori încă mai putem să ne imaginăm. Putem să ascultăm un cântec de cometă fără să-l considerăm un semn rău. Putem să visăm binele.

Revoluția pe înțelesul copiilor

Aveam aproape cinci ani și locuiam în Severin. N-am ajuns să fiu șoim al patriei, nici pionier, dar am apucat să văd lucruri și să le țin minte.

Îmi amintesc discursul lui Ceaușescu și felul în care dădea din mână, îmi amintesc frigul din sufragerie și pardesiul verde cu care mă îmbrăcase maică-mea ca să nu îngheț în fața televizorului. Îmi amintesc emoția alor mei în acele zile, tradusă pentru mine în faptul că aveam voie să fac tot felul de lucruri, de exemplu, să stau trează până târziu.

Îmi amintesc vorbitul în șoaptă, vorbitul cu glas tare și îmi amintesc salamul plin de bule albe de grăsime. Îmi amintesc televizorul alb-negru, cocoțat pe un dulap, la care ne zgâiam toți, cu gâturile gata să ni le rupem. Îmi amintesc grisinele vechi pe care bunică-miu mi le aducea în dar de la Pâine. Îmi amintesc pâinea. Era tare, umezeam cu apă o felie și apoi mi se părea cel mai gustos desert.

Într-o seară a fost o asemenea agitație, încât m-am băgat sub masă. Vedeam ciucurii lungi ai feței de masă și picioarele alor mei. Bunică-mea stătea pe marginea patului, maică-mea se învârtea prin cameră, îi vedeam pașii în lung și-n lat, îi vedeam palmele neliniștite. Apoi, ușa de la intrare se deschidea: tata ajunsese acasă. „S-a strâns multă lume în centru. Și e o femeie la colț, la Decebal, care plânge, spune că i-au omorât copilul." „I-au omorât copilul?" „Da. I-au omorât copilul la Intercontinental." Vedeam apoi picioarele mamei și ale tatălui meu oprindu-se unele în fața celorlalte, rămânând foarte apropiate pentru câteva secunde, în tăcere. (Acel cuvânt, „Intercontinental", s-a ascuns în mintea mea de copil și a ieșit afară numai peste vreo 20 de ani, într-o după-amiază de septembrie în care treceam lipsită de griji pe lângă Hotelul Intercontinental din București.)

În aceeaşi seară, maică-mea m-a scos de sub masă şi m-a ţinut lângă ea obsedant de grijulie, iar în zilele următoare, unele înceţoşate, altele cât se poate de clare, nu am avut voie să ies nici măcar în curte. Venea Crăciunul. Lumea se temea că ne vor ataca arabii, că vor veni peste noi cu avioanele de luptă, aşa că puteam cel mult să stau la geam, urmărindu-i pe ai mei cum cioplesc bradul şi cum îl pregătesc. Din când în când, mă holbam la cerul de sticlă uscată al iernii, dar nu zăream vreo ameninţare. Apoi a sunat bunica de la Craiova. Se temea că apa de la robinet ar fi fost otrăvită. Se simţea rău (câteva ore mai târziu, zvonul cu apa otrăvită se infirmase, cel cu arabii încă rezistase o bună perioadă).

În câteva săptămâni, lucrurile s-au schimbat. Nu ştiu exact cât timp a trecut, dar îmi amintesc că am mers cu mama într-un magazin numit „consignaţie", aflat pe Strada Mare, unde am văzut un perete întreg plin cu pantofi de lac, cu toc cui, în toate culorile. Ziua aia a fost, cred, una dintre cele mai grozave din viaţa mea. Nu mai văzusem atâtea culori de pantofi. Puteam atinge fizic, cu degetul, schimbarea din vieţile noastre. Stăteam lipită de maică-mea, îi ajungeam până la cot. Cineva câştigase pentru noi o lume nouă, enormă, frumos colorată. Ne opriserăm în pragul acelei lumi, uitându-ne, mirosind, ascultând, pregătindu-ne să intrăm. Eram întregi şi fericiţi atunci. Maică-mea nu şi-a cumpărat nimic. Doar am stat acolo, de mână, şi ne-am uitat. Revoluţia era un perete plin cu pantofi în toate culorile. Era bine.

Cum să nu te doară bila de Sărbători

Ştiţi expresia aia, „Radio Guerrilla, te doare bila"? Nu e din dicţionarul de zicători şi proverbe, dar a intrat în vocabularul urban în ultimii ani. Ei bine, a venit momentul ăla din an în care orice om întreg la minte trebuie să facă nişte gesturi de bun-simţ ca să nu aibă mai apoi probleme cu „bila" de Sărbători (fie că vorbim de „colecist" sau de „cap").

În primul rând, o idee foarte bună ar fi (să nu vi se pară că vă dau sfaturi, ba din contră, fac doar nişte biete observaţii de care o să încerc în primul rând eu să ţin cont), aşadar o idee foarte bună ar fi să nu mâncăm ca nişte animale. Orice ni s-ar spune, oricum am fi şantajaţi emoţional sau fizic, am putea să refuzăm unele feluri de mâncare sau doar să le gustăm. Dacă am mai ţinut şi post, ar fi indicat, înţeleg, să nu mergem pe ideea „m-am gândit la momentul ăsta tot postul şi acum o să bag tot ce nu am avut voie, absolut tot ce nu am avut voie".

În al doilea rând, bănuiesc că o idee relativ decentă ar fi să nu bem ca şi cum ziua de Crăciun, de exemplu, ar fi ultima noastră zi pe această planetă. Aici nu vreau să detaliez, dar a spus la televizor aseară, citez: „Consumul excesiv de alcool dăunează grav sănătăţii". Desigur, fiecare crede ce vrea din toată povestea asta. În fond, dacă-mi aduc bine aminte, încă din anii '90, românii s-au prins că „s-a minţit poporul cu televizorul".

În al treilea rând, am înţeles că n-o să ne „doară bila" de Sărbători dacă ne purtăm frumos unii cu ceilalţi. Spre exemplu, am putea să ne uităm unii la alţii când ne vorbim, să ne salutăm, să ne scoatem pălăriile/căciulile/şepcile

atunci când e cazul, să ne zâmbim din când în când (aveți totuși grijă cu zâmbetul, pentru că, în ziua de azi, oamenii își zâmbesc atât de puțin încât, atunci când o fac, un simplu zâmbet se poate transforma într-o intenție de agresiune sexuală). Am putea să și rostim complimentele atunci când ne trec prin cap, am putea să spunem „mulțumesc", „vă rog", „îmi cer scuze" (când eram în liceu, un profesor mi-a spus să nu-mi mai cer scuze pentru orice banalitate, pentru că numai oamenii slabi își cer scuze; târziu am priceput ce teorie tâmpită a fost asta. Scuze, domn' profesor!). Am putea să ne exersăm chiar și un râs un pic mai zgomotos decât tăcerea, am putea să ne arătăm dinții (nu colții, dinții) atunci când râdem. Am putea să chicotim.

În al patrulea rând, n-o să ne „doară bila" de Sărbători dacă, în loc să ne salutăm oamenii dragi cu un dat din cap, o să-i îmbrățișăm (acum, că am scris asta, îmi dau seama ce clișeu!). N-o să ne „doară bila" de Sărbători dacă o să renunțăm la frica de clișee.

În al cincilea rând, îmi spun în fiecare zi că cea mai mare tâmpenie e să fii bun, cuminte și drăguț de Sărbători, doar de Sărbători. E o ipocrizie enormă. Așadar, e posibil să nu ne „doară bila" în general dacă privim ca pe un miracol faptul că lumea asta (viețile noastre, viețile celorlalți), lumea asta există încă.

Jurnalismul și kilometrii de ură

Acum câțiva ani am scris o serie de reportaje despre mai mulți bătrâni evrei din Timișoara care fuseseră închiși în lagăre cum ar fi Dachau și Auschwitz. Fără vreo mare legătură cu atentatul din Franța, m-am gândit totuși zilele trecute că tot ceea ce facem este să ne mișcăm mecanic printre niște fire subțiri pe care uneori le atingem.

Poveștile pe care le-am scris atunci nu aveau ceva de dovedit istoriei, nu acuzau și nici nu salvau pe nimeni, erau pur și simplu niște povești interesante. Într-unul dintre cazuri, de exemplu, realitatea se confunda cu filmul: un tânăr fusese adus la Auschwitz împreună cu părinții lui. Mama fusese gazată împreună cu restul femeilor din familie. Băiatul și tatăl au rămas în lagăr pentru câteva luni de coșmar. La momentul scrierii reportajului, tânărul se transformase într-un bătrân care își mai putea folosi un singur picior și care devenise, între timp, un medic timișorean renumit.

Într-un alt caz, un fost director al unei fabrici de ciocolată din Timișoara își amintea că, pe când era copil, a fost pus să adune morții de pe străzi. Un al treilea bătrân, slab vorbitor de limba română și ușor surd de-o ureche, și-a amintit terorile prin care a trecut la Dachau. De asemenea, o femeie internată într-un azil de bătrâni, pironită în pat, a povestit niște lucruri care au adus întunericul afară în miezul unei zile de vară.

Nu au fost nici pe departe cele mai interesante povești de viață care s-au scris vreodată pe tema asta, nici cele mai interesante care s-au scris în Timișoara în anul ăla, nici cele mai interesante pe care le-am scris eu vreodată. Nu a fost ceva excepțional, nu a vrut nimeni să facă un film despre aceste povești, nici măcar nu știu dacă i-a dat cuiva o lacrimă atunci când a citit textele.

Totuşi, după apariţia primului text, am început să primesc e-mailuri. Iniţial au venit nişte jigniri amărâte şi au continuat vociferări firave pe tema inexistenţei Holocaustului. Următoarele e-mailuri (anonime sau sub diverse pseudonime) mă avertizau să nu continui seria de reportaje, să-mi văd de treabă, mă întrebau dacă sunt evreică, dacă Patriciu e evreu, dacă vreun şef evreu m-a pus să fac asta, dacă am luat bani, dacă am fost forţată să scriu aşa ceva sau dacă nu cumva sunt plină de lichid seminal evreiesc.

Biata mea serie de reportaje nu a durat mult, vreo săptămână, cred. Spre final am mai primit un e-mail în care, de data asta, eram ameninţată în cel mai serios mod. Era semnat de un bărbat. Am încercat să mi-l imaginez. Am încercat să-mi închipui cum arată, ce pulovere poartă (cu nasturi sau în V), câţi copii are, în ce feluri îşi atinge nevasta şi cum preferă cafeaua. Eram la lucru. M-am tot gândit dacă să anunţ pe cineva. Până la urmă am închis calculatorul şi m-am dus acasă. În esenţă, a fost o chestie măruntă care probabil li s-a întâmplat multor altor oameni.

Mi-am adus aminte de nimicul ăsta când am citit despre masacrul din redacţia *Charlie Hebdo*. M-am gândit că tot ce facem e să ne mişcăm robotic, printre nişte fire subţiri ale destinului pe care uneori le atingem. Şi atunci când le atingem se declanşează şocuri electrice. Noroi. Bombe. Gloanţe. Şi ură. Kilometri de ură.

Cum să cucerești Bucureștiul în zece pași

Da, da, veniți în București. Dacă întrebarea e: „Unde să mă mut ca să mă realizez/să mă schimb/să încep o viață nouă?", haideți cu toții în București. O să aveți de 50 de ori mai multe cinematografe, teatre, opere, filarmonici și cele mai tari baruri din lume.

O să aveți un miliard de librării și o sută de malluri. În centru o să aveți o bibliotecă pentru toate creierele voastre. O să aveți metroul care vă duce oriunde extrem de rapid, clinici medicale nenumărate, o să aveți câte cinci magazine Mega Image la fiecare colț de stradă.

O să aveți aici cele mai multe locuri de muncă din țară, cele mai mari salarii și, uitasem, o să aveți șansa să întâlniți pe stradă vedete de la PRO TV. O, da, ba chiar și miniștri, actori, muzicieni și scriitori (dacă îi pasă cuiva de asta).

Vă garantez că o să aveți un centru al orașului plin cu multe, foarte multe cârciumi selecte, cu sute de tipuri de bere despre care probabil nici nu știați că există. Veți putea ajunge la mare în trei ore, cel mult. Pentru că o să aveți autostradă! O să vă transformați fiecare weekend într-o adevărată vacanță, pentru că mereu va fi ceva nou de făcut, ceva nou de explorat, de descoperit. O să fie grozav! Veniți în București, desigur!

Ce-i drept, vă veți găsi destul de greu o locuință lângă metrou (alea sunt cele mai scumpe), dar un agent imobiliar probabil că vă va recomanda o garsonieră la 10 minute de metrou. Nu vor fi chiar 10 minute, vor fi 20, iar iarna chiar 30, plus că veți trece printr-un parc nu foarte amuzant, mai ales după ce se lasă seara. Așa că o să vă consumați banii pe taxiuri. Sau veți schimba două tramvaie și un

autobuz, doar că va trebui să vă cumpărați și un spray lacrimogen, pentru orice eventualitate. Să fie acolo.

Apoi, la cele mai faine piese de teatru nu o să prindeți bilet, alea se dau repede. La restul oricum nu o să mergeți, pentru că, cel mai probabil, vă veți găsi un serviciu unde veți lucra peste program. În ceea ce privește barurile, veți încerca vreo câteva în primele luni. Apoi veți continua să mergeți în aceleași două, doar că din ce în ce mai rar (până spre niciodată). Biblioteca din centru o veți „frecventa" o singură dată, când vă veți face abonamentul. La mall o să fie fain, doar că o să vi se urască din cauza celor 120 de minute pe care le veți face până acolo după ce veți schimba un metrou și două autobuze. De librării, de mâncat în oraș și de mers la mare în fiecare weekend nu veți avea bani, pentru că o să vă cheltuiți totul pe chirie.

Străzile vechi o să vă încânte foarte mult, dar, ce păcat, nu veți trece prea des pe ele, căci nu vă veți găsi de lucru în zona veche și frumoasă a orașului, ci la marginea lui, alături de ceilalți corporatiști ai țării. A, și, cel mai probabil, singura vedetă pe care o veți întâlni pe stradă va fi o cântăreață de muzică populară, pe care nici măcar nu veți ști cum o cheamă.

Totuși, în București veți găsi soluții la orice. Veți sfârși prin a evita toate evenimentele la care tânjeați când stăteați în alt oraș. În weekend veți dormi. Nu veți deschide geamul, pentru că aerul e irespirabil. Veți mânca două zile sănătos și restul – sandviciuri. Vă veți înrăi. Vă veți încrunta tot mai des. Veți înjura.

Dacă nu vă veți ridica și nu veți fugi mai repede din acest oraș, veți îmbătrâni. Apoi, lucrurile vor fi extrem de simple. Vă veți trezi într-o dimineață aici și veți realiza că vă place.

Dimineața ca o burtă de șobolan

Totul se întâmpla acum fix jumătate de secol, cu o săptămână înainte să împlinesc 30 de ani. Într-o dimineață de joi mergeam neatentă pe stradă și am călcat în ceva moale (eram cu ochii în niște obiecte mari și grele, folosite pe atunci, numite telefoane).

Am înjurat în gând, imaginându-mi că am călcat într-un rahat (pe atunci, în cartierul Pantelimon din București, pe stradă puteai călca în diverse lucruri. De fapt, pe orice stradă din orice oraș. România era plină de așa ceva, dar nu despre asta e vorba acum).

Așadar, se întâmpla totul acum 50 de ani. Am ieșit la plimbare pe bulevardul Chișinău din București (ciudat, da), un loc nici prea bun, nici prea rău, și am călcat în ceva moale. Când m-am uitat în jos, am descoperit cu groază că nu era vorba de un rahat. Călcasem pe un șobolan mort și umflat, a cărui burtă pocnise pe partea dreaptă și împrăștiase pe trotuar tot tubul digestiv curios de roz.

M-am gândit atunci că era un semn, trebuia să plec de acolo. Acum, după 50 de ani, înțeleg că nu există semne. Că toți facem după cum ne taie capul și apoi ne interpretăm istoria personală. Pe atunci, toți oamenii pe care îi cunoșteam erau tineri. Eram în 2015. Iohannis era președinte și pe Elena Udrea ba o arestau, ba o lăsau să doarmă acasă. Cum cine? Elena Udrea. A, da, corect, nu prea aveți de unde să o știți. Era o tipă de atunci. În fine.

Eu împlineam 30 de ani și lucram în presă. Fuseseră niște ani interesanți. Năstase, un fost prim-ministru, încercase să se sinucidă: se împușcase în gât. Iar pe Băsescu îl alesesem de două ori. Tot pe atunci, oamenii își turnaseră în cap găleți cu gheață și se urmăriseră unii pe alții pe o chestie numită Facebook. Un alt prim-ministru, Ponta, fusese acuzat

că și-a copiat doctoratul. Da, doctoratul, o lucrare pe care o scriai ca să... în fine.

Și tot atunci, acum 50 de ani, stăteam și ne uitam peste gard, în Ucraina, de teamă că va izbucni un război care ne va atinge și pe noi. Ucraina, da, U-crai-na. În nordul țării noastre. Dar eram relativ liberi pe atunci. Mergeam în excursii, luam avionul și ne duceam oriunde prin chestia aia care se numea Europa. Beam Coca-Cola, beam foarte multă Coca-Cola, îmi amintesc. Nu era bună, puteai să ștergi rugina de pe robinet cu ea, dar avea un gust grozav.

Mai era o săptămână până să împlinesc 30 de ani. Îmi făcusem un bilanț. Mă gândeam să întreprind ceva uluitor, să-mi dau demisia, să plec în străinătate, să fac ceva cu viața mea. Să scriu, să mă plimb, să fac un copil. Lucruri din astea. Mi se părea că venise momentul potrivit. Apoi, în dimineața aia de joi, am călcat într-o burtă de șobolan. Joi, martie 2015. Îmi amintesc exact. Am crezut că e un semn rău. Credeați că urmează o poveste interesantă? Corpul meu împlinea 30 de ani. Până la urmă, n-a fost nici rău, nici bine. Toate au trecut. Pușcăriile s-au umplut și s-au golit și iar s-au umplut de cinci milioane de ori, șobolanii de pe străzi au murit și au fost călcați de alte picioare, oamenii au fost iar tineri, dar nimeni n-a câștigat războiul. Toți am apărut la televizor și toți ne-am dat cu părerea. Am scris cărți și am condus lumi, dar tot am fost uitați.

Cele trei arce de triumf

„Domne, străinii sunt cam proşti, merită taxaţi, ce-i drept e drept!", îmi zice taximetristul într-o dimineaţă somnoroasă de duminică, la ora 7 fix, imediat după începutul ploii. Adevărul e că sunt relativ uimită, parcursesem în tăcere vreo trei sferturi din traseu şi nu mă mai aşteptam la o conversaţie. Dau din umeri, în sensul că „mda, posibil, la fel cum e posibil să fie mai deştepţi ca noi". El continuă.

„Domne, uitaţi ce chestiune! Nu mi s-a întâmplat mie, un prieten mi-a povestit, dar e reală. Omul a luat nişte francezi de la aeroport, trebuia să-i ducă nu mai ştiu unde, şi când au ajuns lângă Arcul de Triumf, franţuzocii au început să se mire că ia uite ce interesant arată etc. Acum, omul meu, băiat deştept, evident, a început să le spună că da?, vă place?, păi, staţi să vă spun: noi mai avem şi alte arce de triumf. Vreţi să le vedeţi? Franţuzocii au zis, evident, că da, mă-nţelegeţi?"

Eu, din toată somnolenţa dimineţii de duminică, din toată ploaia, din tot frigul şi din tot corpul asuprit de hainele groase de iarnă, mă trezesc cu gura căscată. „Domne, omul meu a început să le explice nu ştiu ce şi nu ştiu cum despre Arcul de Triumf, i-a dus pe strada cutare, i-a întors, le-a mai zis el ce le-a mai zis despre Bucureşti, despre monumente, apoi i-a scos iar la Arcul de Triumf. Le-a zis: iaca, acesta e al doilea Arc de Triumf din Bucureşti. Franţuzocii, oaa, oaa, ce tare, excelent, şi ăsta e mare şi frumos. Apoi omul i-a luat iar pe o altă stradă, i-a tot dus şi i-a sucit până au ajuns, ce credeţi, până au ajuns iar la Arcul de Triumf. Ăsta, zice băiatul meu, e al treilea Arc de Triumf din Bucureşti. Franţuzocii au aplaudat de mirare, ştiţi că şi ei au de fapt tot vreo trei arce de triumf în Paris, unul mai mare şi două mai mici, aşa că au crezut că şi noi avem la fel!"

„Păi, bine", îndrăznesc eu, „dar nu s-au prins că toate cele trei arce de triumf ale noastre arată la fel și mai sunt și toate trei în reparații?". „Eh, uite că nu s-au prins! Dacă nu s-au prins înseamnă că sunt proști și merită taxați. Doar că, din păcate, așa ne facem faimă proastă. Că, dacă ăștia s-au dus acasă și au căutat pe net despre arcele de triumf din București, vă dați seama..."

Stau și mă hlizesc pe geam la frig și la ploaie. Am ajuns la destinație. Băi, să vezi că ăsta m-a dus cu vorba, îmi zic, mi-a spus poveștile lui și cine știe cât m-a deturnat. Taximetristul mă dusese însă pe cel mai scurt traseu. Îi plătesc și dau să cobor, iar el îmi zice: „Toți suntem cam ciudați în orașul ăsta". „Știu", îi răspund, „eu am niște vecini deasupra care fac noaptea discotecă și pun manele până la ora la care tre' să plec eu la lucru". Taximetristul zâmbește amar: „Nasol. Uneori, unii taximetriști care îi duc pe străini cu mașina le zic la final că prețul de pe aparat e în euro, nu în lei". Zâmbesc și eu și dau din umeri.

Cobor din taxi în Pantelimon. În București plouă și ninge în același timp, vântul șuieră și, duminică, la 7 dimineața, orice arătare (fie ea cu aripi sau doar cu picioare) stă ascunsă acolo unde a prins-o venirea nopții trecute. Trag aer în piept. Și eu sunt un străin, unul sub acoperire, dar orașul știe asta prea bine. Pantelimonul își cască gura lui înspăimântătoare și somnoroasă și mă primește acasă.

Domnilor gherțoi

Îmi spunea un prieten acum câțiva ani: „Nu te duce în București, e plin de gherțoi". Nu sunt sigură că știu exact la ce se referă oamenii când folosesc acest cuvânt.

Eu, una, îmi imaginez un tip gras, cu lanț de aur gros cât carioca, la volanul unui automobil care valorează cât un bloc cu patru etaje, un tip care trece rulând fin pe strada ta, ascultând manele date tare, flegmând pe geam, strigându-te după părți anatomice ale corpului tău și, eventual, călcându-ți câinele cu mașina la final.

Ei bine, am venit în București și, în tot acest timp, deși nu mi-am făcut până acum o socoteală prea serioasă, a venit momentul să recunosc: n-am întâlnit prea mulți gherțoi. Ce-i drept, probabil că ei nici nu circulă pe aceleași străzi pe care merg eu, nici cu aceleași mijloace de transport și nici înspre aceleași destinații. În schimb, am întâlnit foarte mulți oameni săraci.

Am văzut armate de oameni amărâți, pitiți într-un București suburban pe care toată lumea îl cunoaște de fapt, dar care nu contează. Am văzut femei de serviciu care merg dimineața la lucru în cete, cu tramvaiul, și care poartă toată vara aceeași pereche de papuci. Am văzut bătrâni care se plâng unii altora că nu știu cum să-și împartă cei șapte lei în Piața Obor. Am văzut pensionare care cumpără cinci felii de salam. Am văzut copii cu muci la nas și negreală sub unghii, îndestulați, dimineață de dimineață, cu aer cald, cu aer rece, în funcție de anotimp, trimiși la școală pe stomacul gol, în ideea că sigur vor primi acolo un corn amărât și faimosul lapte.

Nu am văzut gherțoii, nu am văzut mașinile, nu am auzit fluierăturile și nici n-am simțit mirosul de parfum de firmă turnat în cap cu sticla, pentru că la marginea orașului viața se îngustează. Drumurile devin mai cenușii, blocurile

îşi deschid gurile înspre stradă, iar oamenii, bieţii oameni, se decojesc până se fac mai mici şi mai murdari.

Mirosul de acreală din tramvaiul 36 la ora opt dimineaţa nu e doar mirosul nepăsării. E şi aroma fricii, a neputinţei, a groazei că vine ziua de mâine, ziua de poimâine, că vine peste noi săptămâna viitoare, e mirosul întrebării „Ce-o să ne facem?". Acestor oameni nu le pasă de ANAF. Nu le pasă de UE. Nu le pasă de Ponta. Acestor oameni nu le pasă de bonul fiscal. Sunt oameni care ies cu genunchii tremurând din policlinicile mărginaşe, acele policlinici destinate exclusiv lor, cu holurile pline de pensionari, cu scaune de aşteptare roase pe care n-a stat în viaţa lui un fund de gherţoi.

„Şi ce ţi-a zis, mamă, doamna doctor?" „E, ce să-mi zică. Mai nimic. Nici nu m-a ascultat. Nu prea m-a băgat în seamă. M-a apăsat puţin, dar m-a înţepat. Cred că avea unghii." Două femei, de 60 şi 80 de ani, decid că, după o vizită la medic, e momentul să meargă la o prăjitură. E o cofetărie chiar la mine în scară. Are două mese. Vând de toate: şi prăjituri, şi spray-uri, şi detergent. Sincer, prăjiturile sunt chiar bune. O amandină costă doi lei. Mă întreb cum s-ar simţi un gherţoi dacă ar intra aici. Cele două femei „se tratează" cu câte o savarină, nu înainte de a se sfătui dacă le ajung banii să facă asta. Nu vorbesc, nici măcar nu se uită una la cealaltă. Din când în când îşi potrivesc baticurile cu o mână. Mănâncă prăjiturile în tăcere.

Domnilor gherţoi, sunt convinsă că existaţi pe alte străzi, în alte blocuri, că fluieraţi alte fete şi flegmaţi pe alte geamuri din acest oraş. Între timp, în alte colţuri de Bucureşti, cetele bătrânilor bântuie străzile, abia trăgându-şi după ei umbra. Iar eu stau şi mă holbez la această armată mută. Aş vrea să fiu invizibilă, să-i pot însoţi pe oameni în casele lor, ca să înţeleg dacă sunt sau nu nefericiţi.

Poate că de fapt, mă gândesc eu, toţi aceşti oameni sunt bine. Poate că de fapt tristeţea privitorului vine din locul ăla în care pricepi că: 1. asta e ţara ta, 2. nu poţi face nimic să schimbi lucrurile, 3. în toţi oamenii ăştia sărmani te vezi chiar pe tine.

Tristețea care ne paște

Eu, taică-miu și Simba ne aflăm în mașină, mergem la vie în a doua zi de Paște. Simba, labradorul alb, stă pe bancheta din spate, palpitând de fericire că e cu noi. La fiecare curbă, Simba alunecă și se trântește de geam, dar se redresează rapid. Din când în când încearcă să ajungă la noi printre scaunele din față. Taică-miu vorbește cu el și îl liniștește. Îi zice: „Ia spune ce vrei tu, băiatule" și lucruri din astea.

E cea mai caldă zi de primăvară, iar noi mergem la vie să facem un picnic de Paște. Simba are un an, iar eu – 18. Stăm cuminți în iarbă, unul lângă celălalt, și ne alintăm ca și când.

Simba a murit luna trecută. N-ai ce să povestești ieșit din comun despre moartea unui câine. E vorba de un animal care moare pur și simplu, de bătrânețe sau de vreo boală sau, cine știe, îl calcă vreo mașină și atât. Nu?

Ai mei mi-au spus despre moartea lui la telefon, la patru zile distanță, când Simba era deja îngropat în grădină. Era un bătrânel care în ultima vreme nici nu mai auzea și nici nu prea mai vedea, mergea șontâc-șontâc și probabil singura chestie care-l ținea în viață era pofta enormă de mâncare, la orice oră din zi sau din noapte. Era un câine hrăpăreț. „Hrăpăreț", ăsta da cuvânt.

Simba a fost un labrador alb supranumit și „câinele planetei". A fost întâi foarte mic, apoi foarte mare, multă vreme a fost gras, apoi a fost slab, din ce în ce mai slab. Când era mic, dormea sub patul meu, în mansardă. Apoi, când nu a mai putut ieși de sub pat, ne-am prins că a venit vremea să doarmă afară.

Ca toți câinii care se respectă, a ros papuci, a făcut caca pe covoarele cele bune, a fugit de acasă și a fost recuperat

de tata (care a pus afișe prin tot orașul), s-a îmbolnăvit și s-a făcut bine, a dat din picioare în somn, a dormit pe fotoliul din sufragerie în nopțile geroase de iarnă și a lătrat de fiecare dată când cineva l-a întărâtat spunându-i cuvântul „Pisicile!". „Simba, unde-s pisicile?" Nu a știut niciodată cu adevărat care sunt aceste pisici, în niciun caz nu le-a asociat cu motanii grași și adormiți din vecini, ci cu niște ființe supranaturale, invizibile, care mereu l-au chinuit. Simba a fost timid cu necunoscuții, i-au plăcut ciorba și ouăle fierte, dar a mâncat cu delicatețe orice, absolut orice.

A dat milioane de ture printre straturile de roșii plantate de tataie, un teritoriu complet interzis, iar într-o seară, pe întuneric, m-a găsit nemișcată și și-a pus capul pe piciorul meu stâng, ca și când ar fi înțeles despre ce era vorba. Cel mai bine îmi amintesc acum corpul lui de câine mare și blând lipit de piciorul meu: sentimentul că suntem vii. Că suntem aici și acum. Că amărâta noastră de inimă totuși e vitează. Totuși, continuă să bată.

Simba a murit. N-ai ce să povestești ieșit din comun despre moartea unui câine, n-ai cu ce s-o compari, n-ai cum s-o măsori, nu? Căutând poze cu el, am găsit de fapt fotografii cu cei mutați dintre noi: cu bunică-mea zâmbind înfofolită într-un flanel galben, cu tanti Aida la noi în grădină vorbind despre vreme și despre oameni sau cu Evelina trecându-și mâna peste umerii mei, în tabără la Mraconia, luminând fotografia, pentru că ea a fost mereu mai frumoasă și mai înaltă.

Din fericire, voi merge anul ăsta acasă de Paște. Din fericire, unii dintre noi sunt încă bine. Din păcate, nu cred că ne vom mai lua niciodată un alt câine. Din păcate, suntem din ce în ce mai puțini.

Salutări în această lume albastră

Salutări în această existență încă intrauterină a ta. Peste puțin timp o să vezi lumina, așa că deocamdată ziua ta probabil este la fel de somnoroasă ca o noapte de noiembrie. (O să te rog să mă lași câteva secunde să-mi verific buricul, acolo unde acum vreo 30 de ani aveam și eu un cablu prin care făceam schimb de viață cu mama mea.)

Mai sunt așadar câteva zile până o să ai o față, o respirație și un nume în această dimensiune. O să ai o lungime, o lățime și pielea ta o să simtă. Corporalitatea ta va căpăta culoare și margini. Până atunci dormi liniștită în pozițiile tale ciudate și frumoase, printre călduri și întunecimi, așa cum nimeni-nicăieri-niciodată nu te va mai lăsa să o faci. Bucură-te de spațiul ăla îngust și magic în care gravitezi și care va fi cel mai frumos lucru de care nu-ți vei mai aminti.

Salutări în această lume încă albastră. În scurtă vreme, mama ta va produce miracolul, în timp ce noi, ceilalți, vom aștepta pe hol cu sufletul la gură și cu creierul înflorit la gândul că ce nebunie! (O să te rog să mă lași câteva secunde să-mi verific vertebrele, vreau doar să fiu sigură că am mai păstrat și eu în mine părți din miracolul mamei mele.)

Vreau să-ți povestesc ceva, în timp ce tu visezi pe planeta ta submarină. Într-o după-amiază mergeam cu mașina: mama ta era la volan, eu stăteam în dreapta și te-am văzut, sub hainele ei, răsucindu-te, mirându-te, ascultându-ne discuția stupidă despre IKEA. Am pus mâna pe burtă, așa cum vor să facă de fapt toți oamenii atunci când văd o femeie însărcinată, și ți-am simțit probabil un picior. Ai tresărit. Erai bine mersi, întoarsă pe partea dreaptă și erai prezentă. M-am gândit cât de bine trebuie să fie acum în mica ta lume albastră. M-am gândit cum oare te vei obișnui cu tot

ce se petrece aici, afară. M-am întrebat cum o să știi să faci diferența între bine și rău.

Deci ce îi spui unui copil fără nume pentru atunci când va exista? Ce pui în capsula timpului pentru atunci când va înțelege? Ce sfaturi geniale, ce lucruri pe care tu, cu mintea ta de adult, le-ai priceput din viață? Ce ar trebui să știe el bine atunci când va fi de vârsta ta? Zero învățături, zero treburi inteligente. Zero „așa da"-uri și tot atâtea bucăți de „așa nu". Vezi tu, noi, acum, la 30 de ani, suntem cam cum vei fi tu în scurt timp: amnezici, recent scoși din micuța lume albastră, orbiți de frigul ascuțit al forcepsului, cu fricile noastre enorme risipite în mâini și în picioare. (O să te rog să mă lași să-mi verific și eu anxietățile, coșmarurile. Da, sunt toate la locul lor.)

Peste puțină vreme te vom aștepta așadar pe coridoare, cu gândul la ciudățenia de miracol care se va petrece. Vor urma chinurile, minunile și viața. Salutări deci în această lume albastră care te mai poartă încă, pentru care cu toții te invidiem în secret și pe care și tu vei încerca să ți-o reamintești fără să vrei, degeaba, neîncetat. Sau poate tu, micuțo, tocmai tu, dintre noi toți, poate tocmai tu vei ține minte.

Un tramvai numit România

Recunosc, mă număr printre tâmpiții care își validează cardul de călătorie în tramvai. Mai exact, plătesc din buzunarul meu, din banii munciți de mine, plătesc din sudoarea frunții mele, dau din puțina mea agoniseală (etc.) pentru „serviciile" oferite de Regia Autonomă de Transport București.

Nu doar dimineața fac asta, doamnelor și domnilor, ci, pentru că am fost educată parcă într-un lagăr, dacă se întâmplă să circul cu tramvaiul seara, îmi plătesc călătoria chiar și atunci. Deși mi s-a spus de nenumărate ori că de la ora cutare încolo nu mai există picior de control în tramvai, eu, dacă totuși urc seara în abominabilul vehicul, mă comport ca o gâscă: în primul rând, îmi validez cardul de călătorie. Fac asta cu jenă totuși, pentru că toată lumea se uită la mine și toți se întreabă probabil în gând ce poate fi în neregulă cu creierul meu. „Săraca", aproape că-i aud, „sărmana asta și-a făcut biletul, hahaha etc". Plătesc, ca de fiecare dată, pentru nimic. (Nu, nu vă gândiți că toți ceilalți pe care îi întâlnesc eu seara în tramvai au abonament. Nu, nu au. Nu sunt genul.)

Ca o mică paranteză, am „prins control" de multe ori în tramvai (uneori tramvaiul chiar e un tramvai, alteori tramvaiul e doar o mașinărie jegoasă, de nivel subuman, cu care nici porcii nu ar putea fi transportați în siguranță spre abator). Îi pot recunoaște de la o poștă pe toți cei trei domni controlori și totuși, nu știu de ce, dintr-o imbecilitate de neînțeles, continui să îmi „fac biletul", chiar dacă radarul meu personal i-ar putea detecta. Așadar, am avut de nenumărate ori plăcerea să mă întâlnesc cu ei și am remarcat că cer cardurile de călătorie celor mai neajutorate persoane, ălora care au față de fraieri (de exemplu, mie sau studenților amărâți). Nu i-am văzut însă niciodată verificându-le pe

matahalele care circulă uneori cu monstruosul tramvai sau pe cei care au cu ei cărucioare furate de la Kaufland sau pe femeile care se duc alături de peştii lor la produs sau, în fine, pe boschetarii săraci cu duhul care put de-ţi explodează ochii în cap de durere.

Revenind la această infernală bombă ecologică numită tramvai, de fiecare dată când am început să povestesc ce lucruri oribile am văzut în el, alţi oameni mi-au spus, relaxaţi: „Nu ai văzut pe nimeni pişându-se în tramvai? Nu ai văzut niciun hoţ furând telefoane din mâinile oamenilor? Niciun tâlhar smulgând cercei din urechile femeilor? Nu ai văzut oameni fumând, vomitând, înjunghiindu-se, dându-se cu capul de barele alea? Atunci nu ai de ce să te plângi".

Mă număr aşadar printre tâmpiţii care îşi validează cardul pe mijloacele de transport în comun din Bucureşti, iar ieri am făcut acelaşi lucru. În tramvai mirosea a ars şi am reţinut că un călător i-a spus vatmanului acest lucru la coborâre. Vatmanul a dat din umeri şi a mormăit ceva în sensul că ştie şi că nu e nimic grav. În fond, mi-am zis şi eu, mirosul ăsta de ars ar fi cea mai nevinovată aromă pe care am simţit-o în mizeria asta de tramvai.

Călătoria a durat vreo 20 de minute. Spre final, în tramvai s-a urcat un bărbat care poate fi descris cel mai bine prin expresia „beat muci". S-a urcat, s-a aşezat pe un scaun şi a început să strănute. A strănutat de vreo 20 de ori până când oamenii s-au prins că e ceva în neregulă. Apoi a început coşmarul. Între reprizele de strănutat, omul a început să-şi sufle vânjos mucii pe podeaua tramvaiului şi pe unde o mai fi putut (metoda clasică: pui mâna la nas şi sufli de jur împrejurul tău). Noi, ceilalţi călători, ne-am refugiat pe la uşi, pe la colţuri, cu feţele acoperite, în timp ce omul a continuat să-şi sufle mucii, să horcăie, să strănute, să scuipe din ficaţi şi iar să îşi sufle mucii cu ochii închişi, fără oprire.

Zis şi făcut. La oprire, câteva dudui, cu mine în frunte, s-au adresat domnului vatman, comunicându-i că în bestia de tramvai se află un călător care cutare şi cutare. Vatmanul s-a uitat la noi, a zâmbit amuzat, apoi a pufnit în râs şi

ne-a trântit ușa în nas (pentru cei neobișnuiți cu aceste mijloace de transport în comun, vatmanul e separat printr-un perete de sticlă de restul tramvaiului). I-am reținut figura grăsuță, curățică și handsfree-ul fără fir înfipt în ureche. Îl durea fix în cur. Purta o șapcă albă și l-aș recunoaște oricând, pentru că avea o liniște în ochi, liniștea celui care, deși circulă în tramvai, nu are nimic de-a face cu el.

Invit pe oricine mai visează că trăim într-o țară civilizată, pe oricine mai visează că suntem un neam de oameni decenți, gospodari și primitori, îi invit pe toți să meargă o tură cu tramvaiul și, în general, să caște bine ochii în jur. În rest, totul e OK: mult lapte și la fel de multă miere.

Tata, supereroul

Când eram mică, mi se părea că tata semăna cu actorul Sylvester Stallone. Ideea mi-a venit după ce tot tata m-a dus pentru prima dată în viaţa mea la un film la cinematograful Porţile de Fier din Turnu Severin (clădire acum părăsită, distrusă, spartă, care arată ca după bombardament).

Tata este cel care m-a învăţat că iarna, după ce dă prima zăpadă, trebuie neapărat să faci o tură prin curte, desculţ, în viteză, ca să-ţi meargă bine. Acelaşi tata mi-a cumpărat prima pereche de pantofi cu toc, primul casetofon, prima casetă audio (un album de la Queen pe care mi l-a adus dintr-o delegaţie), prima pereche de patine; tot el m-a învăţat regula de trei simplă şi cum se face cafeaua la ibric.

Tata a jucat cu mine partide nesfârşite de Monopoly (deşi ura jocul), m-a lăsat să-l bat la şah şi la table, m-a cărat în spate, mi-a pus cablu TV vara să mă uit la filme în vacanţă şi, într-o zi, înainte de Revoluţie, m-a uitat la o coadă la pâine, la alimentara din cartier. Când a revenit după mine, era alb la faţă, probabil şi după o discuţie cu mama.

Acum mulţi ani, când ne-am luat maşină, ne plăcea să plecăm amândoi la plimbare către nicăieri, ascultând un post de radio dat tare, stând cu mâinile scoase pe geam, vorbind despre ce frumos va fi viitorul. Opream la o terasă pe malul Dunării şi pierdeam acolo după-amiezi fierbinţi de vară, ca şi cum am fi fost doi adulţi care au discuţii importante de purtat.

Peste ani, tata a scris o carte numai ca să mă încurajeze şi pe mine să mai scriu ceva. Tot el a mers cu mine în alte oraşe, când am dat la facultate, iar înainte de admitere a stat şi m-a ascultat cu răbdare recitând legi, instituţii, numele tuturor politicienilor, liderilor sindicali, miniştrilor şi jurnaliştilor.

Tata mi-a adus primul pisoi (Codiță), primul câine (Cochi), al doilea câine (Simba) și tot el a amânat la nesfârșit și m-a anunțat apoi telefonic, cu deznădejde, despre dispariția fiecăruia dintre aceste animale. Același tata m-a sunat într-o zi de vreo șapte ori (în timp ce eu, aflată la o coadă, îi tot respingeam). Când într-un final i-am răspuns, aproape certându-l că de ce insistă atât dacă vede că îi resping, mi-a zis cu o voce joasă: „Bunica ta a murit azi. Bunica ta, adică mama mea, a murit azi".

Tata e un soi de supererou, nu ca Stallone, nu ca Bruce Willis, nu ca Van Damme, nici măcar ca Reeve. Tata e genul de supererou din viața reală, nu din filme. E un tip solar, are toate puterile supranaturale necesare, știe trigonometrie, face cea mai bună plăcintă cu brânză din lume și, în nouă cazuri din zece, reușește să transforme răul în bine. La mulți ani, tata!

Câteva Românii fierbinți

Căldura care ne-a lovit pe toți transformă România în mai multe Românii paralele. Spre exemplu, o femeie din Orăștie susține că în cofetăria ei, în ultimii doi ani, s-au petrecut mai multe fenomene ciudate. Cum ar fi faptul că pe una dintre ferestrele de termopan sunt imprimate chipurile unor îngeri, iar pe tocăria ușii se vede chipul lui Iisus.

Mesajele divine din cofetărie au determinat-o pe proprietară să transforme localul într-un adevărat altar. Cei care vin să mănânce o amandină pot să citească și câteva broșuri pe temă religioasă și pot să afle câte ceva despre, de exemplu, Arsenie Boca.

O altă Românie paralelă: o filmare care circulă de câteva zile pe internet arată două călugărițe care percheziționează o „credincioasă" care le-ar fi furat o brățară. Percheziția are loc, după cum explică cel care a filmat, chiar la intrarea în Mănăstirea Prislop. De-a lungul întregii filmări, călugărițele și cea percheziționată aruncă cu blesteme.

Și asta încă nu-i nimic. Românile paralele ale ultimilor luni s-au îmbogățit cu încă una, cea a violului din Vaslui. Această Românie a urii și a mizeriei crește zi de zi și înghite tot binele din jurul ei. Spre exemplu, zilele trecute, fata violată (care între timp, după cum știm cu toții, a apărut la Măruță și astfel a căpătat un chip și un nume), așadar fata violată a fost la un pas să fie călcată cu mașina de unul dintre prietenii celor șapte violatori. Și asta la puțin timp după ce jurnaliștii veniți în satul cu pricina au fost amenințați cu violul dacă mai calcă pe acolo. Rezon! O altă Românie paralelă: fostul primar al Clujului, Gheorghe Funar, este convins că Iisus Hristos s-a născut în Dacia.

România mea paralelă, spre exemplu, înseamnă un instalator care s-a prefăcut că a înlocuit niște piese la

chiuvetă, după care a plecat cu piesele noi și le-a lăsat la locul lor tot pe cele vechi. Aceeași România paralelă a mea mai include o noapte caldă în Pantelimon, o noapte din aia în care nici gândacii n-au chef să se miște, în care te trezești speriat de urlete. După ce asculți câteva secunde, îți dai seama că de fapt niște vecini ascultă manele în fața blocului, au dat drumul la „muzică" în mașină, tare, și au lăsat ușile deschise. Stau pe marginea trotuarului, scuipă semințe, ling bere și visează că vor deveni miliardari într-o zi. Te uiți la ceas, vezi că e 2.38 noaptea și pur și simplu nu ai puterea să te revolți. Leșini la loc.

Încă o România paralelă, tot personală. Comanzi pizza și ajungi acasă cu cinci minute mai târziu. Cel care trebuie să-ți livreze mâncarea te așteaptă în fața blocului, cu o figură de fost pușcăriaș care nu și-a găsit de lucru în alte părți. Îți ceri scuze și verbal, și financiar. Omul e pregătit să te căsăpească, dar decide că ar avea nevoie de bacșiș. Afară e seară și e o căldură teroristă. Te duci sus cu pizza ta. Știi că ești vinovat, știi că ai întârziat cinci minute. Urăști acea pizza. Deschizi cutia și analizezi conținutul fierbinte. Oare a scuipat pe ea? Oare a făcut ceva și mai rău cu mâncarea ta? Oare avea o față de om de încredere? Paranoia învinge: decizi să arunci pizza la ghenă și te culci cu burta goală. În România lui paralelă, „băiatul cu pizza" se duce la el acasă și își umple frigiderul cu bere de banii tăi. Aveți un singur lucru în comun: veți pătrunde amândoi în noaptea ce vine ca într-o comă fierbinte de București.

Mâinile bunicii mele

Am vreo cinci ani şi locuiesc într-o casă plină cu stofe, mătăsuri, tipare, paiete, bolduri, centimetre şi reviste *Burda*. Mamaie Victoria e o croitoreasă extraordinară, poate transforma absolut orice fantezie în realitate. Din mâinile ei ies, fără oprire, rochiţe de prinţesă, pantaloni, bluze în toate culorile, ba chiar într-o zi din mâinile ei pricepute a apărut şi un pinguin albastru.

Am cinci ani şi decid că vreau să mă fac „creatoare de modă" (pe atunci nu existau „designeri vestimentari"). E prima meserie pe care mi-o aleg. Îmi fac şi un catalog dintr-un caiet vechi pe care desenez diferite modele copiate din cărţile bunicii. De asemenea, îmi pun deoparte bucăţile de material primite de la mamaie (sunt stăpâna absolută a oricăror resturi rămase de la orice operaţiune de tăiere a unui material) şi inventariez toate cuvintele ciudate pe care le ştiu şi care mă teleportează şi acum, la atâţia ani distanţă, în acel univers (câteva exemple: „poplin", „atlas", „satin", „vâscoză", „mătăsică", „stofă plină", „frotir", „brocart", „batist", „fustă cu clini", „pliuri").

În lunile fierbinţi de vară stau lipită de bunică-mea şi de maşina ei de cusut, amuşin toate hârtiile minunate desenate cu linii care vor deveni haine, pipăi materialele, hârtia de calc, dosesc resturile de stofe şi le admir singură în tăcere, răsfoiesc toate *Burdele* din lume, îmi imaginez că trăiesc în toate casele alea, că deţin toate hainele şi că le fac eu pe toate cu mâinile mele.

În timp ce bunică-mea face rochii reale, vaporoase, pentru femei adevărate, eu primesc bucăţile de material care mi se cuvin, am dreptul şi la o cretă de croitorie, le liniez, le desenez şi le decupez după tipare bine stabilite în creierul meu de copil. Umplu camerele de cârpe, de

ațe și visez că fac haine. Mă trezesc într-o dimineață și încep să caut un nume pentru viitoarea mea casă de modă. Bunică-miu Oprică mă tachinează: „Ia spune, ce vrei tu să te faci când te faci mare? Cârâitoare de modă?".

Am acces la cutia cu nasturi. Sunt sortați în funcție de mărime și de culoare. Îi întind pe toți pe pat, îi ordonez, îi mângâi și intru cu mintea în interiorul lor de bomboane sticloase. Într-o zi desenez de la un capăt la altul un caiet plin cu modele. Mă afund într-o lume în care cuvântul cel mai des întâlnit este „rejansă". „Rejansă". Ce cuvânt frumos. Habar nu am ce înseamnă, dar îl aud atât de des în jurul meu. „Parcă mai era o rejansă? Unde o fi rejansa aia? Rejansă ai luat de la mercerie? Of, iar am rămas fără rejansă." Am cinci ani și zac într-un pat de panglici, visând la misterioasa rejansă, ascultând lumea din jurul meu cu ochii închiși, fiind convinsă că n-o să mai plec vreodată din miezul acelei veri.

În ultimii ei ani de viață, de fiecare dată când îmi cumpăram ceva de îmbrăcat, bunică-mea mă punea să probez, apoi admira nu neapărat haina, cât cusăturile, felul în care erau făcute pensele, pipăia materialul, comenta sau complimenta lucrătura. După ani și ani, nimeni dintre noi n-a moștenit precizia și pasiunea bunicii Victoria, s-a ales praful de mașina de cusut, de ustensile, de tipare, de cărți, de cutiile cu ațe, ace și nasturi.

Mâinile mele, de exemplu, nu seamănă deloc, din păcate, cu mâinile bunicii mele: nu-s în stare să producă altceva decât litere și, uneori, foarte rar, o tavă cu plăcintă. Habar n-am unde s-a pierdut visul ăla de a deveni „creatoare de modă", dar adevărul e că nici literele nu-s prea rele. Ba din contră, uneori pot fi la fel de frumoase ca hainele. În plus, deși nu mi-a arătat cum să croiesc, pe când aveam doar patru ani, bunică-mea Victoria m-a învățat să scriu, să citesc și să recit musafirilor poezia „Muma lui Ștefan cel Mare". Pe atunci mi s-a prezis un viitor senzațional: de exemplu, când venea în vizită, tanti Ana (căreia i se spunea „văruica") mă asculta uluită recitând și apoi decreta că o să ajung cel puțin pre-șe-din-te.

O „crimă" măruntă în cartier

M-am trezit într-o noapte în sunetul plăcut al lemnelor aruncate pe jăratic. Pâr-pâr-pâr. Apoi, legând în mintea mea acest sunet de niște voci bărbătești ușor răstite, mi-am zis: „Eh, băieții din cartier fac grătar". Am mai dormit vreo 20 de secunde, apoi am sărit în picioare: ardea Terasa Fericirii, o bodegă în care își oblojesc rănile spirituale toți bărbații trecuți de 45 de ani de pe bulevard.

Era ora 2 dimineața. Terasa fusese închisă de ore bune și acum ardea pârâind, singură, în noaptea pantelimoniană. Vreo trei trecători răcneau la oamenii din bloc să arunce cu apă pe geam, în timp ce strigau la telefon să vină pompierii mai repede, „haideți, doamnă, grăbiți-vă, că până veniți arde toată! Toată!".

Primii au ajuns polițiștii. Au cercetat zona, s-au uitat la incendiu, au dat din cap. Era adevărat. Ardea Terasa Fericirii, locul unde erau chemați și ei, din două în două seri, pentru câte un chefliu care l-a altoit pe un altul cu un cap în gură și, din greșeală, i-a stricat ochelarii. Ochelari aproape noi, care costaseră pe puțin 50 de lei. Ardea Terasa Fericirii.

Am pus mâna pe telefon să sun și eu la Pompieri, deși era limpede că bărbații de afară îi chemaseră deja. Mi-am dat seama că nu știu exact care e numărul scării unde locuiesc. Oamenii reacționează ciudat în momente de criză. Am început să caut pe întuneric o factură de telefon ca să văd adresa acolo. (Mi-am amintit cum în copilărie a luat foc un depozit, la două case de noi, și toată lumea s-a panicat înfricoșător: era toamnă și, pentru că nimeni nu m-a băgat în seamă în toată agitația aia, m-am gândit să salvez și eu ce era de salvat. M-am îmbrăcat în pardesiul cel nou

și l-am vârât într-o plasă pe motanul Codiță. Așa m-a găsit maică-mea la poartă, înfofolită și însoțită de un pisoi care se zbătea într-o plasă, în așteptarea pompierilor.)

Înapoi la Terasa Fericirii, care continua să ardă cu un foc vesel. La puțin timp au ajuns și pompierii. Flăcările au fost stinse în câteva minute, drama s-a încheiat. Minunăția de terasă a rămas în picioare, pagubele constând într-un perete lateral de lemn care oricum nu avea nicio menire. Am răsuflat cu toții ușurați, chiar cu toții, inclusiv vecinii din blocul de vizavi care făceau poze. Probabil tot incidentul era deja pe Facebook.

Chiar ar trebui să mă caut pe net, să văd dacă nu cumva mă regăsesc acolo, la unul dintre etaje, o față disperată ascunsă după o draperie. Dacă o să vedeți fotografiile, să știți că aia sunt eu, neputându-mă hotărî dacă să țin geamul deschis sau închis. (Dilemă: dacă îl deschideam, intra și mai mult fum, dacă îl închideam, nu puteam respira din cauza fumului deja intrat.) Eh.

La vreo oră de la micul incident care a cutremurat cartierul (pe cei patru-cinci vecini treziți la ora aia, desigur, restul fiind cufundați, după caz, în tristețe, în neputință, în oboseală simplă sau combinată cu beție), pompierii s-au decis să plece. Înainte să adorm, am auzit vocea unui bărbat spunându-i altuia: „Aici a fost o mână criminală" „Crezi? Cine ar avea motive să distrugă tocmai Terasa Fericirii?"

Dimineața, la ora 7, m-am trezit în zgomot de scaune de plastic mutate de colo colo. Chelnerițele bodogăneau și măturau scrumul. Într-o altă parte a terasei, primii clienți se instalaseră deja și își așteptau cinzeaca, fără să știe că terasa lor fusese la un pas să dispară de pe fața Bucureștiului. Ordinea fusese restabilită.

După vreo două zile, o bătrânică din comitetul blocului m-a oprit tocmai când eram în cea mai mare goană spre serviciu. M-a întrebat dacă am văzut grozăvia. Deși nu cred că mă cunoștea, mi-a povestit într-o clipită ce conflicte există de fapt în bloc, ce complicații, ce combinații, care

e treaba cu boschetarii, cine a rupt uşa de la intrare într-o iarnă şi aşa mai departe, apoi m-a informat că ştie cine e de vină pentru incendiu. S-a apropiat şi mi-a spus mai multe, cu o voce scăzută. Iar eu, cu o strângere de inimă, am privit în depărtare autobuzul 335, care tocmai se pregătea să plece din staţie şi pe care nu aveam să-l mai ajung vreodată.

Afacere de familie

O familie de cerşetori şi-a găsit de lucru la semafoarele de la Doamna Ghica. Tatăl, mama şi doi copii adolescenţi. Soţul şi unul dintre fii se ocupă de munca fizică, în timp ce soţia şi celălalt supervizează procesul. Lucrurile par să meargă bine.

În prima seară în care i-am zărit, bărbatul, cu faţa cuiva care are o normă de îndeplinit, plimba printre maşini un cărucior cu un copil în el. Traversa strada de sute de ori, preocupat, rugându-se de şoferii pe care-i alegea după un algoritm personal, în timp ce picioarele copilului se bălăngăneau fără vlagă. Nu se oprea doar la maşinile mai luxoase, pentru că, din experienţă, ştia că nu de bani e vorba, ci de cât de uşor sunt unii sau alţii de prostit. Îi alegea pe cei care aveau femei sau copii în maşină, pe cei cu capul mare, pe cei care îl priveau. Avea o tehnică personală. Paranteză: copilul din cărucior, la vreo 12-14 ani, avea corpul cuprins de boală, picioarele dezvelite erau subţiri, atrofiate, iar faţa-i era strâmbă.

În a doua seară, pe marginea drumului stăteau doi cetăţeni, un tânăr şi o doamnă, amândoi prăvăliţi pe trotuar, spărgând seminţe, discutând diverse, încurajându-l pe bărbatul care plimba căruciorul, strigându-i lucruri, făcându-i semne din timp în timp.

La una dintre ture, când a ajuns pe partea lor de stradă, bărbatul s-a apropiat de ei şi le-a zis că ia o pauză. S-au aşezat toţi pe marginea drumului, la taclale. „Grea munca, bre. Aici e de muncă, înţelegi? Când m-am oprit, tocmai acum, uite ce de maşini s-au strâns!" „Lasă, buei, vrei să-l mai iau eu?" „Nu, nu, lasă, mă descurc, mânca-ţi-aş."

A treia oară, în altă seară, familia se încăpăţâna să-şi prelungească ziua de lucru în intersecţia de la Doamna Ghica.

Veneau corporatiştii de la birou, din Pipera, şi, pentru că se stătea mult la coadă, oamenii se plictiseau. Câte unul mai deschidea geamul să arunce câte un ban. Totuşi, per total, se vedea de la o poştă că afacerea mersese destul de prost în ziua respectivă. Era prea cald şi toată lumea voia să ajungă acasă, nimeni nu avea chef să deschidă geamul şi să se sufoce.

Bărbatul făcea ultimele ture, în timp ce pe margine, pe spaţiul verde, mama şi celălalt copil stăteau relaxaţi pe un cearşaf alb şi discutau una-alta, privind la cerul înserat al Bucureştiului. În aer se simţea un miros discret de apă stătută. Lacul Tei era aproape, iar claxoanele şi înjurăturile banale din intersecţie nu puteau strica o seară perfectă în familie.

Bărbatul care împingea căruciorul s-a apropiat de ei şi le-a zis vreo două. Tânărul de pe cearşaf a râs. I-a dat una peste picioare băiatului din cărucior, apoi s-a întors la poziţia iniţială. A scos un alt cearşaf şi a acoperit-o pe maică-sa, ca şi când ar fi vrut să o ferească de ţânţari. Ea i-a zis ceva de Italia. Fiul i-a replicat: „Da, aşa e, ce viaţă". Apoi s-a ridicat într-un cot şi a rostit: „Auzi, fă, hai să mai mergem o dată!". „Unde să mergem, bre?" „Să moară viaţa mea, fă, hai să mai mergem o dată în Italia", a strigat băiatul şi a ciupit-o în joacă de un sfârc.

Între timp s-a făcut întuneric de-a binelea, la fel de întuneric şi-n Chitila, şi-n Chiajna, şi-n Căţelu, şi în vârful Casei Poporului.

O dimineață extraterestră

Cinci oameni stau pe o bancă în stația de metrou. Patru sunt cu nasul în Facebook, pe telefoane, unul citește într-un tabloid despre cum Sandrei Bullock îi plac băieții răi. Pe banca din spatele lor, alți trei oameni își verifică telefoanele de zor. Eu sunt unul dintre ei.

E ora 8.17 dimineața, peronul din stația Titan poate fi mai aglomerat doar într-o seară de meci. Și totuși, cu atâta lume, e foarte liniște. O liniște ciudată: nimeni nu vorbește cu nimeni. Se aud doar tocurile femeilor și câte un rătăcit care răspunde la telefon.

Vine metroul. Niciodată n-am știut să anticipez unde anume va fi ușa vagonului. Mă poziționez aiurea și intru ultima, desigur. În metrou, singura voce pe care o auzi este cea a femeii care îți spune viitorul: „Atenție, se închid ușile. Urmează stația Mihai Bravu, cu peronul pe partea dreaptă". Din când în când cineva strănută. Atât.

La Unirii, știu bine, ne vom întâlni cu o altă armată de zombilăi, de roboței tăcuți, fiecare cu microcipul lui ascuns sub piele. Mă aștept că, la un moment dat, când ne vom îmbulzi ca să trecem pasajul, pereții vor plesni, tavanul se va deschide și vom rămâne toți cu gurile căscate. Fără să scoatem o vorbă, desigur, vom asista în tăcere la o invazie extraterestră destul de plictisitoare, fix înainte de ora 9, iar metroul de Pipera va pleca pentru prima dată gol. Singurul care va urla va fi probabil cerșetorul cu față de bețiv care are mereu cu el cartonul „Ajutați-mă să-mi cumpăr de mâncare" și pe care nimeni nu-l crede.

Dar extratereștrii nu vin, noi suntem extratereștrii, corporatiștii, călătorii, slăbănogii și burtoșii, strâmbii și drepții, îmbrăcați la dungă sau hipsteri în șapte culori, crăcănații și cei cu fundurile cât China, fetele și băieții scoși din

cutie, gelații, frezații, votanții, consumatorii printre care se ascund în tăcere și mulți plictisitori, și mulți criminali, și mulți geniali, și mulți plagiatori.

Nimeni nu vorbește cu nimeni despre kila de doctorate date „pe sub mână", despre lucrările copiate, despre cota de refugiați, despre primari corupți, despre generalii din labirinturi, despre hărți care se înroșesc, despre mită, despre prostie, despre speculații, despre sfârșitul lumii, despre Arsenie Boca, despre E-uri, nimeni nu vorbește cu nimeni nici măcar despre fotbal, despre Simona Halep sau despre vreme. Oamenii acestei dimineți nu vorbesc între ei, ci dau doar comment-uri. La o adică, atunci când vom fi mai revoltați ca niciodată, când nu se va mai putea (și mereu se mai poate), vom face cea mai mare nebunie posibilă: vom intra pe Facebook și ne vom da check-in de pe canapea, tremurând de emoție, dar puternici și isterici, ca orice revoluționar care se respectă.

Politețea ca un ciomag

„Mă scuzați", zice o femeie care mă calcă pe picior în autobuz, în graba cea mai mare spre ieșire. Apoi, întorcându-se și privindu-mă scârbită, reevaluează situația și își ia „mă scuzați"-ul înapoi: „Păi, da, normal, nu stați cu picioarele strânse! Evident că vă calcă lumea! Dacă stați așa, sprijinită, ar trebui să aveți picioarele aici, nu aici!".

Oamenii experimentează zi de zi politețea necunoscuților. Pe toate străzile. În toate mijloacele de transport. La toate orele. „Coborâți la următoarea?", întreabă un pensionar din spate. „Desigur." La cinci secunde distanță intervine un pensionar din lateral-dreapta, care nu a auzit bine: „Ați spus cumva că coborâți?". „Da, asta am spus și mai devreme, cobor!" „Ei, acum nu trebuie să fiți recalcitrant, dacă nu coborâți, știți bine că nu aveți voie să stați aici, în față. Aici stau doar călătorii care coboară la prima, asta e regula." „Bine, dar cobor la prima." Intervine o pensionară din lateral-stânga: „Tinerii din ziua de azi nu mai au niciun pic de respect! Noi ar trebui să coborâm primii. Ar trebui să ne faceți loc! Uite ce cărucioare avem! Am muncit pentru voi!".

Politețea apare și în sens invers pe aceste străzi. Adică și dinspre tineri spre pensionari. De exemplu, autobuzul plin ochi oprește în stație. O tânără cu un cărucior în care se află un copil așteaptă probabil de ceva vreme. Mămica începe să boscorodească și să facă ordine printre pensionarele care se întorc de la piață: „Ia uite cum stau toate moț aici, iar eu nu am loc să-mi urc copilul, băga-mi-aș și făce-mi-aș". Le ia frumos de mânuță pe vreo două septuagenare uluite și le împinge stânga-dreapta, își face loc, aruncă respectivul cărucior în autobuz, îl îndeasă cât poate printre oameni, apoi se introduce și ea. Copilul începe să plângă, tânăra continuă: „Da, mamă, plângi, că

asta e țara în care trăim, ele stau ca cloțele și noi nu avem loc". Tânăra e acum destul de departe de cărucior, alți oameni se chinuie să o ocolească pentru a coborî la prima. Copilul urlă cât poate, mama strigă la el să-l liniștească, printre călători. Alte două pensionare, din spate, care nu au prins discuția inițială, se anunță voluntare: „Stați liniștită acolo, că avem noi grijă de el".

Așadar, oamenii, fie ei și străini, au grijă unii de alții pe aceste străzi. Se admonestează uneori, dar doar spre binele celorlalți. Expresii cum ar fi „Dacă tot mergeți așa încet, ca o vacă la păscut, mai bine vă opriți" sau „Domne, decât să citești în aglomerația asta, mai bine îți bagi cartea în cur" sunt rostite doar pentru binele celorlalți.

În încheiere, o întâmplare edificatoare pe care am trăit-o acum vreo trei ani la metrou, într-o seară de octombrie. Ceva simplu și la obiect. Un tip în costum îl călărea pe un altul și îi căra pumni, urlând: „Nu trebuia să te bagi în față! Ți-am spus să nu te bagi în fața mea!". Apoi, agresorul în costum a ridicat privirea, s-a uitat la noi, cei care ne holbam înghețați, și a răcnit: „Nu i-am făcut nimic! Pe bune, chiar nu i-am făcut nimic!". Toți am reacționat în seara aia așa cum învățasem despre asemenea situații încă din copilărie: am ocolit cât am putut, politicoși, și ne-am dus acasă ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Sfârșit.

Zece lucruri despre refugiați auzite pe stradă

Dacă ascultați cu atenție în jur, veți observa că unii oameni nu mai vorbesc despre războaie imaginare, despre vreme și despre fotbal.

1. „Am făcut un calcul și cred că sunt șanse să ne dea și nouă acasă un refugiat sau doi." „Acasă?" „Normal, spre asta se îndreaptă lucrurile. Suntem 23 de milioane. Primim vreo 6.000 de refugiați. Deci vine un refugiat la vreo 3.800 de români. Care ar fi șansele ca tu să fii românul care primește refugiatul? Nu foarte foarte mici." „Nu cred că funcționează așa. Și nu cred că mai suntem 23 de milioane."
2. „Nemții ce cotă de refugiați au?" „Nemții nu au cotă, și așa au primit destui." „Da, normal, nemții au fost cei mai șmecheri, și-au ales ce le-a trebuit. Noi rămânem cu resturile, ca de obicei în istorie."
3. „Fii-mea pleacă în concediu la Paris. Am sunat-o să-i spun să aibă grijă la refugiați!" „Bine, dar sunt refugiați în Paris sau ce?" „Păi, știu eu dacă sunt? Poate că sunt! Poate că nu i-au adus. Poate îi vor aduce!"
4. „Mami, mami, mama, mami, mami!" „Da!" „Mami, când vin lefugiații?" „Cine?" „Lefugiații!"
5. „Uneori, când văd un om îmbrăcat mai ponosit pe stradă, mă gândesc că e un refugiat. Îmi vine să mă duc la el să-l îmbrățișez și să-l iau acasă. Apoi îmi dau seama că e doar un boschetar bucureștean și merg mai departe."
6. „Masonii ne-au adus refugiații." „Ba nu. Rușii i-au adus!"
7. „Dacă ai fi pus să alegi, ai primi acasă un refugiat?" „Nici nu mă gândesc." „Dar tu?" „Nu. Nu mă lasă mama." „Tu?" „Io n-am putut avea grijă nici măcar de o mâță."

8. „Știi ce mă întreb câteodată? Oare de ce nu ne vor refugiații pe noi, românii? Oare de ce țin neapărat să se ducă în Germania? Ce, la noi nu e frumos? Nu suntem noi primitori? Nu avem de toate? Țara noastră e perfectă, are toate formele de relief, câmpii, dealuri, podișuri, munți, mare, tot ce vrei. Nu înțeleg ce au nemții în plus față de noi! Sunt atât de fraieri refugiații!"
9. „Doi refugiați intră într-un bar."
10. „Am văzut niște refugiați în București, în Gara de Nord. Era dimineața devreme, semiîntuneric, ei stăteau pe o bancă, în jurul unor papornițe. M-am gândit, ce chestie, cum or fi ajuns până aici tocmai din Siria. Apoi am văzut că unul dintre copii făcea caca senin lângă un tomberon și mi-a trecut prin cap un mare adevăr: erau refugiați, dar nu din Siria, ci din Călărași."

La cumpărături în iad

Un nene de vreo 50 de ani, cu față de om cu frică de Dumnezeu, a intrat în magazin cu o hârtie de cinci lei în mână. S-a îndreptat spre vânzător, i-a întins banii și i-a zis: „O apă minerală la doi litri, vă rog". Magazinul fiind cu autoservire, iar vânzătorul fiind o scârbă intergalactică faimoasă în tot cartierul pentru asta, am știut cu toții că întâlnirea dintre cei doi e sortită dezastrului.

Vânzătorul, care răsfoia o revistă, s-a întors spre el cu o mișcare robotică, l-a măsurat trei secunde, apoi și-a dat ochii peste cap. „Apa este pe raftul acela. Te rog să iei de acolo." Am răsuflat ușurați, se terminase repede. Însă de fapt nici nu începuse încă. „Care raft, nu vă supărați?"

Vânzătorul a făcut un efort enorm, l-a privit pe client ca pe un câine murdar care intră să se adăpostească de furtună în magazin și i-a arătat cu degetul spre raft: „Acolo, în capăt, e o vitrină. De acolo!". Toți clienții din magazin au înlemnit. Cu toții ne-am făcut de lucru pe la rafturile lângă care ne aflam în acele momente, sperând ca bietul om să scape cu viață. Adevărul este că politețea nu-i cel mai mare atu al vânzătorului din acest magazin și cu toții o știm prea bine.

O vecină supraponderală, de exemplu, a cumpărat trei pateuri într-o zi, iar vânzătorul i-a spus: „Păi, și normal că nu te saturi cu două". Alt vecin, mai surd de-o ureche, a fost scos afară pentru că vorbea tare la telefon, iar unei octogenare i s-a spus: „Decât să stai să te holbezi la rafturile mele ore în șir degeaba, mai bine mergi acasă, că sigur te caută cineva". Un domn elegant, la vreo 70 de ani, a primit următoarea replică: „A, ați venit la cumpărături la mine în loc să bântuiți orașul cu tramvaiul?". În fine, un băiețel de la doi susține că a luat un șut în fund sau chiar două după

ce a dărâmat, din greşeală, raftul cu pufuleţi. Aşadar, este mai mult decât clar că toţi îi ştim de frică vânzătorului.

Cu toate astea, bietul om care intrase la cumpărături în magazinul de la parterul blocului nostru, fără să aibă habar unde nimerise, a mers din greşeală în greşeală. La fel de senin ca în prima secundă, a replicat: „Nu vă supăraţi, deci iau eu direct de acolo apa, pur şi simplu?". Vânzătorul era exasperat. De multă vreme nu i se mai întâmplase aşa ceva, pur şi simplu nu înţelegea cum e posibil să vină cineva în magazinul lui şi să-l enerveze, să-l plictisească într-un asemenea hal supraomenesc. În fond, era un biet vânzător. Cât putea el să îndure?

Între timp, noi, ceilalţi clienţi rămaşi înmărmuriţi, speram să nu curgă prea mult sânge şi, în fine, ne doream ca mai apoi vânzătorul să nu se răzbune pe noi de nervi. Acesta a lăsat din mână revista pe care o răsfoia, şi-a trecut mâna prin păr şi a strigat: „Da, domne, de câte ori să-ţi spun, te duci şi îţi iei apa care îţi trebuie de acolo, că io nu sunt servitor aici, bine? Clar? Deci te duci şi îţi iei singur apa şi am terminat!".

Cumpărătorul a dat din umeri şi s-a dus spre vitrina cu apă. Noi ne-am strâns coşurile pline şi ne-am aşezat la coadă cuminţi, fără să ne îmbulzim şi fără să-l deranjăm prea tare pe vânzător, care a oftat şi a început să ne scaneze produsele cu silă. Bărbatul s-a dus, şi-a luat singur apa din vitrină şi a ieşit din magazin liniştit, salutând, fără ca vânzătorul să se prindă ce se întâmplase. Am aplaudat la noi în cap, apoi ne-am plătit cumpărăturile şi ne-am dus pe la casele noastre, bucuroşi că suntem încă în viaţă.

Două doamne

„Baba mea e plictisitoare rău", a zis femeia brunetă şi a tuşit câteva secunde bune. A luat un şervețel de pe masă şi a scuipat în el, l-a împăturit şi l-a înghesuit în scrumieră. „Cum ziceam, toată ziua doarme, n-am văzut aşa ceva. Eu îi şterg praful, apoi stau cu ochii în televizor vreo şase ore."

Cealaltă femeie, cea blondă, şi-a terminat felia de pizza şi a pus pe farfurie marginea pe care o păstrase special nemâncată. „Astea le duc acasă, lu' Pichi. Ai o pungă?" Prima femeie s-a scotocit prin geantă. A scos un ruj, un portofel, o cutie de medicamente, nişte elastice de bani, o şurubelniță. Pungă nu avea. „Eh, nu-i nimic, îl rog pe ospătar să mi le pună la pachet."

Prima femeie, cea brunetă, a continuat: „Când m-am angajat la baba asta, m-am gândit că o să treacă timpul mai uşor, mă-nțelegi? Dar, dacă ea doarme, eu ce pot să fac? Am tricotat trei fulare pentru ăla micu' al lu' fii-mea. Apoi am trecut la flanele şi la şosete. M-am săturat şi de asta. Nu avem ce face cu atâtea şosete. Pur şi simplu ajung acolo, îmi termin treaba repede şi apoi doar stau şi stau şi stau, aşteptând să se trezească baba. Dar ce pot să fac eu dacă ea doarme câteva ore?".

A doua femeie, cea blondă, a zâmbit complice şi şi-a aprins o țigară. „Drăguța mea, hai să-ți spun io despre baba mea, bine? Fii atentă aicişa! Baba mea se scoală dimineața la 5 şi se spală. Se bagă în cadă şi stă în spumă vreo oră, ştii ce zic? Dacă o deranjezi e naşpa. Dar n-o deranjează nimeni, că stă singură, evident. Şi apoi, după o oră, e aşa leşinată, că abia mai iese din apă. În fine, iese. Apoi se pune în fața oglinzii şi, timp de încă o oră, se dă cu creme şi se machiază, mânca-ți-aş sufletu'!"

„Nu cred", a exclamat prima femeie. „Ba să crezi!" „Bine, dar câţi ani are?" „Păi, câţi să aibă, 86." „Şi la 86 se machiază?" „Asta nu-i nimic, drăguţa mea. Stai să vezi. Deci se machiază, se face ora 7, da? Booon, apoi vin eu, descui, că am cheie, bună ziua, bună ziua. Ea e toată împopoţonată, se aşază pe fotoliu ca o floricică şi mă supraveghează. Eu îi pregătesc medicamentele, o întreb ce o mai doare, chestii din astea, după care mă apuc să gătesc. Ea stă cu mine acolo, în bucătărie! Şi, când gătesc, uneori mai şi cânt! Până când s-a prins baba că eu cânt bine, pentru că, da, cânt bine, am fost şi la cor când eram mică. Deci mă pune să-i cânt! Şi-i cânt din astea, de care îmi mai amintesc şi io, romanţe, prostii, mai vino iar în gara noastră mică, prieten drag, morăriţa cu fuioru'. Şi baba mea dansează. Eu cânt cu mâna în sarmale, iar ea dansează."

„Incredibil!", s-a crucit bruneta. „Tu cânţi şi baba dansează?" „Dacă îţi spun! E exact aşa! Într-o zi am întrebat-o, mamaie, matale ai avut mulţi bărbaţi la viaţa mata? Şi ce crezi că mi-a răspuns? Mi-a zis: am avut muuuulţi, foarte mulţi, am avut câţi am vrut io, dar numa' bărbaţi însuraţi. Auzi la ea, că ăsta e secretul ca să fii fericită!"

Cele două femei au pufnit în hohote. „Extraordinar, ce mai babă!" „Da, e un singur lucru care nu-mi place la ea, îţi jur", a adăugat femeia blondă. „Baba are un băiat, e avocat. La început mi s-a părut că îmi face ochi dulci, cam ciudat, îţi dai seama, că e cu 20 de ani mai mic ca mine şi e şi căsătorit. Am început io să mă îmbrac mai frumos când venea în vizită, mă bazam şi pe ce îmi zisese baba despre bărbaţii căsătoriţi. Apoi, într-o zi, ce crezi că mi-a spus avocatul? S-a apropiat de mine, mi-a pus mâna pe umăr, m-a strâns tare, eu m-am roşit toată, apoi el mi-a zis la ureche... Ce crezi că mi-a zis? A zis: să faci bine să ai grijă mai mare de mama, băi, faţă de conopidă murată! Aşa mi-a zis! Io, fiind fără replică, l-am băgat în aia mamii lui şi mi-am continuat sarmalele ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Ha, ha, ha!"

Holoinul

Terasa Fericirii, Pantelimon. Două grade afară, vreo 40 în pahar. La Terasa Fericirii nu poți intra înăuntru, nu există înăuntru, ci doar afară, unde se află câteva mese și scaune de plastic, plus o copertină care a și ars parțial.

Dacă ar fi să considerăm totuși că există un înăuntru, acel înăuntru e reprezentat de un interior de cofetărie comunistă, cu ciment pe jos și prăjituri la prețuri sub patru lei în vitrină. Dar consumatorii de pe terasă nu au voie înăuntru. Și, sincer, nici nu își doresc să intre. Ei stau afară, îndură nu doar frigul toamnei, ci și gerul iernii, pentru că, deși recent în apropiere a fost construit un mall cu multe baruri și terase, nimic nu se compară cu o cinzeacă la Terasa Fericirii.

Chiar dacă bătrâna de la șase, înrolată în Oastea Domnului, deschide uneori geamul pentru a arunca vorbe și lucruri, bărbații care vin la terasă nu renunță la obiceiul lor, la mica lor plăcere zilnică, nu se dau duși din insula lor de alcool nici măcar dacă soțiile apar după ora 21 pe lângă gard, făcând diverse semne de dominare.

Ilie și nea Gioni, doi dintre clienții fideli ai Terasei Fericirii, nu s-au mai văzut de două zile, așa că, evident, au multe de recuperat. „Fiu-miu și cu muta aia cu care umblă mi-a cerut bani aseară, cică sâmbătă se duc la Holoin! Io le-am zis să pună mâna să muncească, să vadă ei ce greu e să faci un ban, să-ți tremure curu' zi de zi că nu ai cu ce plăti întreținerea luna asta! Nu să stea să scobească dovleci de Holoin! Ce o mai fi și dracu' ăsta de Holoin, tot americanii l-a adus! Americanii care nu știe cum să facă să ne ieie țara!"

Ilie se scarpină sub căciulă, apoi își aprinde o țigară. „Bine, băi, nea Gioni, și fata asta cu care umblă fiu-tu

chiar e mută?" „Nu e mută, bre, mă-nțelegi, e doar că nu prea vorbește, nu prea se știe cu vorbitu', ea mereu vine la noi cu câte o carte, zici că e Papa de la Roma!" „Aha. Dar de ce umblă cu cărți după ea, nea Gioni?" „Nu știu, bre, am întrebat-o și pe nevastă-mea, i-am zis: Auzi, Veronico, fă, ce are asta mică? Ce tot cară cărțile alea după ea și stă ca muta când vine aici? Veronica a dat din umeri, n-a zis nimic, știi doar cum e Veronica." „Da, știu cum e Veronica...", a oftat celălalt bărbat.

Ilie și nea Gioni i-au făcut semn vânzătoarei de la cofetărie să le mai aducă două votci. „Auzi, nea Gioni, și ce zici, bre, de Holoinu' ăsta. Ce e cu el?" „Nu știu, domne", a răspuns nea Gioni, apoi au dat noroc și au sorbit. „Eeeeeee", a șoptit apoi nea Gioni și și-a șters mustața. „Eeeee, pe vremea mea nu se îmbrăcau tinerii în moroi să iasă pe străzi. Pe vremea mea, casa era casă, masa era masă, serviciul – servici." „Da' ce, bre, asta fac ăștia de Holoin?" Nea Gioni a dat din cap și a oftat: „Acum vreo 30 de ani, la mine la țară, la Ciolpani, m-am îmbătat într-o noapte și am mers pe jos printr-o pădure. Am dat de o apă micuță și pe malul lacului ce crezi că era?" „Ce era, bre nea Gioni?" „Era un țap, băi Ilie, un țap mare și frumos care mi-a făcut semn cu copita să-l urmez." „Aaaaaaaaaa." „Dar știi ceva? De fapt nu era un țap. Bine că am fugit, nu era un țap. Era de fapt dracu'!" Ilie a căscat ochii și s-a închinat, apoi a dat votca pe gât.

Nea Gioni s-a ridicat, a pus banii pe masă și a plecat fără un cuvânt, trântind în urma lui portița de la Terasa Fericirii. „Nea Gioooni? Băi nea Gioni, băi! Nea Gioooni! Te mai întorci? Nea Gioni, ne vedem mâine?!" Ilie a dat din umeri și a rostit ca pentru un prieten de pahar invizibil: „Fii atent, mă, că nea Gioni a plecat. Unde s-o fi dus?". Liniște.

Teroriștii din Pantelimon

Gheorghe a intrat în bar și s-a așezat la o masă. Nu, nu-i un banc, e aievea. S-a întâmplat la Terasa Fericirii, zilele trecute, desigur, pentru că acum ploaia și viforul au spălat și ultimii clienți curajoși. Așadar, Gheorghe, supranumit de prietenii de pahar Gorganul, a ajuns pe terasă și s-a așezat la una dintre cele patru mese, fără să se gândească prea mult la care, pentru că oricum îi cunoștea pe toți mușterii.

În mod normal, când vine toamna-iarna în Pantelimon, dacă trebuie să tragi cu urechea pe geam s-ar putea să îngheți de frig, dar Gorganul și prietenii lui vorbesc atât de tare, încât niște geamuri termopan la mâna a doua, din alea care se umezesc și mucegăiesc zilnic, așadar niște geamuri termopan de doi lei nu pot face față unor voci puternice de bărbați pantelimonieni.

Gorganul și-a trântit căciula Adibas și i-a făcut un semn numai de el știut chelneriței. Nu s-a introdus în discuție până când nu s-a pomenit în față cu o cinzeacă sau ceva, oricum, un păhărel al cărui conținut l-a făcut să dispară în burdihan. A scos sunetul specific, a trântit paharul de masa de plastic și a întrerupt convorbirea despre Cioloș, care se producea în acele momente (unul dintre meseni se întreba de unde a mai apărut și Cioloș ăsta, că sigur e mâna americanilor, în timp ce altul încerca să arate că „ce fel de nume e și Cioloș, mi se pare clar că e ungur, ungurii care vrea să ne ia țara").

„Am testat-o pe nevastă-mea", a exclamat Gorganul, oprind orice altă discuție. „Acum două seri i-am spus să fie atentă că uite ce fac teroriștii în toată lumea, puțin mai lipsește să ne trezim și noi cu o bombiță aci! Nu? Păi, ce știu io ce vorbesc arăbeții ăștia pe-aci toată ziua." Bărbații

pantelimonieni au dat din cap în tăcere, pentru că, desigur, avea dreptate Gorganul, ce știau ei ce vorbeau cei trei arabi (soț, soție și fiu) care aveau deschis de vreo 12 ani un magazin cu de toate la parterul blocul. „Deci mă repet", a continuat Gorganul, „mă repet, când intru în magazin, îi văd că se uită la teve la un post în care se vorbește în arabă. Cine știe ce se spune acolo, vă dați seama". Liniște pentru dat pe gât încă un păhărel sosit între timp pe masă și care doar stătea acolo, singur, de capul lui, nebăut.

„Și ce am făcut. Am învățat-o: Nuța, vii seara acasă. Teeee uiți bine în stânga și în dreapta. Caaaaști ochii. Nuuuu deschizi ușa la străini. Nuuuu urci cu nimeni în lift. Nuuuu mai saluți pe toată lumea ca fraiera. Nuuuuu mai vorbești cu toate babele. Nuuuu mai deschizi ușa la martorii lu' Iehova. Laaaa arăbeți în magazin mai intri doar când mi-oi vedea io ceafa. Îți vezi de ale tale, pe scurt! Nuța a dat din cap, a zis că bine, apoi aseară i-am făcut-o. Am sunat de jos de la interfon și proasta ce crezi că face? Deschide ușa blocului fără măcar să întrebe cine-i." Aici, Gorganul a bătut în masă și toți cei prezenți și-au luat paharele în mână de teamă să nu rămână fără ele. Gorganul a bătut din nou în masă.

„Mă repet. A deschis ușa ca proasta, fără să întrebe cine e. Am văzut verde în fața ochilor. Dacă eram un terorist? Dacă aveam o bombă? Dacă eram un hoț, un derbedeu, un violator, un criminal, un cerșetor, un boschete din ăsta, mă repet! Dacă eram un terorist? Am urcat câte trei trepte în loc de una, nici măcar nu am mai luat liftul de nervi, și când am ajuns în casă, ce credeți că zice? Că, ce vrei, am apăsat pe un buton de la interfon, nici măcar nu știu pentru ce sunt atâtea butoane, ce-s io, ingineră?"

Toți bărbații pantelimonieni au dat din cap și au sorbit din pahare. Nimeni nu îndrăznea să spună lucrurilor pe nume, așa că Gorganul a făcut-o singur. A șoptit: „Femeile e proaste, fraților, n-ai ce să le faci", și a mai cerut un rând.

Cum m-am transformat în boschetar

Găsesc cu greu un loc de parcare într-un colț de piață, las mașina acolo, arunc o privire unui boschetar rezemat de un zid și fug să ridic un colet. La întoarcere văd de la distanță că în interiorul mașinii mele se află cineva. Mă ia groaza și scrâșnesc din dinți: în mașina mea, pe locurile din spate, doi bărbați stau liniștiți și fumează.

Mă trec fiori. Am uitat să încui mașina. Boschetarii au găsit ușa deschisă și și-au făcut culcuș în Loganul meu roșu prăpădit. Mai și fumează înăuntru. Înjur. Încerc să deschid ușa ca să-i scot cât mai repede de acolo, dar, surpriză: ușa e încuiată. Am lăsat oare cheile înăuntru? Pur și simplu mă îngrozesc, le văd hainele murdare pe bancheta mea din spate, îi văd cum fumează relaxați și sting țigările de geam, apoi încep să se întindă ca și cum s-ar pregăti de somn, nestingheriți, în timp ce eu bat cu pumnii în geamuri și le urlu să iasă afară din mașina mea imediat.

Nimic. Îmi smulg părul din cap. Scot telefonul să-l sun pe taică-miu. Nu răspunde. Îmi mușc mâinile ca o descreierată și o iau la fugă pe străduțe, în căutarea unui post de poliție. Nimic. Nimeni. Încerc să mă liniștesc și iau din nou la pas toate străzile, privind din când în când în spate, la mașina mea ocupată. Într-un final dau de un birou unde spun ce mi s-a întâmplat. Polițistul mă privește plictisit. Îl trag de mână să-l duc cu mine, să-i arăt ce s-a întâmplat, dar se smucește. Îmi spune că OK, a notat, o să facă un raport și o să trimită pe cineva. Apoi adaugă, fără să se uite la mine, cu nasul în calculator, că, dacă chiar e mașina mea, cum de nu mai am cheile, cum de nu mai pot intra în ea totuși? Am vreun act, ceva, care să dovedească faptul că eu sunt proprietara?

Am pe fras. Așa îmi spun în cap. Mă scotocesc în poșetă și răspund că toate actele au rămas în mașină, alături de chei. Polițistul pufnește în râs și nici nu catadicsește să mă privească. Îmi aruncă un „ăhă". Și eu ce să fac acum? Să mergeți să așteptați, că venim noi.

Plec. Cobor pe străduțe, ajung din nou lângă mașină. Boschetarii dorm liniștiți înăuntru, în fumul de țigară. Mă așez și eu lângă mașină, pe trotuar, sprijinită de zid, închid ochii și aștept cuprinsă de deznădejde, în înserare, în timp ce mă ia somnul. Mașina mea se transformă într-o vacă gestantă, cu o burtă cât o șură, care se întoarce spre mine, îmi zâmbește pentru ultima dată și apoi dispare după colț.

De dimineață, în autobuz, rememorez coșmarul și încerc să-l înțeleg. De fapt, mașină nu am, iar restul visului poate însemna că viitorul meu e boschetăreala. Lângă mine, tot în autobuz, doi zidari își povestesc aventurile de noaptea trecută. Amândoi au tenișI albaștri cu ținte aurii și pantaloni pătați de vopsea. „Ea se crede o prințesă, dar în realitate atâta are picioru'. Uite, îl pun pe al tău lângă mine și cam așa îl are ea. Deci m-am dus acasă, m-am pus în pat și m-am gândit: ce p... mea mă fac cu asta, că mă face praf." „Haide, mă, nu fi prost", șoptește celălalt. „Nu fi prost când îți zic! Nu îți cade prea des așa o pleașcă în cap! Du-te la ea și astă-seară!" „Bine, boss, da' nu pricepi că e urâtă cu spume?" „Vezi-ți, boss, de treabă, nu cred că e așa urâtă. Doar că nu vezi tu bine."

De deasupra noastră vine și vocea povestitorului, pe care, cel mai probabil, doar eu o aud și care ne zice tuturor: „Stați, bă, liniștiți în angoasele voastre. Nu sunteți nici răi, nici nepăsători. Nici ipocriți. Nici intoleranți. Nici mincinoși. Nici proști. Orașul e de vină, nu voi. Hă, hă, hă".

Numele secrete

O bună prietenă mi-a povestit, acum mulți ani, cum i-a schimbat în secret numele fiului ei ca să-i salveze viața. Băiatul se născuse într-o zi în care se sărbătorea un sfânt, dar femeia a refuzat să-i pună copilului respectivul nume, oricât au insistat rudele.

Pe scurt, înlănțuirea evenimentelor face ca, după un timp, băiatul să se îmbolnăvească. Atunci, prietena mea, după o serie de vise mai mult sau mai puțin premonitorii, a decis să schimbe în secret numele copilului. A hotărât ca, de câte ori se aflau doar ei doi, să-i spună pe numele pe care a refuzat să i-l pună la botez. Acum, micuțul este un om în toată firea. Un om cu un nume secret.

Când am auzit povestea, habar nu aveam că gestul prietenei mele, de a schimba numele copilului, este de fapt un obicei întâlnit în anumite zone din țară. La ani buni distanță, o altă prietenă mi-a dezvăluit că, tot în copilărie, s-a îmbolnăvit atât de rău, că nu i-a trecut decât după ce părinții i-au schimbat numele „ca să nu o găsească boala" Dacă a funcționat de la schimbarea numelui sau de la binecuvântata penicilină nu se va ști vreodată.

Scotocind prin memorie, am dat și de o a treia cunoștință, care mi-a povestit cândva că tot în urma unei boli grave din copilărie a fost vândută (desigur, doar ritualic) unei bătrâne, aceasta schimbându-i numele pe loc pentru a o face bine.

Toate aceste nume secrete au rămas, mi-au zis cei care le poartă. Au rămas ca un soi de incantație nu neapărat funcțională, ci mai degrabă ca un semn că cei care te iubesc ar face orice ca să te știe bine. Orice. Vreau să zic: orice. Inclusiv ar prefera să fii altcineva, numai să fii bine.

Mama mea, de exemplu, nu se potrivește neapărat în poveste. Când eram mică și bolnavă, m-a făcut bine absolut

de fiecare dată cu injecții dureroase și pastile ca fierea. Dar chiar și așa, până și eu am un nume secret, unul pe care maică-mea l-a inventat fără să vrea, unul pe care nu îl folosește mereu, ci numai când suntem doar noi două și numai când, cu puterea ei supranaturală, simte că e cazul. Nu e nevoie să-i spun că mi-ar face bine puțin ajutor cosmic. Doar mă sună și-mi spune în felul ăla (pun pariu că nici nu știe la ce mă refer acum), mă sună deci și începe conversația așa, folosind numele meu secret, și atunci, brusc, potențiometrul răului, al durerii, al bolii, al chinului indică o substanțială scădere.

Habar n-am cum reușește chestia asta. Habar n-am cum toate mamele pot face asta, care-i forța incantației, care-i șmecheria, nici măcar nu știu dacă importante sunt chiar numele secrete. Poate pur și simplu există o alchimie nenumită care, la semnalul potrivit, transformă moartea în viață, tăcerea în zgomot și răul în bine. Spuneți-i cum vreți. Providență. Coincidență. Magie. Penicilină. Spuneți-i oricum. Pur și simplu este.

Cum să scapi de stresul de sărbători: metoda fericirii

„Sunt stresat de sărbători. Ajung acasă obosit și acolo se mai pune și nevastă-mea cu gura pe mine, cum intru în casă începe: taca-taca, taca-taca, taca-taca, taca-taca. Nici nu înțeleg ce spune, doar atât aud: taca-taca, taca-taca. Deschid televizorul. Ce văd eu când deschid televizorul?"

Bărbatul cu căciulă neagră, să-l numim Gelu, deși numele lui ar putea fi oricare altul, așadar Gelu sfidează dimineața friguroasă direct de la Terasa Fericirii, din Pantelimon, acolo unde stă la o bere și la o cinzeacă alături de doi prieteni. Pe al patrulea scaun de la masă stau plasele tuturor, pentru că toți trei au fost trimiși, desigur, la cumpărături de neveste și toți vor motiva că a fost coadă sâmbătă dimineață la magazin.

„Deci ce văd eu când deschid televizorul? Văd așa, pot să număr pe degete, văd paaaarlamentarii care și-au votat nu știu ce pensii speciale, văd că nu mai e voie să fumezi în cârciumă, văd că tiriștii și taximetriștii încurcă circulația, văd că taaaaaxele au crescut, văd că la ciobani le iau câinii de la stână. Păi, cum să le ia, nenică, bieții câini de la stână? Păi, și ce o să facă cu ei? O să-i împuște acolo, pe loc? Păi, io zic așa, la miiiine, dacă vine cineva să bată la ușă și să zică «Gata, de mâine nu mai ai voie cu Pichi în apartament. Dă-o încoa' s-o împușcăm», păi, io pentru Pichi fac moarte de om, fac terorism pentru Pichi. Cum să mi-o ia pe Pichi? Așa și oamenii ăia. Deci dacă deschid televizorul îmi crește tensiunea în fiecare seară", spune Gelu și mai bea o gură.

„Buuun, închid televizorul, iar o aud pe nevastă-mea: taca-taca, taca-taca, taca-taca, taca-taca. Zic să nu mă enervez

şi mai tare, că iar mă ia stresu', o întreb: «Spune şi tu, crezi că poate Cioloş ăsta să facă ceva?». Dar n-am cu cine, ea o ţine cu ale ei: taca-taca, taca-taca. Buuun, deci am iniţiat o discuţie, nu am avut cu cine. Mă opresc, stau pe canapea cu Pichi în braţe. Îi ascult pe noii vecini cum vorbesc tare, ca ţăranii. Vor să spargă un perete, mă gândesc: oare administratoru' ştie că ăştia vor să spargă un perete? Păi, dacă spargi un perete fără autorizaţie, nu cade blocu' pe noi? Păi, ce-ar fi dacă ne-am sparge fiecare câte un perete?"

Ceilalţi bărbaţi dau din cap în tăcere. Gelu soarbe ultima gură şi se ridică. Le mai aruncă totuşi câteva vorbe, pe picior de plecare. „Ultima: vine fii-miu şi mă întreabă ce-i iau de Crăciun. Păi, băăăăă, îi zic, mie tăticu' nu mi-a luat nimic niciodată, nu aveam bani nici să trecem strada! Trebuia să muncim toţi. Iar el zice: «Hai că ştiu că ai luat salariul!». Ştiţi ce i-am spus? I-am zis: «Când o să afli tu cum poate un om să se cace bani, atunci să-mi iei tu mie un cadou!»."

Ceilalţi doi bărbaţi rămaşi singuri la masă îşi freacă mâinile de frig. Unul dintre ei, cu căciulă verde, să-l numim Gore, deşi numele lui ar putea fi oricare altul, aşadar Gore se uită la berea din care au mai rămas două guri şi dă din umeri. „Ce, mă Gore, şi tu eşti stresat de sărbători?", întreabă celălalt, abţinându-se să râdă. „Nu, bre, dar stau aşa şi mă mir ce chestie!" „Ce chestie, bă?" „Uite-aşa, ce chestie, cum vorbesc femeile astea aceeaşi limbă!" „Cum adică, bă?" „Păi, şi io când mă duc acasă tot numai' asta aud: taca-taca, taca-taca, taca-taca, taca-taca!"

Un val de râs zguduie Terasa Fericirii, bulevardul, Pantelimonul, încet-încet se extinde spre Titan şi spre Vitan, hohotele cuprind tot estul oraşului, trec prin Berceni, Ferentari şi Drumul Taberei, ajung în Militari, continuă pe falia Crângaşi-Giuleşti-Primăverii, se extind simultan spre Bucureştii Noi şi spre Florească, apoi ating Băneasa, într-o ultimă zvâcnire. În această dimineaţă rece de decembrie, hohotele de râs lovesc tot Bucureştiul.

Visul boschetarului

Ca în fiecare iarnă, câte un boschetar își găsește culcuș la mine în bloc, mort de frig și amorțit de cel mai prost alcool. Și tot ca în fiecare an, vine o seară în care un vecin se enervează foarte tare, închide muzica, iese pe holul blocului, joacă boschetarul în picioare și îl scoate în stradă, la minus cinșpe grade. Apoi îi amenință pe toți cei care i-ar putea redeschide ușa omului fără adăpost, se întoarce și dă drumul la loc la manele.

Asta mă face să mă gândesc la faptul că, până să plec la facultate, habar n-aveam ce-s ăia vecini ciudați. Locuiam într-un cartier liniștit de case și toți oamenii din jur erau extrem de prietenoși. Apoi, când am schimbat orașele, am nimerit prima dată într-o garsonieră măruntă, într-un fost bloc de nefamiliști, întunecos și plin de mucegai. Așa am cunoscut-o pe vecina care locuia la două uși de mine. Într-o zi a venit să-mi ceară o cană de ulei, în altă zi niște zahăr, în a treia zi un ou. M-a invitat în vizită la ea, avea peste 30 de ani, locuia împreună cu soțul și cu copilul nou-născut într-o garsonieră care avea baia pe hol, la comun. În a patra zi m-a rugat să-i împrumut niște bani pe care nu i-am mai văzut vreodată.

În același bloc stătea un vecin care își izbea soția de peretele comun al garsonierelor noastre până îmi pica mie tencuiala. Femeia nu scotea un sunet, dar purta pe față urmele, zi de zi.

Într-un alt loc în care am stat, cronologic, am dat de alte ciudățenii. Blocul, apartamentul, cartierul, totul era mai mare și mai curat. După prima noapte dormită acolo, dimineața am găsit la ușă o pungă de gunoi plină, așa cum mafioții găseau capete de cai pe cearșafuri. Fusesem atenționată. Important de precizat că nu am găsit gunoiul

din greşeală, ci alţi vecini, bătrâni şi veşnic comentatori, cel mai probabil chiar cei care plasaseră gunoiul la uşa mea, au sunat dimineaţa la sonerie şi mi-au atras atenţia că acolo e un bloc de oameni cu caracter, care nu lasă gunoi la uşă.

Alţi vecini, care în mod normal ieşeau la orice mic zgomot auzit pe scară, nu au mişcat o seară întreagă, atât timp cât un dement alcoolizat a încercat să spargă uşa apartamentului meu în căutarea mamei sale (?!). Întrebaţi dacă nu au auzit scandalul de seara trecută, au răspuns că, din păcate, au dormit buştean de la ora 19.

Cea mai prietenoasă a fost o bătrână care locuia singură şi care mi s-a confesat într-o zi, povestindu-mi că ea, pentru a plăti mai puţin la întreţinere, trage apa o singură dată pe zi la toaletă, iar la duş foloseşte doar apă încălzită pe aragaz. Mai târziu aveam să aflu că bătrâna avea o idilă cu vecinul „de perete", un moş alcoolic, cu o soţie bolnavă la pat.

Altă vecină, de data asta în calitate de administrator, mi-a zis când am venit să-i plătesc întreţinerea, seara, că ar fi bine să n-o mai deranjez în vecii vecilor când se uită la *Suleyman* şi că oricum n-o să mă mai ia nimeni de nevastă dacă o să vin mereu acasă la asemenea ore.

Acum însă am nişte vecini tare drăguţi. Pe cei mai mulţi dintre ei nu îi cunosc, nu i-am văzut niciodată la faţă, iar singurii despre care am o vagă idee sunt cei din apartamentul de deasupra. Sunt cinci sau şase inşi la număr, posesorii unui căţel mic, care vine şi se cacă în dreapta apartamentului meu zi de zi, femeile sunt purtătoare de tocuri la ore târzii pe parchet, manelişti convinşi, care, din timp în timp, dau câte un chef monstru noaptea (timp în care tu nu poţi dormi o singură secundă amărâtă, deşi a doua zi te duci la lucru), chef după care ai nevoie de două săptămâni să te reculegi din starea cruntă de anxietate.

După toate probabilităţile, unii vecini sunt ciudaţi, alţii sunt doar tăcuţi, doar vorbăreţi sau pur şi simplu manelişti, ne urâm unii pe alţii cu patimă, ne înjurăm în tăcere în apartamentele noastre mucegăite şi reci, scuipăm pe visul

pantelimonian şi ne dezicem de tot ce ne înconjoară. Dar, chiar dacă ne place sau nu, suntem împreună în acelaşi coşmar visat de boschetarul care doarme îngheţat la intrarea în bloc, pentru că nimeni nu l-a lăsat să intre în scară, şi deci habar nu are dacă până mâine-dimineaţă va supravieţui celor minus cinşpe grade, dacă se va mai trezi şi dacă va mai fi sau nu om.

Teoria somnului

Un om care suferă de insomnie cronică ştie că o noapte liniştită, plină de somn, este cel mai frumos cadou din lume. Un insomniac se bucură ca un învingător la finele fiecărei săptămâni în care a dormit noapte de noapte. Un astfel de om ştie dinainte că noaptea asta va fi bună sau rea, dar uneori, când lucrurile se întâmplă invers, e ca şi când ar fi ghicit nu chiar şase numere la loto, dar măcar vreo patru, acolo.

Eu sunt un astfel de om. Lucrurile încep cu o uşoară somnolenţă. Uneori poţi chiar să fii amăgit că, cine ştie, uite acum aluneci, te duci cu somnul ăsta. Apoi, fix înainte de a adormi, când eşti pe marginea prăpastiei somnului, poate deja ai şi avut un microvis (poate chiar ai auzit un dialog ciudat, ai răspuns cu mintea unui personaj din visul care tocmai începuse), mă rog, fix atunci se întâmplă următoarele: te loveşte realitatea (prezentul, conştientizarea momentului, aici-ul, acum-ul, trezirea etc., spune-i cum vrei), exact ca o locomotivă. O locomotivă de luciditate, care te trezeşte definitiv. Din acel moment s-a terminat.

Unii psihologi spun că insomniacii îşi induc singuri stări de panică, de nervozitate, de agitaţie, stări de care nu pot scăpa mai ales atunci când încearcă asta (sau poate nu psihologii o spun, poate mi-am spus-o chiar eu într-o noapte pe mai multe voci, fără rost). Ideea e că noaptea insomniacului de profesie nu este una prea uşoară. Pentru că el ÎŞI DOREŞTE CU DISPERARE SĂ DOARMĂ, este cea mai mare, cea mai importantă, cea mai scumpă dorinţă a lui. Să doarmă, să leşine, să colapseze.

Nu, nimic nu funcţionează atunci când eşti insomniac şi vrei să adormi. Nimic. Nici aia, nici cealaltă. Nici ceaiurile, nici alcoolul, nici sportul, nici cititul, nici sexul, nici filmele, nici muzica. Vreau să zic că nimic. Creierul, stăpânul tău, este un mecanism imposibil de păcălit. Cum ai putea? Cum

ai putea să-l convingi să se relaxeze? Practic va trebui să-l folosești pe el împotriva lui. Creierul știe cu un pas înainte că ești un șarlatan nenorocit care încearcă să-l păcălească, să-l convingă să adoarmă pentru că totul va fi bine. Rahat.

Când îți dorești să dormi, dar nu poți, în cuvinte puține, îți trece toată viața pe dinaintea ochilor. Inventariezi toate problemele, analizezi de miliarde de ori tot ce ai de făcut a doua zi, dar și tot ce ai fi putut face ieri, orice plecare este o părăsire, orice prostie se transformă într-o dramă, orice bubă este cancer, orice alergie e șoc anafilactic, orice rid este miezul bătrâneții, orice neputință este sfârșitul carierei, orice secundă în plus de nesomn sporește dezastrul de a doua zi și aduce sfârșitul lumii, orice tăcere este pierderea prietenilor, frica de propria moarte devine cât un bloc-turn în fața unei furnici, frica de moartea celorlalți devine cât un munte în fața unei euglene verzi, iar celelalte frici ți se înșiră în fața ochilor, câte două pe secundă, ca niște prăjituri împuțite pe o bandă rulantă. Niște prăjituri putrede, pe care cineva te obligă să le mănânci cu tot cu farfurii.

Ești un grăunte. Un grăunte nenorocit de nisip pe care nimeni nu îl știe și care va muri singur, care o să dispară în nicăieri în curând, la asta te reduce nesomnul. Stai pe pat, în întuneric, lovit de o locomotivă de luciditate, și îți înțelegi corporalitatea, prezența, îți conștientizezi existența cărnii în jurul unui freamăt, în jurul unei frici care se zbate în plămâni, îți mesteci cuminte și îți înghiți viața, bucată cu bucată, auzind în același timp tot ce se întâmplă în întreaga clădire. Știi până și pasul gândacului dintr-un apartament cu trei etaje mai sus. Știi tot blocul. Ești blocul. Ești fiecare om din el, și bătrâna singură de la șase, și mecanicul alcoolic din mansardă, și câinele groaznic de urât de la doi. Ești toți. Pentru că tu stai treaz, ei pot dormi liniștiți.

Cantitatea de somn e mereu constantă în oraș și e împărțită cu atenție de o ființă mult mai mare decât blocul, iar tu, ăsta care nu doarme printre atâția oameni adormiți, tu, cel care știe că nu va mai dormi vreodată pe lumea asta, tu, tu, tu, biet tâlhar nenorocit, tu, ăhă, tu, chiar tu, prietene, tu ești somnul lor.

Atlasul miracolelor

Nu învățasem încă să citesc atunci când tataie Costică a început să mă învețe capitalele lumii. Avea un atlas vechi (de când era „cavaler"), cu coperți albastre, pe care mă lăsa să desenez. Toată ziua umpleam marginile albe ale hărților cu păsări cu ciocuri mari, chipuri umane și picioare în formă de cruce.

Când am terminat marginile albe, a venit rândul hărților. Întinderile de verde, albastru și maro mă fascinau, mă duceau într-un univers al nesfârșitelor câmpuri, al tundrelor și al savanelor pline de minunății, al animalelor ciudate pe care le știam deja de pe niște cărți de joc și al banchizelor pe care locuia Apolodor, pinguinul din Labrador.

În lungile după-amiezi de vară în care nimic nu era de făcut, degetele mele se plimbau pe râurile cu nume ciudate, prin câmpiile istovite de soarele aspru sau, din contră, pe vârfurile înghețate ale munților, în timp ce tataie îmi spunea numele acelor incredibile tărâmuri. Mintea mea de copil nu-și putea imagina dimensiunea adevărată a acelor locuri, nu putea pricepe că ele chiar există în această realitate imediată, dar în schimb le proiecta în toate poveștile care mă populau zi de zi și noapte de noapte.

Într-un fast-forward al amintirilor așezate în cutiuțe, tataie este cel care se întorcea mereu acasă cu buzunarele pline cu nuci, pe care le spărgea apoi în pumni, lăsându-mă pe mine să mă lupt cu eterna căutare a miezului dulce-amărui printre cojile ascuțite. Descoperirea unui miez întreg lumina uneori încăperea.

Tot tataie Costică e cel care m-a învățat, poate chiar fără să vrea, cum se sparg mărunțelele pentru foc, cum se vopsește un gard și apoi cum se șterge vopseaua de pe degete, ce înseamnă să fii „de comitet", cum se citește un

ziar sau cum se ascultă cu maximă atenție știrile, cum să te trezești la 5 ca să ai zilele mai lungi ca ale altora, cum trebuie să faci mișcare ca să îmbătrânești mai încet, cum în viață trebuie să muncești mai mult și să te plângi mai puțin, cum atunci când iubești pe cineva nu e obligatoriu să i-o spui fix cu aceste cuvinte, ci pur și simplu poți să-l iei în brațe și să-l pupi mult și zgomotos, să-l pupi de nenumărate ori, cu toată dragostea din tine.

Tataie este cel mai longeviv om din familia noastră. Nu l-am întrebat care sunt secretele lui, dar ni le explică în fiecare zi: „Hipocrat spunea mereu că nu trebuie să te ridici sătul de la masă". De asemenea, tataie face zilnic câte două plimbări, fiecare de cel puțin jumătate de oră. Face asta chiar dacă este ger, chiar dacă plouă sau e caniculă. Pentru el, important e să se miște. Spune că, dacă de dimineață îl dor oasele, când se întoarce din „rondou" se simte ca nou. În ultimii ani, tataie a renunțat, treptat, la carnea de porc, la mâncatul din vasele de aluminiu, iar alcool nu a gustat de zeci de ani. În schimb, tot în ultimii ani cred că a mâncat un vagon de orez și a băut o cisternă de ceai de urzică.

De cele mai multe ori, tataie încearcă să-și păstreze sentimentele pentru el, iar bucuria extremă o exprimă atunci când rostește câte un „Asta e îmbucurător". Într-o zi, la o vreme după ce bunica s-a mutat dintre noi, mi-a spus din senin: „Victoria era cea mai frumoasă fată din sat". A fost singura dată când am discutat despre bunica în absența ei.

Tataie Costică a împlinit 90 de ani săptămâna trecută și, deși mai vede doar cu un singur ochi, sunt convinsă că o să citească articolul ăsta. Apoi, în timpul somnului scurt de amiază, o să se viseze mândru ca acum 70 de ani, când era cavaler, când lucrurile erau mai luminoase, când și-a cumpărat primul atlas, când ADN-ul lui se pregătea să cucerească lumea asta mare și frumoasă.

Trenul sfârșitului lumii

Am scris de multe ori despre jegul din trenurile României, despre infecția și molima de acolo. Despre compartimente în care, dacă s-ar lua probe, nu ar fi exclus să se descopere ciumă bubonică. Despre căile ferate atât de distruse, încât trenul are mers de căruță. Despre faptul că înăuntru este mereu prea frig sau prea cald. Azi aș vrea să mă refer și la călătorii autohtoni care, uneori, își merită trenurile.

Pentru a-i studia este necesar să-i împărțim în mai multe categorii.

Primul și cel mai întâlnit este călătorul tip porc. Pute și își lasă în urmă toate resturile. Pachete goale de țigări, ambalaje goale, pungi, sticle, șervețele cu muci, resturi de sandviciuri, flegme, coji de ouă, semințe, piele de crenvurști, bucăți de salam, pahare goale de cafea. Totul rămâne în urmă, în compartiment, aruncat, desigur, pe jos sau cel mult îndesat între scaune. În toaleta și așa infectă, călătorul de tip porc se pișă peste tot, pe jos, pe pereți, în chiuvetă, numai nu în WC. În rest, fie se descalță și picioarele lui degajă duhoare, fie stă încălțat, cu picioarele întinse pe scaunul de vizavi.

Călătorul tip maimuță. Ajunge la gară pus pe scandal și își găsește foarte ușor victimele. Se ceartă cu cine apucă, mută bagajele celorlalți, trage, împinge, scuipă și înjură. Are cu el un bagaj mare pe care îl abandonează în mijlocul drumului, fără să-i pese că oamenii nu au loc. Sau are mai multe valize cu care umple toate compartimentele de bagaje, iar dacă este rugat să facă loc și altora, urlă că el a fost primul.

Călătorul tip papagal. Vorbește atât de mult, încât generează în ceilalți călători nevoia de a-și smulge părul din cap. De cele mai multe ori, soarta îl plasează într-un compartiment în care nimeni nu are chef de vorbă. Știe totul despre tot,

poate aborda orice subiect cu uşurinţă şi povesteşte acelaşi lucru de mai multe ori. Sunt situaţii în care oamenii se mută încet-încet în alte compartimente, mai ales în cazul drumurilor foarte lungi. Spre deosebire de celelalte două tipuri, călătorul tip papagal este totuşi inofensiv.

Călătorul tip şobolan. A venit în tren să fure sau să cerşească, se întoarce de undeva de la furat sau tocmai a fost eliberat din puşcărie. Are cu el mereu ceva de băut şi uneori dă drumul tare la manele pe telefon. Trage pârţuri, râgâie, vorbeşte tare la telefon, înjurând, iar uneori fluieră dacă vede o persoană de gen feminin. Nu are bilet şi nici bani de şpagă, dar are cuţit. Dacă, prin absurd, adormi în preajma lui, ştii bine că te vei trezi fără bani în buzunar.

Călătorul bovin. Se urcă mereu în vagonul greşit, apoi se ia la harţă cu cel despre care crede că stă pe locul lui. Nu mai vrea să se ridice, îşi scoate biletul, face o scenă, cheamă controlorul, urlă la toată lumea, susţine că el are 39, „uite, scrie aici 39, vedeţi bine că 39 e locul meu" Flutură biletul în stânga şi-n dreapta, până când cineva descoperă că ar fi 39 din vagonul doi, nu din trei. Desigur, urmează alte zece minute de convingere, iar până la urmă călătorul bovin pleacă învins şi pufnind.

Ar mai fi şi alte categorii, dar treaba stă în felul următor. Nu prea contează ce tip de călător eşti. Toţi, absolut toţi cei care pun piciorul în trenurile din România, indiferent cine sunt, toţi sunt nevoiţi să suporte aceeaşi mizerie, aceeaşi hazna, acelaşi biohazard. Într-o lume paralelă, oamenii sunt probabil plătiţi să meargă cu CFR-ul. Aşa, ca un fel de sarcină oribilă de serviciu. „Uaaa, ce aiurea, ai mers cu trenul? Te plătesc bine măcar?" „Da, da, mă plătesc foarte bine, altfel de ce crezi că aş pune piciorul în el?"

Păcat că noi nu suntem însă în lumea care trebuie. Noi, europenii. Noi, fraierii cu gumă-n păr, care plătesc bani grei pentru propria umilinţă. Pace!

Cum să scapi de rău

Taximetristul te-a dus pe un drum mai lung și tu nici măcar n-ai îndrăznit să comentezi? Sau ai comentat și nu te-ai ales cu nimic? Vânzătoarea de la magazinul din colț ți-a aruncat produsele pe tejghea cu o scârbă nemaivăzută? Pensionarii din tramvai te-au călcat pe picioare și ți-au reproșat că blochezi ieșirea?

Vecinii de la etajul de deasupra au ascultat manele toată ziua și toată noaptea și toată ziua următoare, fără să le pese de bătăile tale disperate în calorifere? Câinele lor și-a făcut nevoile în fața ușii tale de câte ori a simțit nevoia, adică de fiecare dată? Ăia de la Antena te-au făcut să-ți pierzi cumpătul tocmai când te hotărâseși să fii zen?

Ți s-au terminat bateriile ambelor telefoane fix când aveai nevoie mai mare? S-a luat curentul când te uitai la cea mai interesantă scenă din film? Te-ai trezit dimineața cu baia inundată și cu apa țâșnind dintr-o țeavă? S-a luat căldura în cel mai friguros weekend? Ai găsit un gândac în mijlocul casei tocmai după ce ai făcut curat? Ți-a trecut prin cap că tu, tocmai tu, dintre toți oamenii, habar nu ai ce o să faci în viață?

Nu ai mai dormit de trei nopți și te-a apucat groaza că nu vei dormi nici în cea de-a patra? Ai pus ceaiul pe foc și ți-ai amintit de el peste juma' de oră? Ți-ai rupt cei mai frumoși ciorapi în primele zece minute de la plecarea de acasă? Toată lumea a intrat în metrou, numai tu nu, pentru că ți-e frică de aglomerație? Ai respectat rețeta cuvânt cu cuvânt și totuși prăjitura a crescut doar trei centimetri? Ai ales cea mai ploioasă zi din lume să-ți iei în picioare balerinii? A plecat tramvaiul chiar în secunda în care ai ajuns tu în stație, iar următorul trece peste 30 de minute?

Ai urcat în tren şi ţi-ai dat seama că ai bilet în compartimentul în care doarme un beţiv desculţ? Trenul în care eşti tu e ăla care întârzie de fiecare dată? Coada la care te aşezi la supermarket e mereu aia cu probleme, mereu cea la care se strică ceva? La începutul săptămânii îţi propui să faci o grămadă de lucruri mişto, apoi peste trei secunde e duminică şi nici măcar praful nu ai apucat să-l ştergi? Ai fost la teatru ultima dată acum doi ani, dar treci zilnic pe lângă un mall? Tuturor le plac mâţele, numai ţie câinii?

Puştii din cartier sunt mai proşti şi mai răi decât prevede legea? Dimineaţa trebuie să calci peste un boschetar ca să ieşi din bloc? Întotdeauna când ai de plătit o factură descoperi că mai ai de plătit şi o altă factură? Niciodată la Poştă nu găseşti ce îţi trebuie şi ghişeul la care te aşezi nu e cel potrivit? În fiecare zi îţi mai descoperi câte o boală?

Te-ai gândit zi de zi, undeva, în spatele celorlalte gânduri, într-un cotlon, te-ai gândit cum să scapi de toate aceste rele? Foarte simplu. De fapt, durează cam cât ai clipi. Atât. Puf. Poftim, ai şi scăpat. Gata, ai scăpat de rău. Pentru că ăsta nu-i rău. Răul, răul absolut, răul cu mai multe feţe şi o singură respiraţie, răul ăla mare vei şti când îl vei întâlni. Veţi sta faţă în faţă într-o cameră goală şi vei ieşi de acolo fie întreg, fie nimicit. Restul, toate cele de mai sus, sunt doar minunatele culori ale vieţii.

Cu inimile transformate în iepuri

Erau cinci, toate în primul vagon al tramvaiului, toate aşezate cuminţi, cu genţile strânse în braţe, cu gulerele ridicate şi cu privirea înainte. Aşa se stă seara, când circuli cu tramvaiul prin zone ciudate. Era 8 Martie, aşa că pe nişte genunchi se odihneau şi două buchete obosite de flori (lalele plus frezii).

Aşadar, stăteau toate cuminţi, când a urcat el în tramvai. Majoritatea mai aveau vreo 15 staţii până acasă, iar următorul tramvai trecea peste 30 de minute, aşa că ce puteau face? Au rămas acolo. Era un bărbat de peste 60 de ani, după voce, pentru că nimeni nu a îndrăznit să întoarcă capul să-l privească. L-au auzit răcnind, blestemând, scuipând, apoi i-au simţit duhoarea, un amestec de cafea, transpiraţie, rahat şi bubă coaptă. L-au auzit târându-şi un picior şi s-au rugat ca nu cumva să se oprească în dreptul lor. Una dintre ele chiar a cedat, s-a ridicat şi şi-a schimbat locul. Bărbatul a mormăit ceva, s-a aşezat, apoi a continuat să răcnească înjurături şi ameninţări. Una dintre femei s-a uitat disperată în jur, pentru câteva secunde a prins privirea altei femei, de pe celălalt rând. S-au uitat una la alta şi au dat din umeri. Bărbatul a urlat că îi omoară pe toţi.

Cea mai bună idee, şi-au zis cele cinci femei care de fapt erau una singură, cea mai bună idee în cazuri din astea e să te prefaci că nimic nu s-a întâmplat şi că nici măcar nu exişti corporal, că trupul tău se micşorează până devine invizibil, că privitul pe geam te extrage din acel spaţiu şi te duce de cealaltă parte a sticlei, că simplul fapt că stai pe acel scaun nu înseamnă că tu eşti neapărat în acel tramvai. Cea mai bună idee, şi-au zis cele cinci femei care de fapt erau una singură, este să-ţi imaginezi că lumea asta violentă e doar un soi de instalaţie formată din două

perdele apropiate printre care tu treci foarte, foarte repede și care abia-abia te ating.

Cea mai bună idee, și-au zis cele cinci femei care de fapt erau una singură, cea mai bună idee în cazuri din astea este, dacă nimic nu funcționează, să cauți în geantă un pix, să-l deschizi, să-l poziționezi între degetul arătător și cel mijlociu, să faci mâna pumn și să aștepți. Cel puțin una din cele cinci călătoare văzuse pe Discovery treaba asta, într-o emisiune despre autoapărare, și acum o aflaseră toate, după ce frica le interconectase creierele.

Cele cinci femei au stat acolo, în tramvai, cu inimile transformate în iepuri, până când bărbatul a decis să coboare, luând cu el și duhoarea, și spaima. Atunci s-au întors și s-au holbat la el pe geam: avea cârje și un singur picior. Se deplasa cu greu, iar întunericul l-a înghițit în câteva secunde. Cele cinci femei au pufnit. Au răsuflat ușurate și și-au recâștigat controlul asupra propriilor corpuri. Tramvaiul condus de un bărbat a continuat să străpungă intestinele întunecate ale orașului.

Era 8 Martie și una dintre ele primise flori: două buchete, lalele plus frezii. Aveau o grămadă de probleme pe cap, nu aveau timp de prostii. Familii de hrănit, deadline-uri, boli, mucegai, rate, ciorbă. Lucrurile astea nu se rezolvă singure, nu?! Când au ajuns la ele în cartier, înserarea era doar o biată înserare, tramvaiul era un amărât de tramvai, florile erau flori, străzile erau străzi, oamenii, oameni, iar ele aveau deja inimile transformate în tigri.

Coşmar în Gara de Nord

Pe peron aşteptau două prostituate scoase din Twin Peaks. Una era înaltă, cu o fustă scurtă şi voce groasă (cel mai probabil era bărbat), iar cealaltă era pitică, îmbrăcată în blugi şi cu o haină mai largă, care-i ascundea un defect de bazin. Amândouă râdeau în hohote. Afară erau vreo două grade şi mi-a fost milă de ele. Eu aveam căciulă şi fular şi tot clănţăneam din dinţi, dar lor părea că li se cam rupe de fenomenele meteorologice.

Mi-am zis că ar fi bine să iau totuşi un taxi, pentru că nu am şanse să car bagajul de la metrou până acasă. M-am îndreptat spre zona cu taxiuri „sigure", unde se găsesc şi vreo câteva aparate cu ajutorul cărora poţi solicita o maşină. Ajunsă acolo, am remarcat că niciun aparat nu funcţionează. Un domn care ajunsese la aceeaşi concluzie ca mine s-a oprit în faţa unui aparat şi a început să-i care picioare. M-am uitat la el: părea un om normal, avea cu el un troler, era îmbrăcat îngrijit şi totuşi dădea cu piciorul într-un aparat de chemat taxiurile. Între timp a venit un paznic. S-a apropiat de bărbat şi i-a zis: „Nu mai lovi aparatul, că îţi arăt eu ţie". Bărbatul care lovea aparatul s-a întors şi s-a uitat la paznic, apoi a continuat să lovească aparatul. Paznicul a spus din nou: „Ţi-am zis să nu mai loveşti aparatul, că altfel îţi arăt io ţie". Bărbatul s-a oprit din nou, s-a uitat la paznic, a zis: „Du-te, mă, în pizda mă-tii", apoi a continuat să lovească aparatul. Paznicul a dat din umeri şi a plecat.

Am ieşit în parcarea Gării de Nord, unde erau două taxiuri. Un bărbat m-a împins, mi-a luat-o înainte şi s-a repezit spre primul taxi. A deschis uşa şi l-a întrebat pe taximetrist dacă îl ia. Taximetristul i-a răspuns flegmatic că nu. Bărbatul a insistat. Taximetristul s-a ţinut tare pe poziţii.

Bărbatul, nervos, a trântit uşa taxiului şi a dat să păşească pe trotuar, dar piciorul i s-a prins între maşină şi bordură. Bărbatul a căzut şi s-a împrăştiat pe trotuar. O femeie a strigat: „Manooooooooole, ce faci, măăăăăă, Manooooole!". Manole s-a ridicat, pentru că nu era de porţelan.

Mi s-a făcut frică de taximetristul care l-a refuzat pe Manole, aşa că am zis să încerc la celălalt taximetrist. Am bătut cu groază în geam şi am întredeschis uşa. „Nu vă supăraţi, sunteţi liber?" „Unde mergi?" Aici mi s-a pus o pată albă pe ochi, deoarece nu-mi place să fiu întrebată unde merg. Pata a dispărut totuşi repede, deoarece erau doar două grade afară, aşa că i-am zis unde merg. Taximetristul mi-a cerut 30 de lei. I-am spus că nu-i OK, cu 30 de lei mă duc până la Otopeni. De fapt, doar în cap la mine am spus asta, pentru că în realitate am avut curaj să spun doar „OK, mulţumesc, lăsaţi".

M-am gândit: oare cum scap eu de aici? Am stat pe trotuar, cu bagajul lângă mine, şi am închis ochii, aşteptând un miracol. Am auzit pe cineva chicotind şi, când am deschis ochii, le-am văzut lângă mine pe cele două prostituate scoase din Twin Peaks. Ce mirare, nici până acum nu li se făcuse frig.

Mesaj din viitor: singurătatea roții gigantice din Parcul Tei

„E greu să găsești un bărbat bun." Gurile lor ciudat de rozalii, date cu ruj mult în afara conturului buzelor, toacă semințe și le scuipă cu seninătate pe jos în tramvai. Au vreo 16 ani, sunt blonde (tipul „blond ars") și poartă blugi tăiați. N-aș băga mâna în foc că practică prostituția, deși locul de unde s-au urcat cam asta spune despre ele. (Pur și simplu la stația aia nu am văzut niciodată urcând sau coborând decât prostituate și pescari.)

„L-am prins pe Marcel cu una, dă-l în mă-sa, i-am spus că, dacă mai vine pe la mine, pun câinii pe el." „Păi, ai câini?" „Ce, nu am?" Tramvaiul trece lent, ca un șobolan enorm și obosit, suntem o tangentă la Parcul Tei, ne uităm la roata enormă, albă, care s-a ridicat pe malul lacului ca o promisiune deșartă că în viitor va fi mai bine, ca și cum fiarele alea ar putea să alunge răul și să amorțească în vreun fel frica.

Suntem niște oameni într-un tramvai. Ne pipăim neîncetat buzunarele, ne evacuăm gândurile într-un spațiu curat și aerisit de deasupra orașului și ne lăsăm baltă corpurile pe scaunele murdare, ca și cum nu ar fi ale noastre, ca și cum nu ne-ar mai trebui pentru moment mâinile și picioarele astea, ca și cum viața noastră nu ni s-ar întâmpla chiar nouă.

Ne uităm unii la alții, încercând să prevedem cine e ucigașul, cine e pedofilul, cine e ăla care pute pentru că nu s-a spălat de trei zile, care e curva, care e onanistul, care dintre noi o fi izbăvitorul și care-i hoțul de buzunare. Suntem suspicioși. Roata albă, singuratică, imensă, frumoasă, neterminată de pe malul lacului e o chestie care nu ne va ajuta cu nimic. Pentru că nu-i acolo pentru noi, e acolo pentru niște oameni fericiți, e acolo pentru viitor, pentru

un fel de „totdeauna", iar peste vreo 60 de ani, când o să se studieze antropogeneza Parcului Tei, noi o să fim doar puncte în fotografii, doar umbrele din tramvaiul care trecea pe lângă, niște amărâți uitați în sertare.

Citez direct din manualele viitorului: „Într-o cutare seară de primăvară bolnavă, roata gigantică, proaspăt ridicată în coasta Parcului Tei, și-a întins umbra nepăsătoare peste cartier și, timp de 35 de secunde, oamenii dintr-un oarecare tramvai, opriți ca într-o bulă fără aer, au privit pe geam, au măsurat măgăoaia, au admirat albul lucitor, au mirosit curățenia și veselia promise, au dat din umeri și au oftat. Ba chiar unii au înjurat printre dinți, iar alții s-au întristat neînchipuit, deși n-au vrut să recunoască, pentru că nu-și puteau explica de unde vin atâta supărare și atâta durere adunate într-un singur biet tramvai".

Gurile ciudat de rozalii ale celor două fete scuipă în continuare coji pe podeaua tramvaiului, ca și cum ar fi cel mai natural lucru cu putință. Prin tăieturile blugilor izbucnește carnea care mai are mulți ani până va cunoaște bătrânețea. „Ce bine că s-a construit roata aia albă pe malul lacului. Se va face un parc de distracții acolo, nu?" „Da, da, un parc de distracții." „Și o să mergem să ne dăm și noi în roată, nu? O să mergem să ne dăm în fiecare zi acolo!" „O să mergem, da." „O să fie multă lume, nu?" „Da, o să fie multă lume..." „Păi, și care-i problema?" „Nu știi care-i problema?" „Nu. Care-i problema?" „Problema e că acolo o să vină atât de multă lume, încât noi nu o să mai apucăm să ne dăm." „Niciodată?" „Niciodată."

Frica fără nume

N-am avut „sindromul bau-bau" cât am fost mică. Nu mi-a fost teamă de întuneric, iar noaptea eram în stare să mă duc singură să culeg roşii din grădină, chiar dacă nu mă punea nimeni să fac asta. De fapt, mi se trage de la mama, care mereu mi-a spus că sunt foarte curajoasă.

Tot în copilărie n-aveam probleme să dorm singură, nu simţeam nevoia să mi se cânte la culcare şi nici nu bănuiam că sub patul meu s-ar fi adăpostit cine ştie ce monştri. Pe la vreo şase ani începusem să fac plimbări prin vecinătăţile cartierului, împreună cu prietena mea Cireşica, în timp ce ai mei mă căutau disperaţi şi mă aşteptau cu o falcă-n cer şi cu una-n pământ. Nu-mi era frică să mă pierd.

Aveam curaj să mă urc în gutui şi de acolo să sar pe garaj, apoi să stau cocoţată în soare, aveam curaj să mă uit la filme de groază, chiar dacă nu aveam voie, şi mai ales aveam curajul să fiu ridicolă. Nu-mi era frică de injecţii, de pastile, de doctori. Când răceam, uneori, efectiv mă rugam de maică-mea să-mi facă un Polidin. Îmi plăceau micile drame ale zilelor de gripă şi singurele chestii care mă demoralizau erau tratamentele cu gust amar. Atât. Şi uleiul de peşte.

Din momentul în care am început să mă duc singură la şcoală, mi s-a întâmplat într-o singură dimineaţă devreme, pe întuneric, să mi se pară că mă urmăreşte cineva. Atunci am aplicat soluţia pe care o învăţasem de la bunică-mea: am spus în gând „Înger, îngeraşul meu". Mai ştiam o soluţie, pe care o aflasem de la tanti Cici, bunica Cireşicăi: un şut între picioarele cui se ia de tine. Noroc că nu am fost nevoită niciodată să aplic această metodă.

De fapt, nu-mi amintesc să fi plâns vreodată de frică, poate doar atunci când am aflat de moartea unei rude şi

am întrebat-o pe maică-mea dacă o să murim şi noi. Nu-mi mai amintesc ce mi-a răspuns, dar ştiu că am jelit vreo două zile, după care, cumva, mi-a trecut.

Ştiu exact la ce vârstă am început să cunosc cu adevărat frica: după ce am plecat de acasă, pe la 19 ani. Nu mă refer la frica de un examen, la frica de stomatolog sau la frica de o operaţie de apendicită. Nu mă refer la fricile banale, la frica de un câine rău sau la frica de o furtună. Nici măcar despre frica de singurătate nu vorbesc. Mă refer la frica în stare pură. Frica la fiolă. Frica de frică. A fost ceva pur şi simplu din senin. A durat, cu încetiniri şi creşteri, vreo trei luni. A fost primul episod.

Spuneţi-i atac de panică, spuneţi-i slăbiciune sau dezechilibru hormonal, spuneţi-i depresie sau spuneţi-i neputinţă, spuneţi-i oricum, frica aia există de atunci în mine şi sincer nici nu ştiu cum stă ascunsă atât de bine uneori. Apare, dispare, revine, se ascunde, dar e tot acolo. Habar n-am de unde a venit, cum am dobândit-o şi ce pot face cu ea, dar ştiu sigur că frica mea nu-i singură. O văd şi pe feţele celorlalţi uneori, pe stradă, în tramvaie, la supermarket, oamenii o maschează, îi spun „frica fără nume", dar ea-i acolo, pândeşte, aşteaptă, rumegă în tăcere ca un cal pregătit să se transforme în balaur.

Frica mea-i un animal mare, pe care pot uneori să-l adorm şi care alteori mă zdrobeşte, mă anulează, mă calcă în picioare. Fricile noastre, nenorocitele, care se strâng noaptea, în timp ce noi dormim, se întâlnesc deasupra blocurilor cu zece etaje şi vorbesc, râd în hohote, nechează, rag, fricile noastre complotează, sădesc neîncredere, şuşotesc, fricile noastre perfide se prefac că dorm zi de zi, când de fapt fac un singur lucru: aşteaptă clipa în care corpul nostru va fi al lor.

Fericirea sub cod galben

„Nelule! Bă, Nelule, bă! Carasu' ăla îl mai am, atât. Mă ajuți să mă scap de el?" „Da' ce, mă, ai dat tu la caras?" „Am dat." „Acum, pe vremea asta?" „Dacă ți-am zis că am dat, am dat!"

Plouă. E miercuri seara și nimic bun la orizont. De fapt, nici nu poate fi ceva la orizont, pentru că Terasa Fericirii e-mprejmuită cu un gard făcut dintr-un fel de stuf, peste care nu prea poți să vezi, dar poate așa e mai bine. Ține la vânt. Bărbații pantelimonieni s-au strâns într-un colț unde nu ajunge ploaia și și-au ridicat gulerele. Sunt la ultima bere, iar doamna Marina o să-i dea afară cât de curând. Deocamdată sunt sub protectoratul ultimei jumătăți de oră.

„Ai văzut ce a făcut Steaua cu Astra?" „Am văzut." „Păi, ai noștri nu sunt în stare." „Ei, ba sunt." „Ba nu sunt, bă, nea cutare, cum te-o chema, ce te bagi? Vorbesc cu Nelu. Nelule, ai noștri nu sunt în stare. Ai văzut așa ceva la engleji?" „N-am văzut." „Nici io, da' nici nu mă uit la engleji!" „Nene, io ți-am zis să nu te bagi, vorbesc cu Nelu. Am o discuție cu el aici. Bă, Nelule. Fii atent." „Sunt!"

Codul galben a înghițit Pantelimonul cu totul și-l ține prizonier ca-ntr-o burtă de animal enorm și invizibil, ca și cum am fi cu toții într-un stomac și ne-am lupta cu procesul de digestie, fără să avem habar ce urmează. Terasa Fericirii, măturată de ploaie, e ultimul bastion.

„Domne, degeaba vorbiți aiurea de Steaua." „Nu vorbim, bre, de Steaua." „Degeaba vorbiți aiurea de Steaua, că Steaua are lot, frate!" „Nu vorbim de Steaua, domne, vorbim de caras." „Steaua are lot, are lot, bă, frate." „Ce lot are, bă?" „Băăăă, are lot, băăă! Are un lot de 40 de jucători, băăă." „Are pe naiba!" „Ce, n-are lot de 40 de jucători Steaua?" „Are, bre, are!" „Are, frățică!" „Are, da-s toți praf." „Sunt praf, zici, ă?"

Oamenilor de aici nu le pasă de codul galben. De fapt, nici n-au habar ce-i ăla şi nici n-au nevoie de el. Acum, de exemplu, în aceste momente, fix acum, tot ce contează sunt discuţia asta, berea asta şi mai ales doamna Marina. Doamna Marina care şterge tejgheaua înăuntru, plină de nervi, aruncându-le din când în când câte o privire şi mormăind diverse. Doamna Marina nu vrea să piardă filmul cu *Babar*. Doamna Marina o urmăreşte pe *Babar* în fiecare seară şi, Dumnezeu s-o ajute, o să plece la oră fixă de aici, orice ar fi, chiar de va trebui să-i scoată pe sus de pe terasă, chiar de va trebui să-i lase neajutoraţi în ploaie, în mijlocul codului galben.

„Baschet, fotbal, handbal, le ştiu pe toate." „Le ştii tu pe toate?" „Da, le ştiu, mă uit la toate, le urmăresc!" „Auzi, Nelule, că el se uită la toate." „S-o uita, mă." „Nu te lasă, mă, nevastă-ta pe tine să te uiţi la toate!" „Cum să nu mă lase, e, na, păi, e după ea?" „Păi, da' după cine o fi? Nu-mi spune că ţi-ai mai luat un televizor." „Păi, şi dacă mi-am luat?" „Dar nu ţi-ai luat." „Nu mi-am luat. Dar îmi iau."

Privirea doamnei Marina transmite un singur mesaj: pericol, e cod de pericol. În curând o să vină la ei şi o să le dea câte un şut în cur. O să le ia berile de sub nas, o să le târască scaunele înăuntru şi o să-i împingă de sub acoperiş, unul câte unul, ca pe nişte băieţei, până o să-i raşcheteze pe toţi de pe terasă, apoi o să pună lacătul şi o să fugă bombănind prin ploaie, ca să prindă serialul. Doamna Marina e o zeiţă neiertătoare şi doamna Marina deţine controlul. Doamna Marina are cheia. La propriu. Ea are cheia Terasei Fericirii.

„Bă, Nelule, te rog io mult, mă ajuţi cu carasu'? Vreau să-l dau cât mai repede." „Bă, nene, tu chiar ai un caras de vânzare sau faci mişto aci?" „Nu te băga, frăţioare." „Păi, mă bag, dar vreau să ştiu dacă vorbeşti serios." „Vorbeşte serios!" „Vorbesc serios, de ce să nu vorbesc serios?" „Păi, pentru că, dacă vorbeşti serios şi chiar ai un caras de vânzare, ţi-l cumpăr io!" „Mi-l cumperi tu?" „Ţi-l cumpăr io, domne, nu ţi-am zis?" „Păi, da' io nu vreau să ţi-l dau ţie!" „De ce?" „Io vreau să i-l dau lu' Nelu! Nelule?"

CFR înainte de Paște

Bine că m-am trezit eu înainte de Paște să mă duc acasă cu trenul. Pe bune acum, cât de începător să fii ca să nu știi că a merge cu trenul în România de sărbători este echivalentul unui dezastru?

Mi-am dat seama recent că sunt oameni în țara asta care nu au mai mers cu trenul de pe vremea lui Ceaușescu, așa cum sunt oameni care merg frecvent, dar au impresia că așa trebuie să fie lucrurile, că așa trebuie să decurgă o călătorie cu trenul într-o lume normală. Pe primii îi felicit, iar celor din a doua categorie le transmit că a merge cu trenul în Ungaria, de exemplu, e o adevărată plăcere (nu mai vorbesc de trenurile alea supersonice din alte țări), este o minunăție și este ceva incomparabil cu experiența de care au parte călătorii din România.

Înainte de a vă împărtăși situația banală de care am avut parte, să trecem rapid prin explicațiile pentru care merg cu trenul: nu am carnet de conducere, este vina mea, ultima mea vară liberă, cea dintre anii trei și patru, am ars-o aiurea în loc să pun mâna să dau examenul de conducere și acum, când nu mai am timp, suport consecințele.

Să revenim acum la coșmarul meu. Mi-am luat bilet, asta a fost greșeala numărul unu. M-am dus mai devreme la gară, ca o tocilară, asta ca să fiu sigură că prind loc (?!), greșeala doi. Am pierdut vreo juma' de oră prin mizeria din Gara de Nord, ba chiar am asistat și la o mică dramă: lacrimile unei vânzătoare, după ce două doamne i-au furat doi ciorchini de banane și au dispărut în noapte. M-am dus apoi la Subway să-mi iau un sandvici și am observat prea târziu că nenea care mă servea era răcit la limita vieții cu moartea, congestionat, îi curgeau ochii, nasul, tușea, și toate astea în timp ce făcea sandviciuri (o să trec rapid

peste acest episod şi o să păstrez sub tăcere ce am făcut cu sandviciul după ce l-am plătit, dar de mâncat nu l-am mâncat, căci sunt ipohondră).

Bun, ajung la tren. Era seară, ora 22, şi urma să ajung la destinaţie peste cinci ore, la 3 dimineaţa. Mă aştepta un drum încântător.

De prisos să descriu aglomeraţia din vinerea patimilor. Să zicem doar că era ca şi cum ar fi fost un fel de sfârşit al lumii. I-am lăsat pe toţi să urce în tren, pentru că aveam bilet, nu? Apoi lucrurile au fost simple: locul meu, locul 101, nu exista în tren. Pur şi simplu nu exista scaunul 101. Mi-am zis la început că am luat-o razna, că dintr-un călător profesionist ce sunt m-am transformat într-un diletant, un om cum sunt cei care se urcă aiurea undeva într-un tren şi apoi încep să întrebe unde sunt trecute numerele scaunelor şi în ce direcţie merge trenul, timp în care lovesc pe toată lumea cu bagajele. Dar aveam dreptate: numărul 101 pur şi simplu nu exista.

Am stat cuminte şi am aşteptat să vină Naşul, eu şi o mulţime de oameni, toţi nervoşi, toţi cu bagaje de la cer la pământ, toţi plătitori de bilet şi toţi fără de loc. Când l-am văzut pe Sfântul Naş intrând în bou-vagon (după vreo 15 minute de la plecare, a aşteptat probabil să se liniştească spiritele), am ştiut cu toţii ce urma. Naşul avea o listă în mână: „Din cauza unor probleme, trebuie să repartizăm altfel locurile. 101 trece la 97, 104 trece la 83, 96 trece la 78". Lista a continuat. Pentru a vă face o idee clară, imaginaţi-vă un vagon plin ochi cu oameni, care pe jos, care în picioare, toţi împingându-se unii în alţii, târând bagaje imense, înjurând, protestând, ameninţând. O femeie a început să plângă, voia să stea lângă soţul ei şi plătise pentru asta. Naşul i-a spus să facă reclamaţie dacă nu-i convine.

Un nene care încerca să calmeze lucrurile ne-a spus un citat pe care îl ştia dintr-un manual de management: „Nu lăsa amintirile să te strângă de gât". Ca o paranteză, Naşul şi-a activat scutul invizibil şi nu a fost atins de nicio

sudalmă, probabil aşa reuşeşte el să supravieţuiască zi de zi, mai ales că îl mai aşteptau alte opt vagoane în care trebuia să aplice acelaşi procedeu.

În rest, seara a trecut repede, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Nimeni nu a venit să ne ceară scuze, iar la destinaţie am ajuns aproape de 5 dimineaţa, cu două ore întârziere, fără să vină cineva să ne explice de ce mergem cu un kilometru la oră. O altă mică problemă a fost că la cele două WC-uri din vagon apa nu se trăgea, nu aveau lumină şi erau o adevărată bombă ecologică, iar de trecut în următoarele vagoane nu puteai, pentru că uşile erau blocate, blocate ca rinichii noştri, dar cine mai pune toate chestiile astea la socoteală?

Ca idee, la destinaţie trenul s-a dovedit prea lung şi gara prea scurtă, aşa că noi, cei din vagonul 9, am coborât în câmp, în ploaie, şi am mers pe jos, prin iarbă, în şir indian, printre vagoane, la 5 dimineaţa, în timp ce gara se vedea undeva în depărtare, precum promisiunea vieţii de după moarte. Ne-au atacat şi doi câini adăpostiţi pe câmp, dar ne-am apărat cu umbrelele. Important e că am ajuns totuşi oarecum vii acasă.

CFR nu există

O să încep prin a vă spune că nu cred în CFR. Mi-am pierdut credința acum 12 ani, când am traversat țara într-un picior, în drum spre mare, deoarece vânduseră mai multe bilete decât locuri. Asta deși aveam și bilet, și loc (în teorie).

Expresia „într-un picior" nu e o metaforă, chiar am stat într-un picior, pe coridor, și am schimbat piciorul la fiecare o sută de kilometri. În aceeași călătorie magică, o femeie care a vrut să meargă la WC a fost purtată practic pe brațe de ceilalți călători, pentru că de mers nu ar fi avut loc asta după ce ne-a mărturisit că este la un pas să intre în insuficiență renală. La finalul călătoriei, moment petrecut cu o întârziere de câteva ore bune (logic), posibil ca, după ce călătorii au coborât, să fi fost nevoie de raşchetarea de pe pereți a celor care au stat lipiți acolo atât de mult încât s-au lichefiat pe jumătate.

Așadar, nu cred în CFR. Cred că cineva ne transportă cu niște vehicule leșinate, din oraș în oraș, asta doar pentru că noi suntem prea fraieri să ne luăm carnet și mașină. Asta pot să cred. Nu cred în Mersul Trenurilor, ceva atât de abstract, de nerealist și de imprevizibil, încât la fel de bine s-ar putea numi Drumul Viselor în Noaptea Întunecată, Traseul Păsărilor Albe ale Sufletului deasupra Mării sau Chemarea Vântului care Adie peste Cimitir. Mersul Trenurilor nu există nici el. A, da, există o carte, o chestie, un carnețel, un fel de program ciudat, dubios, pe care în copilărie nu pricepeam cum cineva poate să-l citească și să-l înțeleagă (deși culmea e că pe atunci chiar avea sens). Există deci această șmecherie care îți spune de unde pleci și unde ajungi, dar treaba e să nu ai încredere, pentru că totul e aproximativ. Sunt șanse de sută la sută (zic din proprie experiență) ca un tren să nu plece la ora stabilită,

chiar dacă se formează din gara respectivă. Şi aici nu vorbesc de cazurile în care aşteaptă, să zicem, pasagerii unui alt tren.

În ceea ce priveşte ajungerea unui tren la timp, asta-i o utopie. Aş zice că mi s-a întâmplat de câteva ori în viaţă, dar asta şi pentru că sunt un navetist profesionist, adică unul care a schimbat destule trenuri pe destule rute la viaţa lui. Într-un alt episod al dramelor de pe Căile Ferate Române, v-am povestit despre o traumatizantă excursie spre casă, de Paşte. La întoarcere, lucrurile au fost mai fericite: întârzierea a fost doar de o oră şi 15 minute, evident, fără să fie inundaţii, caniculă sau nămeţi. A, şi, deşi afară erau 20 de grade, în compartimente se băga căldură la greu şi toţi călătorii respirau ca găinile când te-ntorci cu ele în plasă de la piaţă într-o zi de vară. A fost OK, a fost una dintre cele mai în regulă călătorii totuşi, spre deosebire, de exemplu, de ziua aia de iulie în care locomotiva a luat foc de două ori în aceeaşi oră. Dar asta-i o altă poveste. Revenind la cea mai recentă experienţă cu aşa-numitul CFR, la intrarea în Bucureşti, unii călători exasperaţi s-au dat jos şi au început să meargă pe lângă tren, deşi nu ajunsesem încă în gară. Cred că ei au sosit la destinaţie înaintea noastră totuşi. Nu s-a semnalat niciun infarct, doar vreo zece atacuri de panică şi două mici crize de calciu. A fost bine.

De fiecare dată când am mers cu trenul prin alte ţări, m-am întristat. Pentru că „CFR-ul lor" există, e viu şi minunat, în timp ce al nostru e doar o fantomă băşită care înghite bani şi dă înapoi vânturi. Aflu totuşi, dintr-un comunicat de presă, că CFR-ul alocă 3,6 milioane de lei „pentru reparaţii la infrastructură în vederea creşterii vitezei de circulaţie în judeţele Dolj, Mehedinţi, Olt şi Argeş". Nu zic, o fi bine! Doamne ajută! Dar eu, care circul des prin cel puţin două din zonele astea vizate de reparaţii, aş sublinia că nu e vorba de o banală creştere a vitezei. E vorba că sunt zone unde trenul nu se mişcă, prieteni, şi acum e necesar să se facă ceva pentru ca trenul să se mişte, altfel veţi fi nevoiţi să inventaţi teleportarea.

E vorba că trenurile au întârzieri enorme şi, da, toată lumea se întreabă de ce Rahan nu sunt incluse aceste întârzieri în ghidușul „Mers al Trenurilor", de ce nu i se spune omului din prima, de exemplu, că de la Severin la București faci 7 ore, nu 5. Şi mai e vorba de ceva neiertător: trenurile din România sunt împuțite. În trenurile din România am impresia că se spală pe jos cu rahatul care dă pe dinafară din WC-urile groazei, ce să ne mai ascundem atât.

Legat de investirea banilor amintiți mai sus, habar n-am dacă sunt suficienți, habar n-am dacă va dura cinci ani sau două luni, hei, habar n-am dacă nepoții mei vor prinde încheierea reparațiilor, dar ceea ce știu sigur e că nu cred în CFR şi gata. Merg în continuare cu el, dar pur şi simplu nu cred că există.

P.S. Tocmai am aflat că un tren care circulă de la București la Târgu Jiu a ajuns la destinație în noaptea de miercuri spre joi la ora 00.30, deşi ar fi trebuit să ajungă la 19.15. Locomotiva trenului s-a defectat după puțin timp de la plecarea din București şi trenul a stat patru ore în câmp, în apropiere de Roşiori.

Lecții de viață din Pantelimon

„Trebuie să înveți să fii șmecher, să știi să discuți cu oamenii. Cu golanii trebuie să vorbești ca golanii, iar cu domnii – mai select. Aici e secretul. Dacă știi să le faci pe amândouă, va fi bine de tine, ascultă ce-ți spun. Numai să nu le-ncurci: dacă vorbești cu golanii select și cu domnii golănește, n-o să fie bine."

Asta-i spunea o mamă fiului ei de vreo 12 ani, în timp ce cărau două plase enorme de-a lungul unei străduțe care dădea în șoseaua Pantelimon. Băiatul avea în spate un ghiozdan și o ajuta stângaci cu una dintre plase. Era slăbănog și înalt, firav ca un fir de usturoi. Se născuse în noul Pantelimon, ăla în care blocurile gri fuseseră colorate între timp în albastru sau verde, ăla în care răsărise un mall cât toate zilele, care nu-i lăsa să doarmă noaptea pe oameni cu luminile lui, ăla în care alimentarele de cartier erau înlocuite de Mega Image-uri nesfârșite. Un Pantelimon îmblânzit, cu dinții de catifea, în care tot mai mulți corporatiști se mutaseră ca să ajungă mai repede în patria lor, Pipera.

Pantelimonul băiatului de 12 ani nu mai petrecea toată noaptea, armata Pantelimonului a îmbătrânit, soldații care în anii '90 aveau 20 de ani acum au 46, toți și-au găsit de lucru, toți și-au luat neveste și tot mai puțini o ard seara prin cafenele de pariuri, holbându-se la meciuri de fotbal, așteptând să vadă dacă au câștigat sau au pierdut, trăgând cu ochiul la fete, comentând, fluierând, dar nu foarte tare.

Șmecherii noului val sunt molatici, anesteziați de Facebook și, pe alocuri, realizatori de infracțiuni minore. Prostituția a fost împinsă spre periferie, lumina strălucitoare a mallului a atras mașinile luxoase și a alungat sărăcia înapoi în garsonierele pentru patru persoane, doar boala și neputința

mai umblă mână-n mână pe străzi uneori, tiptil, etalându-şi goliciunea, căutând noi victime.

Cartierul ascuns sub o spoială amfetaminizată stă însă cumineţel sub prima coajă, sub primul strat, iar dacă sapi dincolo, în căutarea vechilor locatari, în căutarea pantelimonezilor care au fost dintotdeauna aici, s-ar putea să găseşti nişte bătrâneţe, gândaci supraponderali, şobolani cât câinii, burţi goale şi oase subţiri. Mai adânc, şi mai adânc, dacă sapi în spinarea cartierului s-ar putea să dai de ceva durere, dar jos, în miez, e posibil să ai o surpriză.

Cum ar veni, am începe operaţia de undeva din cer, de deasupra oraşului, şi am înlătura prima piele poluatoare, primul strat de praf. Apoi, cu un bisturiu, am tăia de-a lungul marginii, pe linia şoselei Pantelimon, am înfige lama prin carnea străduţelor fără locuri de parcare, am introduce un depărtător şi am apăsa, cu un scrâşnet de oase, dezvăluind toate măruntaiele, până la lacurile cu formă de apendice, până la străzile cu nume de peşti, până la ultimul bloc, până la ultima casă coşcovită.

Apoi, dacă am aduce un microscop chirurgical şi ne-am holba, într-o seară de primăvară, prin corpul adormit al cartierului, probabil nu ne-ar lua mult până să dăm peste băiatul care îşi ajută mama la căratul sacoşelor, băiatul care este învăţat cum trebuie să se comporte în viaţă cu domnii şi cum trebuie să se comporte cu golanii. Un băiat de 12 ani care, deşi nu pare, va schimba lumea, pentru că, fără să ştie, duce în ghiozdanul lui un secret: o bucată enormă de speranţă mai strălucitoare decât mallul, dacă nu cumva or mai fi şi alte asemenea bucăţi despre care noi nu am aflat încă, dar, dacă nu ar fi, nu s-ar povesti.

Locuri unde am făcut-o

Eram prin clasa a şaptea când m-am prins că poţi să faci asta oriunde şi chiar e indicat să încerci diverse poziţii, te ajută la coloana vertebrală. În funcţie de ce probleme ai de rezolvat, poţi să schimbi mereu decorul. Important e să ai ce trebuie cu tine şi să nu te mai gândeşti la altceva.

De cele mai multe ori, oamenii aleg dormitorul pentru acţiunea asta. Dar nu trebuie să fie numai aşa. Eu, de exemplu, am făcut-o de nenumărate ori în bucătărie, în faţa aragazului, în timp ce aşteptam să fiarbă ceva, de obicei laptele sau ceaiul. Şi de fiecare dată au dat în foc şi laptele, şi ceaiul, pentru că uneori, atunci când faci asta, e posibil să te duci pe o altă planetă mai mişto.

Am mai făcut-o, desigur, în locuri în care o facem cu toţii, în tren, în tramvai, în autobuz, în gară, într-o staţie, aşteptând, fluierând. Am mai făcut-o în lift, în cadă, la birou (pe ascuns), pe terase, la cafea, am făcut-o-n aeroport, în sala de aşteptare a unei clinici, în maşină, chiar şi-n avion (deşi mor de frică acolo, dar îţi ia mintea de la alte gânduri).

Am făcut-o în timp ce îmi făceam exerciţiile de gimnastică pentru spate (pe care, evident, nu le mai făceam cum trebuie), în timp ce curăţam nişte cartofi, în timp ce rupeam păstăile de mazăre şi, oricât ar suna de ciudat, am făcut-o în timp ce mă uscam pe păr (aici e un pic mai complicat, trebuie să fii atent să nu te arzi cu foehnul).

Să vedem: când şi unde am mai făcut-o? Dimineaţa înainte de lucru, seara înainte de somn, în zilele ploioase în care nu poţi să ieşi din casă, în zilele fierbinţi în care te topeşti, pe plajă sau în hotel, în parc, pe malul lacului, pe bancă sau pe iarbă, până şi la coadă la supermarket (în serile alea în care e atât de plin nu pentru că e Crăciunul,

ci pentru că toată lumea a terminat lucrul la 8 şi magazinul se închide la 9, iar în aer pluteşte disperarea).

În liceu, de exemplu, am făcut-o inclusiv pe drumul spre şcoală, ba chiar şi în timp ce urcam scările spre clasa mea, motiv pentru care într-o zi m-am împiedicat şi am fost la un pas să-mi rup gâtul. De asemenea, în copilărie am mai făcut-o de nenumărate ori pe ascuns, după ora de stingere, sub pătură, cu o lanternă aprinsă.

Am făcut-o şi în cameră cu alţi oameni, sincer, nu am fost niciodată deranjată de zgomote, de discuţii, de muzică dată tare sau de un televizor deschis, ba chiar putea să se şi vorbească cu mine şi cred că eram în stare şi să răspund fără să-mi pierd concentrarea. Am făcut-o în case străine, în dormitoare în care nu mai călcasem vreodată şi am mai făcut-o pentru a înţelege, pentru a mă apropia de oameni.

De fapt, momentul în care ies dintr-o librărie cu plasa plină cu cărţi, momentul ăla în care sacoşa devine o extensie a respiraţiei mele, când anticipez şi măsor totul în mintea mea, ăla-i momentul meu de glorie. Ăla-i începutul unei mari bucurii.

Am făcut-o: am citit peste tot şi a fost bine. Ca şi când, atunci când citeşti, ajungi într-o intimitate absolută, tu cu tine, aşa cum eşti tu, aşa cum numai tu te poţi cunoaşte pe lumea asta. Mărturiseşti tot adevărul, rosteşti toate cuvintele. Cu fiecare carte, mai zdrobeşti o uşă, mai spargi un tavan, pătrunzând, tot mai adânc, în cel mai grozav loc din această lume: la tine în creier.

Ţine minte viitorul

Vine la mine o bătrână, mă ia de mână şi mă trage după ea, suntem când o singură persoană, când două, mâna bătrânei miroase urât şi eu nici măcar nu merg, doar plutesc câţiva centimetri deasupra pământului, cu greutatea unui fulg.

Bătrâna zice: ia uite ce avem noi aici. Două mere, două pere. Eu îmi număr degetele, în locul lor am morcovi. Dintr-odată mă apucă teama: dacă i se face poftă de morcovi, o să rămân fără degete. Suntem deasupra oraşului acum, agăţate de vârful statuii ciumei, plutim ca două baloane şi ne ţinem respiraţia, bătrâna ştie totul despre mine, ştie că am la ceafă un buton, nu un ochi, ci un buton, dacă apeşi acolo, poţi să faci ce vrei cu mine, pentru că de acolo vine dragostea. Dacă mă laşi să plec, o să fiu cuminte, zic eu. Dacă nu te potoleşti, o să-ţi desfac burta şi o să pun acolo un cocoş, zice bătrâna şi apoi şopteşte că oraşul ăsta-i al nostru, păpuşică, hai să-l cucerim.

În restaurantul de lângă statuie suntem oarecum invizibile, eu o văd pe ea şi ea pe mine, dar în rest nimeni nu ne simte, suntem două muşte pe un covor, suntem o respiraţie despre care nu ştii din ce piept vine. La o masă, un bărbat şi o femeie stau faţă în faţă, în tăcere. Bărbatul are două pachete învelite în pagini de ziar, le dezveleşte şi scoate la iveală două fructe ciudate, ca un fel de mango, dar de culoarea organelor interne. Bărbatul mângâie fructele. Femeia mângâie fructele. Se uită unul la altul ca şi cum o sabie se pregăteşte să reteze un cap. Amândoi zâmbesc.

Când vine seara, noi două zburătăcim deasupra coşurilor de pe case, intrăm în visele copiilor şi le spunem la ce materii o să-i asculte la şcoală, soţilor le spunem cine pe cine trădează, gustăm dulceaţa din cămară şi acrim laptele,

ca în povești, numai că de-adevăratelea, eu și bătrâna, când două persoane, când una.

Cucerim orașul pe întuneric, în secret, când nimeni nu știe, ducem o bătălie surdă, în noaptea asta trebuie să vizităm toate casele, să ne strecurăm în toate creierele, să împărțim tristețe și groază în toate paturile. Doar din când în când, foarte rar, atunci când ni se pare că merită, aruncăm și câte un vis frumos, o insulă grecească, o femeie dezbrăcată, un castel de ciocolată.

Într-un sfârșit, după ultimul acoperiș, după ultimul coteț, după ce am vizitat și visul ultimului câine păduchios și cu o singură ureche, o întreb pe bătrână: noi acum ne visăm una pe alta sau este adevărul ceea ce se întâmplă? Iar ea zice că, în cel mai rău caz, nimeni nu visează pe nimeni, ceea ce înseamnă că nu existăm sau că suntem cel mult o bulă de aer într-un borcan cu miere.

Iar în cel mai bun caz? În cel mai bun caz, spune bătrâna, când o să-ți dau drumul de la mână o să te trezești și nu o să mai știi nimic, ceea ce nu-i tocmai bine, pentru că ăsta-i viitorul, plutitul ăsta pe deasupra tuturor. Ăsta-i viitorul: intratul în mințile oamenilor. Ăsta-i viitorul: bătrânețea, singurătatea, visul. Nu trebuie să-l uiți.

Teoria cafelei

În copilărie eram convinsă că nu voi ajunge vreodată să beau cafea. Priveam curioasă ciudatul obicei al adulților din familia mea: sâmbătă dimineața, uneori chiar și duminică, atunci când toată familia era împreună, scoteau cestile alb-albastre din dulap și le umpleau cu lichidul cel mai amar din lume, pe care mai apoi îl sorbeau cu înghițituri mici jumătate de zi.

Mă enerva foarte tare momentul în care boabele erau măcinate, atunci când era pus în mișcare un mecanism diabolic, năucitor de zgomotos, ceva teribil, menit pur și simplu să spargă liniștea unei dimineți de duminică. Stăteam acolo, în bucătărie, lângă maică-mea, convinsă că tot acel vuiet nu poate aduce ceva bun.

Uneori, foarte rar, maică-mea mă lăsa să mănânc câte un bob nemăcinat de cafea. Nu îl consumam pe loc, ci întâi mă jucam cu el, îi admiram frumusețea scurtă și definitivă, îl adulmecam și într-un final îl rontăiam fără să fiu prea încântată de gust. Cel mai tare mă atrăgea însă mirosul cafelei proaspăt măcinate. Aș fi putut sta ore în șir cu nasul într-o pungă cu cafea, nu exista nimic mai grozav, poate doar mirosul din farmacii, o altă obsesie olfactivă a copilăriei mele.

Mai târziu, după Revoluție, când a apărut și la noi cafeaua vidată, îmi amintesc că atacam pe ascuns pungile cumpărate de ai mei și le înțepam cu un ac numai pentru momentul ăla unic în care punga scotea un oftat, își pierdea din duritate și dădea voie aromei să ajungă la mine.

Ai mei făceau cafea la ibric și o beau mereu fără lapte, doar cu puțin zahăr. Nu aveam voie să gust, dar nici că mi-aș fi dorit. Pe cât îmi plăcea mirosul cafelei măcinate, pe atât mă îndepărta damful fierturii și mă amuza ideea că niște oameni mari pot fi atât de ridicoli și de simandicoși

încât să umple ceştile alb-albastre cu acest lichid şi să-l soarbă cu aşa o încetineală fără sens.

Când aveam musafiri era şi mai rău: toată lumea participa la ritual când venea momentul. De obicei un adult intra brusc în cameră, întreba cine bea cafea şi începea să numere. Oamenii ridicau mâna, şase, şapte, opt, deci opt?, uneori glumeau cu mine, mă întrebau dacă vreau şi eu sau nu, iar eu le răspundeam că nu de data asta, în sensul că nu, niciodată, ce e cu voi, fiinţe ciudate? Cel mai interesant moment era cel în care musafirii terminau cafeaua şi apoi puneau ceştile cu fundu-n sus pe o tavă, aşteptând ca zaţul să se scurgă, desenând forme miraculoase. Apoi mamaie le interpreta şi eu observam totul cu inima în gât, curioasă ce oare îi aştepta pe bieţii oameni. Bunică-mea scotea de urechi, din ceştile alea, un întreg univers, de la femei cu pălării până la peşti şi copaci loviţi de furtună, de la pisici fără coadă până la lăzi de zestre, inimi şi cai înaripaţi. Mi le arăta şi mie, ca unui arbitru, iar eu aprobam din cap, convinsă, şoptind că da, acolo e o păstaie, şi da, acolo e o maşină înfiptă-ntr-un copac, ce păcat.

Primeam apoi ceştile, treaba mea era să le duc în bucătărie, acolo unde, pe întuneric, pipăiam întâi desenele magice, mă convingeam de existenţa lor şi abia apoi le scufundam în apă. Mi-aş fi dorit enorm pe atunci să-mi ghicească şi mie cineva-n cafea, dar ar fi însemnat întâi să o beau, problemă care nu se punea sub nicio formă.

Acum, peste ani, lucrurile stau un pic altfel. Am o teorie despre cafeaua perfectă, teorie pe care o exersez de câte ori pot: e OK să o beau cu lapte şi fără zahăr, e OK să nu am neapărat o ceaşcă alb-albastră, e OK să beau şi în alte zile ale săptămânii, nu doar sâmbăta şi duminica, e OK să o beau şi mai repede, e OK să nu aibă cine să-mi ghicească viitorul, e OK chiar şi să beau singură acea cafea.

Ce este însă indicat: să fii acasă, înconjurat de ai tăi, să se râdă, să se audă un huruit de aparat de măcinat, să se bată din palme, să vină valuri de mirosuri, nimeni să nu fie nevoit să plece, toată lumea să fie în viaţă, să fim acolo, prezenţi şi fericiţi şi completi şi împreună, într-o enormă, nesfârşită, eternă zi de sâmbătă, aşa cum nu vom mai fi nicicând.

Brexit la Terasa Fericirii

Nea Miluță, vârsta 55 plus. Meseria: după mâini, mecanic. După șapcă: fotbalist la AS Roma. După forma fizică: băutor profesionist de bere și stătător specialist pe canapea în fața televizorului. În timpul săptămânii ajungea la Terasa Fericirii după ora 19, în weekend era primul, de la 8.

De fapt, în sâmbăta aia a ajuns de la 8 fără 10 și a așteptat cuminte în fața intrării până i-a dat voie vânzătoarea înăuntru. Apoi, dacă tot venise așa devreme, a ajutat-o să care afară mesele de plastic, scaunele, să deschidă umbrelele și și-a ocupat locul cel de toate zilele. A cerut sau n-a cerut ceva, asta nu se știe, cert e că femeia i-a adus o bere și un păhărel cu lichid incolor, poate votcă. Și-a făcut o combinație pe care studenții o numeau „submarin" și pe care el o numea probabil „obișnuință", și-a aprins o țigară și a zis că ce bine, uite că n-a ajuns încă soarele pe partea asta.

Nea Miluță, unul dintre cei 50 de clienți fideli ai Terasei Fericirii, și-a făcut cunoscut numele prin trei modalități: le amintea mereu celor din jur cum îl cheamă („Păi, eu, Miluță, m-am dus acolo să văd cu ochii mei dacă iapa fătase un mânz cu cinci picioare"), după o zi de băut începea să cânte, la rugămințile celorlalți („Nea Miluță, zi-o pe-aia cu «Trandafir de la Moldova»"), iar uneori se lua la harță cu toată lumea („Nea Miluță, mai taci, numai atât: taci").

Nea Miluță era un bărbat bine. Asta a spus acum doi ani, într-o seară de iarnă, Katyusha (50 plus), aciuată în cartier pentru un anotimp și care în fiecare seară împărțea favoruri mai mult sau mai puțin sexuale domnilor doritori. Când era mai tânăr, era un fel de taur, sau cel puțin ăsta fusese sensul inițial al tatuajului de pe mâna stângă. Între timp, pielea se lăsase, iar taurul se transformase într-o mârțoagă prăpădită.

Mint. Nea Miluță nu avea tatuaj. Așa mi s-a părut prima dată când l-am văzut, dar apoi am înțeles că bătuse lumina într-un anumit fel. Tatuajul era invizibil, iar sub pielea lui Nea Miluță puteau să crească, în aceeași măsură, și tauri, și sirene, și ancore, și fete cu fețe mari, dar fără corp.

În ziua aceea de sâmbătă, nea Miluță și-a întâlnit primul companion de pahar la ora 8.20. Al doilea a venit la 8.23, iar în următoarele ore prietenii din cartier au venit și au plecat, în grupuri mai mari sau mai mici, însoțiți sau nu de plase pline sau goale (motive să iasă din casă, desigur, dragă, mă duc să fac piața, dragă, mă duc să iau o apă minerală, îți aduc ceva?), goniți de neveste care veneau să protesteze peste gard, trași de mânecă de copii (a zis mama că să vii, că e gata masa, a zis să nu plec fără tine, au, nu da!).

În problema Brexitului, nea Miluță a fost ferm: foarte bine că englejii se cară. Fusese în Anglia acum un an, în vizită la Angelica. Angelica, fie-sa. Nea Miluță zburase liniștit cu avionul (ce-i drept, băuse trei gâturi de votcă afară, înainte de intrarea în aeroport; își adusese votca cu el într-o sticluță, ca să fie sigur că are un tratament antifrică).

Londra fusese ploioasă și vântoasă, îi declanșase durerile reumatice și îi murase pantofii. Dar cel mai rău fusese într-o alimentară în care intrase să cumpere pâine, într-o zi când fie-sa era la lucru. La ieșire, piuiseră aparatele și paznicii săriseră pe el. Îl duseseră într-o cameră separată și îl verificaseră bine, deși nu găsiseră nimic. Cel puțin asta își amintea nea Miluță, asta le povestea camarazilor de la Terasa Fericirii. „Stupid rumeiniăn", asta i-ar fi spus englejii. „Ba pe-a mă-tii", relata nea Miluță că le-ar fi răspuns. Ăsta era motivul pentru care, spunea nea Miluță, englejii meritau să se care, pentru că nu aveau maniere, nu aveau ce căuta nici măcar la Terasa Fericirii din Pantelimon, darămite în Europa.

Nea Miluță a spus povestea cu excursia în Londra de vreo nouă, poate zece ori în acea zi, de fiecare dată când interlocutorii lui se schimbau. După apusul soarelui, când și ultimii clienți au fost ușuiți de pe terasă, nea Miluță a ajutat-o pe vânzătoare să târâie scaunele înăuntru și să

încuie terasa. A încercat să-i spună și ei povestea cu Londra, dar femeia era sătulă și se grăbea să ajungă la televizor, începuse *Babar*.

Așa că nea Miluță, rămas singur în fața Terasei Fericirii, s-a rezemat de gard, neștiind încotro s-o apuce. Pe terasă nu se mai putea întoarce, acasă nu se putea duce. A dat din umeri, ce era să facă la ora aia?

Nea Miluță și-a întins brațele și a început să dea din ele, fâl-fâl, s-a ridicat deasupra trotuarului, a văzut-o pe geam pe vecina de la unu prăjind ouă în tigaie, a fâlfâit în continuare până la etajul trei, unde locuiau o domnișoară drăguță și trei căței, șase – pensionara pocăită, șapte – niște ciudați, opt, habar n-avea, nouă – apartamentul lui cu lumina stinsă, zece, acolo unde nu stătea nimeni.

Ajuns sus pe bloc, nea Miluță și-a continuat drumul pe deasupra străzilor cu nume de pești, a atins în treacăt niște schele și s-a oprit câteva clipe pe vârful mallului. Apoi a pornit în zbor de-a lungul bulevardului Pantelimon, fără o țintă precisă, gândindu-se doar că ce bine ar fi să iasă Anglia din UE, iar Angelica lui să se întoarcă acasă. Fâl-fâl.

Zeități minuscule și nemuritoare

Nu știu cum vă închipuiți că a putut fi copilăria trăită în anii '90, într-un orășel de pe malul Dunării, așa că vă spun eu: a fost grozavă. Nu aveam calculatoare pe atunci, nici internet, nici pokemoni, nici telefoane mobile, ai mei nu aveau mașină și, în general, pe strada Adrian din Turnu Severin eram vreo 15 copii și doar două biciclete.

Nu venise nici măcar internetul pe dial-up, așa că imediat cum începea vacanța de vară eram toți în stradă de dimineața până noaptea. În primii ani, când am descoperit elasticul, am fost campioană. (Habar n-am cum ajungeau jocurile la noi pe stradă, pe atunci lucrurile interesante deveneau „virale" în mod natural.) Așadar, campioană. Sau cel puțin eu așa îmi amintesc, dar dacă Cireșica, Cezarina, Raluca, Andreea, Cristina, Mihaela, Anidora, Corina, Ionela sau Dorina mă pot contrazice, le poftesc! La începutul verii, principala mea preocupare era s-o rog pe maică-mea să-mi cumpere câțiva metri de elastic de la mercerie. Știam exact de care era nevoie, unul mai lat, nu din ăla circular, care să se rupă repede.

Stăteam noi, bietele fete, priponite în elastice, în fața porții, ore și ore, uneori mai convingeam și câte un băiat să ne ajute, zi de zi ne perfecționam, ne luaserăm chiar și espadrile speciale, cu care puteam să executăm mai bine „bombonelele", exercițiile la piciorong, la picioruș sau la „calul paște iarbă verde".

Într-o altă vară a venit voleiul. Nu aveam o minge specială, desigur, ci o minge cauciucată, mai mare, galbenă, care făcea un sunet extraordinar de frumos când atingea asfaltul. Regulile la volei tot noi le-am intuit, nu cred că văzuserăm pe cineva jucând în realitate. Legam un elastic între doi stâlpi de telegraf și ne petreceam acolo zilele pur

și simplu până la epuizare. Drama cea mare era când trecea câte un camion care ne rupea fileul. În rest, totul era perfect.

În zilele atât de calde încât nu te puteai mișca, mergeai pe un „Flori, fete, filme sau băieți, melodii sau cântăreți", dar asta mai ales dacă de față era și un băiat de care îți plăcea și sperai să „pici" cu el în echipă. În rest, când venea seara, aveam de ales între „Rațele și vânătorii", „Țările", „Pituluşu", „Țară, țară, vrem ostași", „Baba oarba" sau „Prinselea".

Mersul pe bicicletă l-am învățat din întâmplare, iar într-o altă vară m-am specializat în patine cu rotile (o singură pereche la 15 copii de pe strada Adrian). Toți, absolut toți am învățat în vara aia să mergem cu patinele cu rotile. Rolele au venit mai târziu în viața mea și, cum au venit, așa au și plecat.

Destul de târziu am dat și noi, copiii, de primele semne ale tehnologiei: consolele de jocuri „Terminator" (care erau un fel de imitație proastă de Nintendo, funcționau cu casete, se conectau la televizor și te făceau fericit, mai ales dacă erai fan Mario), jocurile tip „100 în 1" (niște chinezării gri pe care te puteai juca, de exemplu, „Râmă"), dar și „Tamagotchi" (un joculeț cât un breloc, cu un animăluț pe care trebuia să-l hrănești virtual zi de zi ca să nu moară. Mie mi-a murit și nu l-am mai resetat, pentru că mi-a fost lene, dar asta e o altă poveste).

Noi, copiii de pe strada Adrian, jucam și foarte mult Remi, table sau șah, jucam cărți (de la „Tabinet" la „Kemps", „Killer, predă-te", „Toci", „Trombon", „Macao", „Șeptică" sau „Popa prostu'"). Când ne plictiseam, luam autobuzul și ne duceam la ștrand sau la Dunăre, iar uneori, la întoarcere, cumpăram o pâine proaspătă, umpleam o sticlă cu apă rece de izvor și veneam pe jos până acasă. Ne hăhăiam și nu mai făceam nicio insolație, dar haleam toată pâinea, începând cu miezul fierbinte, beam apa și vorbeam foarte tare.

Intram în cartierul nostru de la marginea orașului seara, ca niște campioni, ca niște zeități minuscule și nemuritoare, cu fețele roșii, cu părul năclăit, cu genunchii rupți în pietrele din Dunăre și cu ochii aprinși de fericire. Mergeam

cu toţii într-un magazin de cartier, ne luam o Cola, ne aşezam pe jos, sorbeam încet, cu ochii într-un televizor vechi, cu sufletul în dinţi, cel mai probabil în aşteptarea *Dosarelor X*. Mulder urma să se pupe cu Scully. Toate erau altfel atunci, viaţa era un pic mai adevărată şi nici prin gând nu ne trecea ce avea să vină.

N-o să te mint: o să murim

Nea Gheorghiță a fost primul mort pe care l-am văzut de aproape. Un bătrân ca de ciocolată, întins pe o masă. Am stat cu toții în jurul lui, pe băncuțe lipite de pereții încăperii, și am mâncat toată seara prăjituri cu bulion (chiar așa se numea rețeta).

Eu aveam vreo 5-6 ani, poate mai bine. Poate eram chiar în clasa a doua, mai ales că îmi amintesc ceva despre niște teme la franceză pe care nu mi le-am făcut, motivând că mi-a murit o rudă. Asta dacă nu cumva amintirile mele de atunci se suprapun peste alte și alte amintiri, ceea ce este foarte posibil. La priveghiul lui nea Gheorghiță, care a durat cel puțin două seri, mi-am cunoscut niște verișori îndepărtați și am învățat să joc „Kemps". Tot atunci a fost prădat și un corcoduș doldora de fructe.

După înmormântarea aceea am avut primele mele îndoieli serioase. Știam, în principiu, ce e aia moarte, dar nu înțelegeam până la capăt. M-a apucat o frică bolnavă și n-am mai dormit câteva nopți, până când maică-mea m-a luat într-o zi și m-a zguduit la propriu, că nici de mâncare nu mă mai atingeam, iar asta era o problemă la mine în familie. I-am spus că mi-e frică că o să murim. Exact așa, cu această cacofonie a disperării. „De ce nu mănânci, ce e cu tine?" „Mi-e frică că o să murim." Îmi amintesc perfect locul unde eram, era seara, treceam împreună din holul mare în camera bunicilor. Ne-am oprit pe prag și am stat puțin acolo, eu și mama, construind acest moment despre care sunt sigură că nu-și mai amintește acum și care s-a păstrat în capul meu, fără să am nici cea mai mică idee ce s-a întâmplat la un minut după ce a luat sfârșit.

Maică-mea a zis așa: „N-o să te mint, o să murim. O să murim toți. De la primul la ultimul. Și eu, și Puiu, și mamaie,

şi tataie, toţi o să murim. Chiar şi tu. Dar o să-ţi mai spun un secret foarte important, pe care nu multă lume îl ştie". Eu mi-am tras mucii între timp, pentru că mă luase plânsul. „Secretul e că o să murim peste mulţi, foarte mulţi, atât de mulţi ani, încât nici n-are rost să ne gândim la asta. Mai e atât de mult timp până atunci, încât nici nu ştiu cum să-ţi explic cât de mult mai este. Nu chiar un infinit, dar pe aproape. Şi nu se va întâmpla până nu le vom face pe toate, până când nu vom fi fericiţi. Întâi vom fi foarte, foarte fericiţi."

Eram scundă în seara aia, foarte scundă, deşi mereu am fost înaltă. Eram până la clanţa uşii, poate mai jos de ea, afară se lăsase întunericul şi îmi simţeam ochii cât cepele. „Păi, şi ce, de asta plângi tu acum? Fii copil cuminte!" S-a aplecat şi m-a pupat apăsat pe cap, nu ştiu de ce, dar am impresia că maică-mea mă pupa destul de rar când eram mică, probabil voia să mă înveţe cu viaţa.

Zilele trecute, dintre noi a plecat Florina. Am vorbit cu mama la telefon despre asta. Am căzut de acord că Florina a fost înaltă, exact ca mamaie şi ca mine. Am tăcut. Prima mea amintire cu Florina este cam de când nici nu ştiam cum mă cheamă. Eram în vizită la rude, iar ea, fiind cu vreo 14 ani mai mare ca mine, mi-a dat o gumă de mestecat. Nu ştiu de unde o avea, dar ştiu că era tare bună şi că am înghiţit-o cu totul. A fost prima mea gumă. Când m-au pus ai mei la colţ, o oră mai târziu, absolut disperaţi că am înghiţit guma şi că o să fac încurcătură de maţe, Florina a intrat în cameră încruntată şi le-a zis tuturor: „Ce-aveţi, mă? Lăsaţi fata în pace! Nu i-am dat gumă, i-am dat o caramelă! S-a topit!". Florina purta ceva în carouri şi mi s-a părut foarte frumoasă în ziua aia în care m-a salvat.

Adio, țară!

Deschide dulapurile. Scoate hainele și înșiră-le pe pat, pe podea, pe unde se poate. Renunță din prima la jumătate din ele, oricare dintre jumătăți, fă o alegere geometrică. Trasează o diagonală a dreptunghiului care e încăperea și rămâi doar cu unul din triunghiuri.

Din hainele pe care ai decis să le păstrezi alege din nou jumătate. Apoi din nou și din nou și din nou. Până rămâi cu un troler. În al doilea troler vei pune cărți și pantofi.

Acum ia toate farfuriile, cuțitele, furculițele și paharele, nimicurile nefolositoare, placa de păr lunguiață și placa de păr plată, revistele adunate în ultimii ani, cărțile, mai ales cărțile, ia-le pe toate și pune-le în niște saci pe care lasă-i afară la ușă. Poate că cineva va avea nevoie de toate astea. La fel și hainele rămase, și pantofii, și păturile, și o plasă cu farduri. Tot în saci, la ușă, căci e momentul pentru o nouă viață.

Îmbracă-te mai gros (vine toamna). Sună-l pe proprietar. Spune-i că i-ai lăsat cheia pe hol, sub planta amărâtă pe care n-o udă nimeni niciodată. Chiar, cum rezistă planta aia? Că doar nu plouă înăuntru. Într-o zi, un vecin a văzut câinele altui vecin pișându-se pe plantă. Nu l-a alungat, nici nu a luat atitudine. A râs și a trecut mai departe. Era doar un câine care urina pe o plantă. Același câine care lasă zi de zi cadouri locatarilor la uși, cale de trei etaje. Deja la al patrulea etaj nu-i mai rămâne nimic în intestinele lui oneste de cățel.

L-ai sunat pe proprietar? Ce i-ai spus? Că pleci în lume? Că îți schimbi viața? Că tu nu însemni o anumită cantitate de lucruri? Sau pur și simplu nu ți-a răspuns? Ar fi mai bine să nu-ți fi răspuns. Urcă-te într-un taxi și zi-i să te ducă la gară. Nu e vreme de regrete acum. Ai cam tot

ce-ţi trebuie cu tine, e adevărat că nu ai bilet de avion, dar poţi să te cari din România şi cu trenul, nu? Trebuie doar să scapi din propria ta viaţă.

Ignoră orice mustrări de conştiinţă. Ignoră-l şi pe taximetristul care înjură pe toată lumea. Ignoră şi faptul că în taxi miroase ca şi cum ai fi în interiorul unui cal. Ignoră oraşul, ignoră urmele de borală de pe bancheta din spate. Tu vezi-ţi de visul tău mai departe, dă-i încolo pe toţi şi nu blestema în gând aglomeraţia de seară, în curând o să scapi. Ignoră-l pe ăla de la radio care zice că vine codul roşu. Ignoră tot, pentru numele lui Dumnezeu, scopul e să ajungi în gară.

Să-ţi târăşti cele două trolere imense până la casa de bilete, ăsta e scopul. Acolo să stai la coadă până când casa se închide chiar în faţa ta. Să te muţi la altă casă, în spatele unui şir lung de navetişti. Să te apuce o uşoară teamă că încă nu te-ai gândit unde anume vei merge. Undeva spre Vest, nu? Până la Severin, Arad, Timişoara? Până la Budapesta? Viena? În Vest e bine, e civilizat, aşa zice toată lumea. În Vest e mai linişte, oamenii nu pun noaptea manele. Şi nu e ca şi cum n-o să ai bani, ai ceva pus deoparte, nu? Nu e ca şi cum n-o să te descurci, ceva o să ştii tu să faci acolo. De ceva eşti bun pe lumea asta, e clar!

„Nu e ca şi cum", ce expresie de rahat ai învăţat. Ai putea să nu o foloseşti atât de des. Şi de cam ce anume ai fi tu bun? Chiar? Cam de ce? Ce-o să faci exact când o să ajungi acolo? Concret, cu cuvintele tale, cam ce-ţi imaginezi că o să faci? O să-ţi vină o idee bună acolo, pe moment? Orice ar însemna „acolo". Da, acum ar fi momentul să te panichezi totuşi. Acum ar fi momentul să-ţi reconsideri punctele de vedere. Panichează-te deci. Uită-te bine la trolere. La oameni. La feţele lor. Fă un atac de panică. Pipăie-ţi conţinutul buzunarelor. Trosneşte-ţi gâtul în stânga şi în dreapta. Oare-i momentul să te întorci acasă? S-ar putea!

Ce, nu mai găseşti un taxi? Aşa e la Gara de Nord, ajungi aici, dar de plecat nu se mai poate. Trage trolerele cu tine spre ultimul metrou. Prinde-l. Fă-ţi o cruce. Nu te mai gândi la Austria şi la prostii. Ieşi din metrou şi întreabă-te

cum o să ajungi totuşi de acolo până acasă. Târăşte trolerele. E greu, nu? Nu eu ţi le-am umplut. Adu-ţi aminte că ţi-ai lăsat lucrurile în pungi, pe hol. Disperă. Încearcă să mergi mai repede, dar fără succes. Ajungi în faţa blocului după 20 de minute. Urcă. Înjură. Urcă-ţi trolerele trei etaje în sus pe scări, pentru că nu merge liftul. Închină-te din nou. Sacii cu lucruri sunt încă la uşă.

Descuie şi intră în casa goală. Bine ai venit. Scoate-ţi toate lucrurile şi începe să le repartizezi la locurile lor în dulapuri. Verifică-ţi telefonul: ce bine că nu ţi-a răspuns proprietarul. A fost totuşi o seară interesantă, ai fi putut să începi o altă viaţă. Ai fost foarte aproape. Acum fă-ţi un ceai şi ia o pastilă pentru că trebuie să dormi. A mai rămas destul de puţin timp până când trebuie să te trezeşti şi să te duci la lucru, iar tu nici măcar nu te-ai culcat. E bine să mai ai şi câte o aventură din când în când, dar nu prea des, pentru că adrenalina creşte colesterolul sau aşa ceva. Somn bun.

Toamna la Terasa Fericirii

Terasa Fericirii din Pantelimon s-a redeschis după trei săptămâni de pauză, timp în care oamenii din cartier au fost nevoiți să revină la vechile obiceiuri: berea la pet, semințele bulgărești, canapeaua din fața televizorului.

Au fost trei săptămâni ciudate, în care biletul din spatele geamului a fost citit în repetate rânduri de diverși clienți, unii într-o doară, în trecere, iar alții pentru a se asigura că nu s-a schimbat termenul. Și, de fiecare dată, biletul spunea același lucru: „Concediu de odihnă 1 august – 22 august. Deschis marți, 23 august, ora 9. Poșta și facturi furnizori: vă rugăm, băgați-le pe sub ușă. Le ridicăm zilnic. Relații la chioșcul de ziare. Mulțumim pentru înțelegere, administrația".

Ei bine, „administrația" știa clar că avea să frângă inimile a zeci de bărbați pantelimonieni, ca în fiecare vară, motiv pentru care a lăsat acest mesaj pe jumătate serios, pe jumătate înduioșător, pe de o parte explicându-le clar regulile jocului (așa cum o face de fapt tanti Cristina în fiecare seară, când îi ușuie de pe terasă), pe de altă parte dându-le speranță, reamintindu-le, zi de zi, cu niște litere verzi (restul mesajului fiind scris cu roșu) că există speranță, că există viață după vacanța celor trei vânzătoare, că vara bolnavă din Pantelimon se va transforma în curând într-o toamnă veselă, numai bună de petrecut cu pletele (sau cheliile) în vânt pe Terasa Fericirii.

Ce s-a întâmplat în cartier în tot acest timp? Ei bine, spre exemplu, nea Lache (nume adevărat, din buletin, fără nicio simbolistică ascunsă, ba chiar se jură că părinții au vrut să-i spună Tache, dar a greșit funcționarul), deci nea Lache a stat și s-a uitat la Jocurile Olimpice cu soția. Nu doar că s-a uitat cu ea, ci a și fost nevoit să comenteze

cu ea tot ce s-a întâmplat acolo sau, mai exact, să fie martorul mut al comentariilor ei: „Cine e ăla?", „Ce face cu aia?", „Şi acum, ce, tre' să stăm să ne uităm la teve la noapte?", „Eu la noapte nu stau", „Hai, mă, Lache, stinge televizorul, s-a făcut noapte", „Uite şi la proastele alea, uite, uite la aia, uite ce proastă e, mai e şi urâtă. E urâtă rău!", „Care sunt regulile?", „Ăia de ce fac aşa?", „România ce culoare are?", „Cu cine jucăm?", „Halep când joacă?", „Ce, Halep nu joacă?", „Eu ţin cu Halep".

Tot cu soţia a fost nevoit nea Lache să urmărească şi meciurile din ultima perioadă („Ăştia sunt Steaua sau Dinamo?", „Mai e mult?", „Da, interesant meciul de aseară. De fapt, cu cine am jucat?"), iar în ceea ce priveşte serialul *Babar* din fiecare seară, pe care a fost nevoit să-l vadă, Lache aproape că s-a lăsat şi de băut cu ocazia asta. Într-o seară, de exemplu, nu a terminat petul de doi litri de bere. S-a trezit însă noaptea şi a verificat, i se aprinsese lui o luminiţă în cap că i-a mai rămas bere şi avusese dreptate.

Dacă trăgea linie, fusese un sfârşit de vară relativ trist pentru nea Lache, cu multe vecine venite în vizită în dimineţi de sâmbătă, ascultase multe poveşti ciudate, văzuse multe bătături („Am încercat să o scot cu de toate, spune şi tu"), numărase telenovelă după telenovelă şi dormise în fiecare după-masă, doborât de plictiseală. Ba chiar într-o zi se apucase să citească şi o carte. Nea Lache a tras cât a putut de zilele astea, până pe 22 august, iar în dimineaţa cu pricina a ieşit din bloc timid ca un şcolar, cu basca de soare într-o mână, cu punga de pâine în cealaltă, la 9.15, ca să nu bată la ochi că ar fi primul, cel mai doritor, cel mai nostalgic. S-a îndreptat spre Terasa Fericirii, a făcut stânga pe strada cutare, dreapta la colţ, apoi a rămas cu gura căscată: în locul faimoasei cârciumi nu îl aştepta nimic. Nici măcar o urmă a faptului că acolo ar fi fost o terasă şi că, prin absurd, cineva ar fi dărâmat-o. Doar asfaltul murdar, un colţ de iarbă şi nimic. Nimic, nimic, nimic.

Nea Lache s-a speriat. S-a uitat de jur împrejur şi a încercat să înţeleagă ce se întâmplă. A verificat zona încă o dată. S-a întors, s-a uitat bine la drumul pe care venise,

a citit numele străzii, ba chiar s-a uitat și la ceas, pierdea minute bune cu toată prostia asta. Cu toate acestea, nea Lache nu a găsit un răspuns. După vreo 30 de minute de învârtit, ba chiar și de întrebat oamenii, nimeni nu a putut să-i explice ce se întâmplase, unde dispăruse terasa. Bărbatul s-a întors acasă trist, cu basca în mână, cu punga de pâine goală și și-a continuat ziua alături de nevastă, în fața televizorului, neînțelegând. Nici nu a îndrăznit să-i spună ce s-a întâmplat. A rămas micul lui secret.

Nea Lache avea să regăsească terasa abia a doua zi, pe 23 august, fără să poată mărturisi ce fusese cu el cu o zi în urmă, de ce nu apăruse la întâlnire. De fapt, nici până în ziua de azi, la o săptămână de la incident, nea Lache nu-și poate explica motivul pentru care, în ziua redeschiderii, terasa a dispărut. Dar nici nu mai contează prea mult, pentru că acum o găsește foarte ușor în fiecare dimineață și, în fond, prezentul e tot ce contează. Nu?

„La lopată“

În primul rând, cele ce urmează nu s-au întâmplat niciodată. În al doilea rând, când eram mică, am fugit de acasă într-o zi, dar nu chiar fugit-fugit, ci doar am plecat pentru jumătate de oră. Aveam de gând să mă întorc și asta am și făcut.

Știam un câmp la marginea cartierului, un loc cu multă iarbă, de unde bunicii mei adunau mușețel și alte plante, după modelul Maria Treben (a fost un moment imediat după Revoluție când cartea aia de medicină naturistă a fost la modă). Așadar, știam acel loc și m-am gândit că ar fi bine ca eu și prietena mea de peste drum, Cire, să facem o vizită în zonă. De plecat a fost simplu și logic, fiecare a spus acasă că merge la cealaltă.

Nici de ajuns acolo nu a fost prea greu, știam bine drumul și învățaserăm și plantele. Știam până și diferența între „roman“ și „romanță“, așa că eu și Cire am bântuit pe câmpuri, am adunat ce ni s-a părut nouă mai bun (aveam vreo cinci ani, poate șase, ne gândeam să ne facem o afacere cu plante medicinale, păcat că nu ne-am ținut de treabă). Apoi, plimbându-ne în jurul unui teren de sport abandonat, la marginea ultimelor blocuri din oraș, am ajuns la un pâlc de copaci chiar lângă zidul pușcăriei. Era foarte cald afară și ni s-a părut un loc bun să ne oprim acolo, la umbră, să ne tragem sufletul și să ne verificăm plantele. Atunci am făcut descoperirea: o lopată mai mică (avea o coadă scurtă) plus o groapă începută și neterminată. Nimeni prin preajmă.

Era mai mult decât evident: un deținut scăpase din pușcărie, îngropase pe fugă o parte dintr-o comoară și apoi dispăruse, lăsând în urmă un indiciu atât de clar: lopata. Am ascuns obiectul cum am putut, cu frunze, cu

ramuri, mascând și începutul de groapă, și ne-am întors acasă. Toată vara aia s-a transformat într-o imensă aventură. Din acel moment aveam să venim zilnic la lopată, eu, Cire, uneori și alte două fete din cartier pe care le cooptaserăm în echipa noastră. Ne luam cu noi chiar și provizii, sandviciuri, apă, un radio, o păturică de stat pe ea, fiecare ce putea. Zi de zi am săpat gropi și le-am astupat la loc, în căutarea comorii pe care urma s-o împărțim între noi.

Din ce reținem, deși s-ar putea să mă înșel, eu eram „căpitanul operațiunii". Veneam toate acolo pe furiș, sub privirile îngăduitoare ale gardienilor din pușcărie, care probabil puteau vedea totul din ghereta lor de la înălțime, dar despre care credeam că nu ne pot observa, din pricina pâlcului de copaci. Ne întindeam tabăra, mai jucam un „Kemps", mai ascultam un Radio Galaxi, mai săpam puțin, ne făceam un plan nou, beam ceaiul pe care-l căram cu noi, verificam împrejurimile, deliram. Într-o zi am găsit acolo și niște urme, deși nu știu dacă nu cumva erau chiar urmele noastre de data trecută. I-am zis locului „La lopată" și așa i-a rămas numele.

Într-o zi, când ne-am întors acasă, ai noștri se prinseseră de șmecherie. Ne așteptau după ce verificaseră tot cartierul și singurul lucru pe care nu-l făcuseră încă fusese să sune la Poliție. Ne-au pus să mărturisim tot, dar n-am cedat. Nimic, nimic. Nu eram turnătoare. Din ziua aia, mersul „La lopată" s-a făcut mai rar, din ce în ce mai rar, până când am uitat de comoara aia ascunsă acolo și, în general, am uitat de acea vară în care am plecat în prima mea aventură.

Zilele trecute însă, pe neașteptate, creierul meu, care de ani buni făcea conexiuni și lucra la această problemă când eu nu eram atentă, așadar creierul meu a găsit rezolvarea misterului: groapa de „La lopată" nu adăpostea o comoară, ci, mult mai simplu, era ușa de intrare spre un fel de portal. Un tunel enorm care trecea pe sub pușcărie, pe sub cartierul Aluniș, ce să mai!, pe sub tot Severinul, apoi o cotea frumos pe sub drumul național, sute de kilometri. Era un tunel care ducea spre București, intra prin vestul orașului și îl traversa prin centru, apoi o tot

ţinea aşa, pe sub pământ, până în cartierul Pantelimon. Acolo se oprea pe neaşteptate sub un bloc oarecare.

Dacă ai fi dorit să faci extenuanta călătorie prin tunelul ciudat, înalt de vreo doi metri, ai fi avut nevoie de o lanternă, mâncare, apă şi multă răbdare. La final ai fi dat de o trapă în tavan, ai fi împins-o şi ai fi ieşit într-un depozit plin de lăzi de bere ieftină. Te-ai fi scuturat de praf, ai fi tras aer în piept şi ochii neobişnuiţi cu lumina ar fi fost un pic dureroşi. Ai fi ieşit afară, în buza unui bloc, printre mese de plastic ocupate de pensionari, şi te-ai fi uitat nelămurit în jur. Apoi ai fi citit pe silabe numele firmei: „Te-ra-sa fe-ri-ci-rii. Terasa Fericirii". Abia atunci ai fi înţeles totul.

Blues pentru o fată mută

Evdochia arăta de 23 de ani. O să-i spunem Evdochia, pentru că habar n-aveam cum o cheamă, dar putea fi acesta numele ei. Evdochia era şatenă, tunsă scurt, ca o franţuzoaică, avea cărare şi locuia la colţul străzii mele. Evdochia era mută.

În copilărie, nici măcar o singură dată nu m-am oprit să mă întreb oare cum o cheamă. Îi ziceam toţi „Muta", nu cred că ne purtam prea rău cu ea, nici prea bine, o toleram uneori în jocurile noastre, deşi era cu vreo zece ani mai mare şi ceea ce ştiu sigur e că ne era destul de frică de ea. Noi stăteam pe un trotuar şi ea pe celălalt. De fiecare dată când se apropia de noi şi încerca să ne spună ceva, tresăream. În loc de cuvinte, din gura ei ieşeau strigăte ca de pasăre, vocale aruncate alandala, într-o limbă pe care noi nu o puteam pricepe.

Am aflat în copilărie că Evdochia fusese diagnosticată cu retard. Nu ştiam ce înseamnă acest cuvânt, părea aşa, un soi de animal pe care să-l creşti în sufragerie, ceva preţios şi jucăuş în aceeaşi măsură, ceva ca o vulpe roşcată şi misterioasă. Despre Evdochia umbla vorba că a fost violată cândva de un frate sau de un văr puşcăriaş, bătută, jucată în picioare, dar nici asta nu ştiam prea bine ce înseamnă. Cu ce se hrănea fata mută era ceva destul de greu de înţeles. Locuia cu o bunică, o femeie măruntă, uscată, mult mai scundă decât ea şi care o bătea uneori, atunci când nu era în toane bune. Femeia era alcoolică, asta o ştiau toţi copiii, şi locuia la ultimul etaj al unei case lugubre, o clădire întortocheată pe lângă care să treci în mare grabă în faptul serii. Evdochia şi bunica ei erau nelipsite de la toate pomenile din cartier, unde era un mort, acolo erau şi ele. Plecau cu punga plină de colaci şi cozonac, din care probabil se hrăneau o săptămână întreagă. Alteori,

vecinii le mai dădeau câte o oală de mâncare de pomană şi cam asta părea să fie tot.

Uneori, cele două erau vizitate de un tânăr despre care ne închipuiam că este fratele sau vărul violator, deşi n-aveam nici cel mai mic indiciu în acest sens. Evdochia stătea cu noi pe stradă de dimineaţa până seara, participa marginal la toate jocurile noastre, deşi era un adult pe lângă noi, vâna atentă mingea într-un joc de volei şi sărea să ne-o aducă, îi urmărea pe cei care se ascundeau la „Pituluşu" şi le arăta celorlalţi ascunzătorile, scotea sunete ciudate de avertizare atunci când veneau maşini şi, în general, ne zâmbea tuturor binevoitoare, cu sau fără motiv.

După ce m-am mutat în alt oraş, am auzit că bunica ei ar fi murit şi multă vreme mi-am imaginat că şi Evdochia a sfârşit sub o maşină sau, şi mai rău, a fost răpusă de fratele-vărul puşcăriaş. M-am gândit de câteva ori la ea, încercând să-mi amintesc cum arăta de fapt, o fată senină, caldă, cu trăsături care nu anunţau suferinţe sau dureri. Am încercat să-mi imaginez care era adevărata ei identitate, adevărata poveste şi, până la urmă, ce s-o fi ales de ea.

Asta până zilele trecute, când am fost acasă şi, trecând cu maşina pe la colţul străzii copilăriei mele, am rămas cu gura căscată. Evdochia era acolo, absolut neschimbată, o femeie de vreo 40 de ani, cu figura unei copile de 23, poate la fel îmbrăcată, aceeaşi tunsoare, acelaşi zâmbet, jucându-se cu nişte copii de 13 ani, atenţionându-i la fiecare maşină.

Am zărit-o pentru câteva secunde, am vrut să mă întorc şi s-o fotografiez pe fata mută, dar mi s-a făcut ruşine. M-am convins că există, că-i reală, întreagă, conservată perfect în bucata ei de timp, ca o libelulă grozavă într-un miez de chihlimbar, rămasă la fix 23 de ani, de data asta mult mai mică şi mult mai veselă ca mine. Am îmbrăţişat-o în gând.

Am acceptat că tot ceea ce face este să se hrănească cu binele din jurul ei. Mi-am imaginat şi micul ei secret. Noaptea, după ce toţi se duc acasă, probabil că se urcă pe clădirea de la colţul străzii, îşi deschide larg mâinile şi planează liniştită peste cartier, cântând cu vocea ei adevărată şi neştiută, până oboseşte şi pur şi simplu adoarme ca o pasăre-n zbor.

După ce îmblânzești Dunărea

Am 15 ani și urc spre vie, în miez de toamnă. Aracii-s pustiiți de furia culesului, iar eu stau în vârful dealului, holbându-mă la Dunăre. E ceva ciudat în legătură cu ea, ca de obicei. Cum privesc Severinul, încercând să-mi dau seama pe unde vine strada mea, remarc, pentru a mia oară, că în mijlocul Dunării este o gaură.

Bine, nu chiar o gaură, ci mai degrabă o adâncitură, ceva ce fizica mea nu poate să explice, e împotriva tuturor legilor, și totuși e acolo. Cred că taică-miu a încercat să-mi descrie într-o zi fenomenul, curenții, diferitele culori ale apei, o iluzie optică, dar am respins toate ideile astea: am 15 ani și optez pentru o explicație fantastică. Nici nu știți cât de mare e Dunărea.

Am patru ani, cel mult cinci. Sunt în tren cu maică-mea, e miez de toamnă, am primit locul de la geam și mă holbez. Circulăm lent, paralel cu Dunărea, și mă uit cu groază la apa bolnavă, galbenă, îngroșată ca un sos, o apă furioasă, din care ies mâini, vreascuri sau corpuri străine. Privesc cu milă câte un bărbat aflat pe mal care-și ține șapca pe cap cu mâna, să nu i-o ia vântul: n-aș vrea să fiu în locul lui, asta e sigur. Iarna trecem cu trenul pe același mal, în altă direcție, și rămân cu gura căscată: Dunărea e un deșert alb, înghețată până la jumătate, domolită, ascunsă sub zăpadă, transformată-ntr-o câmpie stearpă. Dunărea e moartă și-ngropată. Am putea să oprim trenul și să valsăm pe suprafața pufoasă, îmbrăcați ca de Revelion. Apoi îmi trece prin cap că tot ce văd e-nșelător. Că, dacă am îndrăzni să facem asta, Dunărea s-ar deschide și ne-ar înghiți „ca pe sfinți" (nu știu de ce, dar fix asta îmi spun), ne-ar molfăi și ne-ar ascunde în stomacul ei imens de apă adâncă.

Vreo 12 ani am, poate 13. Văd pentru prima dată de aproape ecluza de la Porțile de Fier 1. Cuvântul „ecluză" îmi

sună ca un soi de bezea care crănțăne în dinți, ceva bun de mâncat la desert, o chestie fărâmicioasă și dulce. În realitate, mecanismul enorm pe care îl zăresc, golit de ape, mă înspăimântă până-n vârful degetelor. În fața ochilor mi se prezintă un hău de ciment care urmează a fi locuit de apele Dunării. Acolo, pe fundul apei, e o tristețe enormă și o singurătate pe care nimeni niciodată n-ar trebui s-o cunoască.

Despre singurătatea de pe fundul apei aflu tot în primii ani de viață, atunci când mi se spune povestea insulei Ada Kaleh. Zidurile amărâte, mutate pe insula Șimian și pe care le admir uneori pe ascuns, ca pe niște oseminte, îmi amintesc de clădirile de sub ape. Mă înspăimântă gândul că, așa cum am citit prin vreun ziar, dacă se va rupe barajul, Severinul se va inunda până la etajul cinci al Hotelului Traian, apoi vom dispărea și noi, iar alții vor învăța povestea noastră la orele de istorie. Uneori, noaptea, visez că geamurile casei plesnesc.

Ani mai târziu sunt pe mal, într-o zi de vară în care ochii dor din cauza apei sclipitoare. Privim nepăsători barajul, în timp ce ne întoarcem de pe o parte pe alta la plajă. Distanța enormă până pe celălalt mal, care în trecut a însemnat traseul spre libertate sau spre moarte, e acum o biată linie perpendiculară pe corpurile noastre goale, într-o zi de vacanță. Dunărea-i o creatură uriașă, adormită, care dă uneori dintr-un picior. Enormitatea ei e frumoasă ca un secret și n-a mai rămas nici fărâmă de pericol.

După ce îmblânzești Dunărea, apa rece e bună cu tine, te lasă să te scalzi, te ademenește în larg, spre vârtejuri ascunse, te adoarme, te veghează, iar dacă tragi un pui de somn, o auzi trecând nemuritoare pe lângă tine, fornăind. În timp ce moțăim acolo, pe plaja pietroasă, în miez de vară, în apropierea liniei de cale ferată, știm sigur că totul va fi în regulă. Știm sigur că noi suntem niște oameni, iar ea e doar o apă. Știm sigur că la finalul zilei fiecare se va întoarce la el acasă întreg. Ce bine! Asta dacă nu cumva, în timp ce dormim la soare, din apă vor ieși monștri albaștri pregătiți să ne înghită cu totul, începând cu bietele noastre picioare.

Vă omor pe toți!

Era o dimineață mizerabilă de octombrie când cei 180 de călători din tramvaiul 36 au aflat că urmează să fie uciși. Desigur, nu le-a păsat prea tare, asemenea amenințări auzeau cel puțin o dată pe săptămână.

Bărbatul trecut de 65 de ani s-a așezat pe un scaun liber ca prin minune (în 36 nu există scaune libere) și a scos din plasă o sticlă de plastic de doi litri pe jumătate plină cu bere. A tras un gât și s-a scuturat de parcă nu i-ar fi plăcut, deși n-avea cum să nu-i placă. Toată lumea știe că berea dimineața e mai bună decât votca (aia care taie greața). Berea dimineața e o mică gustare drojdieră care-ți păstrează stomacul plin, mai ales dacă nu-ți place micul dejun solid. Nimeni n-avea motiv de mirare deci: lumea e plină de oameni care-și încep ziua cu patru beri, iar planeta se-nvârte-n continuare.

Apoi, bărbatul a scos un râgâit profund. Mare lucru. Oamenii elimină tot felul de gaze din ei, pe tot felul de orificii, și-n public, și-n particular. (De exemplu, într-o dimineață, la ora 6, acum mulți ani, plecam la lucru și, ieșind din bloc, am văzut un domn îmbrăcat la patru ace care se îndrepta spre o mașină elegantă și care, crezând că e singur, a tras un pârț prelung. Apoi m-a văzut.)

Bărbatul din tramvai și-a strâns în brațe sticla de plastic în care se legăna berea, și-a lipit capul de geamul murdar și a șoptit: „Mmm mmm mmm". Normal că nimeni n-a înțeles ce a șoptit. Nici nu știți câți oameni vorbesc singuri, aiurea, pe străzi, în tramvaie, nu doar în casele lor lipsite de apă sau căldură. A doua oară când a mormăit ceva, tramvaiul tocmai punea o frână, așa că mai multe lucruri s-au petrecut: o corporatistă și-a vărsat o parte din cafea pe cartea pe care o citea, un muncitor a blestemat bara

de care s-a lovit cu capul, iar mai mulți pensionari s-au dezechilibrat și au pierdut pentru câteva secunde controlul cărucioarelor de cumpărături pregătite pentru Obor. Vatmanul a fost înjurat, desigur, pe mai multe voci, tare sau doar în creierii oamenilor.

Atunci, bărbatul cu sticla de bere a răcnit: „Vă omor pe toți!". Nu s-a mișcat de la locul lui, nu și-a dezlipit capul de geam, nu a dat drumul sticlei, n-a schițat nici măcar un gest. Doar a continuat, pe un ton ridicat: „Vă omor pe toți! Vă omor pe toți! Vă omor pe toți!". Oamenii din jurul lui l-au privit curioși. Cu ce avea să-i omoare? Cu mâinile goale? Cei din vagoanele alăturate, care au auzit niște răcnete, dar nu au înțeles exact ce se strigă, au început să șușotească: „Ce a zis?". „Cine?" „Ce spune?" „Omul ăla care urlă." „Cu cine vorbește?" „Se ceartă cu cineva?" „Da' mai lasă-mă, dragă!" „Cum? Ce a zis?" „Că ne omoară. A zis că ne omoară pe toți." „Aaaa."

Călătorii au dat din umeri. „Ne omoară pe toți, aha." Corporatista s-a întors la cartea ei muiată în cafea, pensionarii s-au mai împins puțin spre ieșire, au început să se bată unii pe alții pe umăr („Coborâți?", „Alo, coborâți? De ce stați în ușă dacă nu coborâți?"), iar un vânzător ambulant și-a făcut loc cu umerii, rostind pe o voce egală: „Plasturi aveeeem, cremă de gălbenele aveeeem, șosete aveeeem, pilă de călcâie aveeeem, carioci aveeeem, două la leeeeeu". Bărbatul cu sticla de bere în brațe s-a ridicat, a continuat să răcnească „Vă omor pe toți" și și-a făcut loc spre una dintre uși. Era o dimineață mizerabilă de octombrie și se apropia stația Obor.

Un cutremur pentru fiecare

Primul a căzut dulapul de deasupra chiuvetei. A căzut fix în mijlocul camerei, punând punct conversației, tocmai când eu îi spuneam mamei că „e treaba mea și cu asta basta". Taică-miu, care stătea la masă și media în tăcere discuția, doar din priviri, cu puteri paranormale, a fost primul care a strigat că „afară, cutremur".

Am mai rămas acolo o vreme, din inerție, nu știu cât, minute, secunde, fără să ne putem lua ochii de la dulapurile de bucătărie care se înclinau în stânga și în dreapta, mai flexibile decât le-aș fi crezut vreodată. Lumea devenise cauciucată și gumilastică, mi-am zis. Când unul din dulapuri s-a deschis și de acolo a izbucnit un braț de farfurii albe, în zbor, noi deja eram în hol. Când să ieșim din casă, taică-miu a strigat după noi că se duce să o ia pe bunica din camera ei. Mamaie era la pat, lovită de o boală veche, și nu putea să-și miște picioarele.

Am ieșit în curte. Ce ciudat, mi-am zis, trăiesc un cutremur, primul meu cutremur adevărat, nu ca ăla din '90, când doar s-a deschis o ușă la o servantă și au căzut niște prosoape. Îmi era greu să stau în picioare, de parcă m-aș fi aflat într-un lift care se balansa la nesfârșit în sus și în jos. M-am trântit pe pământ, în curte, printre dalii, uitându-mă la casa care pur și simplu vibra, la zidurile ei zdravene care stăteau să pocnească la încheieturi, la două geamuri sparte care se bălăngăneau.

Erau un vuiet și un cor de animale înspăimântate sau poate eram doar noi, și atunci m-am gândit să-mi scot telefonul. O să filmez și o să pun pe internet, mi-am zis în vis, cu o parte a creierului știind că nu e real, cu o altă parte îngrozită că mi-a venit ideea asta stupidă, să filmez

un coşmar, la propriu, să filmez un coşmar, atât de defectă poate fi lumea din care vin eu.

Am scotocit în buzunar după telefon, iar în locul lui am găsit o cutie albastră, pictată cu stele. Semăna cu ambalajul în care erau împachetate mănuşile primite cadou în clasa a patra. Bun, iată telefonul, mi-am zis. Cutremurul nu se încheiase, mi-am dus cutia la ochi şi am privit prin ea spre lume. Era un caleidoscop, în loc de o casă, vedeam şase, minunate toate, ca şi cum din spatele fiecăreia ieşea un curcubeu, toate locuite de oameni fericiţi, vii şi înalţi.

„Moş Ene te iubeşte", aşa scrie pe o casă de pe strada Maica Domnului, mi-am spus în vis, şi poate aşa şi este. Am continuat să mă uit prin caleidoscop la trandafiri, la degetele mele din ce în ce mai mici, la genunchii încă neatinşi de lovituri, am intrat în casă având cutia albastră la ochi şi prin ea am văzut-o pe bunică-mea zâmbind de şase ori, din pat, la ea în cameră, şi am văzut, în mijlocul bucătăriei, un nor de farfurii albe plutind deasupra podelei, nesparte, neatinse de gravitaţie, rotindu-se încet în aer.

Apoi mă aflam pe o stradă, unde m-a oprit un bărbat înalt, de vreo trei metri. S-a aplecat ca o girafă şi mi-a spus un secret la ureche, după care a plecat strigând: „Cumpărăm aur, argint, antichităţi, tablouri cumpărăm, obiecte din bronz, decoraţii militare, ceasuri, monede, statuete cumpărăăăăm". Eram fericită în vis, pentru că secretul ăla pe care tocmai îl aflasem schimba totul.

Lecție de tranșat o găină oarbă

A fost găina albă, știu asta pentru că i-am văzut penele într-o plasă. O așezăm pe masă și, în timp ce maică-mea se întoarce să caute un cuțit ascuțit, eu mângâi pielea umedă, lipicioasă. O găină frumoasă, zice maică-mea. Pornim!

Mama îi taie ciocul, apoi smulge o parte din gâtlejul găinii. Taie ghearele. Degetele ciudate ale păsării sunt tari și pufoase în același timp. Le ating pernițele. Urmează o tăietură pe lățime prin care maică-mea scoate cu grijă beregata și gușa. Îmi spune toate aceste cuvinte și eu le țin minte. Le notez în creier. Beregată. Gușă. Găină frumoasă. O nouă tăietură, de data asta mai jos, și o mână care scoate la iveală măruntaiele păsării, tot cu grijă, ca și cum ar fi un secret, o comoară. Nu trebuie să spargem fierea, atenție! Eu țin minte. Nu trebuie să spargem fierea. Fierea e chestia aia verde și amară, în fond, este tare drăguță fierea.

Acum vine rândul târtiței. Ții minte? Țin. Trebuie scoasă și o glandă, așa zice maică-mea, uite, aici e o glandă, mă uit și încerc să țin minte, se scoate târtița și se aruncă peste bucățile de carne nefolositoare. Fraiera de târtiță. Îmi place mult cuvântul ăsta, îl tot repet. Când o să fii femeie în toată firea, o să trebuiască să faci și tu asta la casa ta. O să trebuiască să fac și eu asta, știu. Târtiță.

Acum pipota, minunata pipotă, se taie și ea (maică-mea spune că se secționează), dar nu până la capăt, se golește de mâl, se spală bine, se curăță de pieliță, se spală din nou, se mângâie, se pupă. E pentru mine pipota asta, știu prea bine, pentru că eu sunt singura din casa asta care primește toate pipotele din ciorbă, oricâte ar fi ele. De obicei e câte una singură. Pipotele sunt bune.

Am ajuns doar la jumătatea treburilor. Cuțitul ascuțit desprinde acum pielea dintre pulpă și piept, dezvăluind

carnea alb-rozalie. Apucăm pulpa şi tragem până se aude osul pârâind. Cuţitul îşi face treaba până la capăt. Următoarea pulpă – cuţitul, pielea, scrâşnetul. Avem acum două pulpe. Le mângâi şi le aşez frumos una lângă alta, la un capăt de masă. Urmează aripile. Le întindem, sunt curios de lungi, de parcă ar fi încă utilizabile. Mă refer în alt scop decât acela de a fi mâncate. Eu ţin de una din ele, maică-mea caută încheietura cu cuţitul, locşorul acela firav unde se unesc cu corpul. E de-ajuns. Acum, că avem două aripi separate de găină, le tăiem vârfurile. Le aşez şi pe ele la capătul mesei, lângă pulpe. Le mângâi pe ascuns. Le duc la buze, pentru că miros frumos. A moarte.

Cuţitul ascuţit taie adânc şi desprinde pieptul de spate. E un pârâit care mi se cuibăreşte-n umeri şi n-am cum să scap de el prea curând. Găina e întinsă pe masă acum, pulpe, aripi, gheare şi piept, spate, pipota şi ficatul, le pipăi, încerc să mi le reamintesc vii. Maică-mea le ia la rând şi le spală bine din nou, în chiuvetă. Trebuie să îndepărtăm cheagurile de sânge, ţii minte toate astea, da? Ca să ştii şi tu pe viitor cum să faci. Da, ţin minte. O să ţin minte. Sigur, când voi fi mare şi voi avea şi eu casa mea, voi şti de acum ce trebuie să fac.

Ies în curte şi mă holbez la stropii roşii. E o cărare de stropi care duce în grădină, sunt un fel de semne ciudate pe care le urmez. Găina era tare frumoasă pe vremea când era vie. Albă, curată, venea la picior, mă lăsa să o mângâi dacă voiam. Era oarbă şi se purta ca un câine. Îi spuneam „găina albă", evident. Învăţasem să-i verific guşa şi ea stătea, mândră şi oarbă, se supunea nepăsătoare tuturor verificărilor mele. Acum urmăresc firul stropilor roşii, din ce în ce mai deşi, din ce în ce mai mari. O voi mânca în ciorbă, ca pe orice altă găină, pentru că universul, oricât s-ar chinui, nu va reuşi s-o reconstituie din bucăţile de pe masa din bucătărie. Nu am de unde să ştiu în acel moment că în următorii ani voi dormi pe o pernă din puful ei. Şi adevărul e că voi dormi bine. Voi dormi foarte, foarte bine.

Călătorie cu un om invizibil

Trag zăvorul și mă opintesc cu poarta. Normal că nu se deschide, a nins toată noaptea și acum e un ger crunt. Totul, absolut totul e blocat la ora 6.30, sunt singura care se mișcă prin universul ăsta. Trag de poartă să o smulg din țâțâni, dar corpușorul meu în vârstă de 10 ani nu are prea multă putere. După câteva minute îmi vine o idee: sar gardul.

Am ghiozdanul în spate și-mi ține de cald. În rest, îmi clănțăne dinții, pe strada Adrian sunt două șiruri muntoase de zăpadă, câte unul pe fiecare margine de stradă, iar prin tunelul dintre ele mă strecor eu acum cu greu spre școală. E prima dată când am ore de la 7, dar n-are importanță, pentru că mă pot trezi de la orice oră și în general nu mi-e frică de nimic. N-am mai fost niciodată atât de singură pe strada Adrian, îmi zic, pur și simplu nimic nu mișcă, niciun câine, nicio mașină, niciun om.

Pe la jumătatea drumului aud în urma mea pași. Zăpada scârțâie sub niște cizme străine, habar n-am ale cui, oricum nu îndrăznesc să mă uit în urmă, ci bag doar puțină viteză, de parcă ai putea să mergi repede prin zăpadă, când de fapt te miști cu încetinitorul. Sunt un pinguin.

Pașii din spatele meu nu se opresc, mă întreb cine-o fi și ce s-ar putea întâmpla. Am văzut niște filme. Am citit niște articole în ziare. Nu e bine să te întâlnești cu necunoscuți pe întuneric, în locuri părăsite, așa cum părăsit e orașul ăsta acum. Mă închin. Mă gândesc că ar trebui să spun o rugăciune în gând, încep cu „Tatăl nostru", apoi zic „Înger, îngerașul meu". Pentru trei minute am mintea ocupată: am mai înaintat un colț de stradă. Nu mă întâlnesc cu nimeni, aud doar pașii străini în spatele meu. Repet lecția la geografie, apoi încerc să-mi amintesc cât mai multe

nume de sfinți. Îi număr pe degete. Știu când e ziua lor. Mai bag un pic de viteză prin zăpada scârțâitoare, cu grație, fără să alunec. Sunt singură, singură în tot orașul. Ba nu, nu sunt chiar singură, pentru că cineva merge în urma mea. Suntem doi.

În dreptul parcului îmi iau inima-n dinți și mă uit în spate. Stau în mijlocul intersecției goale, în întuneric, sub becul stradal, ca un fluture sub lampă, și mă holbez în toate părțile. Nimeni nu vine de nicăieri. Tușesc. Primesc un răspuns din fiecare zare, patru fete tușesc în același timp. Traversez în fugă, cât de mult poți să fugi dacă zăpada e până la genunchi... Mă gândesc la Vali, încep să vorbesc cu el în gând. Îl rog frumos dacă poate, pe cât poate, să mă ajute să ajung cu bine la școală. Știu că poate, pentru că de-acum Vali e invizibil și puternic ca un arhanghel, așa-mi imaginez, deși ultima dată când l-am văzut era mai slab ca mine. Dar acum e uriaș și, dacă vrea, mă poartă în buzunarul lui stâng de la vestă. Mă ține acolo, ascunsă, în timp ce eu traversez singură orașul prin întuneric, într-o dimineață geroasă de iarnă, urmărită din toate părțile de pași fără față.

Mă mișc fericită prin buzunarul lui Vali, unde e cald și bine. Îl întreb ce a mai făcut, dacă mă aude când vorbesc cu el uneori, dacă știe că într-o noapte de groază mi-a curs sânge din nas și dacă ne vom mai întâlni când eu voi fi bătrână, cu dinții de lână. Vali mă duce în buzunar până în fața Școlii numărul 3, acolo unde picioarele mele ating din nou zăpada. Degetul lui arătător drept, kilometric și nevăzut, se oprește o secundă pe creștetul meu. Suntem bine. Suntem aproape bine. Și acum ce trebuie să fac? îl întreb la plecare. Acum? Păi, un singur lucru: trebuie să dansezi tot. Tot? Tot. Și asta și fac începând cu acea dimineață.

Un drum la spital

Eram slăbită, căldura mă storcea de toate puterile. Bunică-mea mă trăgea după ea pe stradă, pe un drum nesfârşit. Mă îmbrăcase într-o rochiţă tip buburuză, albă cu pete roşii (sau invers), rochiţă pe care de altfel nu o suportam, pentru că avea mijlocul mai sus, iar eu voiam să aibă mijlocul la mijloc.

Bunică-mea a fost o croitoreasă genială şi mi-a lucrat în copilărie zeci de rochiţe. La un moment dat m-am gândit să le păstrez „pentru copiii mei", aşa cum fac oamenii cu lucrurile pe care le plac mai mult, dar maică-mea le-a dat într-o zi altor fetiţe, pentru că mie nu-mi mai veneau bine, şi aşa am rămas fără moştenire. Dar asta e o altă poveste.

Aşadar, mergeam prin soare, însetată ca niciodată, cu mintea la visele din care fusesem ruptă şi îmbrăcată, luată aproape pe sus. Mergeam s-o vedem pe mama la spital, era zi de vizită. N-o mai văzusem de câteva zile, sincer, nici nu mai ştiam cum arată. Tot ce ştiam era că mi se uscase gâtul de parcă mi-ar fi crescut în el buruieni. Pe vremea aia nu erau chioşcuri, iar dacă ţi se făcea sete pe stradă, fie găseai o fântână stradală, fie n-aveai decât să mori de sete. Cam asta mă ameninţa şi pe mine în cazul de faţă.

Bunică-mea, văzând că mă târăşte tot mai anevoie, s-a gândit să improvizeze. Duceam cu noi o sticlă de ceai pentru mama, sunătoare sau muşeţel, nu mai sunt sigură acum, oricum, în mod normal era ceva ce nu aş fi băut nici moartă, dar, pentru că acum chiar se punea această problemă, am decis să iau o gură. Când eşti copil, ceaiul neîndulcit îţi aduce aminte de tot ce e mai rău pe lumea asta. De dăţile când ai făcut roşu în gât, de măselele scoase, de nopţile de febră, de diverse dureri. Am luat deci o gură de ceai călduţ, m-am strâmbat un pic şi apoi am mai cerut o gură. Era groaznic şi era grozav.

Până la spital am prins puteri, la fiecare două colțuri, cu câte o oprire și o sorbire din lichidul magic. Nu-mi amintesc prea bine discuțiile cu bunica din ziua aceea, știu doar că am vorbit numai lucruri serioase, de oameni mari, și mi-a plăcut asta. De parcă eram două prietene, nu o bunică și o fetiță. Când am ajuns în curtea spitalului, după un secol de mărșăluit prin soare, ne-am pitit pe o bancă la umbră și m-a pus să mă uit la clădirea care pe atunci părea enormă. Am văzut-o pe maică-mea, mică și neajutorată, la unul dintre geamuri, făcându-mi cu mâna, și m-am mai înviorat.

În câteva minute, maică-mea era jos cu noi. Am recunoscut-o pe loc, deși o uitasem în cele câteva zile. Era frumoasă și albă, într-un halat vai de el, cu părul ca o pată neagră într-o fotografie. M-a pupat. Bunică-mea a scos ceaiul care mai rămăsese și maică-mea a vrut să bea din el. Pe vremea aia chiar și niște ceai putea să însemne ceva, mai ales când nu aveai nimic. Mai ales când nimeni nu avea nimic. Văzându-mă că mă holbez, maică-mea m-a întrebat: ți-e sete? Îmi era. Băusem aproape jumătate din ceai pe drum și tot îmi era sete, simțeam că o să mă topesc atunci, pe banca din fața spitalului, dacă nu beau și jumătatea ailaltă de sticlă de ceai. Așa că maică-mea a zâmbit și mi-a întins mie sticla, iar eu am început s-o dau peste cap. În timp ce turnam ceaiul ăla în mine, m-am gândit că oare ce boală o avea maică-mea? Pe dinafară părea bine.

Am stat în după-amiaza aia în fața spitalului timp de 457 de ore, ascultând discuții de oameni mari, prinsă într-o imensă toropeală, ca o muscă în miere. I-am făcut dragă-dragă prin păr maică-mii până am adormit acolo, pe bancă, fără să mai apuc s-o întreb ce face totuși la spital, ce o doare. Așa era în vremea aia, treceai mai ușor peste suferințe.

Adevărul e că nici până azi nu am aflat ce făcea maică-mea atunci la spital. Poate că nici măcar nu s-a întâmplat, poate că de fapt mi-am imaginat totul. Ce mai țin eu minte e că-n vara aia am trimis berzei șapte scrisori în care solicitam neapărat un frate mai mare sau, dacă nu e posibil, măcar o soră mai mică. Am stat cu sufletul la gură așteptând răspunsul și de fiecare dată el a fost același. Nu, nu, nu, nu, nu, nu, nu.

„Uită-te la ei, sunt puși pe crime!“

Am construit un personaj. Mâini, picioare, nas acceptabil tot ce trebuie. L-am îmbrăcat frumușel și l-am pus să ste un pic cu mine pe marginea patului, până i-am aranja bretonul. Era o fată. Am decis că nu purta cercei, nu dintr-un soi de feminism, ci din simplul motiv că dimineața se trezea mereu târziu și deci uita sau nu mai avea timp să-și pună și cerceii.

Cât a stat acolo cuminte pe marginea patului, m-am uitat bine la ea, la personajul meu. Lipsea ceva, apoi m-am prins, lipseau ridurile. Păi, o făcusem de 30 plus, deci hello, doar nu era ceva actriță. Era doar un personaj banal. I-am tras câteva riduri pe gât, i-am mișcat capul, sus-jos, da, erau acolo. Apoi câteva în jurul gurii, riduri de expresie sau cum le-o zice atunci când nu vrei să recunoști că sunt doar niște riduri. I-am prins părul la spate, i l-am desfăcut la loc, mergea și, și. Am pupat-o pe obraz. Mirosea a om.

Apoi am luat-o de mână și m-a urmat în tăcere. Am dus-o la geam și i-am arătat bulevardul, mașinile, tramvaiele huruitoare, oamenii grăbiți. În copacul din dreptul geamului meu stătea agățată o geacă veche de blugi. Era acolo de cel puțin trei ani, o aruncase cineva în vara în care picase și televizorul de la etajul 10. Pe sub geam a trecut un nene cu două plase, urmat de soția lui, care căra alte două. „O să coborâm și noi în curând“, i-am zis. „O să fie puțin întuneric pe casa scării, apoi o să ieșim la lumină. Și afară o să umblăm și noi pe unde umblă oamenii ăia de acolo, o să stăm fix acolo, la trecerea de pietoni, și o să așteptăm culoarea verde.“ „Casa scării“, a zis ea.

Îi înțelegeam nelămurirea. În copilărie locuisem la casă, mergeam la bloc foarte rar, în câte o vizită, iar expresia „casa scării“ însemna pentru mine o casă adevărată, cu

pereți și acoperiș, și în mijlocul casei, pe o canapea sau pe un pat oarecare, era locul unde se odihnea o scară simplă, de zidărie. „Când o să ieșim din apartament, primul lucru pe care o să-l remarci va fi că bărbații coboară treptele mereu în fugă, ca și când ar susține o probă la o olimpiadă, în timp ce femeile merg agale."

Ea a dat din umeri în semn că nici că-i pasă. A tăcut câteva secunde, apoi mi-a șoptit: „Mi-e cam teamă că o să uit să merg". Asta era bună! Cum adică să uiți să mergi și cum adică teamă? O să mergi perfect și n-o să uiți asta niciodată, până la defecțiunea finală o să mergi așa cum merg toate personajele care au picioare. Dar ea s-a uitat la mine încruntată și a ținut-o pe-a ei. Îi era teamă că o să uite să meargă. „Bine, dar și dacă uit? Dacă pur și simplu uit?" Sincer, în acel moment m-am enervat foarte tare. O construisem ca să poată lua locul meu în lume, să se trezească dimineața devreme, să se întoarcă seara târziu, să stea jos pe scaunele reci din tramvaie, să învețe să zbiere, să-și dea ochii peste cap, să pufnească. Ce aveam eu de făcut între timp nu se poate spune, dar cert e că mă bazam pe ea.

„Stai așa", i-am zis. Am luat caietul și mi-am recitit notițele, ca să văd cum o scrisesem. Nici urmă de teamă, nici urmă de angoasă. Între timp am auzit-o murmurând în dreptul geamului, nemișcată: „Nu cred că o să pot ieși cu tine în casa scării. Nu cred că pot merge jos, la oamenii ăia. Uită-te la ei, sunt puși pe crime! Uită-te! Uită-te doar la ei!". Mi-a venit să mă duc la ea și să o strâng de gât până sângerează hârtie pe ochi și pe nas, dar mi se terminaseră puterile paranormale pentru ziua respectivă, așa că m-am apropiat, i-am dat bretonul din ochi și am întrebat-o de ce altceva îi e frică. Mi-a răspuns de parcă i-aș fi cerut să spună o poezie. „De nori, de soare, de mașini, de vânt, de respirația oamenilor, de tusea lor, de flegmele lor, de unghiile lor, de mâinile mele, de lumină, de întuneric, de prea mulți oameni, de prea puțini oameni, de gândaci, de ploșnițe, de muște gălăgioase, de fluturi, de apendicită, de toxiinfecțiile alimentare, de căderea de calciu, de insomnie,

de somnul prea lung, de pielea prea uscată, de cuțite, de meningită, de veștile rele date la telefon, de alunecatul pe gheață, de spitale, de draci, de monștri, de căpușe, de dinții cailor, de câini..."

Am oprit-o cu un semn, altfel ar fi ținut-o așa până a doua zi probabil. „Hai cu mine", i-am zis și am luat-o binișor de mână. Am deschis ușa și am invitat-o să intre în cămară, alături de celelalte de până acum. Era tare înghesuială acolo, restul de cinci dormeau una peste alta, dar când au văzut lumina au făcut ochi și au început să șoptească, fiecare pe limba ei: „De timp, de sfârșitul lumii, de salmonella, de drumurile de noapte, de ultimul metrou, de război, de cancer, de neputință, de amorțeală". Am împins-o în cămară, în timp ce am încercat să le fac pe celelalte să tacă, dar nu prea aveam cum. Așa că m-am forțat un pic și am reușit să închid ușa, lăsându-le acolo, pe întuneric, alături de borcanele de murături. Au mai forfotit o vreme, pe voci scăzute, „de moartea celorlalți, de gropi, de cimitire, de pietre, de tunet, de tumori, de ace, de...", în timp ce eu m-am înfofolit resemnată și m-am uitat la ceas să văd cât timp mai am până încep lucrul. Apoi mi-am tras un fes și am ieșit.

Am încuiat ușa de două ori, am verificat-o de 427 de ori și am coborât scările în fugă, ca un bărbat. Erau mai mulți ca mine afară, toți eram vii și toți eram lipsiți de teamă. Ziua nouă se rostogolea din cer ca o ploaie furtunoasă pe străzile din Pantelimon, dar apa ei nu putea să ne ude, iar fulgerele ei nu puteau să ne atingă.

Aşteptându-i pe elefanţi

Prima dată când am fost la circ aveam vreo cinci ani. Am stat pe băncuţele alea de lemn, între maică-mea şi taică-miu, încântată de mirosul de balegă şi de rumeguş, şi mi-am dorit să pot mângâia şi eu coamele poneilor. Circul avea şi un elefant, unul singur, care era, cel mai probabil, foarte bătrân, poate chiar orb, aşa îmi imaginam.

La pauza dintre cele două părţi ale spectacolului, pentru nişte bani în plus, elefantul te putea plimba prin arenă. Nu doar pe tine, ci pe toţi copiii. Îmi amintesc că s-a făcut un şir lung de prichindei, elefantul a îngenuncheat şi i-a lăsat pe toţi copiii ăia să se urce pe spinarea lui, ajutaţi de dresor, unul în spatele altuia, apoi s-a ridicat încet, a oftat din plămânii lui de elefant şi a început să facă ture, în chiotele şi urletele celor pe care-i purta pe spate. Eu, una, nu aveam voie să mă caţăr pe spinarea animalului, aşa că priveam tot spectacolul de pe margine, pe jumătate uluită, pe jumătate sperând să se scuture şi să arunce toţi copiii de jur împrejur.

Plimbarea a durat câteva minute. Ghidat de dresor cu câte o lovitură peste picioarele din spate, elefantul îşi continua drumul în cerc, cu ochii închişi, ca un mecanism de ceas, se mişca încet şi sigur, făcându-i totuşi să strige în continuare pe copiii din spatele lui, care aplaudau, îl loveau şi ei cu cizmele lor mici, chiţăiau din marea de căciuliţe legate sub bărbie, cântau şi izbeau cu palmele în spinarea lui. Normal că aş fi vrut şi eu să călăresc elefantul, normal că îmi era şi frică în acelaşi timp, normal că mă întrebam de ce nu deschide ochii, normal că eram curioasă dacă animalului îi face plăcere sau îl enervează să îi învârtă în cerc pe copiii cu muci la nas din Drobeta-Turnu Severin.

Şi, cum stăteam acolo, bosumflată că nu primisem şi eu o plimbare cu elefantul, încercând în acelaşi timp să scap de căciula legată sub bărbie, care mă strangula, mi-am amintit de o poveste auzită acasă, cea cu elefanţii care au o memorie foarte bună. Cu omul care în copilărie răneşte un elefant şi care mai târziu, peste ani, se întâlneşte cu elefantul respectiv la un circ şi elefantul îl recunoaşte, apoi îl ucide. Mă rog, poate nu era chiar aşa. Poate elefantul nu îl ucide, poate doar îl loveşte cu trompa lui puternică, poate doar îl face de râs. Ideea că elefantul ţine minte tot, absolut tot, mi s-a părut atunci, pe loc, încântătoare.

Mi-am dat seama că peste ani, în cine ştie ce condiţii, şi mereu sunt condiţii, deci în cine ştie ce condiţii, unul din copiii ăia avea să se întâlnească cu elefantul. Poate într-un circ, poate în savană, unul din copiii ăia avea să dea nas în nas cu elefantul cu pricina sau cu puii săi, cărora le va fi transmis cumva toată memoria. Şi atunci elefantul îşi va reaminti ziua în care a fost călărit, bătut, chinuit, îmbrăcat în veşminte sclipitoare şi pus să stea în două picioare. Îşi va reaminti şi va lovi.

Gândul ăsta m-a reconfortat un pic, am coborât de la locul meu, m-am apropiat şi m-am lipit de zăbrele. M-am holbat la ultimele ture ale elefantului prin arenă şi am început să aplaud. Atunci, elefantul, ajuns în dreptul meu, a deschis pentru un moment ochiul stâng, mare şi căprui, adânc, cu gene foarte lungi. M-a privit cum stăteam acolo pe margine rânjind, aplaudând la rândul meu, nefăcând nimic, bucurându-mă. Mi-am văzut în ochiul lui faţa îndesată într-o căciulă roz. Apoi elefantul a trecut mai departe, călărit în continuare de micuţii nerăbdători, doar că ceva s-a întâmplat.

Mă tem că elefantul a aflat în clipa aia toate gândurile mele. Mă tem că sunt singurul om pe care l-a văzut de fapt în acea după-amiază. Mă tem că într-o zi va veni după mine.

Lecții de somn pentru începători

Înot într-un bazin. Îmi iau avânt, mă împing cu picioarele în perete, întind brațele ca să-mi fac loc și înaintez așa, neoprită, kilometri întregi. Nu e nevoie să-mi mișc mâinile sau picioarele, poate doar foarte, foarte ușor, aproape imperceptibil. Sunt regina scufundărilor, înot într-un râu, într-o mare.

Mereu știu că intratul în apă nu e o idee bună: deși la început e albastră ca-n reclame, dacă nu o controlezi cum trebuie, se face imediat neagră, mâloasă. Apar și vârtejurile, care te atrag în cratere abisale, zici să deschizi ochii, dar în același timp vrei să te confrunți cu momentul ăsta. Auzi oamenii vorbind în jurul tău, în apropiere, dar îi auzi cum ar trebui: de sub apă. Cât încă ești conștient, îți zici să reziști mocirlei, să continui să înoți ca și cum ai fi Superman în nori. Nu simți nimic în degete, ești înconjurat de aerul-apă, te abandonezi grotelor până când le accepți, apoi, pentru o fracțiune de secundă, ești altundeva. În fața unei uși maronii, calde, o ușă de turtă dulce, o ușă ca un interior de fruct.

Oamenii vorbesc tare în jurul meu, dincolo de apă, ca și cum ar fi la un pas, ca și cum ar fi în alte apartamente, de exemplu, dar nu ar da nici doi bani pe starea ta de spirit. Sunt înapoi în bazin, în râu, în mare, răscolesc adâncimile, îmi cânt singură un cântecel care să mă liniștească, îmi spun: corpul meu e acum ușor ca un pește, pot să alunec oricât. Și asta fac. Înot pe podeaua din garsonieră, pe holul blocului, înot pe bulevardul unui oraș ascuns sub apă, nu am nevoie de aer, se pare că sunt de pe-aici, de pe tărâmul acesta. Înot pe linia de tramvai, pe străzile goale de sub râu, înot până la mallul părăsit cu cinci minute în urmă de toată suflarea omenească, intru

într-o cafenea şi mă răsucesc pe sub apă, pe spate, pe burtă şi iar pe spate, mă înclin în faţa ceştilor pline cu apă şi-n faţa scaunelor goale.

Probabil că nu dorm acum, îmi spun, în timp ce părăsesc mallul de sub apă, probabil ar trebui să mă ridic, să aprind lumina şi să iau o pastilă, probabil că va trebui să înot la infinit, sau poate chiar dorm, poate chiar am reuşit!, cât de tare ar fi, ce incredibil ar fi chiar să dorm acum. Aş putea să mă abandonez râului, care mă va duce înapoi spre casă, aş putea să dezvolt noi tehnici de dormit pentru cei care nu ştiu cum se face, pentru cei care vor din suflet să adoarmă o noapte din trei măcar, una din şapte, una din 50, pentru cei care vor să viseze, pentru cei care de-atâta vreme nu şi-au mai părăsit paturile după miezul nopţii.

Sunt fericită pentru ei şi pentru mine, pentru toţi insomniacii care găsesc în propriile creiere ceea ce caută. Intru acum într-o cameră fără de capăt, plină de oameni care plutesc, îmbrăcaţi în uniforme de poştaşi, sorbind din cești enorme de ceai. E un ceai de cozi de cireşe, mi se transmite în cască. Am băut şi eu aşa ceva când eram mai mică, sau poate nu eu, poate cea care a fost înaintea mea, ce-o fi vrut să însemne şi asta. Plutesc şi eu printre oamenii în uniforme, ne salutăm unii pe alţii politicos. Eşti în sufrageria lui Dumnezeu, mi se transmite în cască. Mi se face ruşine, sunt atât de urât îmbrăcată, am pantalonii rupţi în genunchi, sunt murdară pe mâini. Hainele mele şiroiesc pe covor. Apoi mi se face iar ruşine, o a doua ruşine de faptul în sine că am putut gândi totul. Ce să caut eu în sufrageria lui Dumnezeu? Dar imediat după, bărbaţii în uniforme de poştaşi îşi scot şepcile în faţa mea, de parcă am fi la o paradă. E un semn. Zâmbim. Ştiu sigur deci că ăsta e unul din adevăruri: sunt în sfârşit acolo unde am vrut să fiu, în carnea din interiorul fructului. Sunt viermele alb şi curat care doarme, vai, cât de bine doarme în cel mai gustos miez de cireaşă.

Nea Gicu a avut un vis

„Şi atunci vin. Vin cu toţii. Vin peste mine. Iar eu nu am ce face, stau şi îi aştept." Terasa Fericirii e un loc trist seara, la închidere, atunci când vânzătoarele târâie scaunele metalice pe ciment, două câte două, iar afară, în ger, rămân câte patru-cinci bărbaţi care trag de ultima votcă.

Niciun cod din lume nu îi poate opri pe clienţi să vină aici zi de zi. În fond, deşi toţi medicii îţi spun că nu trebuie să bei alcool când e frig, iată că la Terasa Fericirii legile biologiei sunt înfrânte (şi chiar şi legile fizicii, în ceea ce mă priveşte, pentru că de nu ştiu câte ori am văzut acolo levitând sticle şi pahare).

Oamenii rezistă gerului cu stoicism, se lipesc de parapeţi, se ascund sub prelata cauciucată pe care vara stă scris un nume de bere şi, ajutaţi de băuturile lor alcoolice, îndrăznesc să existe. E o altfel de rezistenţă protestatară, dar una pe care au exercitat-o în ultimii zeci de ani, o rezistenţă faţă de frig, faţă de soţiile lor, faţă de şefi, faţă de vânzătoarea Maricica, responsabilă uneori seara cu strânsul scaunelor.

În vârful terasei, cineva a înfipt un steag, iar pe un perete lateral, de carton presat, altcineva a scrijelit cu un cui: „Pleacă, Gigi". Alte decoruri nu mai sunt, doar oamenii adunaţi într-un colţ, strânşi unii în alţii, îndurând viscolul de sfârşit de iarnă, sorbind, strigând, hăhăind. De obicei e aşa, dar nu şi în seara asta. Acum bărbaţii sunt mult mai serioşi, mult mai liniştiţi. Unul dintre ei vorbeşte, cel mai probabil renumitul Gicu, nea Gicu, fost macaragiu. Actualmente este paznic într-un sediu bancar din apropiere, unde e coleg cu trei doamne, toate, citez, „cu curul cât dulapul".

Nea Gicu a avut un vis. Nu unul ca Martin Luther King, ci un vis banal, un coşmar, mai exact. În visul lui nea Gicu, ei vin după noi. Prea puţine mai sunt de făcut,

explică macaragiul, când se ajunge în faza asta a visului, pentru că locuitorii oraşului sunt obligaţi să ia măsuri, să se ascundă, să otrăvească fântânile şi să ardă fânețele, lucruri din astea pe care oamenii le fac uneori în coşmaruri, atunci când vor să scape. Nea Gicu l-a visat multă vreme pe Miluţă, pensionarul care şi-a făcut vânt de la şase, dar acum, de când cu ăştia care strigă zi de zi „Jos Guvernul", e tot mai agitat, visează în fiecare noapte că în oraş vin lupii. E posibil să aibă legătură şi cu faptul că vecinul de deasupra are o corcitură care hăuleşte la ore fixe şi poate fix hăulitul ăla intră în somnul lui şi-l deranjează şi-l face să nu mai fie el.

Cert e că, mai bine de o săptămână, nea Gicu visează că vin lupii, deşi nu l-a citit nici pe Bacovia, nici nu a văzut filme horror şi, în fond, nici n-a văzut vreodată în realitate un lup, poate doar unul prăpădit, acum 30 de ani, într-o excursie cu autocarul, când a trebuit să se ascundă după un copac, pentru un pipi. Aşadar, visele absurde cu lupii care invadează oraşul îi prăpădesc minţile lui nea Gicu, nu mai e om, seară de seară – aceeaşi poveste. Adoarme, vin lupii, se trezeşte transpirat şi nu mai poate adormi la loc.

„Aşadar, ce-i de făcut, măi, băieţi", se adresează nea Gicu prietenilor săi sexagenari, în timp ce cu toţii stau concentraţi, storşi de puteri, făcându-se că nu observă privirile încruntate ale vânzătoarei. E momentul să se care fiecare la casa lui, s-a fluierat finalul meciului. Se mai trage de timp câteva minute, cu ultimele picături de votcă, ultimele strângeri de mâini, dar acum toate scaunele sunt înăuntru, viscolul e mai puternic ca niciodată şi terasa urmează să se predea ca un corp în faţa zăpezii.

Nea Gicu merge şi el acasă. În noaptea asta nu va mai dormi însă deloc. Va aştepta să se termine telenovela nevestei, apoi va trage dulapurile în dreptul uşilor, va bate ferestrele în cuie, va face provizii de apă în cadă, se va înveli cu două pături şi va aştepta îngrozit pe fotoliu semnul că lupii au ajuns în oraş.

Cum am confundat un gât de lebădă cu sfârșitul lumii

Am șapte ani jumate. Nu pot să-l fac pe 2. Pot să fac orice pe lumea asta, inclusiv, nu știu... să am grijă de o găină, să plantez grâu într-o sacsie, să mătur, am învățat să citesc de la patru ani, dar nu pot să-l fac pe 2. Știu ce înseamnă 2, știu cum arată, știu cum îl desenează doamna învățătoare la tablă, știu cum ar trebui să-l fac eu, maică-mea mi l-a arătat de miliarde de ori, dar mie pur și simplu nu îmi iese.

Încep cu cârligul, care e de fapt cea mai banală chestie, continui până pe la mijloc, apoi e momentul pentru gâtul de lebădă, însă împuțitul ăla de gât de lebădă nu e cum ar trebui, niciodată nu e cum ar trebui. Și, chiar dacă prin absurd îmi iese un gât de lebădă perfect, la final, când trebuie să fac valul, un lucru atât de ușor, valul, tocmai ăla iese ori fals, prea tremurat, ori o linie simplă, care strică tot. Mă pierd.

Oricum, știu că secretul e în gâtul de lebădă, știu că eu de fapt îl încep prea din scurt, uneori cârligul, care ar trebui să se onduleze fără colțuri, la mine capătă dinți și urâciuni și monstroșenii și te trezești că pe caietul de matematică populat cu cifra 2 ai de fapt cele mai îngrozitoare coșmaruri, viermi cu capetele în colțuri, gândaci pătrați și ființe venite din alte galaxii, toate menite să te înghită pentru simplul motiv că n-ai fost în stare să faci cifra 2.

Stau cu mamaie în camera de la stradă și exersăm în caietul de matematică albastru. Îl exersăm pe rahatul ăla de 2 pentru a miliarda oară. Bunică-mea este croitoreasă, știe să facă cele mai tari rochii din lume, atât pentru oameni, cât și pentru păpuși. Într-o zi a făcut și un pinguin. Bunică-mea nu are foarte multe clase, dar acum câțiva ani m-a învățat să citesc. Acum ne chinuim împreună să-l dibuim pe 2,

lucru care nu se va întâmpla prea curând, pentru că, se ştie, 2 e venit din iad, aşa pare. Afară plouă deci, iar noi două stăm la masă, în mijlocul camerei, avem în stânga veioza, aşa cum a zis maică-mea, că lumina trebuie să vină din stânga, iar eu scârţâi peniţa stiloului pe hârtia proastă şi nasc mortăciuni din cerneală, cele mai urâte, cele mai ruşinoase cifre 2 care s-au pomenit pe planeta asta.

Mă pun pe plâns, nu mi se întâmplă asta aşa des, dar mă pun pe un plâns în hohote, peste caietul de lucru, şi întinez toate spurcăciunile deja desenate, mă preling de pe scaun, abia mai respir, îi spun bunică-mii că n-o să pot niciodată să-l fac pe 2 şi că aş vrea să mor, că mai bine ar fi să mor decât să mă mai chinui atât zi de zi de zi de zi. Exact aşa îi spun şi chiar mă ţin cu dinţii de promisiunea asta: ştiu că nu poate ea să mi-l bage în cap pe 2, dar măcar aş vrea să înţeleagă că ştiinţa realizării acestei cifre mă depăşeşte şi sunt pregătită să dispar în neant pentru asta.

Mamaie mă ia şi mă pupă, ştergem lacrimile de crocodil şi începem o pagină nouă. 2, 2, 2, 2, 2, sute de cifre care mai de care mai strâmbe, mai ciudate, mai nefericite. Seară de seară de seară este aceeaşi poveste, eu repetând cifra doi, maică-mea venind acasă, rupându-mi paginile, obligându-mă să le fac din nou, până la momentul ăla de neanticipat, în care toate axele universului tău se aliniază, toate punctele formează o linie curbă perfectă, toate luminile pică aşa cum trebuie şi în sfârşit, într-un biet pătrăţel de matematică, îţi iese primul 2. Apoi încă unul, încă unul şi încă unul, rânduri după rânduri, pagini întregi, 2, 2, 2, 2, 2, absolut conştientă că ai învins cel mai puternic inamic, ca şi cum de aici înainte lucrurile nu au cum să meargă mai rău de atât.

Am şapte ani şi jumătate şi habar n-am ce poate să mai vină după 2. Nu ştiu nici măcar că într-o zi, după foarte mult timp, o să am libertatea să schilodesc cifra asta într-un asemenea hal, încât toată lumea o să mă întrebe: „Asta este litera Z?". Şi nici că o să-mi pese. Am şapte ani jumate şi nu-mi imaginez că o să vină vremea când de fapt nimănui n-o să-i mai pese de nimic.

Oh, muică...

Eram studentă în anul I la Timişoara, mă duceam la facultate cu o colegă. Treceam printr-un parc, în apropiere de clădirea universităţii, când vedem în faţa noastră o fată care scoate din geantă o conservă, probabil goală (ştiu că pare greu de crezut, dar tipa chiar avea o conservă goală în geantă), şi o aruncă pe jos.

Recunosc că nu prea mi-a trecut prin cap ce era cazul să facem noi atunci, ba din contră, nici nu cred că mi-a păsat prea tare. Ce mi s-a părut însă uluitor a fost felul în care a reacţionat colega mea. A luat conserva aia de pe jos în două secunde şi a fugit după tipa care o aruncase. A prins-o din urmă şi a rugat-o frumos să-şi ia conserva cu ea sau să o arunce undeva, dacă s-ar putea nu tot pe jos. Cred că am rămas cu gura căscată, nu-mi trecuse prin minte până atunci că se poate şi aşa.

Nişte ani buni mai târziu şi nişte kilometri mai departe, mă găsesc destul de des în preajma unor oameni care aruncă gunoiul pe unde apucă. Nu-mi plac generalizările, dar de data asta chiar cred că pot să afirm: oamenii sunt ciudaţi şi, când au impresia că nu-i vede nimeni, se poartă egoist. Uneori se comportă ca nişte cimpanzei, dar apoi nici asta nu-i corect de zis, pentru că ce vină au ei, bieţii cimpanzei? De fiecare dată când văd un om care aruncă ceva pe jos, în mine se dă o luptă. Vreau să mă duc şi să-i atrag atenţia, dar, pe de altă parte, am experimentat atâtea situaţii, încât mi-e frică să n-o iau în freză.

Mulţi oameni reacţionează destul de rău dacă îi rogi frumos să-şi ia de pe jos chiştocul de ţigară, şerveţelul cu muci, hârtiile, pungile, restul de sandvici, bonurile, cotoarele sau ce alte minunăţii or mai fi. Oamenii tind să fie agresivi verbal şi, în cazul în care sunt mai sensibili din fire, tind

să sară chiar şi la bătaie. Trebuie totuşi să te gândeşti de două ori înainte de a atrage atenţia cuiva că şi-a scuipat guma pe jos atunci când a tras o flegmă.

Să luăm tramvaiul 36, de pildă. Ştiu că mă repet, dar uneori e bine să spui lucrurile de mai multe ori: am văzut oameni aruncând acolo o gamă largă de obiecte şi deşeuri mai mult sau mai puţin biodegradabile. Sticle de bere. Pahare de cafea. Cotoare de măr. Pachete de ţigări. Chestii scurse din sticle. Doze. Plase, hârtiuţe, punguliţe, jumătăţi de sandviciuri moarte, obiecte vestimentare nefolositoare. Seminţe, nu mai vorbesc... Într-o zi am admirat o bătrână mâncând o plasă de vişine şi apoi, la final, aruncând toţi sâmburii sub scaun. Tot ce cade în tramvai rămâne în tramvai. Nimeni, niciodată, nimic.

Acum să luăm scara blocului meu. Toate pliantele pe care oamenii le găsesc în cutiile poştale sunt aruncate pe jos. Există o cutie improvizată pentru ele, chipurile, dar nimeni nu se chinuie să facă doi paşi până la ea. Seara, când ajungi acasă, descoperi pur şi simplu o simfonie de kauflanduri, firme de înmormântare, pizze, saloane cosmetice moderne (sanchi!) sau firme dubioase care oferă împrumuturi mari pensionarilor. Bun, trecând peste asta, să luăm câinele vecinilor, care se răhăţeşte pe toate palierele, fără să strângă nimeni în urma lui. Sau nu, să nu luăm câinele vecinilor, să luăm oamenii care îşi aruncă gunoiul pe geam, pe ăia care se pişă în lift, să-i luăm pe cei care îşi taie unghiile în tren şi pe cei care îşi suflă mucii pe jos.

Sau mai bine nu. Să luăm imposibilitatea de a convinge un om că ceea ce face el nu este bine. Să luăm asta, să disecăm binele, răul, să vedem cât de greu e să construieşti un pas atât de mic, minuscul de-a dreptul, apoi să ne mirăm de ce, domne, de ce, de ce oare, vorba cântecului din strămoşi, „nimic nu merge bine în ţara asta, muică".

Vocea șobolanului

Am văzut un șobolan mare și gras traversând curtea ca o pisică deșteaptă și nepăsătoare. Gri și burtos, sătul, ușor fudul, mi-a aruncat o privire pe la jumătatea drumului, apoi și-a văzut de treabă, și-a dat seama că nu-s în stare nici măcar să strig la el, nici măcar să mă ridic nu-s în stare.

Stăteam pe prag, într-o duminică, aveam vreo șapte ani și ăla a fost primul șobolan pe care l-am văzut. Știam ce-s șobolanii și cu ce se ocupă ei, dar nu văzusem unul în realitate până atunci, motiv pentru care prima dată chiar am crezut că-i o pisică. De fapt, la noi în curte e ceva ce se numește „autostrada mâțelor", toate pisicile din cartier își fac de cap, ne tranzitează, pentru că suntem oameni pașnici, și, de cele mai multe ori, le mai și hrănim. Ăsta era motivul pentru care, cel mai probabil, șobolanii, șoriceii și toată tagma lor se țineau departe de noi.

Deși, ca să strecor o paranteză, într-o copilărie și mai îndepărtată, seara, în pod se auzeau uneori pași de animale mici, pe care cineva mi-i explicase astfel: „Nu-i nimic, sunt doar șobolanii!". Am ales să cred că totuși erau pisicile, ceea ce cred și până în ziua de azi.

Ajunsesem astfel până la vârsta aia fără să am o întâlnire de gradul trei cu un șobolan, de care, de altfel, fusesem învățată să fug ca și cum ar fi fost sfârșitul lumii. Ajungem acum la momentul în care eu stau pe prag, într-o duminică, mă holbez la curtea în care nimic nu mișcă și nu sesizez încă acea liniște uriașă, grozavă, de oraș de provincie. Stau deci acolo în liniște și mă uit la straturile de roșii ale lu' bunică-miu, leșinată de plictiseală, când văd ieșind din ele și traversând curtea un pisoi mare și gri, pe care nu îl recunosc și care este de fapt un șobolan.

Deşi nu mă mişc nici măcar un milimetru şi probabil nici nu mai respir, şobolanul se opreşte la jumătatea traseului şi se uită la mine. Mă vede, ştie că şi eu l-am văzut, mă hipnotizează cu privirea lui ciudată, îmi spune nişte lucruri pe care nu am cum să le ţin minte, apoi îşi continuă drumul spre celălalt capăt al curţii. Se suie pe un zid, învinge toate legile fizicii, urcă alene, într-o mişcare practic imposibilă, şi se face nevăzut în curtea vecină. Sunt uluită, aş vrea să spun tuturor că am văzut un şobolan care mi-a vorbit, dar apoi ştiu că nimeni nu mă va crede. Dorm un somn de duminică după-amiază şi visez că un şobolan mă priveşte de pe tavan în timp ce eu, desigur, nu mă pot mişca.

Ani mai târziu, mă aflu într-un bloc de garsoniere. Aud o femeie urlând trei uşi mai încolo şi ies pe coridor. Acolo, o tipă cu părul vâlvoi şi care-şi expiră plămânii pe nas îmi spune să chem poliţia. Are nevoie de câteva secunde bune ca să-şi revină, apoi îmi povesteşte că a deschis uşa să intre în baie şi de pe veceu a sărit pe ea un şobolan. Un şobolan mare cât casa, cu care nu ştie ce s-a întâmplat, doar că ea a plecat urlând de acolo şi l-a închis, cel mai probabil, în urma ei. Oare poţi să chemi poliţia pentru un şobolan?

Şi, pe când cele două fete stau pe hol şi dezbat problema implicării forţelor de ordine într-un asemenea caz, dintr-o altă garsonieră iese un vecin, un bărbat necunoscut, ducând cu el o lopată. Intră în garsoniera „victimei", fără să spună „bună seara", şi închide uşa în urma lui. Cele două fete se holbează, fără putere de reacţie. Urmează câteva zeci de secunde, bubuituri surde şi un „Paştele", apoi bărbatul iese târând după el lopata şi o pungă de gunoi. „E bine să... Uneori e bine să laşi capacul, ştii cum zic?", spune, apoi dispare la el în garsonieră, cu tot cu lopata şi cu punga de gunoi.

În seara aia am visat animalul gri din grădină, doar că de data asta nu mai era pe tavan, ci tot acolo unde-l văzusem, traversând aleea. A fost pentru prima oară în toţi acei ani când am înţeles ce mi-a zis. I-am auzit cuvintele ca pe nişte lovituri de ciocan în capul meu şi am priceput în sfârşit ce a vrut să-mi spună. Abia atunci m-am îngrozit.

Doi bărbați în zbor deasupra șoselei

Era cam 6.30 dimineața, întuneric. Mă duceam la lucru, începeam la 7 și nu mă grăbeam foarte tare, mai aveam ceva timp. Mergeam de ani de zile pe același traseu, de acasă, prin complexul studențesc, pe pod, prin parc și apoi în centru.

Aveam căștile în urechi, deși de-a lungul multor ani maică-mea îmi atrăsese atenția cam de un miliard de ori că așa se întâmplă cele mai multe accidente, că trebuie să auzi ce e în jurul tău când mergi pe stradă, bla, bla, bla. Plus că sunetele alea te pot surzi, e de la sine înțeles. Cu toate astea, mergeam cu căștile înfipte-n urechi, poate și pentru că în dimineața aia muzica îmi dădea puțin curaj.

Fix după ce am trecut peste „podul cu pui" (niște pui galbeni, metalici, gigantici, genul de porcării de care te atașezi doar după ce pleci din orașul cutare), m-am decis să traversez. Nu era nicio mașină pe stradă, aproape nicio mașină, și știu sigur că ascultam Guano Apes – *Lords of the Boards*. Am văzut o luminiță la mare distanță, în întuneric, venind din stânga, am înaintat și din față mi-au apărut doi bărbați care traversau în direcția opusă. Îmi amintesc cumva fețele lor, pentru că am tresărit și m-am gândit: „Oare cine-s ăștia și de unde au apărut, de ce nu i-am văzut până acum?". Eram pe trecere, eram într-un loc nemarcat? N-am nici cea mai vagă idee. Știu doar că era dimineața devreme, la orele alea la care nu ești încă întreg.

Am înaintat, iar când am ajuns în mijlocul bulevardului, într-o „zonă cu verdeață" (chiar era o zonă cu verdeață), *Lords of the Boards* s-a terminat. Dintr-odată s-a făcut liniște și, în tăcerea aia dintre piese, în tăcerea aia de început de zi, am auzit în spatele meu o izbitură puternică, urmată de o frână prelungă. Sau poate o frână prelungă, urmată

de o izbitură. Nu sunt foarte sigură, niciodată nu poți fi foarte sigur de chestiile astea. M-am întors și am văzut cum cei doi bărbați s-au aflat pentru o secundă în zbor deasupra șoselei. I-am văzut acolo, în aer, blocați, cu corpurile anapoda, cu o mișcare dezarticulată, surprinși ca într-un coșmar. Aveau mâinile răsucite, picioarele rotite nefiresc, erau ciudați, ca și cum ar fi picat din lună.

Au stat acolo o secundă foarte, foaaaaarte lungă, atât cât să pot să-i văd și să-i țin minte pentru totdeauna. Cam atât a durat totul – o secundă gigantică. Apoi trupurile lor s-au izbit de asfalt cu un sunet pe care nu pot să-l compar cu nimic. Cu absolut nimic. Nu există nimic în lumea asta care să sune la fel. Pentru o altă secundă enormă s-a făcut liniște pe Pământ. Mi-am scos căștile și am încremenit. De cealaltă parte a străzii a ieșit din mașină șoferul. Am stat față în față și mi-a trecut prin cap, tangențial, undeva în spatele gândurilor, că acum o să vrea să mă omoare. Era un poștaș. Imediat, unul dintre răniți a început să urle. Se întâmplă să țin minte și acum culoarea prafului pe fețele lor, în lumina becului stradal.

Mi-am scos telefonul și am vrut să sun la salvare, dar nu aveam habar cum să o fac. Am încercat să mă concentrez, să înțeleg cum îmi fac degetele să funcționeze. Uneori e tare ciudat de explicat, pur și simplu nu știi cum se folosește o mână. M-am așezat pe o bordură. „Haideți, mâinilor, ce rahat se petrece?", am zis și am format. Am reușit să sun și mi s-a spus că deja mai sunase cineva cu câteva secunde înainte. Mi-am dat seama că de fapt nu sunt singură, mai erau și alți oameni pe bulevard, mai văzuseră și alții momentul. Începuse să se lumineze de ziuă. O femeie a ieșit dintr-o mașină, m-a întrebat dacă am fost lovită, lucruri din astea fără sens. Au venit salvarea, poliția, apoi presa. Am plecat. Întârziasem la lucru și riscam să iau amendă. Ani mai târziu l-am revăzut pe unul dintre bărbații ăia pe stradă. Mi s-a părut că a fost el. Am sperat că era el. Și cam atât.

Știți momentele alea simbolice de la începutul poveștilor, când se întâmplă ceva dramatic, dar fără legătură directă cu personajul principal? Ca în Cehov, dacă în primul act

apare o pușcă, în actul trei cineva probabil va fi împușcat cu ea. Așa e uneori și-n viață, cred. Așa țin minte, sper să nu mă înșel. Cred că a fost un astfel de moment. Oricum, am visat de nenumărate ori bărbații aceia doi plutind deasupra șoselei, mereu acolo, mereu teferi, mereu întregi, blocați într-un moment oarecare al memoriei mele. Probabil că încă îi voi mai visa. Poate chiar astă-seară.

Am uitat de aer

De când locuiesc la bloc, într-un oraş aglomerat, am uitat de aer. Am uitat de copaci şi de posibilitatea unei alei. Am uitat de tufe de urzici după ploaie şi de cum se simte să speli cu furtunul pe jos, prin curte, într-o zi încinsă de vară, doar ca să faci puţină răcoare.

De la 19 ani, de când am plecat de acasă, n-am mai avut parte de viaţa la curte. Uneori am fost mai norocoasă să am aproape un parc, alteori am fost mai ghinionistă – să am aproape un bulevard. Uneori am avut la geam copaci, alteori – acoperişul unei cârciumi. Dar încet-încet timpul a fost tot mai puţin, lucrurile tot mai lungi sau mai late şi, recunosc, am uitat de aer.

Când eram mică, probabil foarte-foarte mică, aveam în curte o bancă albastră, obişnuită, pe care bunică-miu uneori dormea în nopţile de vară prea fierbinţi. Pur şi simplu scotea din casă o pătură şi se culca pe banca aia îngustă şi aparent incomodă, sub cerul liber, şi cred că dormea tare bine. Nu m-am mai gândit la treaba asta de ani de zile, dar ultima dată când am dormit într-un cort s-a întâmplat acum destulă vreme, după ce mi-am scrântit glezna în primele 30 de minute de la începutul excursiei. Apoi, în acea noapte, pentru că am pus cortul în pantă, am dormit jumătate înăuntru şi, inevitabil, jumătate afară.

Uneori, când mă duc acasă, în oraşul meu natal, descopăr cerul. De acolo, din curte, noaptea încă se văd stelele. E uluitor pentru cineva care locuieşte într-un oraş mare să mai poată vedea un cer atât de întins, atât de clar; aproape că te dărâmă, te striveşte, pentru că nu-ţi aparţine, pentru că-i un cer de concediu, e un cer de weekend pe care de luni n-o să-l mai vezi. E un cer de noapte atât de complet, fără luminile mallurilor din apropiere, ale blocurilor-turn, un cer al păsărilor de noapte şi al somnului.

Am uitat de aerul de dimineață, în care se ascunde tot binele din lume. Uneori, aici totul este atât de blocat, încât chiar și dacă deschizi două ferestre nu se face curent. Uneori, praful este de două degete chiar dacă l-ai șters cu o zi în urmă, iar dacă plouă, totul se moaie, se amestecă, se dedublează, mirosurile intră unele în altele până produc un alt miros, din ce-i viu și ce-i mort în aceeași măsură. Uneori, aerul unui oraș mare vine la ore speciale și doar pe anumite străzi, ale căror secrete doar cei de pe-aici le știu. Oazele alea cu aer ale orașului le vezi în poze, simți din lustruirea asfaltului umed, din felul în care se întind ramurile că acolo se poate respira. Doar că n-o să știi niciodată unde, pe care stradă lipsită de mașini, în ce curte umbrită de gutui se află aleea aia visată, în care lucrurile sunt exact cum erau pe vremuri la tine acasă.

În copilărie am avut la geam doi copaci: un liliac și o lămâiță. În fiecare dimineață de primăvară-vară a copilăriei mele mă trezeam cu geamul întredeschis și cu ramurile care-și băgau nasul la mine-n cameră. Nu mă mai pot întoarce acolo, în timpul ăla, iar copăceii oricum nu mai există. I-a tăiat taică-miu, cred, unul dintre ei se uscase, celălalt nu mai știu ce făcuse greșit. Oricum, a plantat în locul lor o magnolie și nici cu așa ceva la geam nu-i prea nasol să te trezești.

Nu m-am prins încă exact ce e bine și ce e rău, nu am toate răspunsurile, dar cred că omul trebuie să trăiască în natură, nu printre betoane. Cred că are nevoie de copaci în care să se cațăre și de pământ și chiar și de insectele alea pe care nu pot să le sufăr cred că are nevoie. Cred că avem nevoie de un pic de aer, oricât de idilic și de banal ar suna. Nu știu cum l-am putea obține, dar avem nevoie de el.

Uneori, în momentele astea de luciditate, e bine să-ți pui o dorință, pentru că apoi, mai cred eu, uiți din nou ce îți trebuie. Ca și cum la fiecare început de zi o mână gigantică ar veni și ți-ar șterge din cap cu buretele tot binele, până te-ar transforma la loc în același roboțel monstruos și nenorocit.

Când se lasă seara peste cimitir

Vineri seară, înainte de Paște, eu și taică-miu am făcut un drum la cimitir. Am vizitat-o pe mamaie Victoria, dar și pe alte câteva rude, cum ar fi tanti Aida, Dada, străbunicul Victor. Când am ajuns, nu se întunecase încă și toată lumea era concentrată în biserica cimitirului.

Nu mă așteptam să văd atâția oameni, iar taică-miu mi-a explicat că se cântă prohodul. Am dat din umeri și am zis că o să caut pe Google să citesc mai multe despre asta. Apoi am dat iar din umeri și mi-am zis cât de stupid că, deși până la vârsta asta am auzit acest cuvânt de atât de multe ori, „prohod", și deși știu la ce se referă, nu am stat niciodată să-l ascult în Vinerea Mare.

Taică-miu mi-a făcut semn să intrăm un pic în biserică. Era foarte aglomerat: cum am intrat, așa am și ieșit. Am pornit la pas, pe aleile goale-goale-goale, și afară părea călduț, deși eu îmi luasem o geacă pe mine, pentru că mereu mi se face frig în cimitir. I-am spus lu' taică-miu teoria mea cum că de fapt oamenii morți nu mai locuiesc în cimitir, ci în alte părți, în cer, de exemplu, sau în alte locuri, iar tata mi-a răspuns că nu înțelege la ce mă refer, că oamenii morți locuiesc nu doar în cer, ci și în cimitir și că tot ce faci când vii la ei la mormânt e un omagiu.

Apoi ne-am contrazis un pic pe aleea pe care trebuia să facem stânga, eu mă orientam mereu după ceva vopsit în albastru, taică-miu – după un copac ciudat. S-a dovedit că el avea dreptate. Am început să analizăm cum unii oameni vii își instalează băncuțe lângă morminte și vin acolo și vorbesc cu morții, unele femei croșetează, alții citesc, fac integrame, mai strâng niște frunze, mai oftează. Tata a zis că sunt oamenii care s-au iubit toată viața și care nu pot accepta o despărțire, de asta continuă să facă aceste lucruri.

Apoi am ajuns la mormânt şi am scos candelele, una, două, trei, patru. Am observat că uneia îi lipseşte fitilul. Ne-a fost necaz. Aveam patru morţi şi trei lumânări. Până la urmă am lăsat lucrurile aşa cum erau, am aprins, am spus lucrurile care erau de spus, ne-am închinat şi am mai cercetat un pic zona. Tata s-a oprit din două în două morminte să-mi spună ce fel de monument şi-ar dori el. Eu am refuzat să vorbesc despre asta, după care, la un moment dat, am văzut şi eu un monument interesant, unul care nu avea o cruce, ci o decupare în formă de cruce, dar ceva un pic mai avangardist. Taică-miu a fost şi el de acord că arăta bine.

Venise înserarea peste cimitir, iar noi am ajuns, încet-încet, din nou la biserică, în interiorul căreia se cânta încă prohodul. M-am întors şi m-am holbat la cerul ciudat de la apus. Am scos telefonul şi am făcut o poză. Apoi mi-a părut rău. Mi-a părut tare rău. De fiecare dată când mă duc la cimitir, în prima parte a drumului îmi e foarte frig, de parcă ceva pur şi simplu m-ar goli de emoţii, iar la plecare, tot de fiecare dată, aştept cu disperare ca taică-miu să îmi destăinuie un secret cum că noi doi am fi nemuritori sau aşa ceva. Iar el n-o face niciodată, probabil pentru că amână. Amână mereu.

Căutându-l pe Gogoi

Eram în tramvaiul 36, visam frumos în aglomerație, fără să mă țin de ceva, practic blocată între alte patru sau cinci corpuri. Ne apropiam de Parcul Tei, în dreapta aveam priveliștea bălții și, dincolo de ea, în zare, silueta blocurilor-turn noi, pline de oameni fericiți.

În nas cu mirosul dulceag al interiorului de tramvai (care combină transpirația, duhoarea tutunului, mireasma corpurilor după o zi lungă de muncă, fie ea la birou sau pe șantier), alunecam pe marginea apei, fără să mă mir de adunătura ciudată din vagon. O parte – domnișoare cu bluzițe subțiri și pantofi fini, o altă parte – muncitori cu uniformele murdare, mulți dintre ei „afumați" deja sau oricum cu gândul la și în drum spre așa ceva. Ce bine e să fii viu într-o zi ca asta, mi-am zis, în timp ce soarele se scurgea peste baltă.

La următoarea stație, la colțul parcului, în tramvai au urcat vreo șapte-opt copii transpirați, cu genunchii rupți de la fotbal, cu hainele ferfeniță, o mică brigadă din Tei, și au început să-și facă loc printre călători, strigând unii la alții: „Bă, unde e Gogoi?", „L-ai văzut pe Gogoi?", „Nicule, bă, Nicule, bă, Gogoi a urcat și el?", „Pune mâna pe el, nu-l lăsa", „Gogoi, unde ești, frățioare? Vino pân-aici".

Până la următoarea stație, micul sau marele Gogoi a fost căutat peste tot prin tramvai, pe după fiecare fund adevărat de doamnă, pe sub fiecare fustă de corporatistă, printre picioarele muncitorilor, pe lângă fiecare salopetă mai largă, pe sub fiecare plasă mai umflată. De fapt, a avut loc o percheziție piticească, aproape fiecare călător a fost chestionat, l-a văzut sau nu pe Gogoi, e un băiat, știți voi, ăla cu șapcă albastră sau, dacă și-a dat jos șapca, sigur avea pe el un tricou rupt cu Messi și o bubă în

mijlocul frunții, de când căzuse de pe bara de covoare, nenorocitul de Gogoi, un golan de nouă ani din Tei, care urma acum să fie prins și pedepsit pentru o faptă oarecare.

Copiii au reușit să străbată înghesuiala din tramvai cu puterile lor paranormale specifice, au mai înfiorat câte o domnișoară, au mai enervat câte un muncitor. La următoarea stație au coborât mulți dintre călători, lăsându-i pe ceilalți să-și păstreze corporalitatea și capacitatea pulmonară. Iar în toată vânzoleala s-a auzit, la un moment dat, o voce ascuțită care ordona: „Nicule, bă, Nicule, bă! Nicule, frățioare, dă-l jos pe Gogoi!". Dacă cineva chiar l-a văzut la față pe Gogoi, dacă băiatul purta sau nu un tricou rupt cu Messi, dacă făcuse sau nu ceva pentru care trebuia prins, toate astea sunt întrebări la care nimeni n-a avut răspuns în acea seară.

Iar între timp soarele s-a scurs de tot în baltă și blocurile de dincolo de apă s-au făcut mai mici, așa cum s-au micșorat, evident, și oamenii fericiți din ele, fără vicii, fără boli, fără griji, ascunși în apartamentele lor curate, cu bucătării igienice, cu băi lipsite de gândaci, cu pereți fără mucegai.

Balconul cu păsări de pradă

Tatăl meu, care locuieşte într-un mic oraş din nordul extrem al ţării, mi-a povestit de mai multe ori că de fiecare dată când iese pe balcon vede nişte păsări interesante, probabil nişte ulii, dând târcoale blocului. Clădirea, plasată la marginea oraşului, lângă o zonă sălbatică minunată, era oricum o atracţie pentru porumbei, aşa că n-a fost o mirare.

Totuşi, la plecarea într-o călătorie care l-a ţinut ceva vreme departe de casă, nu se aştepta la ce avea să urmeze. La întoarcere, într-o jardinieră de pe balcon, unul deschis, pe taică-miu îl aşteptau şase ouă aşezate într-un cerc perfect.

„Micii mei prieteni s-au distrat cât am lipsit eu de acasă", mi-a zis taică-miu, bănuind că sunt ouăle uliilor. Totuşi, un specialist ne-a confirmat că ouăle nu sunt ale unui uliu, ci cel mai probabil ale unui şoim, unul cunoscut sub denumirea de vânturel roşu. Căutând pe internet, taică-miu a avut confirmarea că părinţii noilor colocatari aveau moacă de vânturei roşii, iar atunci a început aventura.

„Ce-o să faci cu nişte păsări de pradă în balcon? O să te atace dacă ieşi şi, în plus, cel mai probabil îţi vor aduce acolo şerpi, şoareci şi tot felul de insecte", a anunţat maică-mea, transformată peste noapte în ornitolog, asta până să vadă cele şase ouă aşezate într-un cerc perfect de nişte păsări. A cedat, desigur, pentru că în faţa unor asemenea lucruri miraculoase nimeni nu poate rezista. Primul pas, dacă ai norocul să se cazeze nişte şoimi în balconul tău, ar fi să nu-i deranjezi. Contrar aşteptărilor mamei mele, şoimii sunt foarte timizi, nu doar că nu te vor ataca, dar vor fi atât de stresaţi de prezenţa ta, că nici nu vor mai sta să-şi clocească ouăle. Aşa că taică-miu a fost sfătuit să-şi lipească pe geamul de la balcon o folie specială, ca să se poată mişca în voie prin cameră, fără să deranjeze

şoimii, dar şi să-i poată admira. Nu a făcut-o, dar a tras draperia şi a decis să o lase aşa până se fac puii mari.

În două-trei zile însă, într-o dimineaţă, când a aruncat o privire printr-un colţ minuscul al geamului, a văzut că puii ieşiseră din ouă. Patru dintre ei. Alte două ouă păreau că pierduseră pariul şi aşa a fost şi ziua următoare, numai că, surpriză, peste două zile, în cuib erau şase pui. Nu ştiu dacă aţi văzut vreodată şase pui de şoim într-un cuib. Nici eu nu am văzut pe viu, doar în fotografii şi în micile filmuleţe făcute de taică-miu, dar sunt geniali. Şi nu, nu au apărut şerpi, nici şoareci, nu încă, dar într-o dimineaţă lângă cei şase fraţi stătea cu burta-n sus o biată şopârlă care aştepta să fie halită.

Cel mai important de ştiut pentru toţi cei care se trezesc cu o familie de şoimi pe balcon este că păsările trebuie lăsate în pace să-şi vadă de viaţa lor. Taică-miu, de exemplu, le-a făcut până acum vreo patru fotografii, toate de fiecare dată când puii erau lăsaţi singuri, dar nu a încercat să intervină, să-i atingă, să-i hrănească sau alte lucruri. Şi asta pentru că foarte mulţi pui mor sau sunt abandonaţi din cauza curiozităţii oamenilor. Aşa că pur şi simplu şi-a luat adio de la balcon şi l-a împrumutat familiei cu opt membri înaripaţi. Cel puţin pentru o vreme, aia-i casa lor.

Puii au nevoie să-şi vadă de puful lor şi de înălţimile cerului. Nu-i uşor să fii pui de şoim. Trebuie să dormi mult şi să te hrăneşti bine. Asta pentru că în curând, cu puţin noroc, vei fi regele blocului, al cartierului şi chiar al câmpului imens care duce către munte.

Cinci bărbați în fața unei shaormerii

Cinci bărbați îmbrăcați în verde stau în fața unei shaormerii și fumează. Este ora sacră la care nimeni nu are chef de shaorma, așa că cei cinci și-au abandonat posturile din bucătărie și au ieșit un pic la aer. La „aer". Stau așezați pe bordură și miros a ceapă prăjită.

Sunt ferchezuiți, oricât ar zice cineva că nu-i cea mai mare eleganță să lucrezi într-o shaormerie. Doi dintre ei sunt chiar pensați (vedem asta pentru că acum camera se apropie de ei, le admirăm ochii visători de shaormari puternici și tineri). Un altul, singurul care nu fumează, își admiră brațele goale. E plictisit și neputincios. Al treilea îi stoarce celui de-al patrulea un coș pe spate, imediat sub linia tricoului. E ceva malign în imaginea unui bărbat care îi stoarce un coș altui bărbat sau doar mi se pare mie?

Acum camera se apropie de al cincilea, care tocmai a terminat țigara și cască din tot corpul, fără să-și pună mâna la gură. Chiar, când oamenii sunt în situații mai puțin oficiale, mai trebuie să respecte regulile alea stupide? Să nu tragă pârțuri, să pună mâna la gură când cască sau tușesc? Vedem în ochii celui de-al cincilea shaormar că e un om cu un plan. Azi va schimba ceva din viața lui obișnuită de până acum. Va rupe lanțul repetițiilor, fără să știe, când, trei ore mai târziu, în drum spre casă, va alege să meargă pe jos în loc să ia tramvaiul, după care, la colțul străzii pe care locuiește, de nicăieri va... Dar mai bine să lăsăm această istorie pentru altă zi, pentru cineva căruia chiar îi pasă.

Cei cinci shaormari stau în continuare pe marginea bordurii, în timp ce înăuntru, pe masă, îi așteaptă nerăbdător iataganul de tăiat carne. Bărbații în verde sunt acum duși cu gândul departe, foarte departe, dincolo de marginile

Bucureştiului, poate că au ajuns deja la Braşov sau la Mamaia sau într-un loc de vis asemănător. Asta până când unul din ei sparge tăcerea şi spune: „Din considerente etice, nu mă voi pronunţa azi asupra importanţei sacralităţii şi desacralităţii cărnurilor pe care le utilizăm, dar asta nu înseamnă că nu putem face în minţile noastre, în conştiinţele noastre, o analogie cu filosofia care vorbeşte despre păcatul producătorului şi păcatul consumatorului". Shaormarul face o pauză pentru a trage din ţigară, îşi studiază câteva clipe unghiile, apoi continuă: „Societatea în care trăim ne-a învăţat, fără voia noastră, că un comportament asemănător cu...".

Cinci bărbaţi îmbrăcaţi în verde stau în faţa unei shaormerii şi fumează. Este ora la care nimeni nu are chef de shaorma, iar cuţitele stau cuminţi în bucătărie. Unul dintre ei îşi scoate telefonul cu greu din buzunar, cu mişcări de insectă care se zbate în ceară caldă, şi apasă pe un buton, iar muzica loveşte cu putere timpanul antrenat: „Ce e mai bun decât ciorba/ Doar kebabul şi shaorma./ Doar kebabul şi shaorma/ E mai bune decât ciorba".

„Ce dihotomie!", izbucneşte unul dintre ei. „E oare chiar atât de dificil să faci diferenţa?" „Nu-mi pasă, tot ce doresc este o oră în care nimeni să nu vrea shaorma în acest univers." Maneaua se rostogoleşte pe stradă ca o minge dezumflată care prinde puteri, trece pe lângă picioarele celor cinci, urmăreşte o linie dreaptă imaginară direct prin trunchiul unui copac, ajunge la colţul străzii, face la dreapta şi se loveşte de un al şaselea bărbat, primul viitor client al orei fără shaorma.

Prima dimineață de vară din lume

Te trezești într-o explozie tăcută. Pentru început nu auzi nimic, dar lumina te rănește și vine de peste tot. E o energie complicată, care practic te ridică deasupra patului, la o înălțime oarecare, suspendându-te acolo, în levitație, încercând să legi visul din care ai fost scoasă cu brutalitate.

Se făcea că ești pe tărâmul girafelor, al broaștelor umede și al melcilor, mergeai printr-o pădure, mână-n mână cu o vietate nemaivăzută, pe care de fapt nici tu nu puteai s-o vezi, doar știai că e cu tine acolo. Înaintați pe o potecă, ușor temători, ca nu cumva să vă întâlniți cu musca țețe, dușmanul numărul unu, care poate lua orice chip și are un singur scop – să te înțepe și să îți dea boala somnului. Așa cum zice și poezia, „Musca țețe pune bețe-n roate lui Azor"

Tu aveai, atât în vis, cât și în realitate, un câine, dar nu îl chema Azor. Era o cățea cu țâțele lăsate, care avea pe burtă o gâlcă sau o gâlmă sau cum i-o fi zicând. O chema Linda și era galbenă. Vă plimbați așadar prin pădure, tu și vietatea nemaivăzută, când a avut loc o explozie puternică, însoțită de niciun sunet, pur și simplu copacii din jur s-au topit ca o poză arsă, mai văzuseși așa ceva. Acum, energia complicată te ține deasupra patului, cu cearșaful atârnând, până când mâini multe te trag în jos și te copleșesc.

Ziua asta e o bancă albastră de lemn. Are multe scânduri, iar fiecare scândură reprezintă, cel mai probabil, câte o oră, ziua e o bancă vopsită de tataie și peste ani de zile o va vopsi tata din nou și o va face vișinie. Banca asta este un loc primejdios, pentru că e așezată undeva deasupra lumii, ai ajuns acolo cum-necum, mâinile te-au adus, dar de coborât nu mai poate fi vorba. Te uiți cu groază la

picioarele tale, care îți atârnă de pe bancă undeva spre hăul care se naște acolo. Nimic nu-ți vei mai aminti peste ani din toate astea, nimic în afară de un singur lucru: picioarele tale care stau cuminți pe bancă, felul în care arată ele, felul în care carnea se înfioară în aerul dimineții, conștientizarea, prima conștientizare a faptului că exiști, că acelea sunt picioarele tale și că ele, dragile, te vor ajuta să străbați lumea.

E o dimineață încă rece de vară, plină de explozii de lumină, ai pe tine o rochiță verde, lucrată de mamaie, și aștepți să vină cineva să te salveze de pe bancă. Ești blocată acolo, deasupra acelui hău nesfârșit, nu plângi, nici nu strigi, doar chemi în gând pe cineva, nu știi exact pe cine, cineva care să te ajute să cobori, să te redea lumii și vieții. Ești cuminte, ți s-a mai spus, ești un copil cuminte, genunchii tăi sunt încă neatinși, pur și simplu perfecți, așa cum nu vor mai fi niciodată.

Ești pe bancă, mână în mână cu vietatea nemaivăzută care te-a însoțit și în vis și despre care nimeni altcineva nu știe. Iar acum vin mâinile, care te mângâie pe frunte, mâinile care, cu puteri supranaturale, te ridică de pe bancă și te fac din nou să levitezi, până când traversezi întreaga curte, în dimineața aceea rece de vară, până când poți să privești chiorâș exploziile de lumină printre frunzele de viță-de-vie. Mâinile te poartă până acolo, sus, în locul acela numit boltă, unde poți atinge verdele. De acolo nu mai e nimic, lumea se termină și toți știu asta. Nimeni, oricât de tare ar fi, nimeni pe lumea asta nu poate trece dincolo de bolta viei.

Așa că atingi din nou asfaltul cu picioarele și traversezi singură curtea, până în locul în care umbra se încheie și începe lumina. Te oprești acolo, închizi ochii, îți întinzi mâinile zgribulite și aștepți. Dincolo de pleoapele închise se întinde o lume roșie și moale ca o lubeniță fierbinte. Aștepți. Ești doar un punct din interiorul căldurii. Lași dimineața de vară să facă ce vrea din tine.

Somnul de după-amiază la Terasa Fericirii

„Bă, Gheorghe, ăsta care doarme peste drum, la umbră, e Nicoliță al nostru?" Gheorghe dă din umeri și soarbe din bere. „Bă, Gheorghe, ia uită-te la el cum doarme la umbră! El e? Că are pantalonii lui." Gheorghe face un efort cumplit, se întoarce și se chiorăște prin gardul Terasei Fericirii. Mormăie: „Nu e, bă, el. E altu'". „Păi, și atunci de ce are pantalonii lui, bă, Gheorghe?"

În miez de vară, Terasa Fericirii e cel mai răcoros loc din Pantelimon. Deși nu are aerul condiționat din mall, are un aer condiționat de berea rece și de cei trei copaci care împrejmuiesc terasa, plus umbra blocului, așa că puține locuri sunt mai plăcute când afară sunt 38 de grade. Abonații fideli ai terasei știu foarte bine care sunt orele cele mai bune de venit acolo: orice ore. Important e să fie deschis. Majoritatea abonaților își aduc cu ei și alibiul. Acesta poate fi de la o plasă de cumpărături până la un câine dus să se ușureze sau un nepot scos la plimbarea de după-amiază, căruia i s-a închis gura cu o prăjitură plus un suc.

Peste drum de terasă se află un loc propice somnului, la umbra blocului de vizavi. Se doarme bine acolo, așa umblă vorba în cartier, mai ales că zilnic pe bucata aia de asfalt trage un pui de somn câte un trecător. E pur și simplu un loc unde energiile se concentrează de așa natură, că, dacă ai drum prin zonă, pur și simplu somnul te lovește ca un tren și trebuie să te oprești, să te așezi pe trotuar și să te culci, măcar și pentru zece minute. De fier să fii, dacă treci prin zona aia, trebuie să te oprești, în mod misterios, și să te culci. Apoi, după o vreme, te vei ridica, te vei scutura, îți vei aduna plasa de cumpărături, te vei

mira cum ai putut dormi pe o sticlă de plastic goală (pe care totuşi se doarme destul de bine) şi te vei duce acasă.

Uneori, oamenii care adorm acolo încearcă să le explice celor de acasă, soţiilor, de exemplu, că nu e vina lor, că, după cum spuneam, e o zonă ciudată, care practic te forţează la somn, cine ştie ce energii s-or afla acolo. Dar, pentru că nu sunt crezuţi, mulţi încearcă să ocolească acel trotuar, în fond, nu-i cel mai plăcut lucru din lume să dormi afară, în văzul vecinilor. Aşa că temerarii de la Terasa Fericirii încearcă, la rândul lor, să evite să se întoarcă acasă prin acel loc, chiar de-ar însemna să facă un ocol de şapte străzi. Dacă unul dintre ei ajunge să doarmă acolo este doar pentru că nu a fost destul de atent.

Gheorghe nu are chef să se întoarcă şi să privească din nou prin gardul terasei, pur şi simplu nu-i pasă cine anume doarme la umbră, peste drum, cu capul, de data asta, pe un pantof. „Am o presiune, aşa, pe creier", zice Gheorghe, „mă tot gândesc de la o vreme". „La ce te gândeşti, bă, Gheorghe?" „Uite, mă, stau aşa şi mă gândesc, oare n-o avea dreptate nevastă-mea? Oare n-o avea ea dreptate când zice că Soroş ăla vrea să vină să ne ia ţara? Să ne învrăjbească pe toţi? Să ne facă uite-aşa, harcea-parcea?" Gheorghe ilustrează cu mâinile ideea de harcea-parcea, mototolind un obiect imaginar din faţa lui.

Celălalt bărbat dă din umeri, apoi se apropie şi şopteşte: „Auzi, Gheorghe, da' io am o întrebare. Da' păi Soroş ăsta e american el? Sau bozgor?". Gheorghe dă din umeri şi împinge halba goală spre marginea mesei: „Mason, frăţioare, mason". „Mason?" „Mason!" „Ahaaa, mason deci."

Peste drum de Terasa Fericirii, bărbatul adormit pe trotuar se dezmeticeşte brusc, se ridică, se încalţă cu pantoful folosit în loc de pernă şi dispare printre blocuri. „Vezi, mă, ţi-am zis io că nu-i Nicoliţă al nostru?" „Da, bă, da' ce chestie, avea pantalonii lui..."

Terasa nefericirii

Camil. Un nume aproape inventat, un nume pe care nu l-ai crede dacă nu ţi-ar explica cineva că, da, părinţii lui fuseseră cititori înfocaţi de Camil Petrescu. Greu să te cheme Camil când lucrezi la o forjă. I se spusese în toate felurile, inclusiv Cămil. Ceea ce nu era tocmai rău. Ba era chiar amuzant. Era singurul Cămil din lume.

Oricum, între timp, forja se închisese, ca toate forjele din ţară, ca toate forjele din univers, iar Camil se reprofilase. Dacă nu-i plăcuse cartea, vorba lu' taică-su, învăţător de profesie, Camil lucra acum ca paznic într-un supermarket. Şi asta era chiar bine. Forja îi tocase cei mai buni ani, îşi spunea el, dar acum stătea toată ziua la răcoare, la ră-coa-re, importanţă pe care nu o poate înţelege decât cineva care petrecuse nouă ore pe zi în faţa unei forje. Aşadar, aer condiţionat, vânzătoare parfumate, deşi cu fundul uşor cam mare, probabil de la atâta stat pe scaun, respect, bună ziua, să trăiţi, vă salut, nu tu înjurături, nu tu scandaluri sau bătăi.

În fiecare zi era poftit cu prăjiturele, iaurţele, sandviciuleţe, parizeruţ pe pâine, măslinuţe şi alte nebunii, totul din promoţiile din supermarket, iar uneori nici măcar nu îşi mai lua la el mâncare, ştia sigur că o va rezolva cumva şi pe asta, ca să-şi ia burta de la gură.

În rest, puţină agitaţie la orele de vârf, câţiva puşti obraznici, nişte babe nesuferite, care mereu au nevoie de ceva, ţineţi-mi şi mie asta, daţi-mi aia, au, spatele, las şi eu aici plasa, îl las şi eu aici pe Bobi, Bobiţă, nu fi rău, nu fi rău cu domnul, Bobiţă, te mănânc şi alte lucruri asemănătoare. Viaţă adevărată. Momentul în care eşti prezent, singurul moment greu de înţeles din existenţă, singurul moment imposibil, ăla de acum, aşa cum citise Camil, stând

pe budă, într-o carte pe care o găsise la taică-su acasă într-o duminică.

Niciodată hoți, niciodată huligani, numai câini, babe, sugari plângăcioși și posibilitatea de a privi lumina cum se scurge pe un perete în decursul unei zile. Uneori, când se plictisea foarte tare, Camil, mândru de uniforma lui de paznic, patrula de-a lungul coridorului de ieșire, cu o mână pe buzunar, din care scotea, când nu te așteptai, o ștampilă cu numele lui. Se punea de-a curmezișul și rostea cu o voce importantă, polițienească: „Titel Camil. Bonul la control!". Apoi, în timp ce clientul, trecut de transpirații, lăsa plasele jos și începea să-și scotocească buzunarele, Camil se simțea cu adevărat împlinit.

Seara, după lucru, la Terasa Fericirii, o bodegă din cartier, Camil redevenea Cămil pentru o oră-două-trei, în funcție de cât le permitea doamna Maricica, chelneriță-șefă. Iar berea, vai, ce bere – atât de ieftină, încât era un păcat să nu dai banii pe ea. Era bine. Lucrurile mergeau bine, ar fi putut s-o țină așa la nesfârșit, și într-un fel chiar a făcut-o, dacă n-am sta să punem la socoteală dimineața ciudată de joi în care Camil s-a trezit și și-a dat seama, cum-necum, că se afla în apartamentul tatălui său, deși se culcase la el acasă. Televizorul era deschis și din el zâmbea un Iliescu alb-negru, mai tânăr și mai vesel ca de obicei.

În următoarele ore, după ce avea să cutreiere la pas cartierul, Camil urma să priceapă că se afla la începutul anilor '90, că încă lucra la forjă, ba chiar pentru mult timp de atunci încolo, că își pierduse liniștea, răcoarea zilelor de vară, pierduse aerul condiționat, berea de mai multe feluri și canalele teve turcești, că supermarketul era o alimentară, că locul de muncă era un iad fierbinte și că, în general, viitorul era departe de el. Iar de parcă nu era destul, Terasa Fericirii... Ei bine, Terasa Fericirii nici măcar nu se inventase încă.

CFR și călătoria în timp

Că am ajuns ieri la destinație cu două ore mai târziu nu mi se mai pare o știre pentru CFR. Știm că a fost cald afară și că s-au dilatat șinele, așa cum am fost învățați încă de mici, așa cum mai știm că o oră de întârziere a fost cauzată de caniculă și o oră a fost întârzierea normală a trenului. Cei care circulă frecvent pe anumite rute pot să confirme: orele trecute pe bilet (atât la plecare, cât și la destinație) sunt facultative.

De fapt, călătorul român care știe că are în față un drum de cinci ore (teoretic) își pregătește provizii cât pentru o excursie la munte, și asta e absolut normal. Oamenii știu bine că trebuie să își ia cu ei mâncare, apă (cât mai multă apă), cărți (și variantele lor ceva mai cunoscute: laptopuri, tablete, integrame, *Cincizeci de umbre ale lui Grey*), oamenii știu că, atunci când mergi cu trenul, la nevoie e bine să ai în bagaj sac de dormit, haine de schimb, o lanternă, un radio portabil, arc cu săgeți (în caz că rămâi blocat prin câmpiile Bărăganului și ai chef să vânezi ceva iepuri. Am zis iepuri, nu dropii!), ustensile de grătar, medicamente pentru orice tip de afecțiune pe care ai avut-o vreodată, pelerină de ploaie (dacă rămâi blocat toamna cu trenul la munte), căciulă, bocanci, un briceag elvețian, o sticlă de țuică (sau două). Niciodată nu se știe când, cum și unde ajungi.

Specialiștii în CFR, mă refer la bieții călători care în atâția ani s-au transformat în experți ai chinului, le transmit copiilor lor noțiunile necesare pentru a putea supraviețui unei călătorii cu trenul în România viitorului. Mai spun ei, n-ar fi rău ca într-o călătorie cu trenul să iei cu tine și un amnar, o cremene, multe șosete curate, chiloți, căciulă, geacă de munte (chiar dacă la plecare e vară, cine știe ce

anotimp va fi la destinație), un atlas geografic, o busolă, un fluier (din ăla de cutremur, da, dar pe care să-l folosești doar așa, ca să fluieri de plictiseală, din când în când), o șubă, un aragaz de concediu și o minibutelie, un cort din ăla care se deschide din aruncare, un butoi (poate ai nevoie să strângi apă de ploaie în el, în funcție de cât o să dureze călătoria), biscuiți, conserve, pateu și orice alte alimente care rezistă la temperaturi extreme pentru foarte mulți ani.

Există uneori la plecare o temere a călătorului român că va pierde următorul sezon din *Game of Thrones*. E o teamă justificată, e posibil ca la destinație oamenii viitorului nici măcar să nu-și mai amintească ce a fost acela *Game of Thrones*. Oricine poate să spere însă că va ajunge la destinație în timpul propriei sale vieți, că fiii sau fiicele sale nu-i vor fi făcut deja prea multe pomeni („Săracul tata, a plecat cu trenul de la Filiași la București acum 17 ani; i-au oprit la semnal, la Grădinari, la vreo 30 de kilometri de oraș, și de atunci stau acolo, în buruieni, în câmp, și nimeni nu știe ce s-a ales de ei"), dar și că va fi recunoscut de apropiați la coborârea pe peron.

Sunt oameni care spun că într-o zi, undeva în România, trenul lor a ajuns la timp, ba chiar și cu două minute mai devreme. Dar ceilalți cetățeni îi privesc cu neîncredere și-i bănuiesc de vrăjitorie, pentru că acest fapt ciudat nu are o explicație științifică. De fapt, nimeni nu știe ce grave dezechilibre la nivelul întregului univers, ce efect-fluture, ce anomalii până la nivel celular, mitocondrial, până la nivel de ADN s-ar putea produce dacă într-o zi, cândva, undeva, în țara noastră, un tren al CFR ar ajunge la timp.

Tramvaiul pentru totdeauna

Ziua începe, ca de obicei, cu o așteptare lungă în stația de tramvai din mijlocul bulevardului, ca și cum te-ai fi născut acolo, la mâna sorții, neprotejat nici măcar de vreo bară, pe o fâșie îngustă de ciment. Miroase a urină atât de intens, că până la urmă e legitim să te întrebi totuși cine ar alege să se pișe în mijlocul străzii.

Când vine tramvaiul, nu știi dacă să te bucuri sau nu, e o binecuvântare din aia pe care o primești circumspect, pentru că nu ai idee ce aduce la pachet. Pe casa de pariuri din apropiere scrie „Cupa Nu-știu-care", urmată de un 1 și foarte multe zerouri. La prima stație urcă un tip la vreo 40 de ani, pe care-l recunoști, știi din prima cum o să procedeze. O să-și dea jos cămașa și o să facă grăbit câteva ture de tramvai, etalând o piele ciudată, solzoasă, cicatrizată, cerând niște bani pentru că a fost rănit cândva într-un accident de tren. A fost curentat, spune: 70.000 de volți, adaugă pe o voce înaltă. La următoarea stație coboară mereu, probabil locuiește în zonă. În urma lui se răsuflă a ușurare.

Vânzătorii de mărunțișuri apar și ei, dar când te apropii de Obor. Au poezii învățate pe de rost, rime ale lor, iar călătorii cumpără cele mai neașteptate lucruri, sunt pretențioși, pun întrebări, îi fac pe micii negustori să-și scormonească sacoșele soioase în căutare de pixuri, carioci, șosete, baterii sau o oarecare copertă de buletin.

Două pensionare care merg la Obor au o discuție despre gene. Prima o acuză pe a doua că folosește gene false la vârsta asta, în timp ce femeia se apără: nu sunt false, sunt genele ei, uite, poți să încerci. Pune mâna și se trage singură de gene. Vezi că nu se rup? Recunoaște apoi care e secretul: o nepoată i-a făcut cadou un tratament care e foarte eficient, dar și foarte scump. Nu e pentru pensia

lor, vezi bine. Scump, teroare! Se dă cu el de o lună. Prima pensionară nu crede, pur şi simplu nu crede, aşa că instaurează legea marţială a tăcerii.

Se tace deci. Se tace şi se merge mai departe. Tramvaiul alunecă acum prin zona Tei. Peştii şi vagabonzii, şmecherii şi puradeii, toată lumea doarme la ora asta, ce credeai?, dar îi vei întâlni la întoarcere, seara, când zona e a lor. Deocamdată, doar corporatişti şi pensionari. Prin toate pliurile tramvaiului stau gunoaie, coji de seminţe, resturi care s-au ascuns acolo la curăţenia superficială care are loc probabil târziu în noapte. Priveşti gunoaiele alea cumva cu drag, cu duioşie, într-un fel, fac parte din viaţa ta, aşa cum fac parte din viaţa ta şi resturile din staţia de tramvai unde vei coborî, pe care le-a deşertat acolo un om al străzii acum două săptămâni şi pe care nu le-a mai curăţat nimeni nici până azi.

Eşti aproape de destinaţie, te ridici, admiri în trecere lacul, pe malul căruia noaptea se produc diverse indiscreţii, şi apoi parcul mic de cartier, în care nu intră nimeni, dar care totuşi e păzit de doi paznici plictisiţi. La staţia unde trebuie să cobori, vezi de la distanţă că s-a instalat un alt om al străzii, mult mai înalt şi mult mai tânăr, care pur şi simplu stă pe trotuar, trist şi conştient ca un martor la un accident, înconjurat de câteva plase. Tramvaiul nu opreşte de data asta şi bărbatul te urmăreşte cu privirea. Acum ştii că e o dimineaţă din aia intergalactică, urmează casa de pariuri pe care e anunţată „Cupa Nu-ştiu-care", apoi tipul curentat, care-şi dă jos cămaşa, vânzătorii de mărunţişuri, nu, nu are marker verde, degeaba caută, că nu va găsi, şi pensionarele, genele, nu, nu sunt false, sunt genele ei, îţi vine să-i spui, trage-o de ele.

Pentru că ai mai auzit toate astea, le-ai mai văzut, le-ai mai mirosit, ai mai fost o dată aici, încă o dată şi încă o dată, e de fiecare dată acelaşi traseu, de fiecare dată acelaşi tramvai din care nu poţi să cobori deocamdată, de fiecare dată aceiaşi oameni, aceleaşi neputinţe. Singurul lucru sigur e că nimeni, absolut nimeni nu ştie cât va dura această dimineaţă bizară.

Tot ce-am uitat, tot ce mai ținem minte încă

Uneori, când mă concentrez prea tare la ceea ce fac, nu mai știu ce limbă vorbesc ceilalți oameni din jurul meu. Îi aud undeva pe fundal, spunând lucruri în ceva ce ar putea fi română, dar care nu e. Recunosc câte o prepoziție, câte o inflexiune a vocii îmi e familiară, dar în rest nici că pot să pricep despre ce e vorba.

Mi se întâmplă la fel, uneori, deși în general am o memorie vizuală bună, să nu mai țin minte absolut deloc cum arată o anumită persoană. De obicei e vorba de cam aceiași oameni, cu care mă văd destul de rar și, atunci când trebuie să ne întâlnim, sunt mereu emoționată – o parte din mine se întreabă ce va fi dacă nu ne vom recunoaște.

Apoi, după ce ne revedem, îmi tot spun că ar trebui să fiu mai atentă, să-mi fac o fotografie mentală. La final știu că totul a fost în zadar, că în zece secunde iar nu voi mai ști cum arată și, dacă ne vom întâlni pe stradă, sunt toate șansele să ne ratăm.

Creierul ține minte fix ce vrea el. Doar ce i se pare lui mai interesant în algoritmul său neomenesc, așa încât să nu mă mire dacă nu mai știu nimic din serile în care, în clasa întâi, scriam caiete întregi la tot felul de materii ciudate, dar îmi amintesc în schimb o după-amiază ploioasă în care stăteam cu bunică-mea la teme. Încercând să fac un 2 perfect, am izbucnit în plâns, m-am prelins de pe scaun și, prăbușindu-mă sub masă, am adăugat că niciodată n-o să fiu în stare să fac cifra așa cum trebuie și că, eventual, cel mai bine ar fi să mor.

Să nu mă mire deci că n-am nici cea mai mică memorie a imaginii mele holbându-mă în oglindă, de exemplu, de-a

lungul anilor, dar îmi amintesc foarte bine ziua în care am conştientizat existenţa zăpezii. Ningea foarte tare, aproape că nu vedeai, iar maică-mea mă înfofolise şi ieşise cu mine la plimbare. Eram la un colţ de stradă, s-a aplecat în dreptul meu, mi-a aranjat cojocul şi m-a strâns în braţe. Am văzut, ani mai târziu, momentul ăla surprins de taică-miu într-o fotografie. Fusese şi el prezent, se pare. În imagine sunt îmbrăcată ca un pinguin, ninge cu fulgi din ăia care-ţi închid ochii, iar mama poartă pe ea un halat subţirel.

La fel de puţin ciudat ar trebui să fie că nu-mi amintesc când şi cum am învăţat, în copilărie, să am grijă de propriul corp, dar în schimb îmi amintesc perfect o după-amiază din clasa întâi, care este în top trei după-amiezi din lume. Sunt la şcoală, în bancă, e septembrie, am cărţi şi caiete curate, noi, un penar chinezesc care miroase frumos şi o uniformă cu guler apretat. E o zi de toamnă cu multă lumină galbenă, s-a încheiat ultima oră, aproape toţi ceilalţi copii au plecat. Cineva mă strigă din uşa clasei, mă întorc şi-i văd pe părinţii mei, au venit amândoi să mă ia de la şcoală. Îmi strâng repede caietele într-un ghiozdan albastru, teribil de comun, model din secolul trecut, dar totuşi nou şi el, apoi, când mă ridic, din bancă îmi cade un măr care se rostogoleşte până în cealaltă parte a încăperii. Sunt în dubii. Să mă duc după măr sau să mă grăbesc către ai mei?

Maică-mea şi taică-miu îmi zâmbesc din uşă. Am uitat să vă spun că maică-mea are un zâmbet cu toţi dinţii atunci când e de-adevăratelea şi un zâmbet fără dinţi când de fapt e doar o politeţe. Acum e prima variantă. Iau o decizie rapidă, abandonez mărul şi alerg la ei. Mergem acasă pe tot felul de străzi ocolite, într-o lumină care ne face bine, râdem mult, chicotim, ne împingem. Acasă, în camera de la stradă, mă aşteaptă o surpriză. Am primit cadou un birou. E extraordinar de lung (acum, de exemplu, îmi pare scurt), lustruit şi miroase a lac şi a viaţă. Îl mângâi, îi deschid sertarele, îl adulmec, iar când pleacă ei din cameră mă întind pe el. Nu e doar un birou, e un spaţiu al meu, pe care urmează să-l locuiesc cu lucruşoarele şi cu gândurile mele.

Numai creierul poate şti, desigur, de ce a ales să ţină minte atât de bine toate astea, în timp ce alte momente mult mai importante îmi sunt absolut străine, ele s-au întâmplat altcuiva. Aşa cum tot doar el poate şti de ce uneori, deşi ţinem minte binele, continuăm să facem răul.

Fotbal non-stop la Terasa Fericirii

„Ce dinamovist a venit la Rapid, i-a plăcut şi a vrut să rămână acolo?" „Domne, eu nu despre asta vorbesc." „Nu, dar te întreb eu: ce dinamovist a venit la Rapid, i-a plăcut şi a vrut să rămână acolo?" „Nu mă interesează." „Nu te interesează pentru că nu există. Dă-mi un exemplu!" „Nu mă interesează." „Eu îl iubesc pe Dan Petrescu." „Dumneata nu te băga, nu te-am întrebat."

Pe masă sunt: trei sticle de bere, două sticle de vin, patru pahare, o sticlă de apă minerală, o pungă de seminţe, o pungă de alune, o scrumieră plină, coji de alune, două păhărele cu tărie. Bărbatul care vorbeşte cel mai tare este îmbrăcat complet în alb – pantaloni, tricou, şapcă, adidaşi. Are cu el un cărucior de cumpărături, aşa cum poartă cu el de fapt fiecare bărbat de la Terasa Fericirii un mic motiv de a ieşi din casă. Unii se duc la magazin, alţii după apă de izvor, alţii au ieşit cu câinele, cu nepotul sau să se intereseze când se taie apa caldă.

În timp ce vorbeşte bărbatul în alb, ceilalţi trei sparg seminţe. La altă masă, un bărbat care soarbe o bere trage şi el cu urechea. Ar vrea să se bage în discuţie, dar nu îndrăzneşte încă. Tot caută momentul potrivit, pentru că tare greu mai e să bei o bere singur la Terasa Fericirii. Mai are de aşteptat, deocamdată e doar spectator.

Bărbatul în alb îşi dă jos şapca, îşi mângâie chelia, apoi îşi îndeasă şapca la loc. „Aţi observat că aici e lumina galbenă după-masa?" „Nu e galbenă, e de la umbrela asta şi de la blocul galben de lângă." Se întorc şi se holbează peste bulevard. Blocul de acolo chiar e galben. Uşor uimit, bărbatul în alb mormăie: „Nu cred, e prea departe" Discuţia despre fotbal, singura care le face plăcere de fapt, continuă cu o mică oprire în zona Halep, deturnată cu uşurinţă:

„Nu mai vreau să vorbesc despre fotbal. Dă-i în aia mea. Ăştia fac bani pe nasu' nostru" „Tenis?" „Nu mă uit." „N-am înţeles." „Nu mă uit, nu mă interesează." „Păi, şi Halep?" „Ce e cu ea? Ai mai auzit tu vreun român cu numele ăsta?" „Bine, dar e născută acilea, la Constanţa." „E, na. Nu mă interesează." „Eu pe Dan Petrescu îl iubesc."

Bărbatul în alb face semn. Ar mai vrea o bere. Râgâie voios. „Aţi văzut ce stadion fac la Turnu Măgurele? Dacă-l vezi, pici în bot." „Păi, şi la Alexandria se face stadion cu douăj' de mii de locuri." „Banii? De unde bani?" „Banii noştri, banii statului, banii lu' UE." „Ce voiam să spun..." „Păi, şi cu stadioanele de aici din Bucureşti cum rămâne?" „Eu cred că..." „Fac ăştia ce vor, noi suntem muci-în-ceai pentru ei." „Lăsaţi-l, bă, şi pe nea Ilie să vorbească. Spune, nea Ilie!" „Ce voiam să zic – am văzut la televizor, dar nu am înţeles, ăştia vor să ne ia pensiile acum, ce vor să facă?"

Linişte de sorbit din bere sau din vin, după caz, de curăţat câteva alune şi de scos alte râgâituri. Bărbatul de la masa de lângă simte momentul să intervină: „Nu se atinge nimeni de pensiile noastre, domne, staţi liniştiţi". Cei patru îl aprobă în tăcere, dând din cap. „Păi, sigur că nu, cine-a zis aşa ceva?" „Dar ce vor să facă, domne, ce vrea muscoiu' ăla de tot apare la televizor şi la radio, ce vor ei de fapt?" „Ei, altul e şmenăraiul." „Dumneata ai lucrat la vreun minister?" „Nu, am fost contabil particular. Dar ştiu bine, m-am interesat..." „Aaa, da, clar."

Cei patru îi fac semn să vină la ei la masă, îi trag şi un scaun. „Aşa, domne, stai aici, să te auzim mai bine. Ce zici că vor să facă ăştia de la conducere? Şmecherii ăştia în costume, domne, ce dracu' mai vor de la viaţa noastră? Ba cu pensiile, ba cu salariile, ba cu băncile, nici nu mai ştii!" „Păi, cum să vă zic io..." „Stai aşa, ţine-ţi vorba, întâi hai noroc, toată lumea noroc, sănătate. Înainte de toate, să te luăm aşa, pe nepregătite, cu ceva foarte important: matale cu cine ţii?"

O țară de tramvaie, o țară de mașini

Doi cetățeni au făcut o descoperire interesantă într-o dimineață, în timp ce așteptau tramvaiul 36 spre Pipera, paradisul de la marginea Bucureștiului. Tramvaiul cu pricina vine în ultima vreme din ce în ce mai rar, spre deloc, iar de la începerea școlii acest lucru se întâmplă, au descoperit cei doi cetățeni, din cauza șoferilor care merg cu mașina pe linia de tramvai.

Pentru omul care așteaptă tramvaiul în „stație", adică pe o limbă de pământ din mijlocul bulevardului, zilele sunt chiar pline de speranță. În sensul că stai acolo, sperând să nu fii lovit de o mașină, iar între timp inhalezi gazele de eșapament ale tuturor mașinilor care trec pe lângă.

Oamenii spun că, pe vremuri, pe aceste tărâmuri a existat un tramvai care venea la timp. Din 10 în 10 minute, ceea ce pare aproape incredibil, dar hei!, e doar o legendă, așa că are voie să fie incredibilă. În vremurile noastre, din tot felul de motive, tramvaiele și călătorii se întâlnesc din ce în ce mai greu. Spre exemplu, cei doi cetățeni care au descoperit motivul pentru care tramvaiul nu mai apare au ajuns să se îndoiască un pic de existența lui. Unul dintre bărbați spune că parcă totuși l-a văzut acum câteva zile, era galben, troncănea când venea pe șine, ce sunet minunat!, și la urcare s-ar fi descoperit în interior călători lichefiați pe pereți, rămași acolo din cursele anterioare. Celălalt bărbat este însă aproape convins că așteaptă degeaba. Tramvaiul nu mai există și drept urmare nici nu va mai veni vreodată.

Totuși, s-au întrebat cei doi, dacă tramvaiul 36 nu apare din cauza mașinilor care se bagă pe linie, de ce alte tramvaie totuși trec? De ce al lor în schimb nu apare niciodată? Ce să fie oare cu misteriosul tramvai 36? În plus, mai erau și toate mașinile care circulau în voie pe lângă

ei şi din care oamenii ascultători de muzică dată tare aruncau mucuri de ţigări, şervețele şi coji de banană. Ah.

Între timp, numărul de oameni care aşteptau în mijlocul bulevardului a crescut semnificativ. Corpurile s-au aşezat unele peste altele, oamenii şi-au adus cu ei chingi cu care s-au prins unii de alţii, iar tramvaiele au trecut şi au tot trecut, toate, mai puţin 36. Între timp, o bătrânică a tricotat un pulover şi două perechi de şosete, iar o mamă şi-a învăţat copilul toată tabla înmulţirii, mai puţin cea cu 7, pentru că, se ştie, aia e cea mai nasoală.

După o vreme, când 36 a apărut în depărtări, nimeni nu a crezut în el în primele secunde. Oamenii se săturaseră de minuni. Dar apoi, când s-a apropiat, cete îngereşti au început să cânte deasupra tuturor, bătrânele s-au închinat, muncitorii şi-au dat jos şepcile şi în străfundurile pământului două mici plăci tectonice au sughiţat de mirare. Era chiar el, tramvaiul 36. Galben, murdar, frumos ca o fantomă a lucrurilor ruşinoase făcute în copilărie, înalt şi neînfricat, mă rog, era plin. Era plin ochi, iar la deschiderea uşilor câţiva călători neatenţi chiar au alunecat afară.

Mulţimea care aştepta a mugit. Nu era posibil. Ştiau că un alt tramvai nu va mai veni decât peste multe ore, zile, săptămâni. Ce era de făcut? Oamenii şi-au supt burţile şi şi-au făcut loc în orice spaţiu pe care l-au mai putut găsi, pe tavan, în cârca altor oameni, la picioare. Mulţi au fost atinşi de nebunie şi au început să vorbească în limbi dispărute, iar vatmanul, dacă o fi existat unul, a tras un pârţ detaşat. Nimeni nu se prinsese încă ce mult loc avea în cabina aia a lui.

„Ce bine că totuşi l-am prins", a murmurat unul dintre cei doi cetăţeni care formulaseră teoria conform căreia tramvaiul întârzia din cauza maşinilor. „Da", a spus celălalt. „Crezi că şoferii maşinilor care trec pe lângă noi sunt mai fericiţi?" „Nu ştiu, nu par să se simtă grozav nici ei." „Să le fie de bine!"

La destinaţie îi aşteptau şase muncitori cu lopeţi şi târnăcoape, care se ocupau doar cu desprinderea călătorilor rămaşi lipiţi de pereţii tramvaiului. Şi asta era tot. Avea să fie bine, avea să fie nesperat de bine.

Tratament pentru frică

Am 17 ani şi doi câini. Cochi şi Simba. Dacă mă aşez pe marginea aleii, câinii vin şi se lipesc de mine. Se culcuşesc supuşi. Câinii simt tăcerea. O miros. Vin şi-şi ascund boturile în hainele oamenilor. Apoi se aşază şi ei pe marginea aleii, în stânga şi în dreapta mea. Strâng din ochi. Tac.

Cochi e cea rea. Dacă nu are chef de ceva, s-a terminat. Dacă are un obiect pe care nu vrea să-l împartă, din nou e o problemă. E arţăgoasă şi bătrână, sare să muşte, mai cu dinţii, mai cu gingiile, dacă o enervezi. Totuşi, ştie când e de tăcut. Vine cu capul plecat, pe marginea drumului, lipită de zid, uşor fâstâcită, pe jumătate oarbă, iar luminile din jurul corpului tău îi spun că trebuie să fie mică şi cuminte. Se lipeşte cu corpuşorul ei negru de piciorul tău, se întinde şi, făcută una cu pământul, îţi intră în vise.

Simba, în schimb, e câinele cel bun. Mare, tăfălog, bleg de-a dreptul, ciolănos, alb-crem, cu ochi moi, de fiecare dată când apare zguduie totul în jurul lui, cu scrâşnet de gheare, cu suflul greu, cu flencănitul de neoprit al urechilor. Prima lui grijă e să te îmbrăţişeze câineşte, să te recunoască, să te ţină aproape, să te invadeze şi să-ţi capteze toată atenţia. Are nevoie de o singură atingere ca să capituleze, să se întoarcă cu roţile-n sus şi să-ţi permită să-l mângâi pe burtă şi pe picioare, în timp ce el se răsfaţă cu ochii închişi.

Dar şi Simba, cu toată voioşia lui, simte tăcerea. O adulmecă, o respiră şi se înveleşte cu ea ca într-o pătură. Se trânteşte şi el covârşit, se supune. Suntem acum un om şi doi câini, toţi trei cu ochii închişi, ca şi cum am fi fost orbiţi de o explozie acum 42 de ani şi am fi rămas aşa, în această poziţie, refuzând să ne mai întoarcem la realitate.

Eu am 17 ani, iar câinii, cât sunt ei de câini, ştiu foarte bine că realitatea e singura care există, că e aici şi acum,

că tot ce ești ești în momentul de față. Acesta este începutul și mijlocul și sfârșitul, fără planuri, fără „peste 20 de ani". Prezentul este singurul în care eu și câinii ne putem permite să stăm tăcuți, pe marginea aleii, fără să ne punem alte întrebări, deși Simba va muri peste 12 ani, într-o primăvară, iar Cochi mult mai devreme, deși vor fi două morminte micuțe, la a treia scândură dintr-un gard.

Dar acum suntem aici, suntem prezenți, suntem vii, acoperiți în tăcere, ca să nu ne fie frig, ca să nu ne apuce groaza de toate lucrurile care vor veni cândva peste noi. Câinii nu cunosc tristețea decât după ce le-o arătăm noi, dar se obișnuiesc cu ea, o respectă, o acceptă și uneori intră în ea ca într-o peșteră caldă.

Așa că am 17 ani. Stăm toți trei cuminți, pe marginea aleii, în tăcere, un om și doi câini, respirând prezentul, conectându-ne unul la viața celuilalt, făcând-o mult mai ușoară și alungând pentru moment singurul lucru care poate să strice totul, să dărâme, să absoarbă, să zdrobească. Frica.

Mersul pe jos pentru începători

Mai e încă destul de mult bine pe străzi. Se vede cu ochiul liber între orele 18.00 şi 18.30, atunci când lumina e ciudată, iar soarele se scurge după lacul Tei. Noi suntem în interiorul unei gutui în ziua asta de toamnă caldă, suntem nişte lucrişoare teleghidate care mereu trebuie să ajungă undeva, iar fructul acesta ne înconjoară şi ne strânge sub pieliţa de realitate.

Stau de cinci ani în Bucureşti şi acum două zile am mers prima dată pe jos de la lucru spre casă. Mi-a luat o oră şi câteva minute. Am văzut mormanele de frunze colorate, maşinile aşteptând minute în şir în coloană în timp ce eu le-am depăşit, am văzut mai bine la faţă cartierele prin care alteori treceam rapid în câte un tramvai, oameni în parcuri, pe pături, mâncând mere, am văzut rărăţei de câine pe marginea drumului şi pensionari plimbând animăluţe pufoase.

Am văzut viaţă. Un copil pe o bicicletă, sunând la nesfârşit dintr-un claxon venit din purgatoriu, alertând probabil toţi locatarii la geamurile cărora se plimba în cercuri. Un tip într-un costum ca de cosmonaut, fără exagerări, reparându-şi maşina în faţa blocului. Doi oameni alergând după un autobuz, depăşindu-l, ajungând în staţie şi aşteptându-l acolo. Am văzut trei câini fioroşi în curtea unui atelier auto, lătrând nervoşi, urmărindu-mă până la poarta deschisă, renunţând apoi timizi.

Am privit un cartier întreg cocoţată pe o pasarelă, am văzut acolo spatele caselor ca nişte prăjituri în care cineva a scobit cu furculiţa, uliţele întortocheate, o fabrică de cherestea, un fum albastru care contamina peisajul şi un biciclist curajos, pierzându-se fix prin mijlocul fotografiei. Pe deasupra a trecut atunci un avion, nu mint, pur şi simplu s-a nimerit ca în clipa aia un avion să traseze o dungă din

dreapta, în sus, până acolo de unde totul se vede ca o machetă. Un avion plin cu oameni care s-au rugat să nu pice nici de data asta. Un avion cu oameni care au ajuns la destinație, acolo unde te așteaptă, ca la orice capăt de drum, fie multă speranță, fie o adâncă disperare. Mereu sunt doar nemernicele astea două, nici nu știu de ce.

Cu două minute jumate înainte ca înserarea să pice, m-am oprit și am fotografiat cartierul din depărtare, cu trupul lui de uriaș trântit în iarbă și năpădit de furnici. La un stop am auzit o femeie care încerca să-i explice copilului ei de ce nu trebuie să traverseze pe roșu, deși toți ceilalți oameni au făcut-o. „Pe ei are tot dreptul să-i lovească o mașină acum, dacă au încălcat regula. Uite, uite cum vin mașinile din stânga, le vezi?" „Și o să-i calce?" „Într-o zi o să-i calce dacă nu trec pe verde. Noi așteptăm verdele." „Și o să-i omoare?" „Într-o zi o să-i omoare." Mi-a fost rușine să trec și eu în fugă, deși nu mai venea nicio mașină. Am stat acolo, cu femeia și cu fiul ei, așteptând verdele, fredonând ceva în gând, sperând că totul va fi bine.

Drumul pe jos spre casă a durat cam cât drumul cu tramvaiul, dacă pui toată așteptarea (vine – nu vine, uite-l, ba nu, nu e tramvaiul meu, iată-l pe al meu, nu, nu e nici ăsta, este evident că tramvaiul meu pur și simplu nu va mai veni niciodată), plus statul nesfârșit la stop. M-am convins din nou că uneori suntem orbi, că privim foarte rar de jur împrejur și că sunt zile în care, chiar dacă vrem să aflăm, pur și simplu nu ne dăm seama unde este binele. Iar el este peste tot.

În soarele care crănțăne cartierul seara. În câinii mici și urâți plimbați de pensionari. Chiar și în tenișii roșii care te bat dacă mergi mult pe jos. În ce a înghețat, în tot ce pulsează și în tot ce se târăște. În ziduri. În afișe. În firme de magazine. În schelele de pe fațada blocurilor, în ganguri, în autobuzele în care n-ai loc să intri. Binele este în corpuri de carne și în corpuri de lemn. În mâini atacate de boală și în pălării luate de vânt. În pâine, în poduri peste cartiere și în biciclete, în oameni, în păsări, în nori. Este peste tot. Este în tot.

Cu CFR-ul m-am plimbat și-am plâns

Călătoria începe cu descoperirea că locul meu de pe bilet nu există în tren. Urmează o așteptare de 20 de minute într-o haltă oarecare. Stăm să vină un tren întârziat și așa vom întârzia și noi, apoi toate trenurile care vin după noi. E viața!

În stânga, un cal cu căpăstru roșu pierde vremea pe lângă liniile de cale ferată. Știe că, dacă se abate pe traverse, îl paște moartea. În dreapta, brazde perpendiculare verzi și maronii. Dincolo de cal, nicăieri-ul. În gară, o femeie cu șapcă roșie și uniformă albastră. Ne salută. O salutăm. De la distanță pare drăguță, te-ai putea întreba cine naiba a pus-o să lucreze în halta aia pustie. Trece trenul întârziat, pornim și noi în drumul nostru, dar încet, foarte încet, depășind cu greu niște curci albe, apoi niște curci negre, un drumeag și tot felul de bălării. Suntem un pic mai rapizi decât bălțile pe lângă care trecem. Înaintăm, speriind un stol de păsări. Adio, plopi fără număr.

Urmează o nouă haltă, unde stăm o vreme, o vreme calculată tot din timpul vieții noastre, desigur. Buruienile sunt roșii și zidurile la fel, iar în gară e un om cu o plasă albastră. Un câine, un WC părăsit, o curte cu viță-de-vie galbenă. Lăsăm în stânga sate cu acoperișuri roșii, iar în dreapta – maluri de pământ în care se prăvălește dealul. Parcă abia acum ne-am pornit la drum. Să purcedem!

În următoarea gară sunt trei polițiști. Apoi, un câine negru care se scarpină și un câine alb care doarme covrig. Patru oameni patrulând de frig pe peron. Un afiș cu țigări, suc, bere. Viață de boschetăreală. Nimeni nu îndrăznește să intre în clădirea gării, toți preferă viforul de afară, cred că nimeni nu a mai pășit înăuntru de ani buni.

Suntem bine, la stația următoare se stă vreo zece minute, dar cică sunt incluse în Mersul Trenurilor. Se bocăne. Se fumează și se cumpără ziare-reviste-integrame. Se strigă din tren pe peron și invers. Băăăă. Ce e, băăăă? Cât e scorul? 5-5. Boii! La revedere, drum bun! Se vorbește mult și tare la telefon. Așa și așa. M-am îmbrăcat bine. Am geacă. Hai, că mă duc și io la WC, mai vorbim. Un bărbat de pe peron, cu o haină de piele veche și un pahar de cafea în mână, trece prin dreptul vagonului atât de încet, încât, pentru că nu-i vedem picioarele, putem presupune că levitează. Apare un bătrân cu păr negru, vopsit. Zâmbește. Adio, frumoase vagoane ruginite și pline cu cărbune. Pornim, acum chiar că pornim.

Avem apă minerală, bere rece, dulciuri, Coca-Cola avem. Adio, depouri goale, năpădite pe interior de copaci. Adio, muncitor pișându-se între sălcii. Boss, Hugo Boss, după cum scrie pe peretele de la baia din tren, de parcă cineva chiar ar fi avut îndrăzeala să stea în încăperea aia mai mult de un minut. Oricum, mergem mai departe. Am ajuns într-un loc luminos – gara din Roșiori, chiar ea. Clădirea arată bine, fie că e proaspăt vopsită, fie că are becuri mai multe, care-și fac treaba. Aproape îți vine să zici: „Da, vreau să cobor aici, vreau să încep o viață nouă la Roșiori". Și totuși mergi mai departe.

Se lasă noaptea, iar împreună cu ea se lasă la pământ și speranța că vom ajunge la timp la destinație. Nu întreb în jurul meu câte minute avem întârziere, nici nu încerc să calculez unde și la ce oră ar trebui să fim. Nu mă uit la ceas. Vreau să fiu surprinsă, vreau să fiu dată pe spate. Deși nimic nu m-ar surprinde, nici dacă aș afla că noaptea în vagoanele astea locuiește o populație ciudată, care ziua e invizibilă. Întârzierile trenurilor sunt momente numai bune ca să te întorci la tine, să te redescoperi, să-ți pui întrebări (nu doar dacă vei lua ciumă bubonică de la baie, ci și alt gen de întrebări). Clipe de introspecție în care aproape te bucuri că ajungi cu o oră mai târziu la destinație (sau cu două sau cu trei).

Femei în mov, pe scaune mov, bătrâni apatici, copii îndopați cu cornuri cancerigene, oameni mulțumiți în același timp, ca o coincidență, cu toții îndreptându-ne în noapte spre un oraș strălucitor, aceasta este bucuria de a călători și pentru asta sunt cu adevărat recunoscătoare. Mă abandonez somnului, în compartimentul cald, sperând că nu voi lua păduchi. Între timp, ploaia bate, iar tusea unui bolnav înghite tot vagonul.

Tinerețea fără bătrânețe a bunicului meu

Anul ăsta, la ultima lui vizită la doctor, întrebat câți ani are, tataie Costică a zis că mai are 9 și face 100. Era încă bine pe atunci. Asistenta a râs, iar eu, când am auzit povestea, am avut un fel de animal voios în loc de inimă pentru câteva clipe, convinsă că, dacă un om își propune ceva, sigur va reuși. Uneori, oamenii au nevoie să creadă în lucrurile astea ca să doarmă mai bine.

Ultima dată când l-am văzut întreg pe lumea asta, bunicul mi-a făcut cu mâna. Stăteam în ușă, îi spuneam că plec și am mai întârziat câteva secunde, în speranța unui gest care a și venit. Din starea lui somnolentă, din ultima lui oboseală bolnavă, tataie s-a smuls și mi-a făcut cu mâna. Am luat semnul ăsta cu mine și m-am ținut bine de el ca de o promisiune. Apoi, în tot timpul rămas, am continuat să visez coșmar după coșmar, dar asta chiar nu contează, pentru că nu despre sfârșit e vorba acum.

Pe tataie l-am cunoscut într-o zi troienită de primăvară, când, înfruntând zăpada mieilor, am ajuns acasă în brațele mamei, legată fedeleș. Martorii spun că a avut loc următorul dialog. Tataie, socrul mamei, a întrebat: „Ce ai acolo?". Iar mama ar fi răspuns ca și cum și-ar fi cerut iertare: „O fată" Bunicul a interpretat pe roluri acest mic dialog de sute de ori și de fiecare dată rezultatul a fost emoționarea audienței, deși nu știu exact din ce motiv. Ce ai acolo? O fată. O fată.

În copilărie, tataie m-a luat cu el în plimbările lui, mi-a arătat cum să adun castane, m-a învățat ce e ăla un atlas geografic și mi-a repetat de nenumărate ori capitalele lumii. M-a plimbat cu mintea prin regiunile înghețate, apoi prin China, prin Japonia, prin fosta Cehoslovacie, m-a pus să

repet „Akihito, fiul lui Hirohito", m-a învăţat să trag cu praştia după graurii din vie, să fiu răbdătoare, să nu mănânc repede şi să beau mult ceai de urzică. M-a învăţat să vărs puţină apă jos, sub masa din curte, înainte de fiecare prânz, pentru sufletul unui mort, mi-a făcut o sanie zdravănă, un suport de brad, m-a dus şi m-a adus de la şcoală zi de zi în clasa întâi, mi-a cules struguri, mere şi smochine.

De ani de zile, până acum foarte puţin timp, tataie a obişnuit să facă zilnic două plimbări lungi, kilometrice, despre care spunea că-l ţin în viaţă. În ultimii lui ani, rămas fără bunica, a renunţat la mâncarea nesănătoasă, la gătitul în oalele de aluminiu, la toate lucrurile despre care a citit că i-ar putea face rău. A continuat să meargă pe jos, să citească ziarele, cu un singur ochi, să se uite seara la 7 la ştiri, apoi să se culce devreme, iar dimineaţa, la crăpatul zorilor, să dea radioul foarte tare şi să-şi facă exerciţiile în curte. La fiecare întoarcere a mea acasă a continuat să-mi pună aceleaşi trei întrebări: la ce etaj locuiesc, dacă m-am întâlnit prin Bucureşti cu vreo rudă şi dacă mai ştiu ceva de fetele lui Anghel.

Să scormoneşti prin amintirile legate de cineva mutat în altă lume e ceva la fel de greu cu a-i umbla prin dulapuri, acum, când nu mai este, şi a-i descoperi lucrurile pe care le-a atins fără să ştie că e ultima dată. De asta nici nu cred că e foarte importantă cea din urmă amintire a mea cu tataie. Ci orice amintire. Cum ar fi una pe care o să o pescuiesc din creierul meu la întâmplare fix acum.

Suntem aşadar cu câteva luni bune în urmă, când bunicul a avut o perioadă de slăbiciune neaşteptată, aşa cum la fel de neaşteptată a fost şi revenirea lui parţială de atunci. Şi, deşi crezuse chiar el că gata, s-a sfârşit, nu va mai putea niciodată să iasă să-şi facă plimbările, eu şi tata l-am convins într-o dimineaţă să facă o încercare, măcar până la colţul străzii. A ieşit neîncrezător, iar noi l-am aşteptat o vreme să revină. Până la urmă am deschis poarta şi l-am văzut trecând cu repeziciune prin dreptul nostru. Peste cinci minute am deschis-o din nou: tataie continua să facă

curse rapide între cele două colțuri ale străzii, din ce în ce mai plin de puteri, pur și simplu din ce în ce mai tânăr, schimbat, bucuros că încă mai putea să-și facă plimbările, că lucrurile nu se încheiaseră, că mai avea timp să întoarcă meciul, că era acolo, atunci, prezent și că din viața lui de aproape o sută de ani mai era încă.

Demontați tramvaiul 36, aruncați-i mațele în lacul Tei

Niște barbari ciudați, cu fulare înfășurate în jurul fețelor, ies la vânătoare în fiecare după-amiază în zona Pipera, la marginea Bucureștiului. Ei pândesc tramvaiul 36 ca pe un animal mare, pe care speră să-l eviscereze și să mănânce din el în toată iarna care vine. 36-le e salvarea lor.

În zilele în care te grăbești să ajungi undeva, tramvaiele vin mai greu în București. E ca și cum ar comunica telepatic cu tine, împotriva ta, iar în aceleași zile traficul din oraș se sincronizează, mă rog, în sensul în care nimic nu mișcă, totul e numai nervi, înjurături și claxoane. Într-o zi oarecare de miercuri, tramvaiul 36 și-a depășit orice așteptări. Tu și alți oameni înfrigurați l-ați invocat la marginea Bucureștiului timp de o oră și cinci minute pe ceas, perioadă în care au trecut, de altfel, multe alte tramvaie.

Dar cei care circulă frecvent cu 36-le știu că nu trebuie să se bucure prea tare când apare o lumină la orizont. Sigur nu e tramvaiul de care ai nevoie. A aștepta un tramvai pentru o oră nu pare cel mai mare coșmar dacă, desigur, a) nu te grăbești, b) nu stai în frig. Mai e și locul în care aștepți. O stație de tramvai imaginară, de la marginea orașului, acolo unde o ultimă perdea de copaci a fost rasă pentru a face loc autostrăzii, acolo unde vântul din pustiu pătrunde ca un nemernic, acolo unde nu există nici măcar un refugiu de rahat în care să te adăpostești dacă plouă, ninge sau vine ursul.

Zeci de oameni întregi la cap stau pitiți seară de seară, din noiembrie până în martie, după un zid al unei construcții din apropiere, zid care îi mai protejează de vânt în orele de așteptare. Unii, care nu mai găsesc loc după zid, se

plimbă de colo colo, nervoşi la prima vedere. Secretul e că ei vor doar să-şi încălzească picioarele, să-şi pună sângele în mişcare, să nu moară degeraţi. E doar un mijloc de supravieţuire, pentru că nimeni nu vrea să pice, să se lichefieze şi să fie raşchetat la primăvară din „staţia" de tramvai.

Multe lucruri neobişnuite se întâmplă în locul acesta uitat de autorităţi. Oamenii care aşteaptă cot la cot seară de seară au început să se cunoască între ei, sunt cumva fraţi de suferinţă, se salută, îşi zâmbesc îngăduitor, încearcă să-şi mai spună o vorbă bună. Între timp, alţii, cum ar fi grupurile de muncitori care merg cu 16-le, mai beau un gât de bere din pet şi mai fac o glumă, că uite, domne, vine 36, ha, ha, ha, te-am păcălit, treci înapoi după zid. E un microcosmos straniu din care faci parte cu forţa, asta e.

Când a venit 36, după o oră de întârziere, s-a simţit nevoia unor cetăţeni care pur şi simplu să te împingă înăuntru, să te ajute să te introduci cumva în masa de carne din care mai zăreai din loc în loc un ochi, o căciulă, o mână. Un drum de 30 de minute a durat mai apoi o altă oră, din motive care ţin de alchimia corpurilor cereşti. În plus, în fiecare staţie, tramvaiul a adus câte o dezamăgire pentru călătorii care aşteptau şi ei de o viaţă sosirea, dar nu puteau urca, pentru că efectiv nu aveau unde.

Cel mai bun moment dintr-o asemenea călătorie e ăla în care ajungi la destinaţie, cobori şi îţi juri că nu vei mai călători cu 36 niciodată. Iar apoi, desigur, o iei de la capăt a doua zi, pentru că nevoia are memoria scurtă. Fără să vrei, de ani buni eşti şi tu unul dintre barbarii care vânează tramvaie la margine de oraş în fiecare amărâtă de seară.

Pierdut tinerețe în așteptarea unui tramvai. O declar nulă

„De ce ies toți oamenii ăștia în oraș cu mașina, la prima ploaie cât de mică, și blochează toate străzile?", se întreabă mereu câte un șofer care consideră că el e singurul care a avut motive serioase să-și pornească azi automobilul.

„De ce o ia toată lumea pe scurtătura asta printre blocuri, pe unde, dacă faci dreapta-stânga-dreapta, ai evitat un semafor și ai scăpat de vreo 15 minute de așteptare?", se întreabă cineva care avea impresia că nu mai știe nimeni secretul intergalactic al celor două străduțe ascunse care leagă două bulevarde.

„Uită-te la nesimțiții ăștia cum se bagă pe linie, de aia nu înaintăm noi, de aia nu ajungem la lucru la timp, de aia stăm șapte ani în trafic, în căcatul ăsta de tramvai, pentru că vă băgați voi înainte! Haide, domne, claxonează-i, calcă-i cu tramvaiul, arată-le cine e șeful", spune un pasager al tramvaiului, care, de altfel, atunci când scoate mașina din garaj, consideră probabil că e mai OK să o iei pe linia de tramvai decât să stai în coloană cu toți proștii planetei.

Toți trei se înșală și de fapt toți trei au dreptate. E un paradox. Am trăit pe pielea mea traficul de la orele de vârf în mai multe orașe ale țării. De fiecare dată când pare nasol, e bine de știut că undeva, în același timp, este mult mai nasol. În București, între anumite ore, ceea ce în alte părți se numește aglomerație depășește aici orice proprietate a acestui cuvânt. Ceea ce vedeam în '95 la televizor, în filmele americane, eroi care pur și simplu își abandonează mașinile în trafic și pleacă pe jos pentru că trebuie să ajungă nu-știu-unde și să salveze viața nu-știu-cui, este foarte aproape de realitate.

Pe de altă parte, o vorbă din bătrâni spune că trebuie să fii nebun să folosești mașina în București la orele de vârf. Eu, spre exemplu, sunt un exemplar amărâștean, fără mașină, dar sunt momente în viața mea simplută în care am nevoie de un taxi, pentru că: a) tramvaiul tocmai a plecat și altul nu mai vine decât peste o oră, b) este dimineața, este ora 6.30, e frig și nu vreau să stau în mijlocul bulevardului ca o țintă vie, așteptând un mijloc de transport despre care nu știu când vine, c) este seară, ora 20.00, iarna, vreau să plec de la lucru fără să trebuiască să aștept înghețată până la 21.00 într-o stație inexistentă, fără bec, fără refugiu, fără alți oameni în jur.

Oricum, sunt foarte multe perioade din zi când în București nu găsești un taxi. Așadar, chiar și dacă vrei, chiar și dacă speri că vei putea traversa orașul cu mașina, e foarte posibil să nu ai cu ce. Ne întoarcem deci la mijloacele de transport în comun. Eu cred sincer că un oraș în care aceste mijloace de transport sunt bine puse la punct poate fi un oraș cu mai puține mașini. Am văzut rețeta asta în multe alte țări, doar că probabil n-o să apuc anii în care va funcționa și în București.

De dragul discuției, mă întreb dacă primarul actual al Bucureștiului (sau oricare alți foști primari, pentru că situația nu e de ieri) a mers cu tramvaiul sau cu autobuzul în ultimii ani. Nu, nu cu metroul, deși și acolo e cam tragic la anumite ore și în anumite stații (nu văd cum te poți urca în metrou între 9 și 10 la Victoriei, de exemplu, așa cum nu înțeleg de ce durează o viață de om să lungești linia de metrou, dar asta e altă discuție). Dar cu autobuzul și cu tramvaiul este uneori chiar dramatic. Nu vara, când orașul e gol, mersi mult. Nu, nu la ora 12 ziua, când mulți oameni sunt la lucru. Ci dimineața devreme și seara între 18.00 și 20.00, când îți arde buza să ajungi undeva, știe oare primarul Bucureștiului că atunci sunt rute în orașul acesta aproape impracticabile cu un mijloc de transport?

De ce un tramvai jegos (purtător de o mizerie veche de cel puțin zece ani), care mai are și un traseu foarte lung, trece o dată la o oră și un sfert uneori? De ce un

autobuz pe care îl aşteaptă o sută de oameni vine de două ori pe oră? De ce atunci când vine acel nenorocit de tramvai trebuie să ne storcoşim toţi în el, disperaţi că nu mai avem o altă şansă decât peste alte 80 de minute? De ce nu se pot construi refugii în toate staţiile de autobuz sau tramvai (în loc să visăm la Wi-Fi), de ce nu se înlocuiesc mijloacele de transport cumpărate înainte de a se naşte chiar şi părinţii mei, de ce trăim în Epoca de Piatră, de ce nu sunt măcar două amărâte de tramvaie pe oră atunci când e aglomerat?

De ce vă aşteptaţi ca oamenii să lase maşinile acasă şi să ia mijloacele de transport în comun atunci când sistemul acesta nu funcţionează? De ce ar sta o femeie cu un copil mic în braţe o oră şi ceva într-o seară într-o staţie de nicăieri, în întuneric, după tramvaiele voastre de rahat, de ce ar urca cineva într-o dimineaţă într-un autobuz în care, sincer, poţi chiar şi să mori din lipsă de aer? Probabil pentru că oamenii sunt disperaţi, pentru că uneori nu au cu ce să se mişte în oraşul acesta. Nici cu maşina, nici cu gândul, nici cu orice altceva.

Suntem singuri

Spăl un borcan de dulceață. Suntem singuri. După moartea bunicului meu, am găsit în cutiile de ceaiuri bileţele cu data la care pusese plantele uscate acolo. Într-un sertar am dat peste un carton pe care erau notate scurte reţete, cum ar fi cât timp se fierbe orezul. Bastonul lui a rămas încă pe hol, rezemat de un perete.

Ai mei s-au contrazis – unde sunt batistele lu' tata? Le-ai mutat? Nu le-am mutat, era bine să le fi lăsat acolo. Pe masa din cameră i-au pus o mică icoană. Mama a zis că i-ar fi plăcut. Suntem singuri.

Acum cinci ani, când m-am mutat la Bucureşti, într-o seară am văzut la metrou doi bărbaţi în costume elegante care se băteau. Unul era leşinat deja. Erau mulţi oameni care se holbau, mai puţin eu, pentru că frica a fost mai mare decât curiozitatea. Am urcat în metrou şi o staţie mai încolo era un alt univers, nimeni nu ştia absolut nimic despre ce văzusem eu înainte.

Suntem singuri. O verişoară a mea a murit singură într-un spital din Italia anul trecut. Lucra acolo de ani buni. Una dintre prietenele mele din copilărie s-a sinucis acum ceva vreme, când a rămas singură în cameră. Eu am văzut într-o seară un bărbat căzând de pe un bloc. Prin acoperişul chioşcului de covrigi a căzut. Suntem singuri. Suntem nişte mere căzute dintr-o pungă şi răsfirate pe toată strada, la picioarele unui bărbat care tocmai a făcut atac de cord. Suntem ciocolata pusă bine într-un dulap şi pe care n-o s-o mai mănânce niciodată nimeni. Suntem pozele vechi de o sută de ani despre care în sfârşit nimeni nu ştie ce mai reprezintă. Suntem singuri.

Aprindem luminile pentru că suntem singuri. Deschidem televizoarele pentru că suntem singuri. Ne ţinem bine de

cei de lângă noi pentru că suntem singuri. Ne visăm morții pentru că suntem singuri. Ei vin și ne spun ce își doresc de mâncare, de băut, iar uneori noi le respectăm toate voile, pentru că ne temem să rămânem singuri. Suntem corpul orașului și răsuflarea lui și mirosul lui suntem, participăm la tot răul, la tot binele, la toată jalea și la toate uralele, la toate crimele și la toate nașterile, sorbim din toate cupele, ne dăm jos căciulile când se cântă imnul, dar cu toate astea suntem singuri.

Viața secretă a bunicului meu încă există în dulapuri, în șifoniere, în sertare, hainele lui încă atârnă în cuier, pe umerașe, nu s-a luat nicio decizie, nu s-a stabilit nimic, energiile s-au deranjat din pozițiile lor inițiale și nu a apărut nimic în univers deocamdată care să le reașeze în alte zone, să le echilibreze. Încă mai așteptăm în poziția aia cu două secunde înainte de aplauze, încă se fac planuri, cele mai eficiente fiind cele pe termen lung, pe care e mai simplu să nu le respecți, pentru că nu speră nimeni să fie totul gata, iar între timp oricum cineva va muri. Mereu între timp cineva va muri.

Așa că oamenii încă așteaptă singuri, vii sau morți, pe holuri de onoare sau doar pe masa din sufragerie, să-și găsească un loc nou în lume. Undeva unde nimeni să nu-i mai plângă, de unde nimeni să nu-i alunge, unde nimeni să nu mai știe cât de frumoși și de tineri și de întregi au fost cândva.

Trei bărbați de acum un secol

Primul: sobru, solid, stă în fața unei case, e îmbrăcat într-o cămașă și în pantaloni scurți. Nu a știut că-l vor fotografia în întregime. Nu a știut că cineva din viitor va găsi poza. Nu a știut că ziua aia de primăvară va rămâne pentru totdeauna. O zi oarecare, deloc importantă, și totuși singura zi în care el există cu față, cu mâini și picioare în mintea cuiva care nu l-a cunoscut niciodată.

Al doilea – fotografie de buletin, brunet, niciun fir de păr alb. Cămașă, sacou cu un guler neobișnuit de mare, mustață, cărare pe o parte, ochi și gură umbrite de tristețe. Semnele unei dureri oarecare, nu una fizică, la o vârstă între 40 și 50 de ani, plus buzele care parcă tocmai se pregătesc să spună ceva, foarte asemănătoare cu cele ale bunicului meu din ultimii lui ani.

Al treilea e așezat pe scaun, are în spate clasicul fundal al unei pături. Însă n-a fost încadrată cum trebuie, iar între pătură și marginea de sus a pozei se văd ramurile unui copac și cerul. Bărbatul a fost probabil blond, cu pielea foarte albă, acum a albit complet, are mustață și ține în mână o sticlă. Pare că a luat-o cu el în poză doar de decor. Are cămașă, cravată, sacou și o pereche de pantaloni albi. Poartă pe față un început de zâmbet.

Trei dintre cei patru străbunici ai mei, cei pe care am reușit să-i „recuperez". Copiii mei vor fi probabil singurii care vor mai afla ceva despre ei, mai departe e greu să te duci cu gândul. Cine știe cât de empatici vor fi oamenii peste vreo 50 de ani sau cine va mai fi în viață pe atunci să spună povestea. Cine știe și pe noi cât de vii ne va păstra internetul viitorului.

Știu destul de puține despre cei trei bărbați. Dar chiar și așa, doar intuind niște lucruri și ascultând câteva povești,

pot să înțeleg ce am moștenit de la fiecare, a cui piele o port, ale cărui triste̦i s-au perpetuat până și-n ADN, de unde vin neliniștile și furia și forțele care mă rup și pe mine uneori fără avertisment. Știu cine a văzut războiul și cine a văzut pacea, știu cine a întâlnit moartea încă din copilărie și cine a numărat cadavrele propriilor copii. Știu cui i s-a făcut colivă, apoi s-a întors acasă viu și întreg, dintre morți, ca și cum ar fi câștigat o nouă viață. Mai apoi, peste ani, trupul lui redus la o cutie albastră de oase s-a odihnit într-o seară într-o curte, în timp ce strănepoții săi s-au jucat în jurul acelei cutii, au râs, au strigat, fără să aibă habar care e misterul. Dar au ținut-o minte după ani și ani. Cutia albastră din grădină, de care nu am avut voie să ne apropiem și în care era ascunsă o parte din propria noastră viață.

Știu toate astea și nu mă aștept să fie deloc simplu pentru un strănepot din viitorul intergalactic să priceapă ce a fost cu mine, de exemplu, de ce oasele mele arată într-un anumit fel sau de ce nasul meu e ușor strâmb în fotografii, pentru că mi l-am rupt în clasa a treia, a cui e de fapt privirea asta a mea care a ajuns până la ei, pielea asta care trebuie protejată pentru că e prea albă și de unde am luat cu toții cearcănele astea imense, care probabil vor fi moștenite de oamenii viitorului.

Cearcănele despre care toți ne-au întrebat și ne vor întreba de-a lungul tuturor vieților noastre: ești bolnav, ești trist, iar nu ai dormit bine? Nu, sunt în regulă, doar că așa am eu niște cearcăne gigantice, le-am moștenit de la o stră-străbunică, după cum se poate vedea în Facebookul trecutului, o bătrână, Lavinia, care zicea că le are de la tatăl ei, care chiar nu a știut niciodată de unde le are. Nu știm mare lucru despre această femeie bizară, nu știm cine a fost, nu știm ce a simțit, știm doar că avea și ea aceste cearcăne și că la un moment dat, atunci când a existat, a scris un text oarecare, încheiat într-un mod absolut patetic cu fraza „uneori mă uit la pozele străbunicilor mei și mă apucă tristețea și apoi îmi dau seama că sunt vie".

Tablou de sărbători cu CFR

„În acest vagon nu mai este nici măcar un loc liber? Aşadar, acest vagon este plin complet? Aşadar, acest vagon este plin complet... Doamnă, nu vă supăraţi, mai este loc în acest vagon? După cum se vede, nu mai este chiar deloc. Eu am stat pe hol de la Filiaşi. Am bilet. Acesta este biletul meu. Dacă vreţi să vă uitaţi pe el, acolo scrie locul. Nu vă uitaţi bine. Acolo. Era mai bine pe vremuri, când erau compartimente..."

Bărbatul stă în mijlocul vagonului, fluturând un bilet. Are unghiile foarte lungi şi vorbeşte tare, sacadat, articulează toate cuvintele, vorbeşte cu toată lumea şi pare a fi decis să rămână pentru totdeauna acolo, în mijlocul vagonului, până când cineva se va decide să-l îndrume într-o direcţie. „Vă rog, domnule controlor", îndrăzneşte o femeie, „vă rog să-l luaţi din capul meu, stă de cinci minute aici, în spatele meu, în picioare, vă rog să-l ajutaţi să-şi găsească locul, doar are şi bilet". „Da, să mă ajutaţi!" „Dar ce, n-are cap? Dacă are bilet, să se ducă la locul lui." „Da, am bilet." „Haide, domnule, daţi-mi biletul să vedem."

Femeia ia biletul. „Aveţi locul 108, vagonul 1. Sunteţi bine, mai trebuie să găsiţi locul 108. În capătul celălalt." „Am mai fost acolo şi era ocupat." „Păi, ridicaţi-i." „Da, mă duc." Bărbatul cu unghii lungi îşi ia biletul înapoi şi se îndreaptă spre celălalt colţ al vagonului, la locul 108. Se opreşte, întreabă, este respins, trece mai departe. Iese pe coridorul dintre vagoane. Dispare.

Pentru o vreme, somnul de amiază al călătorilor e întrerupt doar de discuţia telefonică dintre un bărbat şi amicul lui. Oamenii află, cu această ocazie, că Mironică, unul dintre interlocutori, lucrează în Frankfurt, o lună da, o lună ba, iar soţia e şofer de tir, da, şofer de tir, ea lucrează în altă parte a lumii şi se întâlnesc tot mai rar, pentru că încă

de astă-vară femeia i-a spus că vrea să ia o pauză, de unde-o mai fi scos-o și pe asta, de parcă nu într-o pauză o tot țineau încă din anii '90. Iar acum Mironică, șofer și el, s-a combinat cu o doctoriță tânără și frumoasă, zice dânsul, cu care tocmai s-a văzut la Bușteni, au petrecut împreună Crăciunul, iar doctorița o să-l aștepte până se întoarce el din Frankfurt luna viitoare sau cel puțin așa a promis.

Următorul personaj care deranjează somnul călătorilor apare peste o oră și ceva. Este un bărbat cu cârje, are un singur picior și fața tumefiată de alcool. Se strecoară printre rânduri, flutură un bilet și găsește un loc liber unde vrea să se trântească. Fata care are locul de lângă scoate însă și ea un bilet – locul acela liber este de fapt ocupat, este al ei și al prietenului ei, care nu s-a urcat la timp în tren. Bărbatul cu un singur picior bolborosește că vrea să se așeze, fata insistă că e ocupat, o pasageră de lângă intervine, se uită pe biletele fetei, chiar e ocupat locul. Se trezesc și ultimii pasageri care dormeau.

Bărbatul cu un singur picior înjură și se trânțește pe locul liber. O ia de mână pe fata de lângă, fata strigă, se solicită apariția nașului, care momentan a dispărut. Pasagerii se împart în două. Unii susțin că ce dacă omul este în mod evident un cerșetor beat, care a găsit un bilet vechi pe jos? Doar are un singur picior, e dreptul lui să stea acolo. Cealaltă jumătate vociferează că fata a plătit două locuri, are tot dreptul să le ocupe. „Dumneavoastră, dacă luați autobuzul în București și faceți de două ori legitimația, credeți că puteți ocupa două locuri dacă e aglomerat?" „Dar e un cerșetor împuțit și fără bilet." „E și el om, plus că nu e împuțit." „Miroase!" „Eu nu simt nimic. Poate doar puțin tutun." „Atunci luați-l dumneavoastră acasă!" „Da, luați-l și de bărbat!"

Un domn din vagon pune capăt discuțiilor, apropiindu-se și rugându-l pe bărbatul cu un singur picior să-i arate totuși biletul, „să vedem unde aveți loc". Acesta din urmă renunță, se ridică, își ia cârjele și pleacă blestemând printre rânduri. Discuțiile dintre oameni continuă o vreme. Ce deranj! Cu voia lui Dumnezeu, într-un final peste vagon se așternu din nou tăcerea și spiritul sărbătorilor, iar oamenii reușesc să adoarmă liniștiți, de data asta până la destinație.

Sângele, carnea, oasele

Sunt o deşteaptă. Mi-am raşchetat o bucăţică din deget în timp ce curăţam ceapa pentru clasicele sarmale de Sărbători şi, sincer, la început nici nu m-am prins, poate şi pentru că nu curgea pic de sânge. Apoi, holbându-mă la mână, am văzut cum, încet-încet, memoria sângelui revine: îşi aminteşte că i-a rămas o parte neirigată, pe care n-o mai găseşte la locul ei.

M-am holbat zile în şir la rana care se închidea, la degetul care era din ce în ce mai întreg, minunându-mă de miracolul corpului meu viu, care vrea să compenseze toate pierderile, care se străduieşte (şi deocamdată şi reuşeşte) să se vindece singur, să se reconstruiască, să existe.

Mă gândesc, de exemplu, la genunchii tăi, de care te plângi că te dor uneori, atunci când alergi prea mult pe asfalt, şi nu pe pământ. Genunchii tăi puternici sunt un monument al naturii, care ar trebui cumva protejaţi prin lege, am văzut puţine fiinţe vii mai frumoase şi mai complete ca genunchii ăştia. Greu de crezut că ei vor fi vreodată altfel decât nişte animale tinere de pradă, însetate să zdrobească tot.

Mă gândesc apoi la genunchii mei, vii şi ei încă, trăind miracolul de a-mi ajuta picioarele să se îndoaie, să alerge, de a mă roti, de a mă urca pe scaune, în trenuri şi pe scări, genunchii mei care, la rândul lor, s-au refăcut de atâtea ori după ce au fost zgâriaţi, loviţi, brutalizaţi. Genunchii mei care practic şi-au schimbat culoarea după atâtea căzături în copilărie, genunchii la care m-am holbat de atâtea ori când eram foarte mică, pentru că mi se părea ciudat cum li se schimbă forma atunci când îmi strâng picioarele, în fine, aceşti genunchi ai mei, care au cunoscut asfaltul, nisipul, cioburile şi mătasea, sunt şi ei vii, ca şi când totul ar fi pentru totdeauna.

Am opt ani. Alerg în jurul unei clădiri din curtea şcolii. Clădirea aia e WC-ul elevilor, acolo unde stai turceşte, iar apa e mereu rece. Alerg în jurul clădirii, e toamnă sau chiar iarnă, oricum, de după colţ apare un băiat cu un braţ plin cu lemne. Le duce într-o clasă. Desigur, nu-l văd. Mă izbesc de el din plin, uit să-mi mai pun până şi mâinile la faţă, aşa cum cu greu reuşise să mă înveţe maică-mea cu câţiva ani în urmă că trebuie făcut atunci când, de exemplu, cazi (multă vreme am căzut cu mâinile pe lângă mine şi a fost tare greu să fiu convinsă că, dacă pic, ar fi bine să pun mâinile în faţă, ca totuşi să nu pic în freză, dar asta e deja altă poveste).

Aşadar, am opt ani. Alerg. Mă lovesc. Simt o durere nu foarte puternică, decid să mă întorc în clasă, urc scările, deschid uşa, intru. Toţi ceilalţi colegi se uită la mine ca şi când nu m-ar mai fi văzut niciodată. Sângele îmi curge din nas în valuri pe bluza de trening. Un coleg îmi dă batista lui. Acasă, maică-mea mă găseşte dormind cu pătura peste nas. Se prinde. Îmi reaminteşte că Dumnezeu mi-a dat un nas mic şi frumos şi eu l-am strâmbat pe vecie. Mă împachetează şi mă duce la un specialist, care îmi bagă nişte fiare în nas. Gata, s-a rezolvat, îmi zice, mi l-a îndreptat. Ne întoarcem acasă liniştite.

Nasul nu s-a mai îndreptat niciodată, desigur. E uşor strâmbat, se duce spre partea dreaptă a lucrurilor, are şi o oarecare cocoaşă, pe care o simt doar eu, atunci când sunt stresată şi, ca orice om ciudat, îmi ating nasul.

Atunci când am realizat că nasul meu va fi pe vecie strâmb, îmi aduc aminte că m-am gândit cum peste mii de ani arheologii îmi vor descoperi oasele şi, cercetându-le, analizându-le, încercând să afle ceva despre mine, nu vor şti esenţialul. Nu vor cunoaşte ce am simţit, ce au văzut ochii mei, nu vor avea habar ce mi-a trecut prin cap, pe cine am iubit, dacă mi-a fost frică sau am fost curajoasă, dacă am visat binele, dacă am făcut răul. Totul va fi pierdut, m-am gândit, toate strădaniile mele, şi singurul lucru pe care-l vor realiza analizându-mi corpul miraculos şi trădător va fi probabil acesta: că mi-am rupt nasul în clasa a doua.

17 pescăruși în zbor deasupra Pantelimonului

Deschid geamul. E o adevărată plăcere să deschizi geamul dimineața deasupra unui bulevard aglomerat, plin de gaze de eșapament și alte mirosuri. Iarna poate fi un pic mai bine, pentru că-i frig și până și mirosurile amorțesc.

Mă învârt prin bucătărie. Aș vrea să-mi fac o cafea, dar nu mai e timp. Mă lovesc de suportul de uscat rufe întins chiar în drum. Urmează să închid geamul și să o tai la lucru. Ce înseamnă să usuci hainele de ani de zile în camere neaerisite, deasupra unor bulevarde îmbâcsite... Măcar să las draperia trasă, să le vadă soarele. De parcă asta ar conta. Dar cred că totuși contează. Judec un pic problema, blocată între suportul de rufe și aragaz.

De afară, de pe bulevard, se aude ca și cum ar trece un cârd de gâște. Stai un pic! Împing plasa și mă holbez. Terasa Fericirii s-a deschis deja de 30 de minute, dar primii clienți încă nu s-au arătat, ceea ce e ciudat, e ca și cum chiar nu și-ar dori nimeni să bea o votcă la ora 7.30 dimineața. Aud din nou gâștele, zic eu, pur și simplu niște păsări mari în zbor deasupra blocului, invizibile și extrem de gălăgioase.

Sunt la un pas să întârzii, închid geamul și decid că e mai bine să elimin draperiile, să las soarele să-și facă de cap peste suportul de rufe. Cobor, ies din bloc, salut primul client care se pregătește să intre la Terasa Fericirii, bărbatul îmi răspunde, deși nu mă cunoaște, deși nici eu nu-l cunosc pe el, dar am o dispoziție din aia în care toată lumea e drăguță cu toată lumea, genul de stare pe care îmi imaginez că o au, de exemplu, bipolarii înainte de a pica-n depresie.

Traversez spre stația de tramvai și de peste drum văd mai bine toată scena. Deasupra blocului meu sinistru cu zece etaje zboară un stol de pescăruși. Îi număr. Nu e

simplu deloc să numeri niște pescărușii în zbor. Să zicem că mi-au ieșit 17, ceea ce e OK, pentru că-i un număr frumos. Pescărușii sunt nervoși și scot niște sunete ciudate. Dacă ai fi bătut în cap și i-ai auzi din casă, ai putea crede că sunt orice, de exemplu, niște gâște. Niște gâște mai mici, cu moace de pescărușii.

Suntem în ianuarie. Locuitorii din București se plâng mereu că pescărușii îi invadează în diverse perioade ale anului. Dar eu, în toți cei cinci ani de când trăiesc aici, nu cred că am văzut vreodată, în mod conștient, un pescăruș în oraș. Probabil i-am văzut de mii de ori, normal, dar în viața mea nu i-am remarcat. M-am întâlnit cu șobolani, cu gândaci, cu ciori, cu diverși câini (în ultima vreme cei mai mulți albi), am văzut tot felul de păsări, inclusiv păuni, pe aleile unui parc, dar ăsta e primul meu stol de pescărușii în București.

Doar n-o să faci mare tam-tam pe treaba asta cu pescărușii, nu, Lavinia? Nu, desigur, încerc să nu dau o importanță cosmică unui asemenea moment; în fond, sunt doar 17 păsări în zbor deasupra unui bloc oribil. Probabil nu înseamnă nimic. Probabil toate semnele pe care credem noi că ni le trimite universul nu înseamnă nimic. Sunt doar niște chestii întâmplătoare, nu niște lucruri super-șmechere, din care să extragem vreo învățătură intergalactică despre rău și bine.

Ai fi putut considera că cineva încearcă să-ți spună, de exemplu, că există viață necontrolată și nemonitorizată în lume, că există speranță și alte clișee, că momentul acesta e tot ce ai și tot ce nu poate fi păstrat, că dincolo de ce vezi tu de pe geam e mult mai mult, dincolo de blocuri, dincolo de parcuri, dincolo de malluri, de-a lungul șoselelor, dincolo de munte, dincolo de mare. Ca și cum cei 17 pescărușii proști de la geamul tău ar fi de fapt mai înțelepți decât ai fost tu vreodată.

Dar, după cum spuneam, n-o să transformi momentul acesta într-o epifanie de doi lei. O să te urci în tramvai și o să te îndrepți spre lucru, pentru că nimeni nu face ce vrea, toți facem ce trebuie, lăsând în urmă cei 17 pescărușii aproape adevărați, vii, albi, cu glasuri ascuțite și corpuri de hârtie.

Șobolanul de pe masă

M-am întâlnit cu un șobolan pe scări, în bloc, acum vreo trei săptămâni. Era destul de întuneric, funcționa doar un bec slab, celălalt era ars, iar eu eram preocupată cu nu-știu-ce. Urcam. Șobolanul, la rândul lui, era preocupat să coboare. Aveam toate șansele să-l ratez, dar m-am uitat în jos.

Stau de peste cinci ani în blocul ăsta și n-am văzut până acum șobolani. Sigur, gândaci mutanți și alte lighioane există, nu neg. Până și un câine mic numit Șmoco există, iar când vine ora să-l ducă la plimbare, stăpânii doar deschid ușa apartamentului și-l lasă liber. Șmoco lasă cadouri pe coridoare proprietarilor de la vreo patru etaje, dar nimeni nu se sesizează, nimeni nu cheamă Poliția Rățelor, toată lumea iese stoic și trece pe lângă, sperând că o să curețe femeia de serviciu. Ceea ce uneori chiar se întâmplă.

Fiind deci obișnuită cu Șmoco și cu mărimea lui, în primă fază nu am băgat de seamă că trec pe lângă un șobolan. Apoi, în al patrulea sfert al secundei în care m-am prins ce se întâmplă, am exclamat: „Măiculiță, nu cred așa ceva!". Acum n-o să fac o analiză sintactică și morfologică a cuvântului „măiculiță" (deși pare greu de crezut că l-a folosit altcineva decât un actor din anii '70, chiar s-a întâmplat asta).

În rest, am urcat rapid până la mine în apartament, cu tot cu niște plase imense, pe care se pare că le căram cu mine, am trântit ușa, am verificat prin încăpere (?!) și apoi am stat cuminte și am așteptat urletele. Ele au venit în interval de cam un minut, cât a durat până altcineva a intrat în bloc. Bănuiesc că mai apoi Șobo s-a retras într-un colț, numai el știe unde, și nevăzut a rămas pentru tot restul existenței sale.

Ei, cam acesta a fost apogeul întâmplării cu şobolanul. Dacă am anunţat administraţia blocului? Am făcut-o. Dacă mi-a răspuns cineva? Aş! Dacă sunt lovită de paranoia de fiecare dată când mă duc să duc gunoiul la ghena de pe scară? Am fost o vreme. Păi, ce, n-am mai văzut până acum un şobolan prin Bucureşti? Cum să nu, o droaie, ca la Paris şi-n toate locurile respectabile. Majoritatea pe marginea parcului IOR, unii activi, alţii leşinaţi de otrăvuri, apoi mulţi veseli prin Gara de Nord (câţiva suicidali – pe şine), până şi unii graşi ca nişte iepuri, în curtea redacţiei.

Acum mai mulţi ani eram într-un bloc din Timişoara. Am auzit un urlet de femeie şi am ieşit pe coridor, am crezut că are loc un atac. Şi asta se şi întâmpla. O tipă intrase în propria baie, de unde, din vasul toaletei, sărise spre ea un şobolan. Mitul ăla al şobolanului care îţi ajunge în casă prin canalizare m-a urmărit o vreme, apoi l-am uitat, iar acum mi-a revenit pentru vreo câteva zile, însă l-am atenuat cu idei vesele, jocuri şi cântecele, până m-am convins din nou că totul e bine, că nu e mare chestie dacă întâlneşti un şobolan în gară, doar nu-l vei întâlni şi-n parc, nu e mare lucru dacă-l întâlneşti şi-n parc, nu-l vei întâlni şi-n bloc, ce dacă-l întâlneşti şi-n bloc, doar nu-l vei întâlni şi-n casă.

Şi adevărul e că în acest fel, încet-încet, acceptând cu ochii-nchişi tot ce se întâmplă în jurul tău, ţi se pare aproape normal şi banal, legitimezi răul, impostura, prostia, lipsa de coloană vertebrală, mizeriile, coşmarul, accepţi inimaginabilul centimetru cu centimetru, eşti de acord că lucrurile ar putea merge şi mai rău, mergi înainte, ca şi cum nimic nu e prea mult, ca şi când nimic nu s-a întâmplat de fapt, ca şi când e bine.

Dar la fel de sigur este şi că în acest ritm va veni şi clipa aia în care, fără să vrei, te vei trezi în mijlocul răului, pentru că el te va găsi. Ca un om care se întoarce de la lucru, în apartamentul lui drăguţ, şi găseşte un şobolan pe propria masă.

Românii au fost primii: ei călătoresc zi de zi în spațiul cosmic printr-un portal din Pantelimon

Plouă peste cartier. Nu e sigur că peste tot orașul, doar s-a întâmplat de atâtea ori ca aici să plouă și zece străzi mai încolo să fie soare. Plouă peste blocuri, peste alei, peste mașini și peste oamenii înfofoliți sub glugi de fâș. Plouă și peste două mese roșii și astfel se umplu trei pahare în care a fost votcă acum 25 de minute.

Clienții de la Terasa Fericirii stau înghesuiți sub un acoperiș de plastic, și-au abandonat plasele de cumpărături pe unde au apucat și acum încep, încet-încet, să renunțe și la geci, pe măsură ce îi cuprinde căldura unei dimineți de februarie. E o căldură pe care doar ei o simt, desigur, pentru că ceilalți muritori se comportă de parcă afară ar fi patru grade, vânt plus ploaie rece.

Teritoriul magic numit Terasa Fericirii le dă însă puteri de supraoameni și, cel mai probabil, deși alții le pot vedea corpurile acolo, sub acoperișul de plastic, în realitate ei au făcut deja un salt psihotronic și cine știe prin ce alte locuri și secole le bântuie energiile. Cel mai probabil, spun gurile rele, fac adevărate excursii în spațiul cosmic.

Corpurile lor însă, rămase în urmă ca să țină de șase și să păstreze aparențele, comandă din timp în timp câte o votcă, o bere sau chiar un vinuț, în timp ce adevăratele euri încearcă probabil să salveze planeta din exteriorul ei. Se poartă chiar discuții uneori între aceste personaje cu puteri supranaturale, îi poți auzi și dacă doar treci pe lângă Terasa Fericirii, poate și pentru că unii dintre ei vorbesc puțin mai tare, suferind probabil de o hipoacuzie produsă de complicatele procese la care sunt supuse corpurile lor.

De exemplu, chiar la ora 10.51 îl poţi auzi pe unul dintre cei prezenţi pe terasă urlând: „Haladituleeee! Table nu ştii, cărţi nu ştii, despre ce vrei să vorbim? Mucles! Mucles la băiatu'!". Putem deduce de aici că sub acoperişul terasei au loc uneori diverse jocuri de societate, iar cei care nu le practică sunt cumva excluşi din grupurile lor, dar de fapt nimeni nu poate şti cu adevărat ce se întâmplă acolo şi aşa apar legendele. În timp ce conştiinţele lor s-au teleportat pentru scurt timp în alte zone energetice mai albastre, corpurile rămase în urmă au nevoie de diverse trucuri ca să mai treacă timpul.

Dacă jocurile de cărţi sau de table nu funcţionează, se trece la discuţii despre politică şi despre fotbal. Uimitor sau nu, declaraţia 600 şi femeile sunt ultimele lucruri despre care s-ar putea vorbi aici. Sunt însă câteva excepţii. Chiar dacă nu se discută despre femeile obişnuite, din cartierul nostru, sunt câteva femei neobişnuite care sunt pomenite adesea. Olguţa, Carmen, Viorica şi Gabriela sunt de multe ori personaje ale însufleţitelor discuţii de pe terasă, în diverse contexte, toate de nereprodus. De fapt, dacă auzi aceste nume rostite acolo, e mai bine să-ţi acoperi urechile, pentru că, se spune, e posibil să-ţi pierzi la rândul tău auzul.

Marea problemă cu cei care folosesc Terasa Fericirii drept o ascunzătoare, un fel de hangar unde-şi lasă corpurile în timp ce pleacă în călătoriile cosmice, este că uneori corpurile se decid să plece spre casă cu o oră, două înainte de întoarcerea conştiinţei, şi aşa se ajunge, de multe ori, la situaţii ciudate. Conştiinţele se întorc, nu-şi mai găsesc corpurile, apoi pleacă disperate de-a lungul Pantelimonului, zbierând, în timp ce corpurile au ajuns deja acasă, liniştite, şi acum sforăie pe canapele, pentru că nevestele-s încă la lucru, iar copiii s-au făcut mari şi au plecat şi ei în călătoriile lor astrale.

Ce se întâmplă în stația de tramvai rămâne în stația de tramvai

Dacă aș spune că oamenii așteaptă tramvaiul 36 în câmp în Pipera aș minți. Ei nu stau în câmp, ci peste drum de un câmp, la marginea pustiului. Sigur, „stația" e doar un cuvânt aruncat într-o conversație, „Ce faci?", „Sunt în stație, aștept 36-le, mă duc acasă, nu știu când ajung". Stația nu există. Există un loc unde, în urma unei convenții sociale, niște oameni au înfipt un par pe care au scris un nume.

Conform acelorași convenții, oamenii tind să se adune în preajma acelui par, iar tramvaiul 36, la rândul lui, tinde să oprească acolo, doar că, desigur, nu prea tinde să vină. Asta însă este partea a noua a conversației. Revenind la „stație", Dumnezeu a permis ca în zonă să fie și un zid. Nu este zidul stației, evident, ci al unei curți din apropiere, dar oamenii se adăpostesc după el atunci când vine frigul siberian.

Dacă sunteți în oraș și vi se pare că bate vântul, că e friguț înseamnă că nu ați stat niciodată în stația „Fabrica de glucoză", de exemplu, la marginea Bucureștiului, în așteptarea tramvaiului 36. Înseamnă că nu ați înfruntat ceea ce meteorologii numesc „cod portocaliu", înseamnă că n-ați umblat învelit în cârpe, cu dimensiunile corpului triplate, înseamnă că n-ați făcut toate felurile posibile de sinuzită și înseamnă că n-ați auzit fiarele hăulind în pădăricea din apropiere.

Să revenim la zid. Zidul acela a fost pus acolo de Cel de Sus. Iarna, seara, oamenii stau aliniați după zid, habar n-au dacă vine sau nu vine tramvaiul, din când în când mai scot capul și aruncă o privire înspre zările de unde le-ar putea veni salvarea, dintr-un sentiment neînțeles de speranță. Oamenii care stau acolo, după zid, nu prea vorbesc între ei. Nici nu privesc prea mult în stânga sau în dreapta, mai

ales că viforul suflă atât de tare, încât, dacă îţi găseşti o poziţie în care „nu te taie" prea tare, ar fi bine să o păstrezi. Se poate întâmpla ca uneori să aştepţi după zid alături de un cunoscut, dar seara, pe întuneric, având în vedere că oamenii sunt cu toţii încotoşmănaţi, e imposibil să-ţi dai seama cine e persoana fără faţă de lângă tine.

Uneori, când ajungi în „staţie", toate locurile de la zid sunt ocupate. Atunci trebuie să te apropii de liniile de tramvai, acolo unde vântul bate din toate direcţiile, să-ţi tragi bine pe cap căciula, geaca şi să suferi. În acelaşi timp, poţi trage cu ochiul spre zid, poate una dintre momâile de cârpe de acolo va ceda şi se va prăbuşi doborâtă de ger, moment în care tu ai putea să-i iei locul. Nu e răutate, în fond, e doar o luptă pentru supravieţuire.

Alteori, când ajungi, staţia e goală. Tot zidul e al tău. Desigur, lipsa oamenilor nu e un semn bun. Înseamnă că tramvaiul 36 tocmai a trecut şi mai vine altul în mileniul următor, dar poţi totuşi să speri. Te rezemi de zid, iei lucrurile de la început, aşteptatul, fredonatul, concentratul pe orice altceva în afara frigului, în afara zăpezii care te răneşte la ochi. E posibil ca tocmai atunci în staţie să mai apară cineva, un bărbat (deşi chiar nu ai de unde să ştii, având în vedere că e întuneric, ninge, nu vezi şi, în plus, toţi oamenii sunt înfofoliţi la fel).

Tu şi necunoscutul staţi lipiţi de acelaşi zid, la un metru distanţă unul de altul, fiecare cu mintea la altceva, până când, dintr-odată, în liniştea sălbatică, auzi un sunet ciudat, prelung, venit chiar de la omul de lângă tine. Gândurile funcţionează mai greu din cauza gerului, totuşi îţi zici, în vreo trei secunde: „Ăla a fost cumva un pârţ?". Te tot gândeşti care sunt şansele, când îl auzi din nou, de data asta un pic mai scurt. Pufneşti, fără să întorci capul în dreapta ta. Asta e chiar culmea! Iar vecinul tău îţi răspunde, deşi n-ai spus nimic: „Sunt bocancii, aşa fac bocancii mei pe zăpadă".

Partea cea mai bună e că n-ai timp să analizezi, pentru că atunci, fix atunci, în staţie ajunge el, tramvaiul. Nimic nu mai contează, nici măcar faptul că mâine o iei de la capăt. Şi aşa tramvaiul 36 transformă fiecare seară într-o sărbătoare a vieţii, ce frumos!

Lecții de autoapărare pentru fetițe

Prima lecție de autoapărare pe care o învăța o fată acum vreo 25 de ani era să lovească bărbatul între picioare dacă era atacată. Pe mine nu m-a ajutat deocamdată, dar cine știe câte vieți o fi salvat. De ce acolo, asta nu se precizează foarte clar la primele lecții, cert e că îți va da timp să fugi, așa se zice, OK?

A doua lecție de autoapărare învățată în cei șapte ani de-acasă: să se uite mereu în spate, mai ales dacă merge pe o stradă întunecată seara. Treaba asta te poate face paranoică de-a lungul vieții, dar, dacă ai învățat-o în copilărie, nu mai poți scăpa de ea. În felul ăsta, orice pas din urma ta devine un potențial atac, orice bărbat care se întoarce seara de la lucru e un atacator care n-are altă treabă decât să te urmărească pe tine, iar în rest cheile, of, cheile nu se scapă niciodată din mână în fața porții.

A treia lecție e ceva mai generală: cască și tu bine ochii în jurul tău. Nu sta cu mintea în altă parte, uită-te pe unde mergi, ești fată, trebuie să ai grijă de tine, că nimeni altcineva n-o să aibă. Dacă nu-i întuneric nu înseamnă că totul e bine, că ești în siguranță. Stai mereu pregătită să reacționezi dacă ceva se petrece.

A patra problemă: străinii. Nu vorbi cu străinii, orice ar fi, sau, dacă e obligatoriu, limitează-te la câteva propoziții scurte, nu știu, nu cunosc, iar dacă totuși străinul continuă conversația, îndepărtează-te. Dacă e nevoie, strigă.

Lecția numărul cinci, livrată într-o minunată lume liberă: nu purta și tu fuste scurte, dacă nu vrei să ai probleme. Nu purta bluze decoltate. Îmbracă-te decent. Îmbracă-te ca și cum ai vrea să treci neobservată, ca și cum n-ai exista, ca și cum ai avea, de exemplu, două bluze, una pentru zilele fără soț, una pentru cele cu soț. Te fluieră cineva?

Mergi mai departe, nu ai auzit nimic. Nu te holba la autobuzul cu puşcăriaşi scoşi la muncă joia în centrul oraşului. Nu te hlizi prea tare.

A şasea lecţie de autoapărare: nu sta şi tu singură la poartă numai cu băieţi. Alte fete nu mai sunt prin cartier? Oamenii vorbesc. E o lume mică şi murdară pe picioare, tu încearcă mereu să fii deasupra lor, nu le da motive să comenteze. Umblă şi tu deci mai mult cu fete.

A şaptea lecţie de autoapărare: bărbatul beat are mereu dreptate, notează asta undeva. Societatea te învaţă să nu răspunzi la provocări, chiar dacă ai dreptate. Ţine pentru tine replicile corecte în momente de felul ăsta şi nu uita: mai e şi mâine o zi când poţi avea dreptate.

A opta lecţie de autoapărare predată de societate: mergi pe stradă şi vezi o femeie bătută de un bărbat? Aici părerile sunt împărţite. Ce zice lumea că ar trebui făcut? Schemă logică. Intervii, dar iei şi tu un pumn, se ştie că aşa se întâmplă, aşa a păţit şi cutare al lui cutare. Nasol, ce-ai căutat, aia ai primit. Alte variante, suni la Poliţie, strigi după ajutor, opreşti oameni pe stradă, aici apar alte probleme, n-ai telefon, n-ai buletin, te doare gura, te grăbeşti. Te uiţi după un bărbat mai înalt decât agresorul? Păi, cine mai are chef să facă pe viteazul pe lumea asta? Treci mai departe ca şi cum n-ai văzut nimic, că sigur au ei un motiv de ceartă? Sanchi, viaţa e bună şi n-o să te pună pe tine vreodată în situaţia asta complicată.

A noua lecţie de autoapărare: priveşte şi tu în jos, nu privi oamenii în ochi, uită-te la pantofi sau eventual dincolo de ei.

A zecea lecţie: încearcă şi tu să fii mai amabilă, să vorbeşti despre lucruri mai bune, să vezi partea plină a paharului, să nu pronunţi cuvinte urâte, eşti fată!, oamenii vor să audă de la tine poveşti drăguţe, nu le pune oglinzi în faţă, nu le zice cât de nasol le pute gura, nu le spune că totul e de rahat. Fă o figură frumoasă. Altfel te vor urî.

Răzbunare la Terasa Fericirii

Intră doi bărbaţi la vreo 60 de ani. Amândoi au pantaloni cu dungă. Unul poartă cămaşă în carouri şi un flanel, celălalt – o cămaşă albă, excesiv de largă, scoasă din pantaloni, şi o şapcă (tot albă, să-l protejeze de soare). Tocmai s-au întors de la tribunal, iar domnul cu şapcă este avocat.

Cei doi iau loc la o masă la umbră, deşi la orice masă ai sta pe Terasa Fericii nu poţi fi decât fericit. Asta e marea şmecherie. Şi totuşi, cei doi sunt supăraţi, ceva le umbreşte privirile, aşa că încep discuţia prin a comanda ceva. Clientul are dreptul la o bere rece la doză, în timp ce avocatul primeşte o cafea la pahar de carton. E cald, se necesită scoaterea flanelului (în cazul primului bărbat) şi descheierea cămăşii (în cazul celui de-al doilea), operaţiune care dezvăluie un piept păros, expus printr-un maieu alb, cu găurele, model 1976. Este foarte cald.

„De ce e atât de cald în luna aprilie?" Clientul pune această întrebare, iar avocatul trebuie să răspundă. Îşi face vânt cu o parte a cămăşii, mai bea o gură de cafea şi explică: „Încălzirea mondială este de vină. Au crescut oceanele şi mările, urşii polari se târăsc pe ţărmuri trişti, deşertul înfloreşte chiar şi în sudul României, ce să ne mai plângem noi, mici mărgele în lanţul lung al existenţei umane. Dar ce zic eu mărgele?", adaugă avocatul. „Mărgeluţe. Puncte. Nici atât. De asta nici măcar n-ar trebui să ne plângem de căldură. Azi suntem, mâine, nu, nu-i aşa, dragă Vasilică?"

Vasilică, pentru că acum am aflat cum îl cheamă pe client, îşi priveşte avocatul cu amărăciune. Bea o gură de bere şi împinge cutia, ca şi cum pune punct unei relaţii. „'Tu-le mama lor de bandiţi", şopteşte Vasilică. „Da", răspunde avocatul. „Sunt complet de acord cu tine." Pentru

Vasilică însă nu este de ajuns. Mai bea o gură de bere şi îşi priveşte avocatul în ochi. „Mă, spune drept, ţi-au dat ăştia bani să pierzi procesul? M-ai vândut?" Avocatul cască gura, ochii, până şi părul de pe piept i se revoltă. „Vasilică! Nu am făcut aşa ceva cu duşmanii mei, darămite cu prietenii. Îmi pun inima în faţa ta pe tavă aici şi acum. Vasilică. Dumnezeu e sus! Mă crezi, Vasilică?"

Oamenii sunt paşnici pe Terasa Fericirii, doar nu întâmplător are acest nume. Energiile pozitive plutesc în aer, împreună cu un miros ciudat de pişat, şi cine vine aici trist pleacă vesel, cine vine indecis pleacă hotărât, cine vine treaz pleacă altfel şi aşa mai departe. O singură dată am văzut aici o bătaie, dar nu chiar o bătaie în toată regula. Un golan dintr-un alt cartier, un băiat de vreo 40 de ani, cum povestesc mesenii şi în zilele noastre, a venit pe terasă cu chef de harţă şi a încasat-o de la un pensionar de la etajul nouă. Nu se ştie de la ce s-au luat, cert e că victima a plecat acasă cu ochelarii în două bucăţi distincte. Se spune că prin zonă a apărut şi un poliţist local, dar era în timpul liber şi se oprise doar ca să bea o bere.

Oamenii sunt atât de paşnici aici, încât Vasilică, deşi ştie că avocatul cu maieu cu găurele, prietenul lui, i-a vândut procesul, nu-l va lovi, nu-l va înjura, nu-l va rupe în bătaie, nu-i va turti în freză cutia de bere şi nici nu-i va înnoda scaunul de plastic în jurul capului, nu-i va da şuturi în posterior, aşa cum se face în cele mai elementare conflicte, nu-i va sparge nasul cu un pumn scurt şi bine ţintit, nu-i va înfige degetele în nări şi nici nu-i va da un cap în figură. Aşa ceva nu se face pe Terasa Fericirii. Aşa că Vasilică va da din cap, va cere încă o bere, de data asta şi pentru amicul lui. Vor ciocni şi vor merge mai departe, pentru că nu un proces a făcut prietenia dintre ei şi nu un proces o va rupe. Iar când avocatul va pleca la WC, Vasilică va face singurul lucru omenesc care l-ar putea ajuta să meargă mai departe. Îşi va aduna toate forţele şi îi va scuipa amicului său în bere. De trei ori.

Vremea tramvaiului

„Când văd tramvaiul 36 trecând din sens opus mă ia spaima", zice o femeie cu fusta în carouri vernil și pantofi cu bot de rață. „Tramvaiul 36 trecând în sens opus înseamnă că mai avem de stat încă vreo 15-20 de minute până ajunge la capăt de linie și întoarce spre noi. Asta dacă nu cumva este deja unul pregătit la capăt de linie, ceea ce nu se întâmplă niciodată."

O altă femeie se apropie și șoptește: „Nu ai aplicația?". „Ce aplicație?" „Aia care îți permite să vezi la ce oră vine tramvaiul. Pe telefon. Să ne spui și nouă cât mai avem de așteptat." „Doamnă, dar nu e nicio aplicație." „Ba e", insistă femeia, „e o chestie pe telefon acolo, în internet, și, dacă intri acolo, afli exact la cât vine tramvaiul" Încerc să-i explic că habar n-am, însă femeia nu mă slăbește. Există o aplicație, dar nu știu eu să o găsesc. Poate că are dreptate. Îmi notez în cap să întreb la lucru dacă știe cineva cum se numește aplicația. Încerc apoi să caut o scăpare pe fâșia îngustă de asfalt din mijlocul străzii, acolo unde stăm cu toții în așteptarea tramvaiului.

Suntem vreo șapte femei și un bărbat, unul cu burta cât China. Altcineva povestește despre un bătrân foarte talentat. Talentat să-și rupă oasele. Mereu cade și își rupe câte o mână, câte un picior. Cel mai talentat. Și ceilalți n-au altceva de făcut decât să aibă grijă de el, de parcă ar fi un copil, așa zice o altă femeie. „Poate își rupe oasele intenționat, ca să aibă cineva grijă de el", zice o altă femeie. „Cum adică?" „Așa bine, se simte singur. Ia să-i puneți niște camere din alea de luat vederi, să-l urmăriți dacă își rupe oasele din greșeală sau intenționat. Poate doar vrea să veniți mai des pe la el. Poate e doar împiedicat."

Ca să mai treacă timpul, dar și ca să ne încălzim, suntem în continuă mișcare pe fâșia din mijlocul șoselei. O altă femeie își amintește cum soțul a pus-o să smulgă buruienile din grădină și ea a smuls frunzele de morcov. „Eu nu sunt făcută să smulg buruienile", zice. „Știi ce bine stau pe scaun, în grădină, cu berica în mână, cu țigara aprinsă, cu telefonul pe Facebook, pe marginea straturilor..." „Dar soțul face de toate?" „Ooo, da, soțul meu face de toate." Până vine tramvaiul, enumerăm lucrurile pe care știe să le facă soțul ei. E frumos, dar e greu la țară. Un paradis. Un paradis, se confirmă.

E cam nor. Vreme de ploaie. Oare vine? A zis ceva? Nu a zis nimic. Bărbatul burtos se introduce în conversație: „Nu plouă, așa e dimineața devreme, pare că e înnorat." Greșeală! Femeile i-au sesizat tonul. „Cum adică așa e dimineața? Dumneavoastră credeți că noi nu știm cum e dimineața? Ce, vreți să spuneți că mereu dimineața e așa de nor?" „Da, soarele iese de după blocul ăla și încă n-a ieșit. Plus că e și puțină ceață." „Domnule, dumneata ești afectat! Este nor și o să vină ploaia! Mă doare piciorul, deci e semn clar! Am avut piciorul rupt la 36 de ani. Mă duceam să-l trezesc pe bărbatu-miu, să se ducă în piață să cumpere flori pentru învățătoarea fetei, că a doua zi era 15 septembrie. Am alunecat pe o frunză, am căzut și mi-am rupt piciorul. De atunci simt fiecare ploaie. În os o simt." „Și flori ați mai dus a doua zi?" „Ce flori, domne? Nouă ne mai ardea de flori?"

Lucrurile par a se apropia de un final: în depărtări se zărește silueta unui tramvai. Pentru câteva clipe, toți prindem din zbor speranța, ca și cum am vedea cu ochii noștri mântuirea, dar în alte câteva secunde înțelegem că nu e 36, ci 14. Aproape ne vine să lovim cu picioarele în el când oprește în stație. E cam frig și am înghețat acolo, în mijlocul bulevardului. Ușile tramvaiului 14 se deschid și nimeni nu coboară. Dar, spre mirarea noastră, urcă bărbatul burtos. Îl privim cu ură, iar el, din ușă, ne face cu ochiul. Oare avem ce ne trebuie ca să rezistăm în continuare?

Femeia cu aplicația își face iar loc spre mine și mă apucă disperarea. Mă întreabă din nou dacă nu pot să mă uit în telefon și să le spun când vine tramvaiul. Nu mai am unde să mă duc, sunt pe marginea fâșiei din mijlocul bulevardului, un pas mai încolo ar însemna să ajung printre mașinile care trec pe lângă noi în viteză. Femeia m-a încolțit, iar eu nu știu care e aplicația. Nu o găsesc. Și atunci mă uit în telefon și îi spun că da, are dreptate, există o aplicație. „Și ce spune?" „Spune că vine, vine acum." Mă rog să am dreptate. Și ne uităm cu lacrimi în depărtări. Și vine. Chiar vine.

Unde-au dispărut pisicile?

În cartierul bucureștean în care locuiesc eu nu există pisici, mi-am zis săptămânile trecute. Doar câini mici și foarte mici, ciudați, agresivi și mereu pușsi pe lătrat. Proprietarii lor, în mare parte pensionari, petrec foarte mult timp în fața blocului cu acești căței scoși să se aerisească.

Nu, nu am văzut niciodată pe nimeni strângând de pe trotuare răhățeii câinilor, dar asta e o altă poveste. Revenind la pisici, ele pur și simplu lipsesc. Ori stau bine ascunse prin cotloane de apartamente, de teama „dulăilor", ori pur și simplu nu există, li s-a pierdut urma, iar în locul lor au rămas acești minicăței, vreo două rase, mereu aceleași culori, la fel tunși, la fel frezați, încât uneori, când mergi să cumperi pâine, poți avea impresia că pur și simplu e un defect în Matrix. Pe câinele ăsta parcă l-ai mai văzut și acum zece metri.

Habar n-am dacă toți acești căței sub 12 centimetri înălțime știu de existența unor ființe asemănătoare ca mărime cu ei, dar care sunt un pic altceva. Nu știu dacă cele două specii s-au întâlnit vreodată pe acest tărâm și dacă una din ele a capitulat sau dacă ceva îngrozitor a avut loc. Nici nu știu dacă cineva a umblat noaptea în capul proprietarilor și le-a scrijelit acolo: „Nu-ți lua pisică! Ia-ți un câine! Unul foarte mic". De fapt, nici că ar fi problema mea, având în vedere că eu nu am nici câine, nici pisică. Am avut pe vremuri și una, și alta, ba chiar mai multe, dar pe atunci locuiam la casă și tare greu e să ai o curte fără cel puțin un câine și o mâță.

Dar chiar și dacă nu era treaba mea să fac recensământul animalelor de pe bulevardul pe care locuiesc, tot nu mi-a dat pace întrebarea „unde-au dispărut pisicile?". Nu sunt cel mai mare fan al lor, dar uneori le găsesc a fi niște

creaturi agreabile şi curăţele, bune de mângâiat şi de lăsat să te cotropească, drăguţe în copilărie şi uşor băşinoase la bătrâneţe, ca noi toţi, hazlii şi fotografiabile, plus că, atunci când umblă de nebune pe străzi, tind să-şi facă nevoile în gropi săpate în pământ, ceea ce mi se pare util. Aşa că mi-ar fi plăcut să ştiu totuşi ce s-a întâmplat cu ele.

Până când, zilele trecute, traversând bulevardul spre o staţie de autobuz, am observat pe cealaltă parte a străzii, într-un tufiş, un pisoi gălbui, tip Garfield, gras şi îndesat, cu lăboanţe de prădător obez, făcându-şi de cap cu nişte fire de iarbă, căci probabil îl deranja puţin stomacul pisicesc. Hmmm, iată, mi-am zis, totuşi prin acest cartier s-a rătăcit şi o mâţă. În alte câteva zile, ajungând iar pe cealaltă parte a bulevardului, am văzut din nou o pisică, de data asta ceva mai tânără şi mai slăbuţă: a traversat trotuarul, s-a cocoţat într-un copac şi de acolo, ţuşti, direct într-un balcon de la etajul întâi. Mi-a mai arătat o dată coada şi apoi a dispărut, la revedere.

Buun, mi-am zis, deci pe partea asta de bulevard există totuşi picior de mâţă. Ba chiar mai multe picioare. Voi studia problema. Zis şi făcut. Am început atunci un studiu ştiinţific de monitorizare atât a potăilor, cât şi a mârtanilor din cartier, demn cel puţin de o lucrare de doctorat, de unde a rezultat că, da, jivinele scunde şi rostitoare de ham-ham locuiesc pe o parte a bulevardului, în timp ce blănoasele torcătoare, cu gheare şi botic drăguţ, stau, bine mersi, de cealaltă parte a străzii. Da, trotuarul e mai curat pe cealaltă parte a bulevardului. Nu, internaţionala proprietarilor de pisici nu mi-a oferit un apartament acolo, aşa că situaţia mea a rămas aceeaşi – prizonieră în ţinutul răhăţeilor.

Cum s-a ajuns la o asemenea situaţie nu se poate şti, voi continua analiza când voi obţine fonduri, pentru că până la urmă mi se pare un fapt extrem de important.

Nepotul invizibil

Legenda spune că o pensionară din cartier plimba de dimineaţa până seara un bebeluş cu căruciorul prin faţa blocului. Îi cânta în toate felurile, îl legăna, îi vorbea, arunca detalii despre nepotul ei în conversaţiile de convenienţă cu ceilalţi.

„Suzeţica, unde e suzeţica, mămică", „Daaa, căţelu', ham-ham, căţelu', da", „Cine e frumooos, spune-tu, cine eeeee, puuuuiu e", respectiv „la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la". Toate acestea erau spuse zilnic, alături de multe altele, care nu pot fi traduse din bebeluşească în română, pentru că nu există nimeni competent să o facă.

Nimic de mirare până aici. O bunică oarecare, ai cărei copii erau probabil plecaţi la muncă prin străinătate şi căreia i-a revenit misiunea să crească nepotul. Sau cel puţin asta puteau bănui noii chiriaşi care ajungeau în acel bloc.

Bunicuţa a fost pentru o vreme prietena tuturor. Unii vecini o ajutau să coboare căruţul pe scări, alţii – să-l urce în autobuzul care ducea la parc, iar într-o zi, când s-a pus o ploaie torenţială, vecinii au auzit-o aproape o oră stând în holul blocului, cu tot cu cărucior şi copil, cântând tare, ca pe scena de la Cerbul de Aur, interpretându-i copilului tot ce putea da mai bun, de la *Prieten drag* la *Casa mea-i o casă cu acorduri ample*. Şi, culmea, cântatul chiar a funcţionat, pentru că micuţul a trecut, se pare, mai bine peste tunetele şi fulgerele de afară, din moment ce n-a scos nici pâs.

Unii locatari, mutaţi recent în zonă, care au încercat să facă un cadou nepoţelului, intuind că poate femeia nu are o viaţă prea uşoară, au fost însă avertizaţi de cei mai vechi vecini că ar fi bine să se abţină. Exista şi o explicaţie pentru asta, iar locatarii mai noi au aflat-o uluiţi şi neîncrezători.

Se pare că, la un moment dat, niște copii din zonă, plictisiți de atâta internet, nu au avut altceva de făcut decât să iasă din casă, să se împingă în scara blocului, să se prăbușească din greșeală peste căruciorul bătrânei, care, la rândul lui, să se prăvălească pe o parte, dramatic, dezastruos, distrugător de vieți. După patru secunde lungi ca patru apocalipse, bunica a ridicat căruciorul, l-a împins și a mers mai departe, în timp ce copiii, cu ochii cât cepele, ar fi mărturisit întregului cartier că nu, nu are nimic în cărucior, doar o pâine.

Vorba a început să circule, iar într-o zi două vecine, cu nivelul curiozității până în tavan, s-au apropiat de bunică și s-au chiorât bine în cărucior, să vadă despre ce e vorba. Au râs, au plâns? Nu se știe decât că s-au închinat, iar legenda spune că una chiar ar fi șoptit: „Ptiu, ce frumos e, să-i dea Dumnezeu termen de garanție, pardon, viață lungă". Bunica pensionară a continuat să-și plimbe căruciorul prin fața blocului o perioadă, în timp ce vecinii, stingheriți, ocoleau cât puteau întreaga scenă, cu ochii pe pereți, pentru că nimeni nu vrea să fie responsabil de nimic pe lumea asta, mai ales de alți oameni. Mai ales de alți oameni.

Iar povestea s-ar putea încheia aici, dacă nu ar mai fi totuși de adăugat un singur lucru. După o lungă perioadă în care toată lumea a uitat de bunica și de nepotul ei invizibil, pensionara a avut niște musafiri extrem de importanți. Motiv pentru care, la un moment dat, roșie la față și gătită în hainele de Revelion, a ieșit din apartamentul ei, de data asta cu o mogâldeață în brațe. Și-a luat cu ea un scaun, pe care l-a pus chiar la intrarea în bloc.

S-a așezat acolo și a stat liniștită, așteptând să se întoarcă vecinii de la lucru. I-a întâmpinat pe toți cu aceleași cuvinte: „El e nepotul meu, Andrei!". Iar vecinii au fost din nou șocați, cu adevărat șocați, pentru că femeia nu ținea în brațe o pâine, așa cum s-ar fi așteptat ei, nu ținea în brațe un munte de prosoape, un cățel, o pisică sau o pernă. Ci, culmea culmilor, ea, pensionara, vecina lor ciudată, stătea liniștită pe un scaun în fața blocului și ținea în brațe chiar un copil.

Fotbal și lacrimi la Terasa Fericirii

Ne aflăm în tramvaiul 36. Protagoniștii sunt un bărbat foarte înalt și foarte gras și o femeie scundă și slabă. Cei doi nu se cunosc, dar „atârnă" la propriu unul lângă celălalt în tramvai. Femeia are cu ea o plasă cu roșii și castraveți (a urcat la Obor), iar bărbatul poartă servietă.

La o frână, una din multele frâne bruște pe care vatmanul le pune în fiecare cursă, bărbatul, care probabil tocmai atunci își luase mâna de pe bara de care se ținea, pur și simplu se trezește zburând spre „vecina" lui de tramvai. Are loc un contact, unii ar putea spune că nu s-a petrecut mai nimic, alții – că a fost o lovitură zdravănă.

Femeia se adună uluită și îi reproșează că mai avea un pic și o omora. Bărbatul își cere scuze. E totuși foarte mare și el știe asta. Se retrage într-un colț, cu servieta în brațe, fâstâcit. De ce nu s-a ținut de bare? Unde-i era gându'? Bărbatul nu are nicio explicație. Intervine o altă femeie, care tocmai termina de mâncat o merdenea. E însoțită de soțul ei. Se șterge la gură de rămășițele merdenelei, își scutură hainele și se introduce în discuție, atenționând-o pe femeia „accidentată" că n-a fost vina omului, a fost vina vatmanului, care pune frâne te miri când.

Se apropie o nouă stație și e clar că discuția dintre cele două nu va mai dura mult timp, căci femeia care a mâncat merdeneaua se pregătește să coboare. Totuși, înainte de a coborî, mai are câteva lucruri de spus. „Victima", la rândul ei, simte că a avut dreptate. În definitiv, ce se făcea dacă o zdrobea cu totul? Mergea cineva cu ea la spital? O ajuta cineva? „În fond, nu suntem toți datori să ne ținem de barele astea?" Întrebarea rămâne fără răspuns, pentru că femeia cu merdeneaua dă din mână a lehaminte și coboară din tramvai, urmată de soțul ei fără pic de voce.

Chiar atunci se iveşte de nicăieri, ca norocul, un loc liber, pe care bărbatul cu servieta îl ocheşte şi îl ocupă, îndepărtându-se de „scena accidentului", sperând poate să nu-l vadă nimeni, deşi este destul de mare. Ordinea a fost cumva restabilită. Femeia aproape rănită îşi vede de plasa ei cu roşii, iar povestitorul acestui incident, ei bine, povestitorul simte că e momentul să meargă mai departe, în căutarea altor poveşti. Aşa că decide să coboare şi el, mai ales că într-un minut chiar va trebui să coboare, pentru că se apropie de casă.

Şi pentru că mereu de la intrarea în staţie până la oprirea efectivă în staţie a tramvaiului 36 mai durează o vreme, povestitorul observă pe un scaun de lângă el un bărbat îmbrăcat în pantaloni de trening şi un tricou foarte mic, deasupra de buric, un tricou care îi pune cetăţeanului în valoare burta în toată splendoarea sa. Individul are cu el o plasă şi o bucată de scândură şi scoate din timp în timp câte un răcnet scurt. Strigătele sunt scoase la intervale din ce în ce mai mici, iar povestitorul aproape că se roagă ca tramvaiul să oprească în sfârşit în staţie, înainte ca altceva să se mai petreacă.

La coborâre, bărbatul cu scândura părăseşte şi el tramvaiul, ba chiar îl şi însoţeşte pe povestitor şi îi stă cuminte alături la semafor, aşteptând culoarea verde şi scoţând din timp în timp acelaşi răcnet scurt, însoţit de o rotire a scândurii. La următorul colţ însă, căile celor doi se despart, iar povestitorul îşi continuă liniştit drumul spre casă. Înainte de a intra în bloc, el face o oprire la Terasa Fericirii, acolo unde află că „băieţii" sunt distruşi. Ce mică dramă s-a petrecut?

Se discută despre faptul că Germania s-a făcut de râs şi că acum pleacă nemţoteii, aşa cum pleacă şi bănuţii din unele buzunare şi că sunt multe moduri de a pune un bilet la pariuri fără să-i spui nevestei, ba chiar mai multe bilete, ba chiar zi de zi, dar trebuie să fii şmecher, iar şmecheria cea mai mare e că mai tre' să şi câştigi din când în când, mama lui de fotbal.

Partea a doua

La alții-n cap

— Doamna Cristina, mai lăsați-ne 15 minute.

— Haide, domne, glumești? Acum închidem. Gata, acasă, că v-așteaptă nevasta!

—

— 10 minute cel mult, nu stau să mă rog de voi.

— Doamna Cristina, sunteți un vis.

Terasa Fericirii, 8.23 dimineața:

— Bueheheeeei, ai văzut, mă, că a venit Macroaie în România?

— Da' cum să nu! Cu doamna!

La Terasa Fericirii are loc o discuție interesantă despre fotbal. Am reținut atât: „3 lei dai, de 3 lei joacă, să moară cocostârcii".

Cântecul clienților de la Terasa Fericirii, pe cod roșu de viscol: „Of, a naibii de belea,/ M-a ajuns bătrânețea". Și: „Mărine, la nunta ta/ Toate fetele juca,/ Numa' una nu juca/ Stătea-n poartă și plângea,/ Mărine, dragă Mărine".

„Scapă cine poate, băi, nea Fane!" „Taci, băi, Gogu! Vreau să fiu credibil!"

Trei chestii auzite la Terasa Fericirii:

1. „Mai lasă-ne, nene, cu PSD-ul tău";
2. „Iohannis a venit îmbrăcat în geacă roşie în piaţă astă-iarnă. De ce crezi?";
3. „Eu vreau referendum, să am dreptul la a doua amantă, na!".

Din ce în ce mai des, pe Terasa Fericirii îşi face apariţia seara o doamnă excentrică. De obicei comandă o bere, apoi vorbeşte tare, singură sau cu ceilalţi, urlă, cântă, înjură etc. Moşii de pe terasă se distrează provocând-o verbal la tot felul de discuţii, porcoase sau doar violente, ea intră în joc, se râde, se strigă, dar cu toate astea, la cum se mişcă de agil doamna, prevăd că într-o seară le va lua gâtul la toţi.

Raportez din Pantelimon – vântuleţ tip briză, zero ploaie, oamenii de la Terasa Fericirii s-au cărat, că i-a dat afară doamna Mariana. O alarmă de maşină tot ţiuie (chiar fără motiv) şi ne deranjează pe toţi, nesimţita!

Administratorul, după ce am plătit întreţinerea:

— Vă fac probleme ăia de jos de la terasă? Sunt groaznici, se îmbată, cred că vă deranjează zilnic!

— Domne, glumiţi? Ei sunt bucuria zilelor mele!

Doamnele angajate la Terasa Fericirii şi-au luat concediu toate în acelaşi timp şi au închis bodega. Cruzime.

La terasa deja faimoasă: „Nevastă-mea ține un regim dragonic".

Clienții de la Terasa Fericirii sunt chiar fericiți. Se așteptau să găsească închis, dar au avut o surpriză și acum pot să bea în voie și de Ziua României. La mulți ani!

Un nene de la Terasa Fericirii încearcă să se scuze în fața chelneriței după ce a spart o sticlă de bere:
— Am apucat-o cu mâna asta mai săltăreață...

La Terasa Fericirii e concert pe mai multe voci, acum se mixează „Hai, hai, cu trăsioara,/ până-n deal la Mărioara". Iuhu!

Tristețea, explicată de clienții senzaționali de la Terasa Fericirii:
— Domne, viața asta a fost așa diferită...
— Diferită de ce?
— Diferită de cum mi-am imaginat eu în secret că o să fie.

Un bărbat răcnește pe Terasa Fericirii din București: „Io-s olteaaan!". Eu șoptesc din casă: „Și eeeeu".

Este un nene care, de câte ori vine la Terasa Fericirii, se îmbată și cântă la final: „Doamne, vino, Doamne, să

vezi ce-a mai rămas din oameni". Atât, acest vers, şi îl urlă obsesiv, minute în şir. Azi a ieşit o femeie pe geam şi a strigat: „Băăăi, tâmpiţilor, îmi treziţi copilul, nu mai faceţi «Românii au talent» în faţa blocului, boilor".

Un mic Brexit la Terasa Fericirii:
— Păi, şi ce? Nouă nu ne suge sângele Europa?
— Uniunea Europeană, nu Europa.
— Aşa, Uniunea Europeană.
— Şi nu sângele.

Terasa Fericirii, muşterii la ultima bere:
— Ştiţi cum am cucerit-o io pe nevastă-mea?
— ???
— Ei îi plăcea de altu'. Şi m-am dus la ea şi i-am zis...
— ???
— I-am zis...
— ???
— I-am zis: „Ce suferi, fă, ca proasta pentru el, că doar n-are p**a de diamant!".

La Terasa Fericirii e un adevărat spectacol. Pur şi simplu nu poate fi descris, oricât aş încerca. O să încerc totuşi: pe terasă a venit o femeie. Are vreo 50 de ani şi o voce foarte groasă, se numeşte Natalşa, consumă alcool cot la cot cu tăurimea din cartier şi se ia în gură cu toţi moşii. De 10 minute urlă la un moş şi el la ea (problema fiind, probabil, că ea se dă în spectacol, a preluat toate discuţiile, a atras atenţia tuturor, face politică cu voce tare, se dă la toţi şi ştie răspunsul la toate întrebările).

Aşadar, Natalşa tocmai i-a spus moşului că ea e de peste Prut şi că serbează Crăciunul pe stil vechi. Moşul (care stă

la altă masă) a făcut-o curvă, ea i-a zis că: „Nu te cunosc, nu mă cunoşti, îţi dau un cap în gură!". Moşul a răspuns: „Kaput".

Dialogul a continuat în felul următor:

El: Eşti basarabeancă!

Ea: Da, de la Ştefan! Şi sunt rea de muscă!

El: Ascultă aicea! Dacă trăia Vadim, mai vorbeam!

Ea: Sictir! Ai cocoşelu' prea mic pentru recipientul meu!

El: Du-te şi serbează Crăciunul cu ai tăi, nu cu românii!

Ea: Faci ură de clasă, nenorocitule!

El: Fac ură de grasă!

Ea: Da, sunt grasă şi frumoasă!

El: Kaput!

Ea: Nu te cunosc, nu mă cunoşti! Mă cheamă Nataşa şi, dacă mai comentezi, îţi iau gâtu'!

Puţine lucruri sunt mai triste decât sunetul scaunelor goale târâte înăuntru după ce şi ultimul beţivan a fost alungat de pe terasă.

Chelneriţa de la Terasa Fericirii, încercând să evacueze ultimii muşterii: „Păi, da, sigur, eu să vă înţeleg mereu pe voi, dar voi niciodată pe mine!".

Cum a mai crescut temperatura cu un grad peste zero, cum s-a umplut iar Terasa Fericirii.

Chelneriţa şi clientul:

— Haida, domne, gata, ne apropiem de încheiere.

— Da' ce, dumneata eşti DNA-ul, să mă verifici?

— Păi, nu, dar matale stai aci şi bei şi nevastă-ta e la lucru.

— Eheee, da, mersi, ăla e lucru?

— Păi, ce are, domne?

— Da, o fi lucru să stai toată ziua să faci masaje. Dumneata știi cum se numește o blondă pe țambal?

— Cum?

— O coardă! (Hăhăieli de la toți bărbații de pe terasă.)

Auzită la Terasa Fericirii:

— M-a întrebat ce o să fac cu tot acel capital de încredere.

— Și ce i-ai zis?

— Că o să-l beau! I-am zis că o să-l beau!

Sfat dat la Terasa Fericirii, proaspăt redeschisă:

— Ai grijă să nu te enervezi, că trăiești 200 de ani. Îți spun io: 200 de ani trăiești. Auziți, fraților, 200 de ani trăiește!

7.30 dimineața. Un nene se închină în tramvai când trece pe lângă o biserică. Apoi zice: „Oricum mă duc la smoală! Am făcut măgării multe... Ai, ai, ai, mama mea... Nu mai am ce face... La smoală cu mine!".

Azi, în tramvaiul 36, un nene care vindea de toate:

— Cine mai dorește, hai, țiganul vă servește!

— Hai și ia de la țiganu', că și piperul e negru și-l mănâncă barosanu'!

— Zici că sunt țigan, da-s american sau sunt jamaican născut la Roman!

— Avem de toate, pe săturate, pentru fete talentate, pilă de spate!

— Tu mă faci țigan, că tu ești un român nou, dar eu sunt român vechi, să mă cauți la urechi!

— Ia lipiciul cel mai bun, șervețele, scoci, parfum.

O bunicuță, oftând și privind cu nostalgie pe geamul tramvaiului: „Eheee... N-o să se mai nască altul ca Ceaușescu".

Un bărbat s-a dat jos din mașină în dreptul stației și a urcat în tramvai ca să-l bată pe un alt bărbat.

Discuții părintești în tramvai: „Dacă ești vacă, te trimit la mă-ta mare".

„Vreau să mănânc o ciorbă de oase." (Călător din tramvaiul 36)

Discuție telefonică din tramvaiul 36:
„Alo! Dă și tu un refresh. Vorba la băieții! Nu merge? Bă, fii atent ce văd eu pe geam! Știi ce văd din tramvai? S-a terminat cu șmecheria. Le face Poliția poze la toți taximetriștii. În față la MegaMall. Și ăia dormea în bocanci. Nu știa. Vezi ce-ți face? Îți face poză, nu mai stă la discuții. I-am văzut la semafor. Aveau sirenele pornite. Sirenele alea albastre. Care nu au sunet. Au numai lumină".

Sfaturi în tramvai: „Te duci tu, ca femeie, la bărbat acasă și ajungi să-i mănânci sarmalele din frigider?".

„Aș vrea să renunț la corporație și să mă apuc de muncă fizică, știi ce zic? Gen să cresc lavandă sau ceva", i-a strigat o fată altei fete în tramvaiul 36.

O doamnă, la telefon, în tramvaiul 36:

— Da... Uneori face niște băşinuțe, aşa, nu ştiu cum să zic... De fapt, niște băşicuțe.

Amenințările din 36: „Băi, muete, poate vrei să cazi din tramvai".

— Pune-ți-o-n cap, ca să nu te plesnesc!
— Cine eşti tu să-mi spui asta?
— Maică-ta!

În tramvai. Un domn la vreo 60 de ani dă un telefon:

— Alo, ce faci, măi, şoarece opărit? Bem şi noi o sticlă de vin?

Câte familii am auzit murind în tramvaiul 36...

— Mama, mama, ce înseamnă „blu tiut"?
—
— Ce înseamnă „blu tiut"?
— E un program...
— Te ajută la Wi-Fi?
— Nu.
— Este ca hotspotu'?
— Nu.
— Mama, eu am „blu tiut"?

Un nene tocmai i-a zis altui nene de lângă mine: „Domne, tramvaiul ăsta merge exact cum merge guvernul".

Bucureşti. Un tip se grăbeşte la meci. Dar, ghinion, este în tramvai. În tramvaiul 36.

Şi, pentru că nu are ce face, răcneşte la vatman: „Domneeeeee, începe meciuuuu, rupe-le oglinzileeee de bulangii! Moldoveeenilooor! Rupe-le oglinziiiile! Dă, nene, în ei! Uite şi la asta, făăă dobitoaaaco, cine te-a învăţat să conduci? Rupe-le, domne, oglinzile! Moldoveniloor!", plus diverse urări.

Vatmanul, calm, tratat cu Xanax, îi răspunde prin geamul despărţitor: „Domne, dacă îţi luai TIR, ce te făceai?".

Doi băieţi în tramvaiul 36:

— Şi ai luat mărţişoare?

— ...?

— Mărţişoare.

— Cum adică dacă am luat mărţişoare? Eşti nebun în creier?

O femeie îi povesteşte unui necunoscut în tramvai: „Eu iarna asta nu am mai ieşit din casă. Dacă ei au adus tot, eu n-am mai ieşit".

„Sunt furtuni şi furtuni." (Un domn în tramvaiul 36)

Trei chestii din tramvaiul 36:

1.

— Mami, îmi iei şi mie un peşte?

— Ce peşte visezi? Tu nici de câine n-ai grijă.

— Te rooog! O balenă!

— ???

2.

— Lucreţiu Pătrăşcanu, aşa scrie pe hartă! Hmmm! Lucreţiu Pătrăşcanu, Lucreţiu Pătrăşcanu... De unde ştiu numele ăsta?

— Nu ştiu. Nu cred că l-ai prins.

3.

— Cică una a lipit pe uşă o ventuză din aia, cu băţ de lemn, de desfundat WC-ul.

— Aşa, şi?

— A fixat-o pe uşă şi a folosit-o, ştii tu!

— Şi?

— Păi, şi nasol, că tocmai atunci a deschis uşa cineva.

Auzite în tramvaiul 36:

„Are boală gravă la ficat, are icre negre, aşa au ieşit la analize".

„Am fost acolo. Reduceri. Dincolo. Tot reduceri. Nici nu ştiu de unde să iau, că nu-mi ajung banii nici colo, nici colo."

„Mie toţi îmi zice că-s turbată, le dau la toţi în gură, asta-i viaţa mea."

„Mă doare maţu', băi, Gargoi."

„Oltencele şi moldovencele au stricat oraşul ăsta."

Un băiat la telefon în tramvaiul 36:

— Mă Ilie, tu ai prins goluri de aer? Eu am prins. Aveam vreo 15 ani. Eram cu mama în avion. Toată lumea era panicată! Mama zicea că murim! A căzut avionul 10 metri, poate mai mult!

—

— Alo, mă Ilie, tu eşti tâmpit?

O tipă îi face o scenă unui tip în tramvaiul 36:

— Bă, tu ştii, bă, cum e să iubeşti fără speranţă? Să iubeşti fără să fii iubit?! Ştii? Spune, ştii? Ia, bă, telefonul

şi sun-o pe maică-ta, să-ţi spună ea cum e! (Îi dă telefonul.) Hai, ia telefonul! Ia telefonul şi sun-o! Ia, mă, telefonul!

Tipul îi împinge telefonul cu delicateţe:

— 'Te dreacu' de-aici...

Tot în tramvai:

— Nu înţeleg cum n-au ştiut, n-au citit semnele...

— CIA le-a spus...

— Cui?

— La ruşi! CIA le-a spus, americanii ştiau, i-au avertizat...

— Eheee... Io cred că Israelu', vezi tu...

— Sau kurzii! Kurzii!

Copil către mama lui, în tramvaiul 36: „Ştii ce şmecher e acolo sus? Acolo sus, pe terasă, pe mall, acolo. Ca-n vise".

Morning glory, morning glory, tramvaiul şi fumătorii. Un tip urcă în tramvai cu o cafea şi o ţigară. Şi continuă să fumeze în tramvai, pentru că uşa nu e încă închisă. La plecarea din staţie aruncă totuşi ţigara, ce credeaţi?

„Da' în tramvaiul ăsta nu putem aprinde o lumină, ceva?", strigă din întuneric un călător în tramvaiul 36. „Ba da, o putem aprinde pe asta", răspunse vatmanul şi prin geamul lui se zări timid semnul internaţional al păcii.

O tipă şoptind în tramvai: „Sper să cadă guvernul".

Trei persoane au avut nevoie de îngrijiri medicale în Capitală, după ce şoferul autobuzului în care se aflau a

frânat brusc. Acum poate mă mai crede şi pe mine cineva că mi-am entorsat mâna în tramvai.

Un tramvai numit cocină.

Zidarii din tramvai nu mor niciodată.

O prostituată foarte înaltă şi un peşte foarte scund. Ea ţâţâie de pe un picior pe altul (e pe tocuri), el o trimite să se pişe în boscheţii din spatele staţiei de tramvai. Femeia înţelege foarte bine că asta chiar e singura soluţie.

Stau în staţia de tramvai de la marginea planetei. Bate vântul. O tipă a ieşit din boscheţi. Îşi şterge tenişii roz cu un şervеţel şi ia o gură de ceva dintr-o sticlă. Şi ei îi e frig.

Am prins loc în tramvai. Sunt stăpâna unui teritoriu de ură.

Tăiat de unghiuţe în tramvai. Cu clondirul în tramvai. Doar două cazuri. O zi bună.

Am văzut ceva super ciudat în tramvai. O femeie a mâncat un sandvici şi a pus ambalajul la loc la ea în geantă.

Disperare: românul nostru urcă în tramvai şi începe să închidă rapid toate geamurile.

Un tip vorbeşte la telefon în tramvai:
— Da, am înţeles. Păi, eu ce să fac... Eu sunt la cimitir.

În tramvai:
— Ai văzut bombardamentul?
— Nu, aseară am fost ocupat.

O doamnă îşi taie unghiile în tramvai, în timp ce stă pe genunchii unui domn. Din timp în timp, bărbatul mormăie: „Hai, fă, ridică-te, că eşti prea grea".

Un bărbat care vorbeşte singur urcă în tramvai. Strigă că el nu vorbeşte cu morţii. Îşi găseşte loc, logic, pe scaunul din faţa mea. Ne spune tuturor să-l trezim când ajunge tramvaiul la cimitir. Întâmplător, tocmai trecusem de un cimitir.

Cobor. La magazinul de la bloc intră o doamnă şi are loc următorul dialog:
— Bună seara. Aveţi Hell?
— Ce?
— Hell. Aveţi?
— A, nu...
— L-aţi terminat? Aseară aveaţi.
— Nu mai avem Hell.
— Ce păcat.
— Mai aducem.
—
—

O femeie argumentând în tramvai: „Băi, Mariana, eu nu sunt paranoia! Eu chiar nu sunt paranoia".

O femeie gravidă vorbește la telefon tare în tramvai. Vrea să se ducă la cerșit în Franța. La noapte pleacă. Va face câteva mii pe săptămână, zice ea. Și dacă o apucă născutul ce? Naște acolo și face o franțuzoaică.

Mirosul de nespălare din tramvai a ajuns deja în faza 15, la varianta „drojdie – poți să faci pâine cu el".

Coborî din tramvai, auzind în urma ei, în vagonul din spate: „Las-o, bre, că o omori!"

Azi am întâlnit un exemplar care a încercat să deschidă ușa de la tramvai bătând cu pumnul în ea. Viață lejeră.

O femeie cerșește în tramvai și spune „Luceafărul". Recită la el de câteva minute. O alta vorbește la telefon.

— Alo, da, vorbește, dragă, mai tare, că nu te aud. E una aici care zice o poezie. O poezie, dragă. E, de unde să știu eu ce poezie!

Extratereștrii au zis că vin să mă ducă ei până acasă, să nu mai aștept ca proasta seara după tramvai, că oricum vine rar.

Un drojdier intrând în tramvai: „Aici miroase a spray de săraci...".

Un lichid se scurge pe sub scaunele din tramvai. Nimeni nu știe și nu vrea să știe de unde provine.

Schemă de cerșit în tramvai. Un tip cântă: „Mai bine să n-am o mână,/ dar să am vederea bună,/ că nimic nu e mai scump/ ca vederea pe pământ". Nu a funcționat, în sensul că nimeni nu i-a dat nimic. Asta e, omul s-a dus în spatele tramvaiului și i-a revenit vederea. Miracol.

La urcarea în tramvai, un tip către gagică-sa:
— Au! M-am lovit la mână!
— ...?
— La picior, adică. Băga-mi-aș, m-am lovit la picior!

O femeie a născut în dimineața asta într-o stație de tramvai din Timișoara. Ups.

În stația de tramvai: „Viața de Italia nu se compară cu aia de America". Probabil e corect.

Ce mai aud eu în tramvai:
— Ce mai face tanti?
— Nu ai auzit?
— Nu!

— Nu prea bine. I s-a desprins un picior.
— Vai!

Un nene în tramvai: „Uite, băăă, au făcut ăştia sexi-club aici! Şi acum şase ani tot de aici io mi-am cumpărat uşa de la apartament!".

Îl invidez pe tipul care soarbe o bere în tramvai direct din doză seara la ora 20.30 şi pe care îl doare-n cur de tot. Vreau să fiu el.

Două femei se ceartă în tramvai. Când trecem pe lângă biserică, se opresc amândouă să se închine, apoi o iau de la capăt.

În tramvai a mirosit a flori până la Obor, când a urcat un nene cu o şaorma de tipul „şaorma din iad".

Mereu m-am întrebat de ce oare controlorii vin ţintă la mine şi-mi cer biletul cum urcă în tramvai. Apoi, azi, am încercat să mă pun în locul lor atunci când mi-au cerut tot mie, doar mie, biletul. Păi, şi eu, dacă aş fi fost controlor şi aş fi urcat în tramvai şi aş fi văzut o mulţime de purtători de fier vechi, tot la Lavinia m-aş fi dus să o întreb dacă circulă legal.

În tramvai. Doi domni au încercuit-o pe o doamnă şi încearcă să o convingă să se pocăiască: „Satana nu are concediu!".

Îmi imaginez că mirosul dintr-un tramvai bucureștean poate semăna cu mirosul dintr-un animal mort de trei zile.

În tren.

— Nu vă supărați, domnișoară, dumneavoastră l-ați văzut cumva pe omul care tocmai a trecut pe aici?

— Da, sigur.

— Deci l-ați văzut?

— Da, îl văd și acum. E la capătul coridorului!

— Ce bine! Eu am auzit că omul ăsta a murit și acum mă întâlnesc cu el în tren... Am avut un șoc, mă gândeam că poate e o fantomă.

Am petrecut atât de mult timp în compania CFR-ului, încât era culmea să n-o fac și în ziua de Paște. Și pentru că sunt unul dintre cei trei pasageri din tren, dar și pentru că am avut rezervare (făcută pe numele meu), nașul (o nașă de data asta) m-a întâmpinat cu următoarele vorbe:

— Lavinuuuțaaa! (strigând de pe culoar) Unde eeeești? Uite-o și pe Lavinuța! (luând rezervarea) Ce făcură ăștia cu tine, mă Lavinuța? Te puseră să mergi azi cu trenul? Of, of, măi Lavinuța, măi!

O poveste cu final deschis.

Am de ales între un tren de 7 fără 15 și unul de 6 fără 15. Îl aleg pe cel care pleacă mai devreme, în ideea tâmpită că ajung mai devreme la destinație. Plecăm, dar după 20 de minute ne oprim în câmp, lângă București. Suntem anunțați că s-a stricat locomotiva. Stăm.

Între timp, deoarece noi tot stăm în câmp, pleacă și trenul de 7 fără 15, ba chiar ne depășește și va ajunge la

destinație cu mult înaintea noastră, deși noi am plecat cu o oră înaintea lui. Ah, CFR!

O tipă stă nemișcată în tren, în fața unei uși care în mod evident se deschide prin împingere. Stă și se uită la ușa aia, apoi șoptește: „Asta nu se deschide singură?".

O doamnă de la mine din compartiment se întoarce de la o înmormântare. Până acum și-a sunat șapte rude și le-a povestit de șapte ori cum a fost la nefericitul eveniment. De-acum știm tot despre ea, despre meniul de la pomană, despre familia ei și chiar despre viața pe care a dus-o mortul. Stăm de 30 de minute în câmp pentru un motiv oarecare.

Acum vreo câțiva ani mergeam cu trenul și citeam *Amantele* de Elfriede Jelinek. Nu știu cum, dar cartea mi-a alunecat în spațiul dintre scaune și n-am mai putut s-o extrag de acolo. M-am chinuit o vreme, apoi am cedat și l-am rugat pe Naș să mă ajute. Omul a adus un instrument, a tras scaunele, toți ceilalți călători priveau curioși să vadă ce naiba putea fi atât de important. Când a scos cartea, Nașul s-a uitat un pic la ea, a citit titlul și a pufnit în râs. Iar eu am șoptit: „Nu e ce vă închipuiți. A luat Nobelu'...". Nu cred că m-a auzit nimeni.

Azi îi dau CFR-ului un nou test. Și sincer nu cred că îl trece. La 10 minute de la plecare ne oprim. Citez dintr-un naș: „Mai stăm un pic pe câmp aici, 15-20 de minute, că se strică ăla de Chiajna, din fața noastră, până vine locomotiva, până îl trage... Ce să facem...".

Lângă mine, în tren, un nene disperat tot verifică pe net să vadă cât are întârziere trenul. Trenul nostru, care nici nu a plecat bine și s-a oprit. Mi-e milă de nenea ăsta, se vede că n-a mers prea mult cu CFR-ul la viața lui. Atâta candoare și naivitate n-am mai văzut de multă vreme... Dar totuși, de curiozitate, intru și eu pe net să văd câtă întârziere are trenul nostru care stă de zeci de minute. Și da, exact, are 0 minute întârziere. Amin.

Trenul, viața mea. Am plecat, am mers două minute, ne-am oprit în câmp. Stăm. Vagonul (bou-vagon) e plin de muncitori. Unul dintre ei vorbește tare la telefon! Spune cuiva că el nu poate ajunge pe data cutare, pentru că e ocupat atunci, e președinte de asociație. Ceilalți muncitori încep să-l îngâne și să strige următoarele, dintr-un capăt în celălalt al vagonului:

— E ocupat rău! Se duce la băut!
— La aracit la vie!
— La maica Teofana!
— La Teodora la magazie!
— Are probleme mari, e ocupat!
— E singur cuc!
— S-a făcut frate cu țiganii!
— Ce zici, domne, acolo? Dacă Crișu e de acord? Cum adică să fie Crișu de acord? Crișu e rău? Sau e om?
— Cine e Crișu?
— Cri-șu, Cri-șu!
— Da, nu poa' să vină. Ține dietă!
— S-a dat pe salată!
— Hă, hă, hă!
— Sa-la-tă! Sa-la-tă!
— Ne-ai terorizat, Ceaușescule!
— Gata, nene, închide telefonul, că ne doare falca!
— Trage apa, măăă!
— Pune end!

— Ceauşesculeeee!

Între timp, un alt muncitor, care a adormit, sforăie atât de tare că se trezeşte singur, speriat de propriul horcăit, neînţelegând. Acum sună un telefon cu o sonerie cu muzică populară.

Dialogul muncitorilor din tren, partea a doua:

— Aş mânca nişte pulpe!

— Ce fel de pulpe?

— Hă, hă, hă!

— Pulpe de Mariana?

— Mă, tu-mi pui capcane!

— Hă, hă, hă!

— Mă încapcanezi!

— Hă, hă, hă!

— Poate mă dau la tine!

— Hai, mă, recunoaşte că ai atenta la viaţa lu' Mariana puţin!

— Dă-o, mă, dreacu'!

În cea mai mare aglomeraţie posibilă într-un tren, în timp ce toată lumea se înjură şi se împinge ca de sărbători, un copil urlă: „Eu vreau să fiu mâncaaaat! Vreau să fiu mâncaaaat!".

Am încercat o discuţie cu naşul din tren:

— Nu vă supăraţi, oare nu se poate face ceva cu uşa aia care nu se închide? Ştiţi, practic stăm cu uşa deschisă la tren şi afară sunt două grade, e totuşi frig.

— Îmi pare rău, cu respect, problema mă depăşeşte.

În tren, un băiat către o fată: „Ce faţă de cal ai!". Atât.

Un tip şi-a adus cu el în tren laptopul şi boxele şi de patru ore pune jazz. Afară e viscol. Oamenii stau cuminţi, nu protestează, dorm în visele lor ca nişte pinguini în calota glaciară, noapte bună, noapte bună.

Tot din tren.
— Cum se numeşte serialul ăsta?
— Tabo. Cu doi de o.
— Nu se citeşte „Tabu"?
— Ba da. Ca şi animalul ăla.
— Animalul se numeşte „tatu".
— E, na.

O tipă, în tren, către iubitul ei: „Ştii de ce uneori mă trezesc cu părul perfect întins şi aranjat, iar alteori cu el vâlvoi? Contează perna pe care dorm! Ai văzut că, de exemplu, acum, la hotel, m-am trezit cu părul întins!". El: „OK, deci vrei să zici că pernele noastre de acasă nu sunt bune?".

Început de discuţie în tren. Abordare: „Aţi văzut şi cu emigranţii aştia?".

Două doamne în tren, discutând despre faptul că avem deja o întârziere de o oră:
— Nu înţeleg de ce mai rămân unii tineri în România. Eu, dacă aş fi mai tânără, aş pleca din ţara asta.
— Toţi tinerii inteligenţi pleacă, doamnă. Numai fraierii rămân.
Se întorc amândouă şi se uită la mine. Confirm.

Un băiat care ne-a spus că studiază la Şcoala de Poliţie din Câmpina încearcă să formuleze un început de conversaţie cu un nene din vagon: „Şi sunteţi din Târgu Jiu? De acolo de unde sunt minele?".

Aventura din tren continuă. Tânărul viitor poliţist a întâlnit în acelaşi compartiment un fost poliţist: „Am ieşit la pensie pe caz de boală, că altfel nu mai apucam să mă bucur de pensie. Acum m-am reprofilat. Am făcut dreptul şi sunt avocat".

Ajung încă o dată la concluzia că foarte mulţi români nu au abilitatea de a citi şi de a interpreta ce scrie pe un bilet de tren.

Naşul, translucid de transpiraţie: „E treaba mea să vă găsesc eu locurile în tren? Vă repet, domnule: căutaţi şi veţi găsi".

Din tren:

„De când sunt însărcinată, îl pun pe iubitul meu să facă asta, iar el a înţeles că e important pentru mine. Cu greu, dar a înţeles că e bine să se spele pe mâini după ce pune mâna pe pisică. Dacă el a crescut cu pisici, îţi dai seama că e complicat pentru el. Dar te joci cu toxoplasma? Pisica e grasă şi bătrână, nu se mai poate curăţa bine după ce face caca. Apoi vine şi se culcă lângă noi în pat. Dar eu nu pun mâna pe ea. Numai el pune".

Suntem foarte mulți oameni deosebit de proști pe lume și uneori suntem pur și simplu adunați toți în același tren.

O tanti din tren rezolvă probleme la mate (telefonic!) cu fiul ei, Antonio. Au ajuns la o problemă despre globuri mici, medii și mari. O problemă destul de ușoară, de altfel, pe care copilul nu o pricepe. Noi, toți cei din vagon, rezolvăm problema la noi în cap. Antonio nu pricepe. Femeia începe să țipe la el. Îl auzim pe Antonio plângând disperat în telefon. Se pierde semnalul. Femeia sună din nou ca să-l liniștească și îi explică din nou problema, printr-o analogie cu mere, pere și prune. Antonio urlă din telefon că problema lui nu era cu mere, ci cu globuri. Afară aproape plouă.

O femeie cu trei copii după ea dă să se urce în tren. Un tip binevoitor, îmbrăcat în costum, o ajută, îi cară și un bagaj, apoi scoate un pachet de acte: „Știți, strâng bani pentru cineva bolnav". Femeia scoate 10 euro. Bărbatul se strâmbă, ia banii, dar continuă să explice ce gravă e boala (copiii încep să se mâțâie pe fundal). Femeia zice: „Da, vă cred, dar îmi pare rău, mai am doar trei lei" (scoate banii din portofel ca să dovedească). Bărbatul dă din umeri, asta este, el înțelege. Ia și cei trei lei, îi adaugă peste cei 10 euro și pleacă.

Ca idee, am întâlnit un cuplu minunat în tren. El stă cu tableta în nas de două ore (probabil de mult mai mult timp, dar atunci am urcat eu), iar ea încearcă să-l distrugă psihic, îi pune toate întrebările din lume, îi explică felul în care funcționează universul, îl mai lasă două minute, îi dă speranță, apoi iar începe să-l toace, da' de ce nu vrei

să mănânci, da' de ce nu bei cafea, da' de ce ai ajutat-o pe aia să-şi urce bagajul, da' de ce e frig, da' de ce e cald, da' de ce eşti supărat etc. Sunt superbi împreună. Iar el e admirabil. Nu am auzit nimic de la el în afară de da, nu, nu ştiu şi aşa e. Nici măcar nu ştiu dacă e român.

Cu trenul de sărbători în România. Instantanee.

1. Un călător s-a oprit pe peron şi se holbează la un şobolan care intră graţios într-o gaură dintre şine. Bărbatul îl opreşte pe un alt călător (grăbit) şi îi spune: „Uite, un şobolan".

2. Două femei povestesc cum o a treia a ajuns pe mâna şefului de post, după ce a furat pensia unei bătrâne din comună. Cică a furat-o de pe gard.

3. În tren apare primul val de colindători. Când ajung la „Rămâi, gazdă, sănătoasă", un tip din vagon completează: „C-ai bagat pe dracu-n casă". Colindătorii se cară, tipul din vagonul nostru urlă după ei: „Să vă crească bube-n cuuuur".

4. „Du-te, băăă! Omul sănătos poa' să bea şi acid de baterie şi n-are nimic... Omu' bolnav... Poa' să mănânce şi căcat de fată mare şi tot degeaba... Ceaiul fierbinte e nociv la stomac, e cel mai periculos, bă, duşmanule!"

5. Un domn încruntat şi-a improvizat un suciuloi dintr-un şervеţel şi se scobeşte într-o ureche. A găsit ceva.

6. Un nene citeşte Jerome K. Jerome – *Tommy şi prietenii săi.*

Începe o nouă călătorie minunată cu trenul. Două doamne s-au porcăit, că n-aveau loc cu bagajele. Bărbatul care vindea ziare s-a enervat că n-avea loc să treacă din cauza lor şi a început să strige: „Avem marijuana, cannabis, haşiş, filme porno avem!".

Nu credeam să învăţ a fi zen vreodată. În dimineaţa asta, trenul a rămas în câmp după jumătate de oră de mers. Toţi oamenii au început să se agite, iar eu, cumva ştiind scenariul, m-am întins pe două locuri (sau mai bine zis m-am chircit) şi am aţipit, în timp ce îi auzeam comentând în jurul meu: „De ce nu plecăm?", „Când plecăm?", „O să aducă o altă locomotivă", „Dar de unde o aduc?", „Dar de ce nu faceţi curat la baie?", „Dar ce, eu sunt responsabil? Să îşi facă fiecare!" etc. Am adormit şi m-am trezit la a doua plecare, peste două ore. Yum-yum!

E trenul bucuriei, cu multă muzică populară.

Soţia îi povesteşte tot felul de chestii, soţul îi dă dreptate din cap şi priveşte absent în faţă. Din când în când mormăie: da, da. La un moment dat, trenul accelerează şi zgomotul de fond se amplifică. Nu se mai aude nimic altceva. Femeia, care stă lângă el, îşi continuă povestea, dar urlând. Nici ea nu se aude pe ea. Bărbatul nu schiţează nimic. Continuă să privească în faţă.

Un taximetrist, în dimineaţa asta:

„Acum mergem în jos pe Petricani, apoi urcăm, aşa cum a făcut Luceafărul. Ştiţi, când s-a dus el la Cătălina, apoi s-a dus la tac-su să-l roage să-l facă om, iar tac-su i-a zis: treci dracului înapoi pe boltă, nu vezi că boarfa aia te înşală cu Cătălin? Eminescu ăsta tre' să fi avut el ceva în freză, altfel nu poţi să scrii aşa poezii! Dar românii, ca de obicei, au aşa un talent să îşi omoare valorile... Că aşa au făcut şi cu el. Ştiţi doar că l-au omorât. Nu a avut sifilis, l-au dus la clinica aia şi l-au otrăvit. Eminescu era periculos!

Făcea politică! Vorba 'ceea, dacă Eminescu s-ar fi născut în Anglia, ar fi șters cu Shakespeare pe jos!".

Un taximetrist bucuros că azi e blocat metroul pe o linie: „Ce bine-ar fi dacă n-ar merge metroul în fiecare zi! Ce bine-ar fi să scoată ăștia metrourile! Și tramvaiele, și tot!".

Taximetrist, la 7 dimineața: „Domnișoară, ați observat că femeile din ziua de azi nu mai au pic de delicatețe? Din cauza capitalismului!"

Pe taximetrist îl cheamă Fabian (sau doar așa are tatuat pe mână). Vorbește la telefon: „Ce faci, Broască? L-ai dus pe Gălușcă? Bine, uite, eu pe Facebook. Am înnebunit cu Tony Poptămaș ăsta, toată lumea pune citate cu el și nu știu cine dracu' e!".

Taximetrist: „Când locuiești cu o femeie, parcă locuiești cu o pisică. Vă rog să nu vă supărați. Când m-am mutat cu nevastă-mea, am întrebat-o de ce tot găsesc păr pe jos prin casă, domne, ceva de groază. A zis că așa e normal, că la femei le cade părul. Nu vă supărați, vă rog, că vă văd tot așa, cu părul lung"

TaximeTRIST: „Dacă ești cinstit, te duci pe gârlă. Nu sunt chitros, sunt realist"

Taximetrist, deschizând o discuție: „Știți, eu am făcut box".

Taximetrist din București: „Bună ziua. Unde mergeți? Ăștia iar au scumpit gazul".

Taximetrist: „Alo, frate, ți-am spus că plec în Anglia? Vorba aia, plec cu Dumnezeu în fața mașinii și cu ăla negru legat de țeava de eșapament. Aici mi s-a luat. E mult prea mult de muncă și bani deloc! Acolo, ca șofer pe TIR, o să câștig 12 lire pe oră. 12, frățică, trăi-ți-ar familia! Păi, și nu e bine, frate? O fi o treabă! Nu mă lasă pe mine Dumnezeu să mor!"

Taximetrist, închizând radioul cu năduf:

— E, hai, mai duceți-vă-ncolo de comentatori politici și de mari jurnaliști! Mersi mult, am înțeles și noi!

— Ce să vă spun? Sunt taximetrist de două săptămâni. Și eram un om foarte calm... Eram.

Un taximetrist mi-a spus că în România este cum a zis Puya: „Mediu afacerist/ la noi e foarte trist,/ Că se face în stil maratonist".

Taximetristul care m-a dus la Otopeni mi-a zis următoarele:

— Așa cum a spus Herodot, tracii erau războinici, dacă puteai să-i unești. Dar nu puteai să-i unești. Și erau cam puturoși, exact ca noi.

— Oltenii și muntenii au stricat țara asta.

— În București nu există nimic unitar. Bucureștiul e ca America. Strică toată tradiția. Așa fac americanii, așa au distrus Irakul și Iugoslavia.

— Înainte de a se uni cu țara, Moldova era exportator mondial de vinuri. Acum, canci.

— După Unire, Maniu s-a dus la Timișoara și le-a luat Bentley-ul de la primărie și l-a dus la București.

— Măturătorii de noapte își fac treaba în București, dar oamenii aruncă gunoiul pe unde apucă. Inclusiv taximetriștii. Și femeile.

— A fost șofer de autocar și, când aducea românii înapoi în țară, peste tot erau civilizați, apoi în România aruncau semințe pe lângă autocar.

La final l-am întrebat ce origini are el. Mi-a răspuns că e ungur și că știe mai multă istorie decât alți oameni, pentru că a citit foarte mult. Apoi m-a făcut de șapte lei, pentru că banii schimbați se găsesc foarte greu în ultima vreme.

— Îmi pare rău că nu reușesc să găsesc muzică la radio, la ora asta sunt numai știri și nu vreau să ne plictisim clientele.

— Nu vă faceți griji, mie îmi plac știrile. Sunt o clientă mai ciudată.

Cunosc pe cineva care a mers într-o seară cu taxiul și a trebuit să plătească 10,5 lei. Avea doar 15 lei, a dat banii și a rămas în mașină așteptând restul, în timp ce taximetristul s-a scobit mult și bine. Numai de a naibii a rămas acolo, dar degeaba. S-a dat jos din mașină și, de nervi, a dat cu capul de marginea ușii și aproape și-a spart arcada. Acel cineva sunt eu.

Taximetristul mi-a explicat cum fură motorină şoferii fraieri de camion şi cum fură motorină şoferii deştepţi de camion.

Taximetristul mi-a povestit despre nurorile lui. Profesiile lor, etnia, când i-au cunoscut pe băieţii lui, câte facultăţi au, când au rămas însărcinate, cât de mult şi de repede vorbesc ele, cum le zice el din cauza asta. Mi-a povestit tot.

Taximetristul cântă împreună cu Dan Bittman: „Vine o zi, vine o zi când se va sfârşi, nimeni nu va şti, nimeni nu va şti oare când va fi". Suntem totuşi în taxiul tristeţii.

Taximetristul: „Toată lumea-i taciturnă...".

Taximetristul: „Când v-aţi spovedit ultima dată? Dacă muriţi azi, unde credeţi că vă duceţi? Sus sau jos?".

Taximetristul: „Universul e făcut din energie. Şi sufletul e tot energie. Clonele nu au suflet".

Amabilitate dimineaţa devreme.
Eu: „Mulţumesc, să aveţi o zi bună".
Taximetristul: „Mdea, o să am".

„Hai, fă-mă să-mi fie dor de tine. Pa-pa!", zise taximetristul și închise telefonul.

Taximetristul: „Mafioți nenorociți, cu savarina la gură".

Dacă eu și taximetristul stăm pe Facebook, cine conduce mașina?

Eram un pic încordată, așa că taximetristul m-a lăsat pe mine să-mi dau parte-n parte cu tipa care ne-a tăiat calea la semafor.

„El credea că m-am născut noaptea, mă-nțelegi?", zise taximetristul.

Și taximetristul, și eu, și radioul, toți trei cântăm *Wind of Change* în mașină, alunecând pe Ștefan cel Mare. Chiar facem asta și e noapte.

Eu, chioară, trecând (în întuneric) cu taxiul pe lângă un fel de terasă cu un acoperiș enorm:

— Doamne, ce s-a întâmplat aici, s-a răsturnat un TIR?

Taximetristul, cu figură de iepure mirat:

— ...???

Taximetristul vorbește la telefon cu soția lui: „Da, ia de pui, numa' să nu fie de Călărași. M-ai înțeles? Să nu fie Avicola Călărași! Cum ai zis că-i zice?". Se întoarce spre mine: „Puiul de Cocorico nu știți de unde o fi?".

„Uite, mă dau cu gălbenica prin oraș", spuse taximetristul la telefon și dădu mai încet Oasis – *Don't Look Back in Anger*, ca să audă mai bine.

Taximetristul meu: „Doamnă, vă salut, good morning! Ce ziceți, se topește zăpada toată azi? Păi, da, normal că n-are cum, că suntem vai de capu' ei de țară! Nici zăpada nu se topește la noi! Dumneavoastră cu cine ați votat?".

O conversație oarecare în taxi.

— Domniță, azi-noapte am avut cel mai frumos vis!

— Despre ce? (cu frică)

— Eram în Köln, asistam la un concert de muzică simfonică și cine credeți că dirija? Îmi fac cruce aici, mi se scoală părul pe mine, vă spun sincer. Dirija Johann Sebastian Bach. Cu fețișoara aia rotundă, grăsuț, așa. Vă spun, eu sunt obsedat de personajul ăsta! Am luni întregi când ascult numa' Bach. Bine, că am și luni când ascult numa' Beethoven sau Rahmaninov, depinde.

— Excelent! Și nu v-ați gândit să urmați o școală de muzică, ceva?

— Păi, ba da, am studiat flautul mulți ani. Dar în țara asta știți ce prost sunt plătiți instrumentiștii?

Două mașini s-au bușit de dimineață în fața blocului meu. Imediat a ieșit toată lumea care era prin zonă la ora asta. Pensionari, vânzătoare, taximetriști din tura de noapte, copii întorși de la școală, mămici cu bebeluși în brațe, bețivani fără job, eu.

Cuprins

Primul meu Bucureşti 5

PARTEA ÎNTÂI. LAVINIA ŞI ORAŞUL 7

Pentru dumneavoastră, doamnă! 9
Bunicul o iubeşte pe bunica până la sfârşitul lumii 10
În căutarea unui crocodil care cântă 12
Cu bicicleta, în zbor, peste Bucureşti 14
Despre somn şi alţi demoni 16
Singurătatea oamenilor invizibili 18
Primul coşmar al unei fete cuminţi 20
Jurnal dintr-o lume paralelă 22
De ce ne e frică, cel mai frică? 24
Scurt tratat al bolilor din mintea noastră 26
Bucureştiul, fără număr 28
Cărţi! 30
Dragostea din metroul Berceni 32
De ce ne batem femeile 34
După ziduri 36
Roşia Montană secretă 38
Urare pentru CFR 40
Fiului meu 42
Timişoara, te iubesc cu semnul exclamării 44
Ochiul care citeşte 46
Cine mai are nevoie de oameni 48
Blocaţi în IOR 50
Portofele, portofele 52

O jumătate de porc pentru sufletele noastre 54
Cântec pentru Evelina 56
Cu căruciorul la cumpărături în tramvaiul 36 58
Caut oraş 60
Lista lucrurilor care nu vor mai conta 62
În pauza dintre războaie 64
Pelerinaj la grătarul cu mici 66
Paaatria copiilor 68
Din amintirile unei tocilare 70
Semne că suntem bine 72
Gândacii sunt pentru totdeauna 74
Cel mai înalt om din oraşul acesta 76
O mică excursie în iad 78
Terasa Fericirii 80
Puteri paranormale 82
Neputinţa care pute 84
Tramvaiul cu miracole 86
Şcoala, agenţii secreţi, războiul 88
Bucureştiul corpurilor noastre 90
Mi-e frică de tine, oraşule 92
Breaking news: suntem pierduţi! 94
Cântecul cometei 96
Revoluţia pe înţelesul copiilor 98
Cum să nu te doară bila de Sărbători 100
Jurnalismul şi kilometrii de ură 102
Cum să cucereşti Bucureştiul în zece paşi 104
Dimineaţa ca o burtă de şobolan 106
Cele trei arce de triumf 108
Domnilor gherţoi 110
Tristeţea care ne paşte 112
Salutări în această lume albastră 114
Un tramvai numit România 116

Tata, supereroul 119
Câteva Românii fierbinți 121
Mâinile bunicii mele 123
O „crimă" măruntă în cartier 125
Afacere de familie 128
O dimineață extraterestră 130
Politețea ca un ciomag 132
Zece lucruri despre refugiați auzite pe stradă 134
La cumpărături în iad 136
Două doamne 138
Holoinul 140
Teroriștii din Pantelimon 142
Cum m-am transformat în boschetar 144
Numele secrete 146
Cum să scapi de stresul de sărbători: metoda fericirii 148
Visul boschetarului 150
Teoria somnului 153
Atlasul miracolelor 155
Trenul sfârșitului lumii 157
Cum să scapi de rău 159
Cu inimile transformate în iepuri 161
Coșmar în Gara de Nord 163
Mesaj din viitor: singurătatea roții gigantice din Parcul Tei 165
Frica fără nume 167
Fericirea sub cod galben 169
CFR înainte de Paște 171
CFR nu există 174
Lecții de viață din Pantelimon 177
Locuri unde am făcut-o 179
Ține minte viitorul 181

Teoria cafelei 183
Brexit la Terasa Fericirii 185
Zeități minuscule și nemuritoare 188
N-o să te mint: o să murim 191
Adio, țară! 193
Toamna la Terasa Fericirii 196
„La lopată" 199
Blues pentru o fată mută 202
După ce îmblânzești Dunărea 204
Vă omor pe toți! 206
Un cutremur pentru fiecare 208
Lecție de tranșat o găină oarbă 210
Călătorie cu un om invizibil 212
Un drum la spital 214
„Uită-te la ei, sunt puși pe crime!" 216
Așteptându-i pe elefanți 219
Lecții de somn pentru începători 221
Nea Gicu a avut un vis 223
Cum am confundat un gât de lebădă cu sfârșitul lumii 225
Oh, muică... 227
Vocea șobolanului 229
Doi bărbați în zbor deasupra șoselei 231
Am uitat de aer 234
Când se lasă seara peste cimitir 236
Căutându-l pe Gogoi 238
Balconul cu păsări de pradă 240
Cinci bărbați în fața unei shaormerii 242
Prima dimineață de vară din lume 244
Somnul de după-amiază la Terasa Fericirii 246
Terasa nefericirii 248
CFR și călătoria în timp 250

Tramvaiul pentru totdeauna 252
Tot ce-am uitat, tot ce mai ţinem minte încă 254
Fotbal non-stop la Terasa Fericirii 257
O ţară de tramvaie, o ţară de maşini 259
Tratament pentru frică 261
Mersul pe jos pentru începători 263
Cu CFR-ul m-am plimbat şi-am plâns 265
Tinereţea fără bătrâneţe a bunicului meu 268
Demontaţi tramvaiul 36, aruncaţi-i maţele în lacul Tei 271
Pierdut tinereţe în aşteptarea unui tramvai. O declar nulă 273
Suntem singuri 276
Trei bărbaţi de acum un secol 278
Tablou de sărbători cu CFR 280
Sângele, carnea, oasele 282
17 pescăruşi în zbor deasupra Pantelimonului 284
Şobolanul de pe masă 286
Românii au fost primii: ei călătoresc zi de zi în spaţiul cosmic printr-un portal din Pantelimon 288
Ce se întâmplă în staţia de tramvai rămâne în staţia de tramvai 290
Lecţii de autoapărare pentru fetiţe 292
Răzbunare la Terasa Fericirii 294
Vremea tramvaiului 296
Unde-au dispărut pisicile? 299
Nepotul invizibil 301
Fotbal şi lacrimi la Terasa Fericirii 303

PARTEA A DOUA. LA ALŢII-N CAP 305

EGO grafii

Corin Braga, *Acedia. Jurnal de vise (1998-2007)*
Mircea Diaconu, *Scaunul de pânză al actorului*
Emil Brumaru, Veronica D. Niculescu, *Cad castane din castani Amintiri de ieri şi azi*
Alina Purcaru (coord.), *Poveşti cu scriitoare şi copii*
Ioan Groşan, *Lumea ca literatură. Amintiri*
Adriana Babeţi, *Prozac 2. 90 de pastile împotriva tristeţii*
Ana Dragu, *Mâini cuminţi. Copilul meu autist*
Ion Vianu, *Frumuseţea va mântui lumea şi alte eseuri*
Adriana Săftoiu, *Cronică de Cotroceni*
Florin Lăzărescu, *Întâmplări şi personaje*
Bogumił Luft, *Românii în goana după happy-end*
Andreea Paul (coord.), *Forţa economică a femeilor*
Dan Grigore, Dia Radu, *Lumea în Si bemol*
Dan Lungu, Amelia Gheorghiţă (coord.), *Cartea copilăriilor*
Vasile Ernu, *Bandiţii*
Vasile Ernu, *Sectanţii*
George Banu, *Scena lumii*
Ioan Groşan, *Lumea ca literatură. Alte amintiri*
Andreea Paul (coord.), *Forţa civică a femeilor*
Ioana Scoruş în dialog cu Ion Vianu, *În definitiv...*
Lavinia Bălulescu, *Terasa Fericirii*

www.polirom.ro

Redactor: Adrian Botez
Coperta: Carmen Parii
Tehnoredactor: Luminiţa Păun

Bun de tipar: septembrie 2018. Apărut: 2018
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. BOX 266
700506, Iaşi, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. Tipo-Lidana S.R.L.
Calea Unirii nr. 35, Suceava
Tel.: 0230/517.518; Fax: 0330/401.062
E-mail: office@tipolidana.ro; www.tipolidana.ro

Am începe operaţia
de undeva din cer,
de deasupra oraşului,
şi am înlătura prima
piele poluatoare, primul
strat de praf. Apoi,
cu un bisturiu, am tăia
de-a lungul marginii,
pe linia şoselei Pantelimon,
am înfige lama prin
carnea străduţelor fără
locuri de parcare,
am introduce un depărtător
şi am apăsa, cu un scrâşnet
de oase, dezvăluind
toate măruntaiele, până la
lacurile cu formă
de apendice, până la străzile
cu nume de peşti, până la
ultimul bloc, până la ultima
casă coşcovită.

Foto copertă: din arhiva autoarei
Foto autoare: Marius M. Bogdan

EGO grafii

Scrise în perioada 2013-2018 şi publicate în *Weekend Adevărul*, textele Laviniei Bălulescu din prima parte a cărţii sunt crâmpeie de viaţă în care se poate regăsi oricine dintre noi. Reunite, formează un jurnal personal, cu amintiri mai vechi sau mai noi pe care autoarea a decis să ni le împărtăşească. În centru se află chiar Terasa Fericirii, locul de întâlnire al oamenilor simpli din cartier, unde, mereu cu un pahar în mână, se dezbat cele mai presante probleme ale zilei, de la politică la evenimente sportive. Nu lipsesc nici poveşti din copilărie şi experienţe ale Laviniei în calitate de călătoare profesionistă cu tramvaiul 36, cu taxiurile bucureştene sau cu trenurile CFR. În a doua parte sunt surprinse momente şi dialoguri fulgerătoare de pe terasă, din mijloacele de transport sau de pe stradă, multe aflate la limita dintre tragedie şi umor spumos involuntar. *Terasa Fericirii*, o carte a devenirii, spune povestea unei fete din Drobeta-Turnu Severin care a reuşit să înţeleagă Bucureştiul şi să-şi creeze o relaţie de acceptare reciprocă cu el.

TERASA FERICIRII
9789734675616
34.95 LEI/<UM>

EDITURA POLIROM
ISBN 978-973-46-7561-6
9 789734 675616
www.polirom.ro
Carte publicată şi în ediţie digitală